Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sermones de tempore (Flores apostolorum) - Cod. Lichtenthal 85

Greculus

Herrenalb, [1422]

Graeculus: Sermones de tempore

urn:nbn:de:bsz:31-35968

Visual Library

Ecce rex tuus venit tibi pius et mansuetus Mt. 21o Si ali-
quem amicum ad nos venturum susciperemus
Christum propter tres causas reverenter suscipere debemus primo
propter affinitatem scilicet quia est propinquus noster Secundo propter officium scilicet
quia sciremus quod non haberet officium severe iusticie sed
pietatis et misericordie Tertio propter beneficium scilicet quia veniret non ut
reciperet sed ut tribueret ymmo tribus de causis Christum animum
nostrum secundum representationem Christum venturum reverenter suscipere
oportet primo debemus Christum venientem suscipere propter affinitatem
quia frater et propinquus noster est Et hoc notatur cum dicitur tuus id est de
tua origine natus Nota quod Christus noluit parentelam suam
contrahere cum angelica natura sed cum humana unde hebr. 2o
Nusquam angelos apprehendit sed semen abrahe propter quod
innuit quod inter deum et hominem maior est fraternitas quam inter
deum et angelum maior est affinitas fraternitas que causatur
tantum ex altera parte firma est sed illa que causatur ex utraque
parte firmior Angelus est frater Christi ex parte patris etenim qui
est pater Christi ex parte matris per creationem quia beata virgo maria
est mater Christi et mater nostra unde nusquam Christus vocat angelos
fratres suos sed ministros generaliter solum Unde Joseph in con-
vivio maiorem portionem dedit beniamin quia frater suus ex utraque
parte fuit Sic Christus in suo convivio duplicem scilicet refectionem
dabit homini scilicet suam divinitatem et humanitatem angelos
autem tantum sua divinitate reficiet Et quia frater noster ex utraque
parte est ideo debemus eum libenter suscipere Secundo debemus
eum libenter suscipere propter officium quia non habet officium
severe iusticie sed pie iusticie et misericordie Et hoc notatur cum
dicitur mansuetus Nota quod quedam consuetudo est quod quevis
ex natura quedam ex contraria quedam virtus mitigativa que ab humana
industria fuit longa experiencia ut catulus domesticus
Christus ergo dicitur mansuetus ex natura divina quia deus naturaliter
est pius et mitis humana natura mansuetus et pius
ex parte matris que vocatur pia Quod autem pius sit Christus exemplum
habemus in multis unde alia legitur quod Christus de rege
Manasse quod propter maliciam fuit captus et in catenis
a principibus regis assiriorum et vinctum catenis dux-
erunt in babilonem Qui postquam eo angustiatus esset

HOFBIBLIOTHEK

orauit dominum corde et mente et egit penitenciam magnam et dominus quia
pius est exaudiuit oracionem suam et reduxit eum in statum [illegible]
num suum Secundo mansuetus fuit agnus ipse enim scilicet vnxit eum
ideo et mansuetum fecit eum Tercio scilicet est mansuetus ex
magna experiencia quia longo tempore nutritus inter [illegible] est expertus
Et ideo scilicet est valde mansuetus Sicut enim auis domestica statim
currit ad ostensionem manus vocantis Sic ipse ideo est domesticus
quia statim currit ad quodlibet desiderium cordis nostri Ergo habemus
quia est iustum quia est mansuetum Tercio debemus eum libenter
suscipere propter beneficium Et hoc notatur ibi cum dicitur venit tibi id est
ad tuam utilitatem non enim venit ut aufferret tua sed ut daret
sua Unde enim quando venit dedit nobis scilicet regnum suum in possessionem
quia venite benedicti patris mei possidete regnum Iohannis VI caro
mea vere est cibus Secundo sanguinem suum in ablucionem pecca
torum Apocalipsis lauit nos a peccatis nostris in
sanguine suo Tercio diuinitatem suam in eternam fruicionem Iohannis
Hec est vita eterna ut cognoscamus te et Et quia venit propter nostram
utilitatem ideo debemus ipsum cum munimo corde suscipere
Exemplum et diligere Legitur quod quedam virgo fuit nobilis annorum
... que hec virgo fuit valde deuota quia rogauit virginem
gloriosam in annis continuis ut dignaretur sibi filium suum
ostendere Cum igitur in die natiuitatis domini enim oraret sola in capella
quandam intrasset apparuit ei virgo pulcherrima tenens
puerum pulcherrimum in brachijs suis hec allocuta est virginem
dicens quod acciperet puerum suum et luderet cum eo Quod illa et
cepit gaudere cum magna dilectione et reuerencia Tunc puer
diligis me Et illa utique diligo te et ille Quantum Et illa plus
quam istas vestes Et ille dicens si plus diligis me Et illa
plus quam cor meum Et puer dic mihi si me toto corde diligis
Et illa nescio plus dicere si ipsum cor scriptum Quo dicto cor
virginis pre nimio amore scissum est et puer Ihesus accepit animam
eius cum concentu angelorum et deduxit in celum Postea
vero cucurrit ad capellam et virginem mortuam inuenerunt
et odore mirabili fuit repleta et ad accedentes cor
eius scissum inuenerunt et in eo erat scriptum litteris aureis
diligo te plus quam me quia tu creasti me redemisti et
dedisti me me Rogemus ergo dominum etc. in sequenti sermone quere

Preparare in occursum domini dei tui Israel Amos iiii. Cum rex
vel aliquis magne dignitatis dux ad civitatem ali-
quam est venturus tunc dirigit nuncios precursores qui ipsius
principis vel regis adventum nunccientes ut ad ipsum
suscipiendum omnes se reverenter preparent et disponant.
Rex iste potens et magnus est dominus noster Ihesus Christus accessurus
est in mentem secundum representationem ecclesie. Et ideo debemus nos
reverenter preparare ad suscipiendum eum. Unde et Israel nature
qua anima se preparare debeat in occursum dei sui. Baruch v. Exue Baruch
te stola luctus et vexationis et indue te decorem et
honorem qui a deo tibi est sempiterne glorie. Glosa: stola luctus et
vexationis sunt peccata et opera mala que bene appellantur stola luctus
et vexationis quia quando cum eis secum debet vita secum permittit
in luctum eternum et vexationem eternam intrabit. Secundum
quod omnis anima debet se preparare ut suscipiat deum stabiliter. Manet et
frequenter custodiat et conservet diligenter. Primo debet eum 1
suscipere stabiliter sic etiam anima cum exultacione cordis quia
quando hoc gaudium venit mortis hora. Aliud primo anima replebitur
cum gaudio. Omne gaudium quod habent mala et omnes angeli et omnes
sancti modico quod illi omnia infundet deus ubi ipse se ipsum nichil
tibi videtur. Sicut enim oculus sole perfecte in momento non comparent
sic omne gaudium disparet cum hoc gaudium scilicet Christus venit in cor
tuum. Ergo debemus eum suscipere stabiliter. Exemplum legitur in scola- Exemplum
stica hystoria quod cum apud Egyptum Ioseph cum virgine sancta
et puero Ihesu fugisset Herodem et venisset in civitatem Hermo-
polim arbor que persidis vocatur ... et descendentem puerum et
inclinavit se usque ad terram et cum suppliciter adoravit. Poterat
hoc eidem arbori tantam virtutem contulit ut si fructus
vel folium eius collo infirmi fuit alligatum morbum infir-
mitatem expellit. Et ergo deus rei insensibili tantam
virtutem contulit quam mercedem nobis conferet quos
ad ymaginem suam formavit si eum stabiliter susceperimus.
¶ Secundo debemus eum visitare serviose et frequenter 2
quam serviose visitas eum scilicet cum cantitas vel quando
alta voce cantabis quantumcumque silenter oras vel
cantas vel dicta loquis cum cordis intencione tocius

sonat in auribus suis. Sic et auscultat sponsa audit suavem amatorem
sic auscultat xpo cum ipsum laudes cum de ipso loqueris. Ita tamen quod
vita tua ipsa non displiceat. Nulla enim vox ita dulcis est in aure
dei. Sic pura oratio debes et cum mortuo illud verbum quod locutus est
1 propheta ysa[ias] numquid oblivisci potest mulier infantem suum ut non miser-
eatur filio uteri sui et si illa oblita fuerit tamen ego tamen non oblivis[c]ar
tui in manibus meis descripsi te. Dic ergo domine verba tua sint verum me-
morie ergo verborum tuorum et miserere mei et mitta manum meam
et sana animam meam. In talibus verbis mutaveris cum meminit
2 memor tuum. Item debes cum infirmis verbum quod locutus est mat[heus]
Non est opus valentibus medicus sed male habentibus. Et dic
domine medicus es de celis venies ergo ad infirmum sum in anima mea
rogo te ut memor sis quare venisti et sana animam meam et
psalmum orationem vel canticum tractas cum memor tui. Tercio debes eum
3 custodire diligenter. Cum ea habet thesaurum preciosum ex diligencia
custodit eum. Cum ea habet deum ut dicat (Aug.) habeo thesauros
celi et terre. Quos si considero si habeo deum in corde si bene loquor
habeo deum in corde si bene operor habeo deum in corde. Et ideo diligenter
custodi cameram tuam quia multos habes fures qui tibi insidiantur.
Si ergo vis custodire eam tunc intra inde deum tuum perfice virum
et non mulierem quia mulieres timide sunt ne contingat tibi
sic isto qui furibus domus sue preficit mulierem et latrones
insidiantes sibi accidere. Tu sed debes preficere virum id est debes
esse virilis et resistere peccatis. Sunt et quidam qui non peccant
iam plus de peccatis locuntur delectabiliter. Si audit qui sub ia-
nua stat defectis domum intrat peccatum ianua stat quod est
mors mortis anime. Cave ergo ne ingrediatur mors. Non ab-
sunt peccatum odis si de ipso loqueris et audis ita cave ex dili-
gencia debes custodire preciosum thesaurum scilicet christum xpm
unde in forma pueri vir quedam femina mirabiliter constituta
vidit elegantis forme puerum quem gremio suo suspendens
et multum eos delectabat nesciens esse xpm et quesivit ab eo
Si habet patrem. Et respondit puer quod habet divitem patrem sine
sunt eciam femina si habet matrem. Et puero respondente quod
habet matrem. Et femina dicente sis nunc ... respondit

pu doce me Sed vero prosequente quodlibet verbum post eam repetat dicendo
et sic in multis subiungit Dixit credo in deum respondit pu
doce me Quod illa sic prosequente pu post eam repetens postquam
vero credo in deum repetisset ait Dixit aue maria Et pu prose
bat postquam ait dixisset Et benedictus fructus et pu sciens
nominasset dicens ipse benedictus fructus ego sum Quia dicto
statim disparuit Ideo oportet si volumus Christum mater nostra in nostri
tate ut ipsum diligenter custodiamus ne ipsum per peccatum perdamus

Ecce rex tuus venit tibi mansuetus et pius Quantum ad sup
ra in nimius positus spectat tria notantur prime rex
benignus recipe iudicat primum est dignitas quanto
adueniemtem Secundo utilitas quantum ad ipsum aduentus Tertium
est benignitas quantum ad modum veniendi primo tangitur
aduenientis dignitas cum dicit Ecce rex tuus hunc ait regi
debentur tria specialiter primo tria timor propter potestatem Ieremie
x° Quis non timebit te o rex gentium Quasi dicit nullus
qui non debeat timere te Solent enim reges timeri qui bene
tenent iusticiam Et certe nullus cum eo iusticiarius est
quod patet in lucifero et suis parentibus quos deiecit de celo
voluptatis miseriam huius mundi Secundo ecce tenebit rex
iusticiam ut decet regem nec est aliquis cum principibus curie
sue qui non velit quod teneat eam Non est apud deum ut est in curia
principum huius mundi qui quandoque qui recipiunt iusticiam
propter munera vel favorem ita secrete iudicant quod nullus est qui
dissimulabit Et ideo timendus est Unde abbas dicit sicut lucerna
illuminat domum tenebrosam sic timor domini illuminabit mor
hominis Secundo debet honorari propter dignitatem Et hec notatur
cum dicitur rex tuus ipse est iste rex de quo Propheta dominus virtutum
ipse est rex glorie ipse enim est secundum testimonium Gabrielis filius
altissimi ideo debet sibi honor et dignitas Si enim rex qui
preest uni regioni debet honorari et ~~papis~~ multo magis
rex regum et dominus dominantium Et cum magnus honor sit
eius precepta ~~eius~~ servient a subditis suis Dicit comitis

precepta eius servare

magnum vituperium quam transgredientibus licet sit eis minima pena
non sub e non mutilacione membri sed dampnacione corporis et anime
et quia maior dig ~~magis virginitas~~ minimus est ideo est honorandus Tercio
debet ei honor propter bonitatem ubi umquam melior fuit rex
quam christus qui ostendit bonitatem suam in hoc quod propter peccatores
venit in hunc mundum Reges bonos et clementes consue-
vimus honorare et diligere hic clemenciam ostendit filius
dei istis temporibus qui venit et fecit se puerilem nostrum ut nos
ab eterna morte liberaret et tamen eciam inimici Nam si eciam in-
clusus manerem et inimicus meus veniret ut me liberaret
magnam bonitatem mihi ostenderet Si vero veniret inimicus
meus ut me liberaret ampliorem mihi ostenderet bonitatem
Quare quia meus amicus eciam hoc teneret ut me inde eri-
peret inimicus vero non Eodem modo christus qui liberavit
nos scilicet peccatores qui dampnaverunt nos et liberat nos deus
in hoc apparet magna eius bonitas quia venit liberare
peccatores et inimicos in hoc apparet maior bonitas sua
non ei meruerit liberacionem verum eciam eternam dampnacionem
et quia homo bonus et pius est ideo debemus ipsum propter
suam bonitatem honorare et clemenciam Sequitur venit
tibi in hoc tangitur utilitas adventus eius venit propter
utilitatem nostram Et notandum quod venit ad nos tamquam deus ad
servos tamquam ad discipulos magister tamquam medicus ad egrotum
Primo venit tamquam dominus ad servos suos qui ei reges noviter
sunt sublimati ad dominium suum nunc solent homagium
recipere a subditis suis et qui prius fuere alienis subditi
sunt propterea Sic eciam venit dominus ad nos ut sibi homagium
faciamus quoniam ei avertio suo celesti in hunc mundum
propter hominem quia tantum dilexit ipsum quod propter ipsum dimisit
celum ideo magna est malicia quod quando noluit ipsum recipere
interior suum et tamen ei dic petit a vobis bona temporalia et
spiritualia sed dyabolus adversarius suus recipiunt de talibus con-
queritur dominus per prophetam dicens Ego veni in nomine patris mei

et nō receperunt me et venit alius in noīe suo et illū recipitis
Ipse omnis qui in nō ipm non recipiunt modo Sed venit tamen magis
ad discipulos vnde Ioh ego sum lux mundi et veni in mundum
vt ois qui venit ad me et audit me non ambulabit in tenebris
sed habebit lumen vite Sed quidam odiunt lucem veritatis
ideo ipm qui venit ipm volunt audire et sic lupus et silices
Quidam audit latratum canum statim fugit Sic et aliqui fugiunt
lumen veritatis et tales magis volunt esse discipuli dyaboli qui
ipsi magis diligunt tenebras infernales quam lumen celi Ioh / sed luce
Qui male agit odit lucem et non venit / Tercio venit tamquam
medicus egrotantium Nota quod ipse in adventu suo fuit medicus
non solum corporum sed etiam animarum Ducatum et curavit
macule curavit cecum vnde quod venit ihc in galileam et obtu
lerunt ei languidos et omnes male habentes et curavit eos
Non solum et curavit infirmos sed etiam mortuos et
adhuc paratus est suscitare mortuos in peccatis Dicit ergo
ipm vt suscitet Sed heu multi libencius recipiunt vene
num eterne mortis quam medicinam eterne vite et sic sales
sunt frenetico qui semper desiderat vinum licet sit sibi ve-
nenum mortiferum ut in supra
Dicite filie syon Quarto Ecce Dominus est iste rex glorie pas
ipse est quem desiderabant prophete dicentes vtinam
dirrumperes celos et descenderes Ipse est iste glorie
rex in quem desiderant angeli prospicere quia venit vt premium
celestem placaret et hominem perditum sibi reconciliaret et li
beraret in dit ei dicente quod nullus saluabat et io venit
vt nos sursum traheret et ad celesti pallacia nos collo
caret Istum regem gloriosum debemus quatuor modis
suscipere Primo debemus eum suscipere tamquam dominum quod ipse
dominus et rex noster est. Et notant as dr Ecce rex tuus venit
Quod at ipse sit dominus hoc ipm testatur Ioh dicens vos vo
catis me magister et domine et bene dicitis sum etenim Et quod rex
et dominus est stricte iudicabit et ideo est timendus Est enim
timendus propter multa Primo quia magne potencie est.

ps aia quacq volunt facit vn ipse dicit cristus nolite timere eos
qui corpus & cum timete Sed heu tercstaces om plus time
qm ipse Scdo timendus e propter iusticiam suam vbicq est
iudex qui facit omnibus iusticiam et no parcit propter timore
potentu vl munera offerencium vl propter pces amicorum tm
merito time sic ipse iustus est iudex pauperibus tam
diuitibus quia no est psonarum acceptor Tercio timendus e
qui obit non solum opa mea sed eciam minutissimas cogi
tacoes meas et eciam iudicabit Quarto timendus est q
grauiter iudicabit et quia potens est q nullus pt ei re
sistere io debemus eu suscipe tamq regem cu timore
Scdo debemus eu letant suscipe quia fr nr est gen q
hoc nos os ex ossibus meis et caro de carne mea Et
ei ipse dns pius esset et interrogaret eu dicens dne ihu
quid tibi sic angeli respondet ministri mei sunt Et at dico
quid est tibi petur respondet fr meus est vn ideo ps
resurreccionem suam dixit marie magdalene qu apparuit
ei vade mg ad fres meos Sine ei tam impius eet
qui vellet fr suo mimoni in domu suam negare dic
eos sunt impii qui denegant minorum ipso in domu
cordis sui Et quia fr nr est debemus eu libent suscipe
q diligit nos et non spernit nos q assupsit huma
nam propter nos Nu l lapso angelo impetum et depcus tm
Deus hoiem non ad morte sed ad vitam etnam non ad
infernu sed ad gaudiu et ad etnam gliam creauit q
Sfert at eu decepit vt se carum deo humiliaret no
creauit eum de lapide vl de ferro vt se immortalem
crederet et sic deo non obediret sed de limo qui est
fragilis vt p hoc ei materiam humiliandi daret et
faret quod michi lucem asc dixit h ades Et quia ipse
illam nam assupsit propter nos et fcus est fr nr io debem
eu libent suscipe quia nos sit deus et ho na cu spernit
nos Sm puto q me spne [no] pt ho os ex ossibus meis
et caro de carne mea Tercio debemus eu libent

suscipere quia benefactor noster est Et notandum cum dicitur venit tibi idest
ad utilitatem tuam Nota quicumque amitteret graciam domini
sicut adam multa bona possideret et teneretur graviter in car-
cere et puto quod quicumque eum liberaret esset benefactor
suus Sic est de nobis omnes amisimus graciam dei et
habitacionem celi et tenebamur in carcere dyaboli sed dominus in
terris noster venit tamquam prius benefactor et liberavit nos
de carcere dyaboli et decimus propter de illo adventu debemus
ei regraciari quod ipse solus est qui potest nos benefacere
et succurrere in necessitate ergo debemus eum libenter suscipere
Et quia carus noster est hoc notandum cum dicitur mansuetus ipse enim vult
esse nobiscum sicut carus cum carus consuetudo est quod qui atti-
nent sibi aliqua affinitate vel consanguinitate unus se
in plus diligant Et quia ipse carus noster est et attinet nobis
ideo est diligendus amicicia ad aliquem queritur propter poten-
ciam sapienciam et fidelitatem Sed deus est potencior omnibus sapi-
encior et fidelior Sed unusquisque ut a nobis absens derelinquit
est Multi enim sunt amici vane et non recte illi falsi sunt amici illos
possumus comparare hyrundinibus hyrundines enim
festivo tempore presto sunt frigoris tempore recedunt Sic faciunt
falsi amici sero [illegible] presto sunt sed ut hyeme infortunii
dum viderint avolant omnes non sic deus sed si ipse vult
esse carus noster tamen si volumus amiciciam suam conser-
vare Sed deus erit valde tenerus quod plurimi milia
annorum volunt hic reconciliari sed nunc ita mitis factus
est quod omnem mundum vellet sibi reconciliari Et quia
inexperiemus quod omnes amici deserunt hominem nec possunt
eum adiuvare deus autem hic dicitur [illegible] suus ideo debemus
ipsum in cor nostrum suscipere ut a nobis numquam separetur Hic tercium

Tercio venit tibi [illegible] Nota quod aliquis
venit de partibus longinquis solet adventus eius
illi precipue nunciari qui maxime desiderant
adventum suum Sic patres sancti qui in lymbo fuerunt
adventum domini maxime desideraverunt [illegible] ut [illegible]

Ut non illic / melior forma / nunc aliud forma

suum libenter Sic et nos debemus desiderare adventum eius
ut possimus liberari cum eo certitate esse cum pene Nota ergo quod ipse
scilicet Christus debet a nobis recipi sic civis qui recipit civem in do-
mum suam Civis ait qui recipit civem in domum suam facit
quatuor facit ob amorem sui Primum est quod hospicium suum
mundat ut mea nullam maculam sibi contrarium inveniat
Secundum est quod spargit flores ad decorem domus Tercium est quod
ornat domum suam in pestibus(?) Quartum est quod convivium instau-
rat ipsius in isto modo Christus a nobis debet recipi in domum cordis
nostri primo sicut civis civem recipit domum suam mundat ab o-
mni sorde Sic et nos debemus hospicium cordis nostri mundare
nulla sorde viciorum remanente per sordes autem intelliguntur
peccata que sordidam faciunt animam et illa eicienda sunt per
veram confessionem quia confessio peccati est medicina anime
sanguinem(?) in partis(?) Sic est medicina corporalis expellit
infirmitatem acorde(?) Sic confessio peccati expellit omnem in-
firmitatem anime Sed confessio inepta non mundat animam
a sordibus sed confessio cum vera contricione est fons qui
lavat omnes sordes viciorum in hoc fonte lotus est latro
cui dixit Iesus hodie mecum eris in paradyso in hoc
fonte lota est Maria Magdalene cui dominus dimisit omnia peccata
[illegible] in hoc fonte perfundit omnes sordes quas cogitacione
locucione et opere commisit delent Omnia ergo dum ut hoc fonte
Contricio laveris quod in illo fonte lotus fuit quidam de quo legitur qui
veniens ad confessionem tantum flevit quod loqui non potuit Con-
fessor ait dixit ei quod domum iret et peccata sua in cedula re-
scriberet et sic postea sibi presentaret Quod cum penitens
fecisset et reversus fuisset et cedulam confessori obtulisset
omnia peccata sua invenit deleta sic interius per fontem [illegible]
fessionem et contricionem interius omnia peccata sunt deleta
Et hoc est primum quod ipsius dominum in hospicium cordis debemus
2m suscipere Secundum est quod spargit flores ad decorem domus sic
Sic et tu debes spargere flores in domo cordis tui ad
decorem ipsius scilicet violam humilitatis lilium castitatis et rosam
pacientie Viola reddit bonum odorem Sic et tu debes reddere
bonum odorem [illegible] mala loquendo nisi de [illegible]

xpm infamando detractores cum sint deo odibiles et
toti curie celesti Ideo sola medicina est usque terram sit et tu in
domo te humiliare Et in pectus virtutibus docuit dominus
humilitatem ut legitur in magistro Quia primum locum obtinet in celo
Exemplum in virgine domina cum angelus venit ad eam et dixit
ei quod esset concepta filium dei Respondit humiliter Ecce
ancilla domini Superbia multos decepit Superbi enim nullum
fructum faciunt deo Vides enim quod in altis montibus non
crescit propter ariditatem quia aqua descendit in valle et
illa profert fructum Sic superbi qui per montem signantur
nullum fructum faciunt deo quia aridi sunt Aqua sed
humiles qui per valle signantur faciunt fructum deo Unde
Sic impossibile est hominem illuc quo tendit sumere via
sic impossibile est hominem sine humilitate premium adipisci eterne
celorum Item debes domum tuam ornare lilio castitatis
Sic enim lilium clausum est usque terram sic debes sensus
tui debent esse clausi usque terram enim Item lilium est album
intus et extra sic debes intus esse in tuis in mente
cogitatione et extra in corpore per continentiam Et hoc
est .2. [illegible] debes suscipere dominum Tercium est quod sicut
propter adventum suum ornat domum suam tapetibus Sic
et tu debes ornare domum tuam id est te ipsum virtutibus
ut una virtus custodiat aliam verecundia enim debet
custodire castitatem quia castitas reddit hominem ama
bile et castitas xpm de celis ad terram traxit
Unde versus Quod maria in celo et in terra habuit deum
de celo non traxisset nisi castitas in fuisset Ca
stitas consuevit humilitatem quia verecundum est superbi quam
Et quod est tempus peccato nichil reddit hominem ignobile
quantumcumque sit alti generis Sed heu multi sunt qui peccant et
non verecundantur tales similes sunt porcis et illi in extremo
iudicio prouisitie et ignabilibus habebunt Sed illi
qui nadunt [illegible] mortuum illi domum suam ornat
in seipsis et tales honeste recipiunt xpm Et hoc est trium

q debemus xpm suscipe. Quartu q mais eius instruunt con
uiuium in suis membris miam exercendo. Legi in daniele
q cu sna ia lata fuisset sup nabuchodonosor dixit pcti sua dom
est ei daniele pcta tua elemosinis redime et iniquitates
tuas misericordijs pauperum si forte deus ignoscat delictis
tuis quia hoiem a morte eterna liberat ymmo ne moriat
mortem tpalem et eternam de qua hr luc vi. Exemplum legi

Quidam

de quadam viro magno qui sup nulla afflicte flecti poterat
compassione qui quadam die dixit seruis suis custodite ista
me nec me solu relinquatis scientes q in quacumq die me in
custodita relinqueritis occidam me. Serui vero sub diligenti
custodia eu seruauerit. Transactis vero duob annis cu
iam crederent firmit q melius mali sibimet eet illatiuus
serui ipm deseruerunt. Et ecce ingrediens cubiculu et in
ueniens forfice cepit in longum mittere eam cedulam pcta
et penam et accipiens forficem truncavit mos pollicem et pollicem
et subito accipiens penam et cedulam et intingens ipsium
sanguinem scripsit. Quia miam no feci miam no su con
secutus et sic exspirauit. Et hoc e quartu q debemus deus
conuiuium instruunt membris suis sic ipe dixit estote
misericordes. Dnica scda in aduentu dni sermo primus

Nunc videbunt filiu hois cu ptate magna luc xxi. In
pcedenti dnica pcepit eccla aduentum saluatoris
nostri qui fuit in humilitate et mansuetudine. In
hac dnica pronunciat eccla aduentu eius ad iudicium q erit
in magna ptate ut qui noluerit amare humilem et mansuetu
nunc timent omnipotentem. Unde ad ppositu tria possumus
considerare. Primo quis veit. Secundo qui veit. Tercio quomodo veit.
Primo dico videndu est quis veit quia filius dei quem iudei
cognoscere noluerunt vn meus dixerunt iudei nos scimus
q moysi locutus est deus hunc aut scimus vn sit. Item videbit
eu iudei qui eu crucifixerunt. Item videbt cum heretici
qui meu credere noluerunt. Item videbt eu mali xpiani qui
mandata eius seruare contempserunt et eu rursu pctis
suis crucifixerunt de isto dicit apoc i videbunt eu

dies ipsi et qui eum pupugerunt Secundo qui videbunt eum Et veniet
venit ad iudicium extremum iudicare vivos et mortuos ut venit
in hora qua non putatis Matthei Estote parati quia qua hora non putatis
filius hominis veniet ut quis veniet cum potestate magna Notandum
quod potestas eius magna est et hec notatur in multis Primo in pul
verum et ossium collectione et corporum resuscitatione Gregorius venit
cum illa magna nube terribilis cui omnia obediunt elementa
quod petras scindit monumenta et inferos aperit unda maris
deserviunt et deprofundis abyssi maris liberantis corpora sua assumit
Secundo est magna ex multitudine omnium quos congregabit
Matthei Sedebit super sedem maiestatis sue et congregabuntur
omnes gentes ante eum Tertio est magna ex eo quod nullus potest
ei resistere Job non est qui de manu mea possit eruere Quarto
ex hoc quod nullus potentiam eius potest effugere ps Quo ibo a spiritu tuo
et quo a facie tua fugiam si ascendero in celum tu illic es si descendero ad infernum ades Ouid dicit super hoc Ubi ... quem mi
si ascendero in celum tu illic es super hoc dicit glossa quem mi
superbis erunt vel undique reprobis superius est iudex iratus
inferius erit horrendum chaos inferni ad dexteram peccata accu
santia a sinistris infinita demonia ad supplicia trahentia
intus conscientia urens foris totus mundus ardens miser
peccator sic deprehensus quo effugiet latere est impossibile
apparere intollerabile Secundo venit cum sapientia infallibili ut per se
apparet intollerabile Secundo venit cum sapientia infallibili et immo
omnia scit non respicit Notandum quod sapientia est infallibilis et omnia
possunt notari Primo in hoc quod scit cogitationes hominum
Job Secundo Domine quia omnia potes et nulla te latet cogitatio
Secundo in hoc quod audit et scit omnia verba Ecclesiastici ab
scondit se ab illo omnis sermo Tertio in hoc quod scit omnia
opera nostra Unde philosophus magna nobis imposita est necessitas
bene vivendi cum omnia que agimus coram oculis iudicis sunt
cuncta cernentis Tertio venit cum iustitia inflexibili Non
quod iudices mundi flectuntur a iustitia et deserunt eam
propter timorem potentium quando propter munera offerentium quando
propter preces amicorum supplicantium Iste vero iudex non propter
potentium timorem deserit iustitiam timore potentium quia omnium potentium
non deserit iustitiam timore potentium quia omnium potentium
ipse est rex regum et dominus dominantium ipse non
corrumpitur muneribus ipse est ditior omnibus prius In
manu eius sunt omnes fines terre Ita quod iustitia nullus
papa nullus imperator nullus rex nullus comes nullus

episcopus

auro et argento corrumpere potest sed iusticia vnguamque eum
adiudicabit. Item non flectitur precibus. Si enim possibile
esset quod beata virgo et omnes angeli et omnes sancti rogarent in iudicio
christum pro vno peccatore in mortali peccato defuncto, tamen ipse
non exaudiret eum sed vnusquisque secundum opera sua iudicabitur.
Dicit enim ipse per ysaiam. Iuraui in me metipso quod egredietur
verbum de ore meo iusticie et non reuertetur. Et quod in decreto
irreuocabile verbum hoc est illa terribilis sententia Ite maledicti
in ignem eternum. Vnde condempnabit malos in corde et in anima. Hoc figatur
et in apocalipsi vbi dicitur quod de ore sedentis super thronum gladius ex
ibat ex vtraque parte acutus. Quod est gladius acutus in ter
ribile iudicium suum vnde terribile quod malos in corpore et
in anima condempnabit. Vnde prima angustia quam habent
ille die maledicte ad diem iudicij ter clamant a a a.
Primo clamabunt a quod resurrectura sum ad miseriam corpus meum
quod me perduxit ad hanc miseriam quod cum eo permaneam
sum in eternum. 2° clamat a quod hodie videre debeo ter
ribilem iudicem quem propter peccata mea contempsi. Vnde mallent
mali omne tormentum sustinere quam faciem irati iudicis
videre. Iob. Quis mihi hoc tribuat vt in inferno. 3° clamat
a quod hodie per illam sententiam debeo separari a deo meo
sine spe videndi ipsum de cetero. Et ideo quanto grauius est
illa separacio quam separabitur pater a filio mater a filia maritus
ab vxore quam hic dum viuerat tenerrime se dilexerunt
sed multo grauior erit separacio qua mali separabuntur
a visione dei et a consorcio sanctorum. Vnde ergo quam intollera
bilis est gehenna verum eciam mille gehennas aliquis
portare nichil dico male equale est excidere a gloria illa et de
visione dei. Crisostomus. Si mali possent deum videre et esse in penis
quod contra penas esset et deum non videre. Vnde Ieronimus. Erunt signa in sole
Erunt signa in sole et luna et stellis luc. [illegible] Cadcias
quod signis vero que contingerent in solo illis que precesserunt
cesserunt et hec magis. Hec sunt obscuracio in passione
Vnde sol obscuratus est ut terre partis passio. Apocalipsis viij^o. Item Stacio
Iosue viij^o sol contra gabaon ne moueatur. Item retrogradacio
ysa. Dicit retrorsus est sol per lineas. Ysa. magis contingent ipso sole

spiritualis primo vultus eius desiderabilis in quem desiderant angeli pro
spicere obscurabit peccatoribus quod secundum augustinum mallent dampnari
ad tormenta sustinere quam faciem irati iudicis videre Unde dicent
montibus cadite super nos Quarto quia tunc respicient videbunt miseriam
suam Bernardus Quid facient tunc miseri cum illuc venient ubi videbunt
super se iudicem iratum cum sanguineis vulneribus inferius
horrendum chaos inferni ipse iudex ita iuste iudicabit quod
iudicium suum nullatenus corrumpi potest Nota ergo secundum ysidorum
iiii^or modis corrumpunt iudicia timore amore odio et munere
primo corrumpitur timore ysidorus Qui metu potentis veritatem
occultat iram dei sibi provocat quia plus pertimescit hominem
quam deum Sed iste iudex non corrumpetur timore quia omnipotens
est ysaias magis timendus angelice et unde quanto potencior est
tanto severiorem contra eos sentenciam proferet Sapiencie Sapientes
seu potentes potenter tormenta pacientur Secundo non corrumpetur
amore quia iustissimus est tunc contra filios suos scilicet falsos christianos
dictam sentenciam promulgabit tunc comprimitur fraternitas sua
Tercio non corrumpetur munere quia ditissimus est quia non acquiescet
cuiusquam precibus non accipiet pro redempcione munera Quarto non
corrumpetur odio quia optimus est ysaias et omnia diligit que creavit
quia diligit cum dolore et passione punit Tercia pars solio per
tractet scilicet multa Est enim sapiens iustus et misericors Quia et sunt
non est omnibus communis ysaias super quem non splendet lumen eius scilicet
lumine misericordie hec est pro mea adeo pervenit quod maria virgo angeli
et omnes sancti unum peccatorem in mortali peccato deprehensum
non poterunt adiuvare Tercio cum peccatoribus dicens esurivi
et non dedistis mihi manducare Quid magnum est fingimus
quod unicuique peccatori tunc dicet consciencia sua iniustam esse suam
dampnacionem dicit scriptura cum disceptare ut peccatoribus ma
iorem iudicet confusionem dicit scriptura Conquerimur tunc erit tam
fusio peccatoribus cum dicet eis a quo tanta beneficia acceperunt
Esurivi et non dedistis mihi manducare Quarto ita egredietur sententia
dicta ite maledicti hec erit magnum quod creaturam suam formatam
ad ymaginem suam pro qua tanta sustinuit eternaliter dampnabit
Rogemus Explicit unus sermo

Tunc videbunt filium hominis luc. xxi Nota sapiens iudex
quadrupliciter in iudicio suo procedet Primo causas
et culpas diligenter examinat examinatas pon
derat ponderatas sumat sumatas exequitur Talis in extremo
iudicio iudex christus procedet ut ipse premissis innuit legenti
de ipso Apparebit in forma humana ad examinandum
veniet cum societate decora ad ponderandum In potestate magna
ad sententiandum cum magna maiestate ad exequendum Primo
ergo apparebit in forma humana ad examinandum nos Se-
cundum videbunt filium hominis dicit glosa quod christus in extremo
iudicio videbitur ab omnibus in forma divinitatis In forma
vero humanitatis in qua suam prius habebit videbitur tam
ab omnibus quam a malis licet terribilis appareat reprobis in
eadem forma et blandus iustis Examinabit quidem omnia
cogitata omnia mala omnia verba omnia facta omnia opera omnia neglecta de
prima examinacione dicitur [illegible] qui nesciebat [illegible] qua
me nescire ostendebat diligentissime examinabo Similiter
et dic cogitaciones nostre accusabunt nos Secundo examinabit
omnia verba mala non tantum maliciosa sed eciam ociosa Unde de omni
verbo ocioso Tercio examinabit omnia facta mala [illegible] facta que
fuerint adducet deus in iudicium Quarto examinabit omnia neg
lecta bona de tempore tibi impensum Secundo veniet cum societate
decora ad ponderandum quod notatur cum dicitur venientem cum
societate sanctorum qui [illegible] nobis quod postquam iudex exami
nabit consulebit assessoribus que culpe sint graviores
et que leves et que leviores mediocres et quelibet culpa
secundum gravitatem vel levitatem ponderetur Sic et christus
postquam culpas examinaverit postea de consilio sanctorum
ponderabit non quod habeat plenam noticiam eorum
sed in hoc ut sanctis faciat honorem et gloriam Tercio et homines
qui in extremo iudicio existunt aut erunt omnino vacui
aut semipleni aut pleni aut superflui Vacui vacuus
apparebit qui nulla bona meritoria secum apportaverit
et in peccatis vitam finierit et tales proicient in fornacem
inferni Semiplenus est semiplenus est qui peccata commisit et de peccatis con
penitenciam tritus est sed morte preventus condignam satisfaccionem

fractē nō potuit vl etiam p̄nam sibi iniunctam sufficiētē
sibi non sunt talis p̄icē informatē purgatorij post
iudicium nā purgatoriū nō erit ysse vero est plenus q̄
quanto deliquit tm̄ etiā satisfecit qm̄ suis sunt magna
opa p̄fectus sunt tn̄ ea q̄ suffecit ad dimissionē culpe
et acquisicionē grē et glē et talis reponēt magis celesti
ysse vero est supplenus qm̄ opa satisfactionis hēt et supplecionē
multa bona opa cumulat et talis reponēt in celestem glām
Tercius venit cū p̄tate magna ad sentenciandum et hoc qm̄
dicet discedite maledicti Crisostomus colligit q̄ cont̄ reos
sit implacabilis nā dei dato q̄ dampnati sibi dicunt
Si nos repellis ate salte bndiccōm tuam deo nob̄ respō
det ite maledicti et dabit eis malediccōm dato q̄ dicat
sibi adhuc locū consolacōis nos mittis respondet in igne
ēternum dato q̄ dicat dn̄e salte nob̄ breve terminum
constituas respondet ēt̄nū dato salte bonū dnm̄ p̄ficias
respondet p̄ dno habebis luciferum p̄sortes eius demones
habebitis in inferno Quarto venit cū maiestate magna ad
corripiendum reprobum et siquam debent venire ad corripiendo
mandabit angelis suis et faciet de qua corripicōe dr̄ mt̄
exibunt angeli et separabunt malos Et ibunt hij in suppli
cium ēternum alij in vitam ēternam Nō vtrobiq̄ tam
in inferno qm̄ in celo apparebit maiestas ipē magna et
gloria iusticia dei Apparet in inferno vn̄ iob ostendit maiestatē
suam ingentem peccatricem vt quis pulcherrimus fuit latro
impatibilis qm̄ si staret in celo et porcus in luto qm̄ in
parte vnde latro est superbus q̄ illud q̄ est dei p̄prium
s. glām sibi asserere contra vn̄ ysaie glām meam alteri
nō dabo porcus est luxuriosus magis cū relucet maiestas
dei et iusticia mea q̄ istos ponit in inferno qm̄ si ponet
in celo Apparebit etiam maiestas dei in celo glā cū facti
maiestas vocāt q̄ erit gn̄alit magna tn̄ q̄ erit p̄petualit
firma et erit ineffabilit lucida Rogem) et domin tercia
Cum audisset iohes in vinculis opa xpi mt̄ legit q̄
herodes accipiens iohem baptistam posuit in vinculis

triplici de causa primo quia ipsum reprehendit quod philippo fratri suo
herodiadem uxorem abstulerat et ideo suggestione hero-
dis ipsum incarceravit sic invenitur quod in [illegible] Secundo causa ut sic
dicit iosephus iohannes iusticiam et baptismum predicavit et
ideo cum multis populus eum sequebatur herodes vero cum
esset ei alienigena odiosus et populo ipsum timuit et ideo
ipsum incarceravit Tercio quia iohannes christum magnum regem
venturum predicavit et cum romani ordinassent ne aliquis sine
senatus auctoritate rex nominaretur offensam cesaris
timuit et ideo ipsum in carcerem vinculavit In quibus
vinculis iohannes cum audisset miracula et opera christi misit
duos de discipulis suis dicens tu es qui venturus es
In isto euangelio tria ponuntur principaliter scilicet iohannis interrogacio
christi responsio et iohannis commendacio quam sibi fecit christus
de interrogacione sancti iohannis dicit gregorius iohannes dubitavit
utrum christus per se ipsum infernum descensurus esset et ideo scire
voluit utrum sicut per se ipsum in mundum venerit ita per se etiam ipsum
infernus descenderet ut ipsum inferno venturum nunci-
aret sicut in mundo nunciavit venisse Sed in contrarium
hoc videtur quod iohannes de hoc dubitavit qui vocem patris audivit
dicentis hic est filius meus et quem cum digito demonstravit
dicens ecce agnus dei Non est verisimile quod illud ignoravit
quod minores prophete sciverunt zach ix ut scriptum est quod iohannes dubi-
tavit idem admodum dubitantis se finxit sicut pater filio in pe-
regrinacionem pergenti et in inermi constitutus ex qua de
pietatis affectu dicat nunquid fili karissime dereliquisti me
Sic et iohannes quadam pietatis affectu loquebatur horrebat
hoc quod filius dei ad inferna descenderet et ideo non dubitabat
sed admodum dubitantis se finxit iohannes igitur sciens mortem
suam esse vicinam discipulos suos ideo ad christum misit
ut ab ipso certificarentur et convincerentur discipuli enim
iohannis habebant tres defectus primo quia christo invidebant
zelantes indiscrete pro magistro suo unde dixerunt iohanni rabbi
qui erat tecum trans iordanem hic baptizat et omnes veniunt

ad eum Secundo erant rudes et ignari ad intelligendum sed
cum iohannes eis predicaret de christi sublimitate ipsi intelligere
non valebant unde ait ipsi vos mihi testimonium perhibetis
quod dixi non sum christus ego illum oportet crescere me autem minui Tercio
propter maliciam unde dicitur ioh ubi se phariseis contra christum se
associantes dixerunt Quare nos et pharisei frequenter
ieiunamus discipuli autem tui non ieiunant Et ideo ioh misit
discipulos suos ad illum non quod dubitaret sed ut discipuli cer-
tificarentur et converterentur Secundo ponit responsionem christi cum
dicit Euntes dicite iohanni que vidistis et audistis Ubi est autem in-
telligendum quod ut christus respondeat eis non se sed quod ipsius
in eorum presencia infirmos multos curavit a languoribus
et spiritibus immundis et cecis multis donavit visum
et tunc ait illis Euntes dicite Horum autem miraculorum que fecit
dominus quedam fuerunt corporalia quedam spiritualia Corporalia
sunt quando cecos illuminavit leprosos mundavit infirmos
curavit Spiritualia sunt peccata dimittere peccatores iustificare
ista autem et miracula spiritualia sunt maiora quam spiritualia corporalia
Maius est enim secundum augustinum iustificare hominem quam suscitare
carnem iam mortuorum Tercio ponit iohannis commendacionem
cum dicitur Illis autem abeuntibus voluit Jesus commendare iohannem
in presencia discipulorum triplici de causa primo quod non erat necesse
cum ipsi scirent quod iohannes non fecerit necesse cum ipsi scirent
quod iohannes non fecerit illa modo dubitandi sed in persona eorum interro-
gando Secundo quod discipuli iohannis iohannem credebant esse christum et
ideo si magna preconia a christo audirent in sua credulitate potius
confirmati fuissent Tercio ne videretur loqui in quadam ad-
ulacione quia dicit crisostomus blandiores in faciem laudant sed
illas tres causas christus voluit iohannem in faciem nunciorum
commendare rogerum) Quod ut vide supra

Nota non iste est bonus sermo

Cum audisset iohannes legitur quod multi audierunt opera
christi et eis non profuerunt quia sibi credere noluerunt
unde paulus non fuit sermo eius audientis Alii viderunt
opera eius et nil eis profuit quia ea perverterunt unde ait
in beelzebub principe demoniorum eicit demonia Alii viderunt

sanctitatem et opera christi et nil eis profuerunt quia tamen
noluerunt et contempserunt unde sapiens contrarius est nobis etiam
ad videndum christi et mente positus et verba christi audire debebat
cum reverencia et honore eius miracula cum admiracione videre sanc
titatem et opera cum devocione magna et ideo de sua mente tamen
oblitus et de salute discipulorum sollicitus discipulos ad eum
misit ut audirent verba eius quibus instruerentur viderent
miracula eius quibus converterentur sanctitatem et opera eius
quibus edificarentur Notandum quod beatus iohannes fuit in quadruplici
carcere in hoc mundo primus carcer fuit locus deserti in quo
se propter deum incarceravit ut sensus suos mundos servaret
quos in obsequio christi debebat aliquando mancipare dicebat enim
quod in mundo sensus suos servare non potuisset quia in mundo visus
sepe corrumpit videndo vana auditus audiendo os loquendo
verba detractoria voluit enim in deserto fugere ut mundos servaret
oculos qui spiritum sanctum in specie columbe et filium dei erant inspecturi
Sic et nos debemus sensus nostros custodire quia in magna
consequentur utilitatem nostre vite Secundus carcer est corpus proprium
Deus quosdam incarceravit in ipsam carnem unde quod fecit
tribus de causis quarum duas ponit magister in summa est ut carne
et penitencie mereretur in quibus sine carne mereri non potest
et contra delectaciones carnis scilicet ieiunare peregrinacionem
assumere et martirium sustinere Secunda causa est ut ipsam animam
carne fideliter custodiret et eam in supernis sedibus collocaret
Corpus enim ipse suscepta non est nisi ut mediante anima stolam
immortalitatis indueret Tercia causa est ut deus universum opus
suum perficeret cum enim sit quedam creatura pure corporalis sit
creatura sensibilis ut angelus oportet ad hoc ut universum opus
compleret quod anima si fieret creatura que esset composita ex carne et
spiritu ut est homo Abiecto igitur carcere sancti viri educi desiderant
unde paulus educ de carcere animam meam desiderant eciam carere
ut accipiant mentis iocunditatem in visu et amore sponsi qui sunt
meretrices et coram semper erunt ... et ut assequantur
premium meritorum et meritorum pacientie cum heredibus plenam
stabilitatem Tercius carcer est mundus in quo homo incarceratus

affligunt istud figuratum est gen(esis) ubi legitur quod ioseph primo ductus
est in egyptum postea positus est in carcere et tandem ereptus
est de carcere et exaltatus est super omnes qui fuerunt in egypto ioseph
significat quemlibet hominem qui primo ducitur in egyptum
quando in utero matris concipitur et vivificatur et postea vero in carcere
mittitur quando natus est ad miserias huius mundi tandem ducitur
de carcere huius mundi in morte et deducitur in celum exaltatur
super omnes qui sunt in mundo. Et bene mundus carceri comparatur
quia in ipso est obscuritas cognitionis multiplicis afflic-
tionis et magnus timor mortis. Primo in mundo obscuritas
cognitionis et ideo filius dei missus est in mundum ut sedentes
in tenebris illuminaret. Heu quante tenebre sunt in mundo
quod homo nec se ipsum nec deum cognoscat et hoc conqueritur bene
prothema pater iuste mundus iste te non cognovit. Legitur in exodo
quod tenebre facte sunt in universa terra et ubicumque habitabant filii
israel erat lux. Egyptus interpretatur tenebre et sunt mundo
in quo sunt horribiles et multe tenebre huius mundi
?? et vadunt ad infernum sed in celo ubi habitant filii israel
idest sancti qui vident deum facie ad faciem ibi est cognitio vera
et lux perfecta. Secundo sunt in mundo dolores multiplices afflic-
tionis. Iob numquid ego sum mare aut cetus quia circumdedisti
me carcere. Quasi dicat tot sunt dolores et miserie in hoc
mundo quod si esset adeo ita magnus et cetus qui est piscis
maximus ut sic ipsum mare deficeret pre miseriis huius
mundi. Nulla enim est stabilitas huius mundi nunc enim dolet
homo oculos manus caput nunc dentes nunc illum nunc istum
morbum pati et mirum est inter miserias huius mundi
umquam potest letari. Unde homo peccator qui gaudet in hoc mundo
freneticus similis est qui iacet in gravissima febre et ridet
bonus vero homo attendit miserias huius mundi potius
tristatur quam quod gaudeat et desiderat venire ad regnum
dei ubi verum est gaudium. Ideo Christus ait discipulis suis mundus
autem gaudebit vos autem contristabimini. Tercio est in mundo maxi-
mus timor mortis. Unde quilibet mortem timere et exemplo Christi
qui etiam mortem timuit quamvis esset rex celi et terre ut item

Nota bene de mo-
rte

timuit q gutte sanguinis stillabant de suo sanctissimo corpe
imo tm timuit q angelus ad confortandu humanitatem
de celo missus fuit Timuit eciam mortem p qua debuit venire ad
regnum celoru et tu non times morte q ducit ad eterna
penam ylls ait tristis est aia mea usq ad mortem et tu
gaudes et epularis multu tua Tu no times mortem
et vo sancti quasi oes timuerut morte videlicet paulus
qui vas electois qui tantu timuit mortem q pannum
ad tegendu oculos accepit ne videret morte suam Et petr
tm timuit morte q cu oibus discipulis fugit vn mors
ordinem aiali conpatit q lazari dr q timte est ferocitatis
q eciam leone terret et oia aialia Sic mors
xpm scos et bonos hoies terret vn legi de sancto anthonio
qui sanctissimus fuit mit pres cu deberet mori venit
ad eu angelus et ait esto paratus quia debes mori Quod
cu ille audiret apud angelum multiplr expavit
qui peccatis dilacem regni Cui angelus si ppt pecca times
scias tibi oia pecca tua ee dimissa O miser hō tu nescis
si tibi deus unu pecem dimiserit et tu no times morte
nec ad eam te disponis et quia ita vicina est mors
hoi i mundo io debet eam timere exemplo xpi et sanctorum
Quartus autem est tyrannus in quo positus
fuit iohes ppt triplicem veritate Primo ppt veritatem
iusticie quam desiderabat et defendit Cui cum ut dr quod non
licet tibi habe uxore fris tui Secundo ppt veritatem doctrine
quam pdicabat vn scdm iosephum videns herodes ppli
multitudinem ipm sequentem timuit et posuit eum
in carcerem Tertio ppt veritatem vite qua tenebat
Sicut et serpens odorem venenatu fugit et noctue luce
solis non sustinent Sic iudei vitam iohis nolebant
imitari et fca sua dyab ascribebant ysicud tyranni car
cerem s herodis iohes pacient sustinuit et fecit sit
apes licet iste pungunt tu mel conportant Sic licet
herodem iohem pupugerit tu apportavit simel
cōne dulcedinis Rogemus ergo dnm q ppt vn sup

Primus

Cum audisset iohes in vinculis opa xpi mittens duos de
tura considerant primu e q rex herodes cepit iohem
et misit eu in carcerem secdm est q iohes misit duos di
scipulos suos ad interrogandu xpm dicens Tu es Ceraum
q xps commendauit iohem turbis dicens Quid existis
indesertu vide Sed multis ista reducat nos ad memoriam
statu nrm vt cu ferius in memoriam habeamus videamus
ergo quo debeamus exire quo ire quid facere primo debem
exire absque q ducant nos ad pctm qua pctm separat a deo
et debemus ire in desertum pnie ut ibi inueniamus statu
gre et debemus vide celestia p contemplacom de primo dr
ij° machabeorum ubi dicit Mathatias oes qui hnt zelum
legis exeant post me et ipse fugit et filij ei in montes et
reliquunt oia que habebant in ciuitate Sic et nos debem
exire a malo statu peccatoru et ascende montes ide virtutis
scorum et contemplacio sit montes respice magnu et alto
monte inueni dm in humilitate martinu in largitate alexiu
in paupertate Magdalena in pnia Sic et nos debemus ex
humiles q sin humilitate nullus ascendit montes ide celu
nec sin largitate qua ad pauperes nec sin pnia tn cu oia
simus humiles dicit et ambrosius Sic et impossibile est
hoiem illuc venturu De scdo dicit eug Cu audisset iohes
in vinculis opa xpi iohes baptista fuit qn in iudea in qua
regnabat herodes qui erat gentilis et princeps iudeorum
et multa mala ibi faciebat duxerat et vxore fris sui
contra legem nec pquos sceleri arguebat eu iohes dices
Non licet tibi hre vxore fris tui pro qua reprehensione cepit
eu herodes et vinctu misit eu in carcere Moraliter iohes
interptatr gra dei et signat viru iustum qui a deus dat gram
suam tn inss homo et iustus quod facit merem vitam eternam
Herodes signat diabolum cui vincula sn pctm carcer vero dela
tacio in pctis Sic et herodes iohem cepit et inuent in carcere
qn diabolus viru iustu peccare et post delectacom in pctis
vincit tunc ei caput aufert qn cu mortale pcto capite

Sic illi qui pro amore sancti christum negaverunt et fidem christianam Secundo
dicitur quod Iohannes in carcere positus duos discipulos suos misit ad
querendum dicens Tu es qui venturus es non quod Iohannes dubitaret de christo quem
adventum suum nunciaverat modo presentem ipsum digito demonstraverat
super quem celum apertum viderat et vocem patris audierat dicens Hic
est filius meus Sed nos in hoc instruimur ut illud spiritualiter quod Iohannes
fecit corporaliter misit et nunc duos nuncios ad christum
qui se carceri abscondere videt Sic et nos debemus duos nuncios
mittere ad christum Primus autem nuncius est vera contricio et puri cordis con-
fessio primum misit David cum cecidisset Secundum et decimum
adulterii Est autem duplex contricio prima est illa cum qua homo dam-
natur et illa talis est quando homo ex contricione deflet peccata sua et
tamen propter pudorem non vult ea confiteri cum bene posset habere con-
fessorem sed sibi ipsi iniungit penitentiam Talem contricionem habuit
quedam mulier que sibi iniunxerit penitentiam quam vidit demon fletum
eius ante altare et risit et talis penitentia ducit hominem ad infernum
Secunda est vera contricio que perfectam hominem salvat que est talis pro-
pter quod omnia mala que iacuerunt ante et infecti plus deberes dolere pro
uno mortali peccato quam decem annis sine vera contricione
lucta cum bonitate dei sicut Iacob cum angelo sicut dicitur Genesis xxxii
et vicit cum bonitate cum luctavit cum iusticia dei et vincit
illam sed misericordia dei oportet ut adiuvet contricionem tuam unde Augustinus
Qui creavit te non iustificavit te sine te Sic luctavit contricio
Marie Magdalene cum bonitate dei et vicit eam Sic et Petri
qui tam flevit peccatum suum quod semper sudarium portavit apud
se abstergendo oculos Sic et latro qui ait memento mei domine
Sed si dicas quis talem contricionem habere possem Tunc si sic
non posses saltem contricionem habeas attricionem tuam et doleas
puro corde et proponas ulterius nihil committere peccatum perfectam
contricionem saltem poteris Prima contricio veniam dei recedentem
ab anima peccatum revocat sicut legitur de Niniuitis et rege eorum
Secunda contricio deum tenet invitum ne puniat exemplum in rege
Ezechia quem voluit dominus percutere sicut legitur in Ysaia qui misit ad eum
prophetam ut diceret sibi dispone domui tue quia morieris et non
vives Sed tunc contricio vera tenuit deum ne percuteret eum

Nota de contricione

cum flevisset rex ezechias fletu magno et factum est verbum domini ad ysaiam
dicens vade et dic ezechie audivi orationem tuam et vidi lacrimam
tuam ecce ego adiciam super annos tuos xv annos ecce quam
contritio vera tenet deum ut si talem contritionem haberemus dominus liber
aret te de carcere diaboli idest dyaboli et perduceret ad vitam eternam
quam nobis prestare dignetur ut in supra

Cum audisset iohannes in vinculis cum aliquis positus est
in aliquo turri et gravibus vinculis astrictus
quamquam consueverint facere et ecce nos positi sumus in
carcere fetido huius mundi et vinculis carnis graviter constricti
ideo hec eadem facere debemus primum quod captivus statum suum abho
minatur sic et nos debemus statum nostrum abhominari quia nos
sumus in statu periculoso statius et peccatoris periculosus est
ut proverbia est via que videtur homini novissima autem eius ducunt ad mortem
Dicit enim multi qui formidant et nil credunt
se post mortem mortaliter multi sunt qui in suis recipiunt
et eis videtur quod leviter recipiunt et talia omnia que sunt
periculosa dicit dominus Quod non cito super malos
fertur sententia ideo peccat absque timore nunc talis
status est iniustus in quo statu descendit ad infernum
Si aliquis esset in itinere et occurrerent due vie quarum
una via duceret ad civitatem nobilissimam in qua
esset honoris et receptionis in qua esset sublimandus in
regem et alia via duceret eum ad civitatem fetidam
in qua esset suscipiendus cum confusione et esset ibi spo
liandus et esset ibi continua discordia et summa
paupertas et esset ibi excruciandus et occidendus Qui
cumque ergo primam viam desereret et secundam ambularet
stultissimus esset Sic vere peccator est qui scienter viam
que ducit ad celum derelinquit et illam que ducit ad
infernum incedit Et quia status peccatoris est ab
hominabilis ideo peccator debet eum vitare Secundum est
quod nuncios mittit ad amicos suos ut veniant et
adiuvent eum aliquam adventuram ut audiat et sciat
quid dominus deus committet Sic et nos debemus mittere

duos nuncios vnu[m] p[ro] liberac[i]o[n]e n[ost]ra Qui s[un]t ipi nuncij
Certe spes et timor Spes debet causare medium per
meditac[i]o[n]em hoc est q[uod] debemus meditari quanta sint
gaudia celi que p[re]parauit deus diligentibus se Secundus
nuncius est timor iste debet causare ad infernum
quante pene et miserie sint in inferno s[ecundu]m sine Terciu[m]
est q[uod] p[er]tinet se ad mortem b[ea]ti Certum est q[uod] morieris
Sed incertu[m] est ubi quo[modo] q[uan]do et quia te mors vbique ex-
spectat si sapiens es vbique eam expectabis ecci me-
morare nouissima tua et in et[er]num no[n] peccabis Ecc[lesiastic]i
quendam sic legit[ur] mortuus p[ri]m[u]s qui se cum declos
feretru[m] h[abu]it ut mortis recordaret[ur] Quartu[m] e[st] q[uod] bona
suspendit Et sic et nos suspendere debemus terrena[m]
ista Mare huius mundi timeas Dei consiliu[m] pauci
inueniuntur qui iuste diuicias possident vnde Beatus
diues qui inuentus e[st] sine macula Nota qui posset ambulare
sup[er] aquas ut no[n] mergeret[ur] bene posset dici deus q[uod] est
verum q[uia] Ihesus ambulauit sup[er] mare postq[ua]m vo-
luit petrus sciuit quia fantasma no[n] erat sed ipse deus
volebat et ipse ambulare sup[er] aquas sed mergebat[ur]
clamans D[omi]ne saluu[m] me fac Quod d[omi]n[u]s sup[er] aqua[m]
ambulauit p[er] hoc significant[ur] transitoria et terrena
q[uod] sic raptim transit flumus sic etiam transeunt
diuicie et honores Deuno adaluum sup[er] has aquas
nemo umq[ua]m ambulauit nisi mergeret[ur] aliquis saltem
p[er] venialia pecc[at]a nisi Ihesus cu[m] m[at]re sua no[n] mergebat[ur]
q[uia] si hodie viueret tam s[an]c[tu]s h[om]o nisi s[an]c[tu]s petrus non
posset p[er]transire p[er] bona t[em]p[or]alia quia contraheret aliquis
maculam aliquoru[m] peccatoru[m] saltem venialiu[m] vnde si gra-
uant te nu[n]c temporalia clama cum petro D[omi]ne saluu[m]
me fac Contingit de amatoribus huius mundi
sic contingit cuidam rustico sic legit[ur] Qui cum inuitatus
fuisset a duo suo et cu[m] ipse esset apud d[omi]n[u]m suu[m] videt

aquam putridam de qua cum bibit quod ventrem repleuit Cras
socius suus dixit sibi quod ab ista putrida aqua abstineret
quia duos prandium optimum parauit ille non acquieuit
Cum autem prandium fuisset ad prandium ille de optimis abis
nil sumere potuit et sic coram omnibus est confusus Sic est
de amatoribus mundi qui propter modicam delectacionem
modicam mundanam negligunt venire ad gaudia celi
qui tandem coram deo et omnibus sanctis confundentur in iudicio) Qui
vero vitam desiderant despiciant omnia que hic possident Dicitur
est quod dominus suos sic humiliat Sic et nos debemus coram
deo humiliari ecclesiasticus omnis humilians se celos penetrat
hoc figuratum est iiº regum xliiii Quod dauid dixit ego
sum qui peccaui ego inique egi etc sancta vero adeo natha
propheta dicens Transtulit dominus peccatum tuum cum propter ne alteri
in locum vbi vidisti angelum etc Et vt hec aut cessaret
plaga percussit et angelus domini lxx milia hominum de populo etc

Gaudete in domino semper etc. Iterum dico gaudete quod doctor magister
philippus in die cena in festo natalis domini recolit etiam
filii dei in mundo ipso sic in tempore aduentus representat
tempus ante natiuitatem saluatoris et ostendunt magna de
sideria que habebant antiqui patres quibus erat saluator
promissus quod id fecit ecclesia vt fideles gaudeant et tremi
cinerent debitis ipso tamen quod acceptus erat videre magni
tudinem desiderii possesse manifestius patribus Sed heu
pauci sunt qui hoc recognoscunt et ideo ad gaudium monet nos
ecclesia dicens Gaudete in domino semper Non quod vir iustus debet
in domino gaudere duplici primo quod scilicet dominus est tam bonus duos
in ps Bonus est solus animus et dominus deus eius in bonitate ac
ipsius dominum non tantum primo quod benignus est preceptor iubet
et hominibus nostris tam bona et vtilia quod meum incum
suaue est vt iohannes mandamenta sua vere mandata
eius grauia non sunt Secundum quia est potentissimus
prouisor et protector ps dominus protector vite mee

teraue est quia est liberalissimus retributor qui pro modico servicio
multum remunerat Genesis xv noli timere abraham quia ego
protector tuus sum et merces tua multa nimis Secundo
debet vir iustus mundo gaudere quia qui habet dominum marcha
cordis sui ita preciosum quod eciam habitum in suo
pectum conabilem thesaurum habet qui habet dominum in corde
suo in quo sunt omnes thesauri sapiencie et sciencie
absconditi Et si homo totum mundum haberet non esset dives
vt Augustinus Dives habet deum omnia habet et recedente deo nichil
habet nec honor nec divicie nec delicie nichil ei rema
net quod sit sibi vere utile Tercio et eciam ad gaudendum
quod mundo non timendo quia gaudium mundanum est dap
nabile dicit et amens gaudet licet infirme admirante
sic mundani solent commutare pulchri proprii dicit
pueri solent gaudere qui commutant temporale aliquid
preciosum pro aliquo vili dum non pulchrum apparet Sic mun
dani commutant regnum celorum quod est pulchrum et pre
ciosum pro vili hoc est transitorio Debemus ei facere sic
boni coloni qui bonos agros colunt et seminant et steriles
dimittunt malos bonus ager est regnum celorum sterilis
vero mundus ipsum agrum scilicet mundum non debemus
seminare id est diligere quia sterilis est quo adcitam etiam
sed illum nobilem debemus seminare id est regnum celorum
in hoc agro tantum gaudium de visione dei est ut dicat Augustinus
quod dampnati qui sunt in inferno mallent deum videre si fieri
posset et remanere in penis quam non videre et esse a tormentis
liberati Ubi eciam est plenum gaudium quia aures nostre
audient illam novam cantilenam quam cantabunt
sancti angeli et sancte anime ante thronum dei de quo dicitur
Apocalipsis quinto Qui habebant phialas et cytharas
aureas plenas odoramentorum que sunt oraciones sanctorum
qui cantabant canticum novum Cithare corpore et phi
ale sunt corpora sanctorum glorificata in quibus ministri dei
in hac vita cytharisaverunt Sed nunc blande cytharisant
meus xpo Quarto huius agri tante est virtutis quod si ho

modicam hore odoris percepit in ponti cum magnitudia species indi
punpendet et dehoc possumus dic de virgine quadam nomine
Dorothea de qua legitur quod cum duceretur ad mortem scholasticum
iuvenis gentilis natione Theophilus deridens eam et dixit
Rogo te Dorothea ut tu ad sponsum tuum Christum perveneris mittas
mihi de orto suo flores et poma hoc deridendo dixit quia
infidelis erat promisit ergo hoc se facturam Cum ergo ad locum
passionis pervenisset ad orandum se contulit et ecce statim flores
et poma protulit et advocato puero assimilans ea illi dixit
vade et porta hec Theophilo et sibi dic quod sponsus meus
misit sibi hec de orto suo Quibus ille receptis tanto
odore perfusus est ut pene amens effectus incepit clamare
Benedictus sit Ihesus Christus Quo audito infideles astantes tenuerunt
ipsum et tantis eum tormentis affecerunt ut eos qui viderunt
passionis eius sevitiam abhorrebant vnde illa agro ide
in regno celorum ibi est plenum gaudium Sequitur in textu

Ego vox clamantis in deserto parate viam domini
luc iii apud iudeos tres opiniones videbantur
de ipso Quidam dicebant ipsum esse Christum propter
sanctitatem suam et auctoritatem baptizandi Super
hoc respondit Crisostomus et dicit quod hec sunt de triplici causa
primo propter habitus asperitatem ipsius cum ferebat vestes
dominicus iohannes de setis de pilis camelorum Secundo propter vite
penitentiam quia ipse penitere et unum cum peccatoribus
manducabat iohannes et habebat durum victum et intrabat
consortium peccatorum Tercio propter genus illustre quia de
fabro genitum esse credebant et de paupere matre esse sciebant
iohannem vero filium summi pontificis esse cognoverunt propter
istas tres opiniones credebant iohannem esse Christum Alii
dicebant eum esse Heliam propter inhabitationem deserti et
nimiam abstinenciam et fervorem zeli Alii dicebant
esse prophetam propter gratiam prophetandi et ideo miserunt nuncios
ad ipsum ut ab ipso discerent veritatem et cum respondisset

se nō ēē xp̄m nec helyam nec p̄pham s; ait se vocem ēē
dicens Ego mat sū vox clamantis in deserto dicit et vox
nāt p̄cedit vbū sic ioh̄ p̄cessit xp̄m vnde ysa p̄mo
notat p̄dicatoris dignitatē cū dt ego vox clamantis
in deserto Secundo p̄dicatoris vilitas ibi p̄tz mam dni
vere magna ē dignitas p̄dicatoris q vox clamantis
id ē filij dei incarnati vn̄ ipe dñs dicit in exodi p̄dica
tori p̄pte miss ad p̄dicandum ego ero in ore tuo
et docebo te quid loquaris vn̄ dñs in luc qui vos
audit me audit et qui vos spernit me spernit scd̄ vox
clamantis ē p̄dicator Notandū q sex s; genera hom
q̄ dimi misericordie et pie clamantē et omni ipi) cla
morem ab aure cordis sui repellunt p̄mi s; qui nimis
se elongauerūt se adeo et hoc ē nimis se p̄fundauerūt
se in p̄ctis vn̄ ps qui elongauerūt se a te p̄ibunt talium
figuram gessit prodigus filius sic legit luc xv qui
p̄gre p̄fectus est in regionē longinquā ymquolibet et
mortali p̄cco elongat hō adeo p̄misse dictis tales sic
elongati nō audiūt vocem xp̄i quia s; indurati p̄ctis
A priores Antiqui et p̄cco difficilier conuertunt quanto et plus
hō peccat tanto magis se elongat adeo exemplū de pe
grinis Quanto diucius vadūt ad limina scōrū tanto
diucius sūt in exilio Sic est de peccatore quanto magis
peccat tanto difficilius conuertit Exemplū cōtē nam
ad difficat salterij plande et hec totū inuenitur arbor
facilius flectit iuuenis qm antiqua Sic hō cū est iuuenis
facilius p̄at p̄niam q̄ cū antiquat ceris iuuentute
debet hō seruire deo Sedi s; recidiuantes in p̄ctis nō
ergo q̄ tria s; hoī necessaria ne recidiuet in p̄ctm
s. timor amor et honor p̄mo est timor dapni p̄i
mor dapni triplex malū incurrit s. dapnū culpe
dapnū gr̄e et dapnū glōe p̄mo incurrit dapnū culpe

Vnde gregorius ¶ Deus alicui dedit gratiam confitendi peccata sua et penitenciam
agendi et postea peccat ~~est~~ offendit deum quasi si gratiam non
habuisset Exemplum ¶ Si recaderit infirmus vnctus sanus et tamen
recidiuet grauius est sibi quam prius et infirmitas veniens
inuenit naturam debilitatam ergo rarius conualescit Sic est de
peccatore ¶ Vnde ei dicitur tercianam febrem ut non recidiuet
vel porcionibus amaris que non placent gustui Sic est fa-
ciendum penitentiam Vnde Iohannis v° ecce sanus factus es vade
et amplius noli peccare ne deterius tibi aliquid contingat
Secundo incurrit dampnum quia quicquid perdidit quia omnia bona morti-
ficata Sic homo gratiam dei perdidit Vnde gregorius ¶ Sicut homo habet aliquam
vineam quam cum magnis expensis coluerit expectando
ecce prima dies continuum destruat et perdit laborem
et expensas et precium et fructum Sic et de recidiuante
peccati similiter perdidit per ante homo qui vna hora fit melioris
et io legitur Ezechielis ¶ Si auerterit se iustus a iusticia
sua et fecerit iniquitatem in peccato suo morietur omnium iusticiarum
suarum non recordabitur quamuis adiuuant etcetera ¶ Tercio perdit
bonum gracie quia non nisi perseuerantibus dabitur vnde qui perseuerauerit
vsque in finem hic saluus erit Vt gregorius ¶ Nonne qui conducit ad
vineam vsque aduesperam precium sibi summo vespere dabitur.
¶ Nam ergo qui cepit deuinca hora tercia vel sexta nil sibi
datur immo laborem quem habuit vsque ad illam horam perdidit
¶ Et quid est vita nostra nisi dieta vna qua sumus expirati
nos pueritia cena f. ipsi deo seruiendo quia si non perficiet
dietam suam perdit precium cum labore vnde cum dominus vinee
vocauit operarios suos vespere et dedit eis precium et
non in mane s. hora tercia vel sexta ¶ Tercio se qui se inclusi
marrone qui se obstinati in malicia vnde legitur primo regum
de transgressione per clausum ipsum mortuorum philistinorum molare
fecerunt ¶ Nos qui non vult audire vocem domini sicut aurit lanibula
Sic obstinati in peccatis fiunt lanibula et noluit audire
vocem domini et in cupiunt in malicia et includunt in auree

infernalis Quarti sunt illi qui se habent odium in cordibus et
alios desiderant corripere tales sunt in oculis inanitate viri
orium et non audiunt vocem domini sive superiorum Tales debet
clamare ad deum ut aperiat eos aures intelligencie et di
facere ut illi cui misit digitum in auriculam et dixit effeta
Quinti sunt qui in alijs sunt intenti sive avari Tales non audiunt
clamorem populi licet audiat missas predicaciones quia mens
talium est semper in archa aut in bursa ubi ponunt peccuniam
quia ubi est thesaurus tuus ibi est et cor tuum

Gaudete in domino se in domino ipsis apostolus hortatur nos ut
gaudeamus in hac in domino et hoc tria festum
incarnacionis informat cum nos in nocte bis et
in ecclesia ut gaudeamus Quasi dicat gaudete hic confessio
hic quia nova virtus facta sunt in celis in festo quia deus
reges et regine omnis in eternum Tercio peccatores gaudere
debemus quia deus christus est iusticie contra peccatores fuit cum
quando nimis remotus Exemplum in adam quia propter inobe
diencia plus quam v millibus annis noluit sibi misereri
Nunc autem ita christus est ut propheta contradicit indulgeat omnia
peccata quia christus est communicans unde apostolus accedito cum et
in ea mea mea est dicit et pius cum peccatori sponsus decet cum
reverterint ad matrem clamat et ardentes in adventu pius
ad matrices dicentes Ecce pater noster venit Ecce ipse pater noster sive
mos recesserunt propter peccatum inobediencie reversio est ad nos
primum Et hoc ostendit beatus paulus cum dicit dominus christus est prope
domini adventum et adventum ut vicium ipsis considerent
Quibusdam more ut ipsos faciant quia esurient et non dedisset
in mandicate Quibusdam dicit cum cor ut eos confitentur post
in Ecce ego pro adventum Quibusdam timentibus ipsos
festinando ne imperio moriantur Quibusdam ad me tam
ut elemosinam dent Et quia ita christus est debemus nos
parare ad aulam nupcialem sponsus ornant se Ecce 1 2
lavant facies suas postea vestibus pulchris induant 3
et respiciunt speculum et quid habeant macule in facie

Sic et nos primo debemus nos curare bonis moribus Secundo
debemus nos lauare penitenciam et confessionem Sed timeo
quod multi confitentur ut iudas traditor ille confessus est
ut dicitur Mathei quod peccaui tradens sanguinem iustum ysta *Nota bene de confessione*
confessio non fuit grata domino quia habuit multa mala sibi annexa
primum est quod confessus est hominibus iudeis et non deo Sic adhuc 1
multi confitentur ut iudas qui non ex amore nec propter
deum confitentur sed propter homines ne dicatur quod non sint katholici
Secundum est quod desperauit Mathei Iudas videns quod dampnatus esset 2
penitencia ductus retulit xxx argenteos dicens peccaui tradens
sanguinem iustum Sic multi in confessionem desperant de uenia
et hii confitentur ut iudas si se in confessione desperandum
est de uenia Tercio fuit quod non fuit integra uera quia unde 3
quod confessus est tradidisse se dominum quia peccatum illud publicum
erat sed illud occultauit quod iohannes scribit quod fur erat et
loculos habebat et multa mala fecerat occiderat
etiam patrem suum ruminum Sic adhuc quidam con
fitentur qui partem peccatorum confitentur et partem retinent
Quartum est quod post confessionem grauius peccauit quia 4
cum cum laqueo se suspendit dicit quidam auctoritas super
hoc quod iudas plus peccauit se suspendendo quam dominum
tradendo Sic illi grauius peccant qui post confessionem
iterant peccatum suum exemplum habemus in apostatis
qui grauius peccant post uotum Sic et tales non debemus
curare dominum ut non confiteamur ut iudas sed ut confiteamur
ut publicanus dicens Tercio inspicere debemus speculum 3
cordis nostri ubi tres maculas inuenimus scilicet peccatum quod
commisimus bona que obmisimus et gratiam dei quam propter peccatum
nostrum amisimus Quarto debemus inspicere speculum trinitatis
qualiter nos pater sua potencia creauit qualiter nos deus filius
sua sapiencia redemit qualiter deus spiritus sanctus in nos baptismum
infudit Rogemus ergo etc. sapiencia

Nota ipsa est que commendat deus quia est in uisceribus
hominum scilicet in contritis peccatoribus penitentibus

et orantibus et intrinsecus ardentibus existentibus primo xpc est
innocentibus ut innocenciam cordis custodiat Sic augustinus
dicit beatus martinus quam plures sap[ientes] ymo corruptos pro
primum fecit deo xpo hec et iohes evangelista morte recubuit
super pectus domini propter innocenciam et recti adheserunt
ei ut quis ascendit in montem domini dicit ysaias qui vult duo
in ut quis ascendit in monte domini dic ysai qui vult duo
continui studeat mundicie Sic econtra longe est ab
ymundis quia occuli eius sunt mundi quia abhominaciones respice
immundis quia oculi eius sunt mundi quod abhominaciones respiceret
non potest Sed heu multi volunt illuminari lumine divine
intelligencie sed illis contingit sic legitur regum quod
nabuchodonosor filios sedechie regis in conspectu eius
interfecit et postea ipsum regem excecavit et vinctum duxit
in babilonem Sic filios nostros id est opera nostra que sunt nostra
meritoria interficit et postea ipsum peccatorem id est ipsum spiritualiter
occidit et vinctum ducit in babilonem id est infernum nota
quod dyabolus excecat peccatorem sic excecavit visus eius oculos
quod dyabolus excecat peccatorem sicut excecat visus eius oculos
plus candens et splendens apponit quod visus intuens
visum amittit Sic dyabolus excecat peccatorem exponit ei
nitorem rerum temporalium ex quorum nitore et cupiditate
multi heu miserabiliter excecantur Unde legitur quod quidam simplex
oculos dolens et consulens peritum suum quomodo possem dolorem
oculorum mitigare Cui compater ait Erue oculos tuos
et pone in bursam tuam et deinde oculos non dolebis
Sic ille stulto consilio acquiescens oculos eruit et totaliter
lumen amisit Si ille stulto consilio non acquievisset utique
oculos non amisisset Sic dyabolus consulit peccatori dicens
Erue oculos ~~tuos et pone in bursam tuam~~ i. de oculo oculos
~~tuos non dolebis~~ divine cognicionis et pone eos in bursam
tuam temporalium et si ille peccator dyabolo consenserit
mortis excecatur quod ipsum qui est eterni luminis nunquam videbit
Sed si studet mundicie et innocencie tunc adherebit deo
unde beati mundo corde Sed ipse est peccatoribus ipsum in
vocantibus in veritate Sed ipse est dominus omnibus invocantibus
eum in veritate i. ipsos exaudiendo hoc modo ipse fuit beatus

paulo tunc cum qui ait dne quid me vis facere Ducsi diat
hactenus saulus sum vocatus me deinceps sequar te iam
Sic ipse fuit marie magdalene cui omnia peccata dimisit Sic
et latroni ipse fuit qui xpm invocavit dicens memento mei
Sic adhuc ipse est omnibus peccatoribus recipere volentibus
pone hoc modo ipse fuit eundem latroni legitur enim in libro
de infantia salvatoris quod idem latro xpm et matrem eius
hospitavit qui fugit in egyptum hoc modo ipse fuit beato petro
contrito qui cum latronibus xpm invenit Qui ergo se vult pacare
deo inveniat cum cum paulo invenit cum cum latrone et
inveniet cum cum petro si habet contricionem Tercio dns ipse est
penitentibus ipsos benigne suscipiendo et premium celeste
propinquis impetrando exemplum in filio prodigo et in multis
peccatoribus Est enim magne pietatis et mie circa pec-
catores tamen vere penitentibus Cottidie enim irritamus eum
peccatis nostris ymo renovamus sibi vulnera et tamen peccat ita diu
quod ultra peccare non potest et qui ulciscitur se consuetudinarie sua tue
dolet Quante et pietatis et mie sit circa peccatores
patet in hoc exemplo Legitur quod quedam mulier ipse sortilega
accepit corpus xpi ut posset consequi effectum suum voluntatem et
dicerum accepit corpus xpi instigante eam dyabolo et precepit
ignem hoc facto cepit corpus xpi ad eam loqui dicens
o filia mea Karissima quid feci tibi quibus facis istum con-
temeliam meam quod me desinis maculare Et illa impie
respondens ait Nolo amo te plane contra me quod non sum
consecuta effectum voluntatis mee Et ecce hoc dicto prosilit
corpus xpi de igne in sinum suum dicens Et fino vis
meam esse ego enim volo tecum esse Quod illa audiens miseri-
cordia compuncta confessa est peccatum suum et veniam obtinuit
Ecce quam misericors est deus vere si volumus ut advertet
nos impiam nostram et post nos peccata nostra tunc moneas
xpm primum suum dicens cum p[re]e mia dm plena est tunc
Quarto dns ipse est omnibus existentibus in tribulacione ut
ipsos consoletur pro eo cum ipse sum tribulacione ut scriptum est

Quidam bonum
de corpore xpi

dñs his qui tribulato sunt corde Vnde ipse fuit His autem homo
dequo discesserit dyd carnes suas Et hoc xpc fuit
xpc discipulis suis qui laborantibus in mari Secundo econtra
longe est ab hiis qui invocant eum in simulacione id est
cum falsitate ut raptores fures et peccatores ysaias
populus labiis hic me honorat cor autem eorum longe est a me

Item sermo in vigilia natiuitatis dñi

Et dei doceat nos quid facere
debeamus De primo qui na
sciturus est nobis Iudicum .xiij. legitur iudicum
quidam erat nomine manue huius vxorem sterilem cui
apparuit angelus dñi ait ad eam Sterilis es hec servabis
immundum ne comedas concipies enim et paries filium
cuius caput non tanget novacula erit enim nazareus dei
ab infancia sua et vtero matris sue et incipiet liberare
israel de manibus philistinorum Que cum venisset ad maritum
suum dixit ei vir dei venit ad me habens angelicum vultum
nimis terribilis quem cum interrogassem quis esset et unde venisset
et quo nomine vocaretur noluit mihi dicere sed hoc respondit ecce
concipies et paries filium erit enim puer nazareus ab infancia
sua et vtero matris sue usque in diem mortis sue Tunc oravit
manue dñm et ait obsecro dñe ut vir dei quem misisti
iterum veniat et doceat nos quid facere debeamus De primo
qui nasciturus est vnde ista dicta sunt de Sampsone moraliter
vxor sterilis est beata virgo maria ad quam missus est gabriel
archangelus qui ait Ecce concipies in utero Nota quod triplex
est natiuitas prima est memorabilis in festo de pice qua

No de triplici natiuitate

nascitur eternaliter corpore sic splendor ex luce hec festivitas
pertinet primum ad festum eternum ysaie generacionem eius quis est
Secunda est temporalis qua natus est temporaliter in mundo ex matre
virgine Vnde nascitur flos ex virga vnde virginem esse
florem virgo dei genitrix virga et flos virgo est filius
virginis gloriose Et hec festivitas pertinet ad festum crastinum
ubi natus est nobis salvator ihesus xpc Tercia natiuitas
est spiritualis qua nascitur per graciam in mente cuiuslibet devoti hominis

sic nascitur aurora vel sol in uno emisperio non quod fiat ex terra
sed quod incipit lumen suum porrigere super terram ita nascitur spiritualiter
nobis quando incipit nobis infundere bonum gratie sue Et hec nativitas
pertinet ad festum cottidianum Obmissa ergo prima et secunda
nativitate dicendum est de tercia qua nascitur spiritualiter in corde
nostro scilicet quando incipit bonum gratie infundere Et hec nativitas
non est laudabilis sicut nativitas Christi in carne Dicit enim de
prima illam multa bona contulit humano generi sic etiam
secundam multa bona confert Quid igitur dignum faciemus
tali puero qui nobis nascitur certe iste puer ponendus est in
thalamo cordis nostri Sed heu contingit eum defectum pati
sicut dicitur cum venisset in mundum in propria venit et sui eum
non receperunt Unde sicut defecit ibi in nobis suppleamus
in cordibus nostris Legitur enim quod bethleemite nec eum nec matrem
eius voluerunt hospicio recipere Unde coactus fuit ioseph et
maria sub diversorio quodam ubi erat stabulum pauperum re
manere Ubi virgo maria peperit filium suum unigenitum Habuit
etiam dominus obscurum hospicium quia in tenebris noctis
natus fuit igitur secundum quod in stabulis E contra qui voluit
eum recipere debent ei preparare hospicium lucidum album et
mundum Primo lucidum puer enim libenter lumen propter cons
[illegible] intelligitur cor enim humanum est quasi domus
tenebrosa ubi indiget luce cognicionis ut illuminetur
De illis qui lucernam sue cognicionis [illegible] humane
converterunt et domicilium cordis sui tenebrosum relinquit
Dicit enim [illegible] implicata vestis non potest applicare se sic pauci
applicant se ad divinos vel rebus mundanis quam se ad
eas convertunt et hoc factum est Unde quod dicit [illegible]
[illegible] ad suspendium Dicit enim de amatoribus
mundi [illegible] est cuilibet [illegible] sepe [illegible] vel unde [illegible]
doloris sui Secundo hospicium debet esse calidum ad faciendum
ei hospicium necessarium est ignis caritatis qui fuit duo
est [illegible] cordis pater celestis qui propter nos [illegible]
misit filium suum in mundum Tercio debet mundum esse hospicium

hoc est scilicet pectus hec domus debet purgari per passionem
lacrimarum et scopari per puram confessionem per quam eiciuntur
omnia peccata Exemplum in david qui dixit confitebor adversum
me iniusticiam meam domino Secundo debemus eum custodire
more matris ne a strepitu inquietetur idest pace cum hominibus
habere etc et conscienciam tuam pones in pace per istis in consciencia
tua et tunc efficieris lectus christi Ex quo omnis pec ... pace
habet qui non turbat ex memoria preteritorum nec
inquietat desiderio futurorum nec frangit in adversis
nec elevat in prosperis Tercio more matris est a nobis
nutriendus Quod et fit duobus quibus christus et potatur primo
est bonum facere cum ipso quia nil boni possumus facere sine ipso
et hic est potus eius Secundum est malum sustinere propter
christum et hoc est cibus eius quia potest bibere calicem
mensam ingreditur ponit qui adoptivam se sperat bonum cibus
christi est prima mea rogem) Sermo in natale domini primus

Exivi a patre et veni in mundum Ioh Hodie celebramus
temporalem christi nativitatem quia propter nos suscepit
gaudeamus quia ad hoc hortatur nos Leo
papa dicens Salvator noster hodie natus est gaudeamus)
Dominus noster Ihesus christus in adventu suo respectu peccatorum habuit
naturam kalandri Est enim kalandrius avis alba que si portetur
coram infirmo virtute sui visus attrahit ad se infirmitatem
infirmi et si avertit non respicit infirmum signum est insanabile
quod infirmus non evadet mortem Sic et Ihesus christus
in sua nativitate fuit albus per innocenciam qui eciam avertebat
oculos misericordie a cecis suos fuimus mortui
propter adventum eius convertit vultus eius et salvati potuit Secundo
quia propter nos natus est venit in mundum et sic nos suscepit
nos oculis misericordie sue quia omnem infirmitatem nostram tulit
ut dicto aliquid loqui possim oremus dominum
Exivi a patre Iste filius dei dicit de se primo
exitum suum a patre cum dixit Exivi a patre Secundo recitat

beneficiis mariae cottidie sic cum addit Christum apostolo et venit in
mundum Christus et filius dei apparuit mirabilis fecit enim ipse
magna mirabilia in natiuitate sua primo in se ipso secundo in matre
sua tercio in mundo primo fecit deus mirabilia in se ipso quia suscepit
enim humanitatem conseruata plena diuinitate quod mirabilius est
mirabilius est quam quod deus factus est homo plenus enim homo sumens virgo
virginis et tamen forma dei non recessit sic dicit Iohannes damascenus
Secundo fecit mirabilia in se ipso quia natus est in mundo sine peccato
Quid enim mirabilius quam nasci hominem in mundo sine peccato vnde dicit
propheta quod omnis homo concipitur et nascitur in peccato aliter dicit augustinus
gloria enim quam sibi deus de virgine maria virgine dignatus
est sine vicio concepta et sine peccato est nata Mirabilis enim con
ceptus et natus domini enim angelo ait spiritus sanctus superueniet in te
statim fuit conceptus et hoc fuit mirabile est enim mi
rabilis natus de virgine matre et filia sicut filius patris
sue et hoc est magnum mirabile vbi est natus in loco
humili et despecto vt in historia scolastica legitur quod
cesar augustus precepit vniuerso mundo scire volens quot
prouincie quot ciuitates quot ville quot castra quot homines adeunt
vnde tribuebant argentum per caput et quilibet denarium
argenteum qui valebat per denarios vsuales et se
subditum romano imperio profiteretur ita et ille nummus
ymaginem prescribat et subscripcionem cesaris Ioseph
autem cum esset de genere dauid a nazareth in bethleem est profectus
Cum autem ioseph et maria bethleem appropinquassent vt
ait frater bartholomeus vidit virgo maria partem populi
gaudentem et partem gementem quod sibi angelus ex
ponens dixit pars populi gaudens est populus gentilis qui
eternam benediccionem accipiet pars alia gemens est populus
iudaicus a deo suis meritis reprobatus Cum autem ambo
Bethleem venissent et quia pauperes erant et quia
omnia hospicia erant occupata nullum hospicium habere
potuerunt diuerterunt ergo in communem transitum

inter duas domos oppinionum habens quod diversorium dicitur sub hoc
tinees ab collo pendentum diebus xiij ut christi ceteris mecum
parietem divertebant ubi secundum quosdam rustici qui ad
forum veniebant animalia sua ligabant et eis presepe ibi
constructum erat ymmo ergo nocte media dicta dei beata
virgo maria filium suum peperit et in presepio super fenum recli
navit. Quod fenum beata helena postmodum romam detulit
sic habetur in hystoria scolastica. Ecce quam mirabilis est natus.
Tercio fecit deus mirabilia inter quod deus factus est homo ut
nos divinitatis sue faceret participes. Unde hac participacione
non debemus dicere nobiles generis aliqui. Cum aliquis nobilis
multum ducat aliquam filiam rustici in uxorem ista generat
se nobiliter et si quis querit quare hoc faciat ille respondet quod
oportet quod iste nobilis duxit filiam suam in uxorem sic
et nos debemus facere ex quo tamen nobilis filius dei filius
altissimi venit sibi naturam nostram et habemus nos nobilitatem.
Cum et aliquis est de nobili genere et gerit se male dicitur
quod male convenit ei quod tam debilis hominibus est natus.
Sic male convenit quod homines peccant ex quo tamen de nobili genere
et adhuc cum deus factus est homo ut naturam nostram exaltaret. Quarto
fecit deus mirabilia in matre magnum et inauditum mira
bile fuit quod virgo filium genuit et quod eundem sine dolore peperit
et quod filia genuit patrem et quod deum et hominem genuit. Hoc
figuratum fuit per virgam aaron que sine omni humano studio floruit
et fructus protulit. Vere cum ergo magna mirabilia fecit
deus in matre sua. Quinto fecit deus mirabilia in mundo legitur
quod visa est in aere virgo pulcherrima habens puerum in gremio
que ostensa est octaviano imperatori quem senatores propter sapientiam
et pulchritudinem suam voluerunt adorare tamquam deum et
solum illum puerum oportet adorari. Ex quo precepit imperator
ne aliquis amplius eum deum appellaret et edificaverunt altare
in honore illius pueri. Ecce quanta mirabilia fecit deus in
tempore in matre sua et in mundo. Rogemus ergo christum [illegible]
Ecce nova facio omnia. Apocalipsis legitur in apocalipsi quod beatus iohannes

cum raptus est et vidit puellam preclaram et filium et audivit vocem
specialiter dicentem Absteiget deus dem lachmann abeatus scivit
Et post hoc audivit et vidit quendam in throno sedentem et dicentem
Ecce nova facio omnia ut ipse scribit quod hodie completum est Hodie
deus et mihi ipso hodie multa nova facit primo novum quod deus
hodie facit hoc fuit quod deus factus est homo Secundum novum quod facit hoc est
quod facit sibi novam matrem hodie heri vero erat virgo et hodie
mater et virgo Tercium novum facit quod amiciciam antiquam innovavit
Sic asuerus rex pronunciacionem suam renovavit Sic ipse
pronunciavit per angelum pacem mundo nunciavit Dicens gloria
in excelsis Sed adhuc hodie et cottidie nova facit quia inventos
in peccatis renovat per renovabitur ut aquila etc Legitur quod aquila
que vult renovari rostrum nasum tendit super lapidem Sic et
nos debemus tundere nasum nostrum super lapidem et renovabi
mur via aperte Quartum novum quod facit deus quod occulta manifesta
facit prius enim antiqui clamabant dicentes vere tu es deus abscon
ditus vix erat absconditus quia multis figuris clamabat et
non poterant invenire Sed hodie ita manifestus factus est quod
iacet in platea quod dicit Nolite contristari quod sum occultus ecce
iaceo omnibus communis tam divitibus quam pauperibus quia
rapuis sum in sinu unius puelle qui quondam fui ferox velud leo
hodie factus sum mansuetus ut agnus Legitur quod unicornis
nulla violencia potest accipi sed in sinu virginis caste quiescit et
totaliter mansuescit Sic eciam leo fortissimus scilicet deus in sinu
virginis marie quievit et factus est mansuetus ut agnus Ideo
debemus ad ipsum accedere sine timore et ipsum querere cum contricione
cordis Sunt enim tria que quilibet querit et tamen non plene inveniunt
nisi in ipso primum est divicie Secundum est honor magnus Tercium
est longa vita Ista tria non inveniunt veraciter nisi in ipso quia
ipsa et divicie in manus eius ut honorem Ecce magi accesserunt
et ministrabant ei ut longam vitam quia mille anni ante oculos
nos Exemplum nullus quam servus est auriculam ergo debemus
cum diligenter querere ut quidam fuit multi feros quia mundo fame
possit ita quod proprios suos commederent Sed hodie ita man
suetus factus est quod iacet quod non vult ultra irasci mundo et ideo factus
est puer pueri enim irasci nesciunt sed plorant ... primum

Nota iste est bonus sermo et predicabilis

xpm aspectum debemus complacere ad modum pueri nota quod pueri
concitantis placat triplici primo pronuncie rei ostensionem id est honestam
vitam secundo peccatis iubilacionem id est perdeuotam oracionem sic iste qui
capit deus precius esse in peccatori tercio placat puberium
exhibicionem id est predilectionem dei et proximi quod signat in superiori

Apparuit benignitas et humanitas salvatoris nostri dei
ad thimotheum iii Dicit vulgariter qui longe est ab aliqua re
si eam invenire desiderat necesse est ut prius viam qua
ad eam veniat perquirat longe ergo erat peccator a deo et ideo necesse
erat ut quereret viam dum inveniret sed ipse hoc facere non potuit
Sed deus pater misit prophetas humano generi qui ipsum instruerent
quo deum invenirent sed in manus quidem prophetarum subterfugerunt
affuerunt se excusando Moyses erat quod esset impedite lingue
Ieremias quod esset puer Ysaias quod haberet polluta labia et illa ex
cusacio non erat aliud nisi quod doctrinam ipsorum non poterant
imprimere cordibus auditorum licet instruerent verbo et opere
Sed dominus motus misericordia in propria persona venit in hunc mundum
ut hominem liberaret et ideo dicit paulus apparuit benignitas
Notandum quod dominus triplicem benignitatem ostendit peccatoribus
veniendo in hunc mundum primo venit christus hoc in hunc mundum
ut peccatores salvos faceret unde paulus ait christus venit in mundum
ut peccatores salvos faceret quorum ego primus sum Secundo
ostendit benignitatem suam in hoc quod non spreuit pecca
tores sed fuit ipsis familiaris sicut erant appropinquantes
ad ihesum publicani et peccatores Tercio ostendit benignitatem
suam in hoc quod de magnis peccatoribus fecit magnos sanctos
ut patet in beato paulo et marie magdalene et pluribus aliis
primus ostendit benignitatem suam quia venit in mundum Nota si
quis esset inclusus in carcerem et veniret amicus meus et in me
liberaret magnam ostenderet in benignitatem Sed si
veniret inimicus meus et in me liberaret ostenderet michi
bonitatem quam amicus et amicicie faciat quia adhuc tenetur
me in liberaret inimicus vero non Sic et fecit christus
qui liberavit bonos scilicet prophetas qui clamaverunt ad dominum
veni ad liberandum nos domine deus virtutum in hoc

apparuit magna bonitas quia venit liberare nos omnes suos peccatores
in hoc apparuit maior benignitas sua quod non eciam peccatores meruerit
liberacionem sed eternam dampnacionem legitur de duobus in carcere
existentibus uno bono altero malo bonus fuit ioseph malus
manasses et utrumque eripuit dominus de ioseph dicitur quod propter iusticiam
fuerat in carcere quia noluit facere malum in dominum suum
et ideo fuit dominus secum et liberavit quia dicit propheta non vidi iustum
derelictum scilicet a domino Sed de manasse legitur quod regum primo quod
in alia propter maliciam suam fuit in carcere quia sanguinem
fudit nimis multum ut paralipomenon tercio dicitur principes
ceperunt manassen et vinctum bitachyis atque compedibus
duxerunt in babilonem Qui postquam angustiatus est
oravit dominum deum et egit penitenciam magnam coram domino
et deprecatus est dominum deum suum toto corde et exaudivit dominus
oracionem eius et reduxit eum in regnum suum mirum videtur quod dominus
utrumque liberavit de carcere ioseph et manassen sed maiorem
benignitatem ostendit in manassen quam in ioseph Dicitur in carcere
Rotus mundi erant duo genera hominum boni et mali boni sunt
significati per ioseph mali per manassen in utrisque apparuit
benignitas maior tamen in bono quam in malis ypa et ita p
sunt in consolacionem quod si propheta venit propter peccatores in hunc
mundum eciam ergo peccatores et propter nos venit peccatum
eius benignitatem ut nos salvaret expectatus Secundo ostendit
benignitatem suam in hoc quod specialiter fuit familiaris
peccatoribus unde hic erant appropinquantes nos dominus fuit
familiaris iohannis evangeliste marie magdalene quod fuit propheta fuit
familiaris iohanni evangeliste hoc meruit innocencia sua prioritas et
marie magdalene non sic Ergo quod peccatoribus fuit familiaris
dat nobis magnam fiduciam impetrandi eius misericordiam docet
maior sit in ceteris postquam sit nobis familiaris primo est quod debemus
ipsum timere Sed nunquam fit si eum deus timemus eciam nobis familiaris
erit non sed oportet nos addere id est malum fugere multi
enim sunt qui deum timent nec malum fugiunt et tales
nequaquam domino familiares erunt quorum timor filialis est

timoris mortis qui naturaliter inevitabilis est Sed nunquid si deum
timeo et peccatum fugio ipsi prophete deus sibi familiaris ero
non Sed oportet nos addere tercium hoc est ut bonum operemur
Multi enim sunt qui deum timent mundum fugiunt et fugiunt
ad religionem et tamen nil boni operari possunt tales similes sunt
ficulnee cui maledixit dominus Nunquid maledixit ei quia fructus
malos tulit non Sed quia fructus bonos non tulit Multi sunt
religiosi reprobi non quia malum non faciunt sed quia bona
non faciunt Sed quidam dicunt Ego nil boni facio etiam
nihil mali facio non est sic dic nunquid si timeo deum malum
fugio et operor opus bonum nunquid propheta possum fieri
deus familiaris eius hoc est quod Christus ipsum tollens adversa daniel
Sic et tribus pueris missis in caminum ignis deus familiaritate
se coniunxit sic faciet tibi et in camino persecucionis Christus ipsum
familiaris eius consolabitur et tribulacionis pariter et filij
et spiritus sanctus cum fuerit ipsum hic familiarem et benignum
sic fuit istis predicta que fecerunt publicani et peccatores
Tercio ostendit benignitatem suam in hoc quod de magnis
peccatoribus fecit magnos sanctos sic patet in beato paulo
et matheo Sed in hac etiam consolacionis inveniet non enim
sufficit quod mortem meum vult me convertendo iusti et sanctum
me faciat in vita conversacione confirmando Et nimis ei
est confirmatus in bono Tamen ei gracia ipsius in bono me
confirmaverit tamen sanctum me fecit et sic triplicem bonitatem
ostendit peccatoribus in hoc mundum veniendo Et ut unum super
et Evangelizo vobis gaudium magnum luc secundo via ista
sunt angeli ad pastores Notandum quod quadruplex
est gaudium gaudium inferni gaudium mundi
Nota quadruplex gaudium
gaudium prosperi quod dicitur gaudium nature et gaudium celi
Gaudium inferni est primum quod concipit ex odio gaudium
et mundi Sed posset aliquis dicere nunquid in inferno est gaudium
utique demones gaudent qui ita vult ad ipsos eciam unde
in eternum ps Qui tribulant me exultabunt si motus
fuero Nunquid soli demones habent gaudium inferni dico quod non
habent gaudium inferni scilicet qui gaudent de malo et tribulacione

propinquorum Quicunque vult suscipere gaudium celi debet esse
remotus a gaudio mundi inferni s. quod non gaudeat de malo
et adversitate proximi ut in libro dyalogorum legitur quod sanctus
Benedictus habuit quendam inimicum qui cecidit ab alto
et mortuus est discipulus et eius nunciaverunt sibi hoc
cum gaudio Et flevit benedictus valde de morte inimici quia
reprehendit discipulos quod gaudium illud fuit gaudium inferni
Secundum gaudium est mundi quod nascitur ex vanitate s. quando
solet mundus exercere choreas et diversos ludos et illud
gaudium est ignobile quia habet patrem ignobilem s. dyabolum
hoc gaudium suscipit dyabolus et non deus unde legitur in Iudith 3°
Quod principes universarum urbium et honorati simul
cum populo exierunt obviam holoferno venienti ex-
cipientes eum cum coronis ducentes choreas cum tympanis
et tybiis Sed modo plures sunt qui suscipiunt holo-
fernem gentilem principem id est dyabolum et christum non suscipit
si dedicacionem festivitates suas per choreas et commessacionibus
et ebrietatibus celebrant non christi sed dyaboli Sed
dicat aliquis innocens ego sum ab hijs non exerceo choreas
sed libenter video Respondeo quod non exerceas sed libenter
video cum exercent unusquisque hoc cave debes quia si
maiora evasisti vide ne a minoribus capiaris sicut
tibi contingeret sicut cuidam animali de quo scribit in natu-
ralium quod anola appellatur dicitur deco quod habet longa cornua
et acuta in similitudine serre quibus precidit magnas
arbores Cum vero sitit venit ad magnum fluvium
ubi sunt virgule subtiles et molles incipit cum ludere
cum virgulis illis et ludendo se ipsum obligat cornibus
Tunc venator veniens virgulis obligatum animal inveniens
occidit Et ita contingeret tibi quamvis evasisti grandia
et minora non caveas duo cornua acuta sunt due virtutes
acute s. amor dei et proximi hijs duobus cornibus
magnas arbores decidisti id est magna peccata superasti
s. luxuriam avariciam invidiam superbiam sed cave.

Sed caue ne capiaris ab angulis ide apertius peccatis Et dimi
sisti lapuriam magnam arborem sed si decca libent loqris
captiuaris angula Tercium gaudiu e humane nature
s. qui nascitur de prosperis successibus ut s. qn ho gaudet de
pulchritudine de sanitate de diuicijs de honore mundano
Et hoc est sibi naturale hoc gaudiu mittet dolore qua de
cepit Et gaudes de pulchritudine decipieris qua pulch
ritudo corporis sepius deformat aiam Et s. gaudes de
sanitate deciperis qua sanitas corporis infirmitas est
aie Et gaudes de prosperis successibus decipieris qua
periculum est aie sic dr eccs Et ergo successio tpalium in
dicium est eterne dampnacois aie pociis ho deberet time
et turbari qm gaudere vn si volumus suscipe gaudiu
celi tunc oportet nos gaudiu mundi remouere qua gaudiu
mundi non hr locum mortis sanctis vn hester regina
Nunqm letata sum usq in presentem die nisi in te deus ab
raham io debet ho remoue oe gaudiu pt illud qd hr
inde Quartu gaudiu est gaudiu celi s. filius dei de qo
dr luc scdo ecce euangeliso vob gaudiu magnu Et hoc
bn gaudium dr magnu qr oe gaudium qd est i mundo est
tamqm punctus respectu gaudij celi Illud gaudiu s. filij
dei debemus suscipe cu puro corde qr multa gaudia nob
cu illo gaudio venerunt Pmu est qr in aduentu suo pecca
desiuerunt sic ei cera fluit a facie ignis sic pcca a facie dei
Scdm est qr in aduentu suo demones depellit Tercium
qr in aduentu suo facit facit aie deductoem cpis uerbi gra
Contingit aliqn qr aliquis sedet cu amico suo que diligit
vehementer ita quod obliuisceret oim q agere deberet
pt delectacoes confabulacoem Sic aia qn contemplabit
cum deo pcontemplacoem obliuisceret oim effectorum suoru
sic videre audire palpare Exemplum hui habem
de quodam abbate de quo dr qr moriturus positus raptus
est et vidit se ee int choros angelorum veit ergo michahel
accersitum suum suscipiens cum benigne Illi referente

Primus ait michahel o utinam nobiscum manere deberes Abbas
respondit hic manebo non cupio michahel respondit non
manebis sed necesse est ut reuertaris uelit et alter dicens
utinam nobiscum manere deberes abbas respondit hic
manebo non cupio ille respondit non manebis sed nec
cesse est ut reuertaris uelit tercius autem qui scriba fuit
erat michael utiam dicens abbati et manducare potes pomum
hoc non cupio si manebis qui ait necesse est ut ei (?) eas
Accipiens ergo abbas pomum de manu sua momordit
inde dicens et sepe secum replicans hic manebo non
cupio Accedens autem fratres quidam subditi eiusdem abbatis
putans eum esse soporatum qui et excitaverunt eum Et esse
reversus ad se abbas inuenit in manu sua pomum dimidium
et alterum partem comederat Ecce quale devotum facit
deus ad se peruenientibus et perfectis Item est gaudium celi
quod numquam terminatur gaudium autem huius mundi cito terminatur
Et multi habent dilectum autem hoc gaudium terminatur
luctu in morte et contrario deus sit qui habet diuicias
gaudet deus hoc est et gaudium terminatur in amittentes
eas vel in morte et sic de aliis gaudium autem celi numquam terminatur

Invenietis infantem pannis involutum et cetera ut in sermone (?)
et positum in presepio hic secundo notandum quod ista circumstancia
utilitatem Christi Quatuor tangunt primo notatur nativitatis
eius utilitas cum dicitur invenietis secundo nascentis humilitas
cum dicitur infantem Tercio nati penalitas cum dicitur pannis
involutum Quarto eius paupertas cum dicitur positum in presepio
primo notatur nativitatis utilitas cum dicitur inveniens Ecce
primum utilitas invenire eum in quo est tota nostra salus
ipse enim dicit per salomonem Qui invenerit me inveniet
vitam et hoc utique eternam hanc vitam idest Christum invenire
antiqui patres invenire non poterant quia absconditus
erat in celo et antequam venisset dominus conquerebantur prophete et
patriarche et alii sancti quod nimis esset occultus ita quod in
veniri non posset ysaias vere tu es deus absconditus
Quasi dicet quamdiu absconditus et clausus es in celo

Nota non est oportunus (?) sermo et cetera

et venire non possumus sed rogamus te ut tu venias
et inclines celos tuos et descendas ut te invenire possimus
Quod et factum est venit ergo in mundum et voluit nasci
non in palatio nobili vel serto sed in diversorio et in platea
ut omnibus pateret accessus Quasi diceret vos non debetis
conqueri quod me absconditum nos inveneritis in platea omnibus
communis. Currite ergo festinanter cum pastoribus ut possitis
invenire puerum ihesum totius mundi salvatorem Secundo ipsum
invenire non potuerunt quia via non patuit ad celum
Nullus plane poterat venire ad celum sed nato domino ostendi-
tur via ad celum ab angelis unde dicitur ecce evangelizo ecce pa-
tenter ostendunt angeli viam pueri et ubi ad ipsum qua
viam olim nullus invenire potuit Currite ergo secure quia
via vobis patet et ne timeatis in silvis latronum Tercio
ipsum invenire non potuerunt quia lux defuit ad-
huc et sol iusticie non fuit ortus quia tenebre errorum re-
pleverunt terram ysa ecce tenebre operient terram Sed
nato domino cessaverunt tenebre et ortus est sol iusticie in signum
huius nati domini lux magna pastoribus apparuit per quam
ostendebatur quod vera lux descenderat que illuminat omnem
hominem Secundo nota nascentis humilitas unde dicitur infante o
quanta humilitas ille qui celum et terram sua dignitate
implet in presepe iacentis apparuit vos fratres quam humilis fuit
considerate humilem matrem de qua natus est considerate
humile corpus ideo puerum quod habet ysa parvulus natus est
nobis considerate corpus humile et vide humilitatem
parvuli ihesu et humiliate vestram mentem ut possitis ad eius
presenciam pervenire Quia nisi conversi fueritis et efficiamini sicut
parvuli ecce quam necesse est humiliari quia per superbiam
perdit regnum celorum ut patet in lucifero et primis parentibus
et per humilitatem acquirit regnum celorum ut patet
in propheta et maria Audi superbe peccator Si ergo lucifer plus
superbierit quam tu tam reprehensibilis est superbia tua

Quantum ad hoc quia lucifer fuit in supremo loco id est in celo tu
vero in infima id est in terra lucifer non fuit corporis coopertus
et tu vides pulcrior est superbia quam illius cum. Unde superbis
terra et cinis. Quarto dicit decimam materiam condicionis tue
ergo superbis humilitate magnis cum paruulo. Tercio nota nati
penalitatis cum dicitur pannis involutum vnde cum tunc vagit
infans mox cum in cuna positus per propria putans ne quod membra illa
tenerrima poterunt contrahi pannis involui ligari sub
pena et dolore certe nullo modo. Secundo et nunc videt infans
involui et ligari incipit vagire et flere. Quamvis autem cum
adhibuit beata virgo ne lederet infantem scilicet christum cum manus
et pedes eius ligavit sed tamen credo quod quantumcumque ad
hibuerit diligenciam quod sine dolore ligari non poterat quia tam
tenera membra habuit. O homo illam penam pro te sustinuit ut
ab eterna pena te liberaret propter ligari voluit ut te a vinculis
peccatorum absolveret. Quarto nota eius pauperis [illegible]
cum dicitur positum in presepio. O inestimabilis paupertas filius pa
trone natus eo ipso statim est pannis statim secundum filius
omnipotentis nascitur et ad divinum presepe reclinatur. Et bene potest
dici pro paupere sum ego et in laboribus a iuventute mea
scilicet psalmo. O homo ut nimis mecum ecce dices nos fere quam pauper
fuit christus. Nam primo pauper fuit in hospicio pauper in vestitu pauper
in cibo pauper in ministerio. Primo fuit pauper in hospicio quod natus
fuit in stabulo vnde cantatur stabulo ponitur qui continet mundum
Unde o homo quam pauper fuit te sibi est rex. Dicit rex ubi fuit
tota regia ubi thronus sublimitatis. Secundo fuit pauper
in vestimento quia vilibus pannis induebatur. O mira paupertas
filius dei et regis altissimi in stabulo nascitur vbi optimo
involvitur purpura deficit et varia pellicia vix potuit beata
virgo hec viles panniculos quibus dilectum filium involveret
ne frigore lederetur et moreretur. Tercio fuit pauper in cibo
quia modico lacte nutriebatur vnde cantatur ecclesia paruo lacte
pastus est. Quarto fuit pauper in ministerio o quam dives
fuit [illegible] non habuit nisi modicum fenum et bovem
presepe Ecce qui celum et terram creavit et plurimas [illegible] debuerit

non legitur habuisse plumas ad quas debile corpus suum et tenerum
clinaret. Tercio quia pauper fuit ipse et ideo cum mentis devocione
paupertatem ipsius recogita ut illud gaudium divites et merearis

Erat ioseph et maria mirantes super hiis que dicebantur de illo
que dicebant de illo Luce ii. In hodierno ewangelio ponuntur
excepte persone que sunt nobis utiles ad instruccionem et in
formacionem ubi et instruuntur coniugati vidue virgines
senes et pueri parentes et filii. Primo quidem instruuntur
coniugati et hoc in maria et ioseph inter quos fuit verum
matrimonium sed sine copula carnali. Maria quidem hono
rabat sponsum suum eo sibi respondendo Luce ii. Ecce pa
ter tuus et ego dolentes et sibi fuit obediens sicut pregnans
ivit in bethleem et postmodum in egyptum cum ioseph
Item honorabat sponsum suum sicut maritum dominum. Uxor
enim debet obedire viro suo patri uxores subdite
sint viris suis sicut sara obediebat abrahe dominum eum
vocans viri autem debent uxores suas honorare sicut
dicit ibidem. Secundo ambo id est vir et mulier debent se speciali
amore diligere. Nota autem quod vir uxorem speciali amore
debet diligere quam ... formata est quia mulier for
mata est ex corpore viri et econtrario quod uxor speciali
amore debeat debeat diligere virum suum ... anuli
impositione quia ponit in digito qui habet venam ...
ut dicunt naturales. Secundo instruuntur vidue et hoc in anna.
Nota quod dicit augustinus quod triplex est genus viduarum. Primum genus
est perfectissimum in ecclesia primo destinatum quod die noctuque
debitum ieiuniis orationibus vigiliis et aliis bonis operibus
persolvunt de quibus apostolus vidua que vere est vidua
Secundum genus quod intendit curam domus et pueros alere
et in peccatis obnoxium. Tercium genus est quod intendit
epulis et deliciis et hoc ... pene et morti ...
Apostolus vidua que est in deliciis vivens mortua est. Hoc
ad exempla anne instruuntur que non discedebat de templo

Nota tria genera
viduarum et de malo
... [illegible]
[illegible]

ieiunijs et obsecracionibus seruiens domino die et nocte Tercio
instruunt virgines et hoc instar anne que usque ad matrimonium
dicitur se conseruasse per quod datur intelligi quod mulieres virgi-
nitatem suam usque ad matrimonium corporale siue spirituale debet
custodire et tunc sponso siue corporali siue spirituali licite conseruare
Est enim virginitas preciosus thesaurus et ideo cum diligencia
et cautela est seruanda eciam Non est condigna ponde-
racio anime continentis sed scilicet christus thesaurum istius recuperatorem
quamvis ipse multa mirabilia fecit tamen virginitatem numquam
aliter restituit Ieronimus cum cetera possit deus tamen non potest vir-
ginitatem suscitare post lapsum Ysidorus ait sepe dicitur hominem
non posse facere quod numquam facere voluit Quarto instruunt
pueri in hoc quod dicit puer ut crescebat sic et puer crescat
per etatem sic debent crescere per virtute Sicut enim dies post
auroram non crescat dies multum tunc Sic enim aurora crescit
in lucem et delicias in personam dicitur sic enim degentes incipiente
debet crescere in virtutem proficientem et perfectam Quinto
instruunt parentes qualiter se erga pueros hic debeant scilicet
in hoc quod parentes christi ipsum puerum ad templum duxerunt per
ipsi parentes instruunt ut pueros suos a pueritia sua instruant
ut ad ecclesiam vadant et mandata dei custodiant Sicut enim
tamquam cera molles sunt et de facili ad omne bonum ducuntur
Sed postquam in malicijs induruerunt vix ad bonum reuocantur
in persona talium dicit propheta Aruit tamquam testa virtus mea
Testa quanto magis antiquatur tanto magis induratur
Sic tales raro et numquam confitentur vel aliquid boni faciant
vel sepe in suis malis moriuntur Sexto instruunt filij
quod propter hoc dolorem parentum non diminuant nisi deo seruiant
Et hoc notatur quando dicitur propter hoc quod symeon dixit virgini marie
Tuam ipsius animam pertransibit gladius filius dei non
dimisit quin ascenderet et mea usque ad mortem perstitit
quamvis sciret quod gladius doloris matrem suam perimeret

ut amantes sua se eciam absentant Vt operibus dei insistant
spiritualibus sonet dicta absencia matrem suam multum
dolere habuit secundo Ergo et parentes dolentes propter hoc filii in
servicium quod non debent dimittere propter dolorem parentum quia
crucem prime ascendant et usque in fine in ipsa permaneat
et spiritualia et corda terrena spernant Tercium) Tuam ipsius
Tuam ipsius) animam pertransibit gladius luce ii hec
verba dixit symeon beate virgini prophetando de dolore
quem postea habuit in passione filii sui Alii hoc verbum
dicunt bene Nam tibi plus quam gladius ferreus iste verba
transfixerunt animam tuam et pungent usque ad divisionem
anime et spiritus mulier ecce filius tuus O qualis commutacio
[illegible] ubi maria pro Jhesu filio suo recipit servus pro domino disci-
pulus pro magistro et ideo bene potuit dicere tuam ipsius) animam
Notandum quod duplex est gladius scilicet gladius culpe et gladius
pene primus gladius est culpe de quo dicitur ecclesiastici xxi quasi
romphea bis acuta Nota etiam quod gladius comparatur culpe
[illegible] prius [illegible] pungit per morsionem consciencie
sed post [illegible] culpe compungit animam Unde [illegible]
blande ingreditur et allicit per delectacionem sed in fine
mortificat sicut [illegible] ut coluber Et ideo dicitur ecclesiastici xxi quasi a facie
colubri fuge peccatum secundo gladius comparatur peccato quod sicut gladius
dividit unam rem ab alia sic peccatum deum ab anima ysaia lix iniquitates
vestre diviserunt inter me et vos [illegible] discipline [illegible]
[illegible] Tercio peccatum comparatur gladio quod interficit [illegible]
[illegible] mortuus est saul propter iniquitates suas et [illegible]
vos in peccatis moriemini hec romphea bis acuta est peccatum
quod in corpore et anima moritur et punietur [illegible] vindicta [illegible]
est ignis et vermis [illegible] vivens corpus et
vermes consciencie cruciamus nam hec gladius est flammeus
atque versatilis prohibens peccatores intrare in paradisum
hec gladius est [illegible] quam peccatum [illegible]

expulsit de regina quod hec aperte peccat. Secundo gladius est sine
capulo i(d est) ex utraque parte expulsat gladius acutus gladius
est iudiciaria sententia pungens reprobos morte eterna et
remunerans bonos per aurichalcum et tunc tenentur hic gladio
occidentur carnaliter viventes de quibus gladius meus devorabit
carnes eorum Dt vii supra
Nam ipsius animam pertransibit gladius Symeon plenus
spiritu sancto prophetavit de passione et resurrectione christi
et matris de dolore quem ipsa mater habitura erat
in filii sui passione et hoc dixit tuam ipsius animam pertransibit
gladius. Nota duplex est gladius dyaboli et christi. Primus est dyaboli
cum quo multos vulnerant et occidere volunt usque ad mortem
per hunc gladium accipe temptationes dyaboli quas immittit hominibus
sicut est superbia cum qua multos vulnerant et luxuria magna
infinitos vulnerant et volunt occidere quam multos quam multos
iuvenes et senes laycos et clericos. Item avaricia cum qua
in fere totum mundum vulnerant religiosos et seculares episcopos
et abbates cum isto gladio. Avaricia modo ludit dyabolus et
percutit gladio avaricie per totum mundum maxime principum
regum et omnium nobilium pape et cardinalium ludunt cum
isto gladio sicut ludunt pueri cum catulo dum sedent circa ignem
tenentes lingwam malum et tunc devorant interim
Sic ludit dyabolus cum talibus tollit eos malum dominantis
et postea proicit eos in profundum inferni dehonoratos
scilicet Sic vulnerant eum nabuchodonosor sicut legitur in danyele
quod elevatum est cor suum et depositus est de regno suo
Unde introducitur exemplum de aquila et tortuga aquila
loquens ad tortugam quare nimis nimis es planus cum
multum fatigans per montes et in boreis ab alto
conspiciens Respondit tortuga illud deus oppinii et affec
tum unum peto ut me mali dimittas. Tunc aquila assumpsit tortugam
et ipsam super eos montes excepit et ait sufficit tibi iam
super alta ascendisse et dimisit eam cadere super rupem
et penitus confracta est. Sic facit dyabolus avarus et superbus
quanto eis extollit eos per superbiam et avariciam tunc
quam minime credunt tunc dimittet eos cadere ab alto in-

profundum inferni dyab(olus) eciam qui volunt hoiem cupiditate
q(ue) acquirunt peccuias cont(ra) deum et iusticiam et p(ro)pt(er) dap
nat se et suos pueros et vx(o)re(m) c(ontr)a) cum volunt divites fieri
inciderunt in temptacionem dyab(o)li et laqueum et desideria multa
Secu(n)do gladius est xp(ist)i iste gladius d(icitu)r divini iudicij de isto
gladio dicit(ur) Si acuero ut fulgur gladium meum iste
gladius est sup(ra) modum acutus q(uia) scindit corpus et a(n)i(m)am
peccatoris usq(ue) ad intimum apoc ex ore eius exibit gladius
ex utraq(ue) p(ar)te acutus et h(oc) est v(er)um illud q(uo)d leg(itur) math ite male
dicti ipso vo dampnabit peccatores corpe et a(n)i(m)a pecc(atu)m
ergo ... ut isto gladio no(n) occidat nos sed magis audiam(us)
illud benedicti v(e)n(i)te benedicti p(at)ris mei Tercium sup(ra)
... potius est h(oc) ruinam et resurreccionem multoru(m)
hic ... iudex et deus iusticia et ... iusticia no(n) ... di
citur potius e(st) hic ruinam ... no(n) ... et resur
reccionem multorum ... symeon ... ad maiam
... cuius nativitatem ... desider
abat dicens ... videbo ... et ... desi
derabat responsum accepit a sp(irit)u s(an)c(t)o non visuru(m) se
mortem nisi videret xp(istu)m d(omi)n(u)m dei et videret xp(istu)m et
teneret in manibus ... hec ... Tu an(im)am ip(s)i(us) ... nam
pertransibit gladius Notand(um) q(uo)d ... deberent ... sal
... et ... ruinam multorum ... dei
Sed(e)m corpus eius ... magn
ificencia est multis ruinam ... et ... d(omi)n(u)m
multe sunt t(ame)n multi ... eius ... nimis ...
...) deus ... misericors ... et t(ame)n ...
multis est in ruinam ... illis qui peccant in spe multu(m)
... peccant in spe dicit ... deus est misericors ...
... suo precioso redemit nos et nu(n)q(uam) dampnabit nos Et
volunt ... hominem ... qui posset salvari audi quid dicit
p(ro)ph(et)a oblivisscetur misereri deus ... illi miseracio
est deus qui hic misericordit(er) ... peccatori illic no(n)
miserebitur ... et vult ... consequi debet eam
... in p(re)senti vita licet ei p(ro)pe ... peccatori

tamen non debet diffidere propter suam tepiditatem immo ad solam
contricionem vel suspirium miseretur hominis et dimittit sibi peccata Et
tamen multis est ruina qui peccant propter inicia eius et illa
sepius occidunt et eternaliter dampnantur secundum quod est
salus omnium et fit ruina multis hoc est corpus christi hoc
sacramentum est tante dignitatis et reverencie quod nullus
deberet tangere vel sumere existens in mortali peccato Sed
et apostoli hoc sacramentum cum reverencia et timore susceperunt
preter iudam solum qui sumpsit sine reverencia et ideo est dampnatus
Johannes baptista qui in utero matris sue fuit sanctificatus cum
reverencia et timore tetigit verticem capitis sui quando abluit
ipsum baptismate Sed cum quidam indigne tractant vel re-
cipiunt sacramentum corporis et sanguinis domini ponatur quod nunquam
peccassent mortaliter et tamen voluntatem haberent
peccandi mortaliter si sit sumens corpus christi ruinam
sibi sumens posset et libencius mille serpentes sumere
quam corpus christi dum eos scienter in mortali peccato sive sit
clericus sive laycus Ymmo dico quod demones si esset possibile
possent libencius sumere quam corpus christi cum eos in mortali legitur
in libro regum quod percussit deus viros et quinquaginta milia
eo quod viderunt archam domini nudam que erat tantum figura
corporis christi Si ergo tot homines percussi sunt a deo propter quod
viderunt archam domini nudam Quanto magis illi qui accipiunt
corpus christi scienter existentibus in mortali peccato Sed
debemus ipsum recipere cum reverencia et honore Cum
contricione qui ait domine non sum dignus · ut cum ardenti
desiderio sicut zacheus de quo dicitur licet non sum recepit eum
in domum suam domus est consciencia Sed qui sceleris recipit eum
recipit eum in ruinam et non in resurreccionem quod deus
Rogemus de circumcisione domini

Vocatum est nomen eius ihesus Luce secundo Karissimi istud
argumentum de hoc benedicto nomine ihesus quod habet christus
et hodie hoc salutiferum nomen Et istis verbis notatur

yt sermo de corpore domini notabilia

duo primo notandum huius nominis utilitas cum dicitur vocatum est nomen
eius Ihesus Secundo notandum nominis dignitas tum notandum quod
vocatum est ab angelo legitur Mathei quod angelus ad Ioseph Ioseph
fili David noli timere accipere Mariam coniugem tuam
pariet enim filium et vocabis nomen eius Ihesum ecce angelus im-
posuit sibi hoc nomen et in hoc notandum nominis ipsius dignitas
Tercio de utilitate huius nominis cum dicitur ipse enim salvum faciet
populum suum a peccatis eorum Ecce illud benedictum nomen in-
positum est puero hodie scilicet Christo cum magno eius dolore quia
hodie circumcisus est hodie effudit sanguinem suum pro nobis o quam
vena hodie effunderes tot lacrimas a diu honore
quantas hodie ipse fudit guttas sanguinis propter nostram salutem
Sed posset aliquis dicere necessitas fuit ut circumcideretur
cum non sit conceptus de virili semine sed mistico spiri-
ramine et natus de pura virgine respondeo quod duas causas
circumcidi voluit Christus de causis prima ut legem impleret precepta
et in lege erat ut legitur Exodi masculus cuius caro in
circumcisa non fuerit ipse et adimpleret precepta legis pro
circumcisionem nobis in exemplum ut nos etiam impleamus
precepta legis hoc est ut Deum corde diligamus sicut ipse
dilexit nos Iste amor quem Christus ad nos habuit et habet est ita
magnus quod omnes amores superat et excellit Est enim qua-
Nota ibi de quadruplici amore — druplex amor scilicet naturalis matrimonialis socialis et carnalis
Primus est naturalis et iste est inter patrem et matrem filium et filiam
Istum amorem excellit amor Christi nulla enim mater unquam filium
suum ita dilexit sicut Christus nos dilexit Ysaias ecce in manibus
meis descripsi te Numquam mater puerum suum ita dilexit ut
nomen suum in manibus suis scribere faceret ut sic die noctuque
memoriam sui faceret quod Christus pro nobis fecit Scripsit nos
in manibus suis die ac nocte te portat ut semper memoriam
tui habeat Et illa scriptura non fuit in calamo et atra-
mento et in pergameno facta sed calami fuerunt clavi attra-
mentum sanguis eius manuum et pedum et totius

corporis Secundo est amor matrimonialis qui est inter virum et
mulierem istum amorem tamen excedit amor christi et hoc
notatur in duobus primo quia licet si mulier vel uxor fornicatur
alterius amorem suum contempnit sed amor christi tantus est quod
nos quocienscumque adulteravimus [illegible] ideo consentimus dyabolo
in peccato sed qui penitet nos tunc recipit nos ad gratiam suam
et ad amorem suum unde magnum signum huius tenet manus expansas
manet quod peccatores recipit revertentes ad se unde dicit
Ieremias revertere ad me et ego suscipiam te Secundo ex-
cellit amor christi matrimonialem amorem ut cum quis
Si esset aliqua mulier que maculas in facie sua haberet vel in corpore
suo et ab illis maculis non posset emundari nisi vir volun-
tarie se permitteret et inter se in sanguine balnearet non credo quod
aliquis vir mulierem suam tantum diligeret ut propter eam dimitteret
se usque ad mortem vulnerari christus autem tantum dilexit nos quod non
in una parte corporis sed ubique permisit se vulnerari propter nos ut
mundaret nos a peccatis nostris in sanguine suo Tercius amor est
specialis scilicet qui est inter amicum et amicum Et illum amorem excedit
amor christi nullus enim hoc vel raro invenitur in mundo qui
vellet mori pro amico suo quantumcumque iusto sed pro amico simplici et
fideli et innocenter decepto forte aliquis morti exponeret
se christus enim pro inimicis et iniquis se se morti exposuit sicut dicit
paulus Quartus amor est naturalis scilicet inter corpus et animam
legitur quod animam tantum corpus diligit quod ab ea separari renuit Sed
enim christus intantum dilexit animas nostras quod a corpore suo pro salute nostra
voluit separari Iohannes animam meam pono pro ovibus meis
Item enim dilexit nos quod passus est pro nobis in toto corpore
suo immo ita consumptus fuit sanguine meo quod totum corpus
suum fuit evacuatum quod potuit dicere illud psalmi aruit tamquam
testa virtus mea Assimulat enim corpus suum teste nam testa
que primo fuit humida ab igne fit arida Sic caro sua fuit
aridum mortua fit testa quia omnes humores fuerunt
mei exsiccati Omnia enim opera fecit deus in numero et in mensura
et pondere excepto opere redempcionis nostre ibi non servaverunt

num vel .i. guttam unam funderet cum tamen una gutta suffecisset
sed totum effudit vide quomodo impleant legem qui nos ut sibi
vitam in hoc reddamus et ista fuit prima causa sue circumcisionis
Secundo circumcisus est nobis in exemplum corporaliter ut nos
spiritualiter circumcidamur Tamen omnes populi actio est una instructio
debemus enim circumcidi mente de carnali cogitatione deside
rio et mala voluntate quia ista omnia decorem de perdunt tercio
a mala locutione quia oportet nos rationem reddere de omni verbo ocioso
et ideo necesse est ut unusquisque circumcidat os suum ne loquatur
detractiones et mala apostolus Sermo malus de ore vestro non
procedat iniungat ergo dominum ut circumcidat os tuum ut nihil loq
uaris nisi laudem dei quarto aures Claudat eas ita sit surdi quod
etiam veritatem audire non possunt sicud aspides surde
fiant legem incepit quod dominus occidere volunt moysen et filium
eius etc. dicit Ecce misit deus infirmos octo dierum circumcidi
iubet et cum in parvis iaces plus anno et amplius et nos vis
circumcidi Et nos vis circumcidi iuventute circumcidamus
cum abraham octogenario Tercio circumcisus est ut zelaret
misterium divinitatis dyabolo quia si eum verum deum scivisset numquam
temptare eum ausus fuisset et ideo modo virginis natus mensibus
fuit absconditus ubi assumpsit humanitatem et cum dyabolus iste
certamen et eum decepit hac figura ... quando primus
nascitur contra regem hay qui latibulum dimisit propter quod
teratus et fugit cum paucis Rex autem hay hec ignorans
securus est et sic tunc insurgentes qui erant in latibulis
cedebant hay et exercitum eius Sic quasi fugit dominus cum
circumcidi et ligari et crucifigi se permisit Sed ne pastum
sancte crucis cepit tunc cum dyabolo triumphant Quarto
secundum dedignitate nomine vocatus est nomen eius Ihesus Dicit
apostolus quod tota salus hominis consistit in hoc nomine Ihesus prima est
quia si quis petierit in hoc nomine Ihesus obtinebit unde Iohannes quicquid
petieritis patrem in nomine meo dabit vobis Dico enim misse cum
audiuntur in hoc nomine Ihesus videmus quod pauperes petunt
in nomine sancti nicolay vel alterius sancti et obtinebunt quin ...

nos hodie et cottidie debemus petere in hoc nomine remissionem omnium
peccatorum Secundum est quod in hoc nomine ihesus demon devincitur ideo
in nomine tuo demonia eiciuntur Tercium est quod in hoc nomine ihesus con
sequimur hic vitam eternam amen Quicumque devote ad hoc nomen in
clinavit xl dies indulgenciarum consequitur Rogemus ut [illegible]
vocatum est nomen eius ab angelo priusquam in utero conciperetur
unde hic agit de hoc benedicto nomine ihesus quod datum fuit sibi ab angelo
Hodie impositum fuit Triplex est ei hodie festivitas prima
est octava nativitatis christi Secunda circumcisio eius Tercia impositio
novi nominis unde vocatum est nomen eius ihesus vere impositio probatur
magna fides et humilitas sic legitur mens(?) quod cum esset infantulus
viii dierum circumcidi et martir primus fieri voluit effundendo
sanguinem suum Notandum quod legimus quatuor viros fuisse
mosos(?) qui vocati sunt hoc nomine ihesus quorum omnium figuram gerit
noster ihesus filius marie primus fuit ductor populi israel per iordanem
Secundus fuit doctor filius sirach qui composuit ecclesiasticum
hystoriam sic dicit versus Tercius fuit summus sacerdos et fuit
avus illius qui composuit ecclesiastica Quartus fuit ihesus
salvator noster primus ihesus fuit ductor populi per iordanem successor
moysi et ista tria fecit circa populum dei primum est quod populum dei
duxit per iordanem sicco pede Secundum est quod hostes expugnavit
Tercium est quod eis terram repromissionis divisit hec tria fecit eciam
ihesus salvator noster circa populum suum primum est quod ducit nos per iordanem
id est fluvium huius mundi sine inquinatione peccati transfert hominem
per mare rubrum et aquam nimiam que custodit in temptacionibus et
infelicitatibus huius mundi ne submergamur vide ergo quam
iuste vocatum est nomen eius ductor quod ducit populum per iordanem
huius mundi ei ergo non vis errare et non vis submergi suis
adhitus(?) cum cura presume sequere hunc ductorem ipse te ducet
per vias rectas et ostendit tibi regnum dei Secundum est quod hostes
expugnavit fecit enim impetum contra gentem hostilem qui
descendit ad inferos ad spiritus sanctos et eos liberavit et dyabolum
superavit ut demones qui nostri inimici sunt fugavit quod apostolus
per crucem suam eos dedit nobis ergo time a hoc si dyabolus te expugnat

clamat cum propheta et dicit exurge domine in adiutorium meum Tercio
fuit quod eis terram repromissionis divisit dic et nunc ihesus divisit
terram repromissionis scilicet celum secundum merita unicuique Quasi
ipse dicat dicit pater meus celestis in secundum excellenciam multorum
excellentissimus spiritu prebuit mechis dic ergo singulis secundum
diversitatem meritorum tribuam merita premiorum dic et
iuste vocatum est nam et ihesus propter officium doctoris Secundo de quo
legitur quod vocabitur ihesus erat doctor filius sidrach et compo-
suit ecclesiasticum historiam ut dicit ieronimus ipse fuit nobilis
et utilis doctor docuit et sanctitatem morum huius doctoris
officium habuit iste ihesus qui fideles docuit et docet et precipue
tria genera hominum primo docuit peccatores penitenciam agere penitenciam
nisi agite appropinquat etc. penitenciam quam docuit approbavit
sicut patet in maria magdalene ad pedes eius procumbente
et in petro post terciam negacionem flente latrone in cruce
penitentem Audi ergo tunc es o peccator fac doctrinam
ihesu christi age penitenciam et ne mutes penitenciam peccatorum tuorum
nunquam tu plura peccata commisisti quam maria magdalena de qua dicit
marcus quod vii demonia habuit quod est secundum glossam universis viciis plena
fuit et propter multitudinem viciorum et non alio nomine vocabatur
nisi peccatrix Nunquam maius peccatum habes quam petrus qui ter
christum negavit nunquam minus habes de tempore quam latro qui ultimo
puncto vite sue penitenciam ~~attendens et sic ipsi fecerunt nunquam~~
~~desperabis~~ Tercius fuit si horum exempli attendis et sic ipsi
fecerunt nunquam desperabis Secundo docuit penitentes a peccatis
abstinere unde legitur math. quod dixit mulieri adultere vade et amplius
noli peccare vide quam utilissima est doctrina huius doctoris
scilicet ihesu Tercio docuit caritatem unde legitur math. quod quidam
phariseus venit ad eum et quesivit ab eo dicens magister quod est mandatum
magnum Et ait illi diliges dominum deum tuum ex toto corde
hoc est primum et maximum mandatum aliud est secundum diliges
proximum tuum sicut te ipsum in hiis duobus mandatis universa
lex pendet et prophete Secundum brevis et utilis doctrina si non
potes in memoria tenere habe veram dileccionem ad deum et ad

+ et veniam meruit

proximum annum et saluus eris Tercius de quo legitur qui vo-
catus est ihesus fuit summus sacerdos ypse ihesus fuit auus illius
qui composuit ecclesiasticam hystoriam Sed nota quod summi
pontifices in lege habuit officium scilicet hostias deo ymmolando san-
cta sanctorum plus intrare et ideo dicunt istud officium habuit in
ihesus qui se obtulit ypse carnis filius nostris quia sacrificia veteris legis
mundus non poterat redimi nec offensam patris placare
ypse christus semetipsum obtulit ut mundum redimeret et offen-
sam patris placaret Legitur leuitici xvi quod pontifex veteris legis
obtulit sanguinem et illum septies contra altare aspersit ut sa-
ficaret Sed iste pontifex ihesus christus proprium sanguinem tulit
et fudit illum septies ut sacrificaret eam suam primo in cir-
cumcisione ut hodie Secundo in agonia tercio in flagellacione quarto
in coronacione quinto in manuum perforacione sexto in pedum perforacione
vii in aperitione Septimo in lateris apertione Sed solus in sancta
sanctorum intrauit et tunc legitur leuitici xvi nullus homo fuit ausus
intrare in tabernaculum domini Aliud officium habuit in ihesus
qui in sancta sanctorum intrauit scilicet celos ascendendo Sed numquid solus
intrauit absit Quid enim nobis prodesset si solus intrasset celum
et nos exclusisset Non solum ipse intrauit celum verum
eciam aperuit ut nos intrare possemus vnde ipse ait Ioh. pater
volo ut vbi ego sum illic et minister meus sit scilicet ut videat
claritatem meam Tercio ideo dicunt vnde nota quod cum filii
Israel murmurarent contra Moysen et Aaron et ignis
de celo veniens devastaret eos stans Aaron inter viuos
et mortuos et ideo deprecatus est et cessauit plaga
Ergo si tante efficacie fuit oracio Aaron pontificis quanto
magis exaudiuntur oraciones filii dei in cruce existentis quanto
credis quod audiat preces suas sibi congregatis in celo
Noli ergo desperare o peccator quia sic tantus pontifex orat
pro te Et patet quod iste vocatus est nomen eius ihesus quia habuit
officium illius pontificis Quartus est christus ihesus saluator
noster hic est Et ipse iste qui hodie sanguinem suum fudit pro salute
nostra hic est vere saluator mundi ipse enim castigat nos
pro peccatis nostris et saluat nos per gratiam suam Rogamus ergo

inveniaris quod dominus castigat te propter peccata tua. Si bonus es
castigat te ne in purgatorio puniaris pro peccatis tuis que com-
misisti. Si malus es castigat te ut recognites eternam penam
et agas hic penitentiam ne in inferno puniaris. Si ergo vis sal-
vari curre ad portum ihesum qui est salvator mundi. Cogita de
medicina quam dominus hodie confecit scilicet de sanguine quem hodie
propter effudit. Rogemus etc. Item sermo in die epiphanie domini sermo
Intrantes domum invenerunt puerum cum maria matre eius
et procidentes adoraverunt eum. Et apertis thesauris suis
obtulerunt ei munera aurum thus et mirram. luc 2a
Christus ihesus qui propter nos in mundum venit fratres karissimi in adventus
sui ignitatis certis hominibus se manifestavit se in tempore nativitatis
se pauperibus et humilibus pastoribus sed hodie manifestavit
se divitibus regibus ut ostenderet se propter hoc venisse in mundum
ut divites et pauperes perduceret ad regnum celorum. In hiis
autem verbis notantur utilitates. Prima utilitas patet per adventum
Christi. Secunda per manifestacionem Christi. Tercia per mitigacionem Christi. Quarta
patet per inhabitacionem Christi cum hominibus quod Christus in eis dignatur
inhabitare. Circa hanc primam utilitatem patet per adventum Christi
quia ei primo celum reseravit ut dicitur intrantes domum. Propter enim
quod domus illa in qua Christus fuit aperiri debuit. Ante adventum
domus Christi id est celum fuit clausum propter peccatum primorum parentum
ita quod nullus intrare poterit. Infernus vero apertus erat
ita quod omnes ad eum descenderunt. Ysaias dilatavit infernus
animam suam id est interiorem partem ut dampnatos reciperet
et aperuit os suum exteriorem partem suam id est lymbum ut
sanctos patres reciperet quod omnes recepit ideo sequitur. Et descendent
fortes eius et sublimes gloriosi ad eum. Sed quando fortis et
verus destruxit lymbum et aperuit celum ita ut amodo nullus
sanctus ad infernum descenderet sed sine omni impedimento ad celum
ascenderent. Festina o homo ad celum quod non solum hostium
apertum est sed etiam intrare cum quod plus est compellit
te intrare unde in evangelio Exi cito in plateas etc. Curre quam
diu est apertum quia diu intrare si negligis tempus intrare
non poteris. Iste qui manu aperit tibi celum iste etiam claudet

ita quod nemo intrare potuit unum meum. Et quia pastores primi erant
intrauerunt et secunda utilitas per manifestacionem Christi ut hoc
tamen dicitur inuenerunt puerum. Ante Christi aduentum deus erat
absconditus Ysaias vere tu es deus absconditus ideo inueniri
non poterat. Nota duo inueniri non poterat quia se absconderat)
absconderat quia homo in tenebris peccatorum ambulabat quia
Christus peccatum adeo multum distabat. Nunc autem inueniri potest quia
modo apparuit. Unde Ysaias propheta populus qui ambulabat in tenebris
vidit lucem magnam. Unde ingenti lumine nato Christo super terram
perfulsit pastores et stella magna apparuit. Et ipse est modo quod
dicit apostolus gaudete in domino semper etc. Querite ergo dominum dum
inueniri potest ait propheta. Tercia utilitas patet per mitigacionem
Christi hoc innuit cum dicitur puerum paruum et solent esse mites et
sine ira. Ante aduentum Christi deus ita iratus fuit contra hominem
quod nullus implorare digne potuit quod propheta compulsus fuit
clamare et dicere usque irasceris in finem. Quasi diceret iam
iratum te ostendis homini quod paululum nos placari. Quod autem
iratus fuit in primis parentibus expulsis de paradiso
perpende quod tot milibus annorum reliquit electos suos in
lymbo. Tamen quando iratus fuit deus adhuc homines non audebant
accedere ad eum. Hoc legitur Exodi quando iudei voces clangencium
et lampades viderunt et sonum buccine montemque fumigantem
et perterriti fecerunt pacem Moysi dixerunt loquere tu nobis et
audiemus te non loquatur nobis dominus ne forte moriamur. Ideo
autem modo apparuit in specie pueri ut eos secure accederent ad ipsum
propter hoc eciam magi hodie secure intrauerunt domum et in-
uenerunt puerum. Psalmista accedite ad eum et illuminamini. Quarta utilitas
patet in hoc. Quod dominus cum homine dignatus est habitare et
hoc innuit cum dicitur cum maria matre eius. O quam inestimabile
et ineffabile beneficium collatum est nobis propter hoc quod dignatur
nobiscum habitare ideo nomen Christi vocatum Emanuel quod interpretatur
nobiscum deus. Ante aduentum Christi tot peccatis inquinatus
fuit mundus tamen fetida erant corda hominum quod deus recusauit habitare

non potest nisi in valde paucis sanctis qui tunc erant sapie
prima in malivolam animam non introibit sapientia et non in
habitabit in corde subdito peccatis Deus enim non vult inha
bitare in cor quod est inquinatum peccato postquam autem Christus venit
in mundum et fudit sanguinem suum in arca lavit corda
nostra in arca et sibi habitaculum fecit Sed heu multi peccatis
suis adhuc Christum a se eiciunt et in cor eorum introducunt
dyabolum talis abiciet dominus de habitaculo suo in die iudicii et
dicat discedite a me Tres et magi puerum Ihesum in cordibus
suis habuerunt id est puerum Ihesum quesierunt et invenerunt
Sic tu si vis invenire puerum Ihesum in taberna sed in stabulo cum
matre sua regnante tunc mundum cor tuum a peccatis et Deus
in te inhabitabit et sic invenies secundum quod ipse nobis prestare
dignetur qui est in secula Sequitur sermo secundus

Cum natus esset Ihesus in Bethleem Iude magi ab oriente
venerunt Ierosolimam querentes et dicentes ubi est
qui natus est rex Iudeorum Narrant hystorie quod
isti tres reges fuerunt filii Balaam prophete gentilis qui
prophetavit ortum beate virginis orietur stella ex Iacob sed
verius est credendum ipsos fuisse de progenie spiritus
Balaam Cum Balaam longo tempore fuit ante adventum Christi hii
tres reges audito vaticinio de stella diu videri in die nativi
tatis Christi esset orta videntes eam quia etiam ipsi periti fuisse
dicuntur in astronomia dixerunt hoc signum magni regis
est hodie completa est prophetia Ysaie et ambulabunt gentes
in lumine tuo et reges in splendore ortus tui Nota isti
tres reges quesierunt dominum corporaliter ut nos ipsum queramus
spiritualiter Et ergo Christum volumus invenire quinque consideremus
quod isti tres reges fecerunt nobis in exemplum Primo est
quod de longinqua venerunt scilicet ab oriente ubi sol oritur
Sic et nos a peccatis mortalibus tunc longe est a nobis
dominus quia longe a peccatoribus salus Christus qui est salus

nita quod omnium nostrum salus est in manu sua Unde si volumus deum in
venire debemus longe venire idest debemus peccata dimittere
que elongant hominem adeo necesse est ut appropinquemus deo quia valde
velociter preterit fugientes se Unde necesse est ut ipsum diligenter queramus
Sed heu pauci sunt qui ipsum diligenter querunt plures enim sunt
qui ipsum fugiunt quam ipsum querunt scilicet qui addunt peccatum peccato Et hii
similes sunt illis qui intraverunt silvam cum sacco et magna
pondus lignorum super eum posuerunt Et cum socius eius diceret ei
ut cessaret ab apponendo quod satis haberet ille noluit quousque sub
pondere corruit et mortuus est Sic multi fugiunt deum
et addunt peccatum peccato et nolunt cessare peccare quousque
corruunt per mortem ita quod amplius deum non inveniunt
Si ergo elongasti te adeo per peccatum appropinqua ei per penitenciam quia
promptus est te accipere misericorditer Fac hodie gaudium deo
et quere ipsum contrito corde Secundum est quod fuerit veloces ad 2m
inveniendum christum legitur quod venerunt per xiii dies ab oriente
usque bethleem Sic et tu debes velociter ad ipsum venire non debes
esse piger in inveniendo dei sic qui presumunt de iuventute sua
pulchritudine fortitudine et virtutibus quas habent et
tardant venire ad deum legitur de fatuis virginibus que
tardaverunt et non venerunt ad celestes nupcias sic ad
huc multi tardant Noli ergo tardare potes enim te hodie
reconciliare deo plus forte cras non reconciliabit te
totus mundus imo deus secundum gregorium Qui penitenti veniam g
spopondit peccanti diem crastinum non promisit Noli
expectare cum possis currere ne piratas capiaris propter
thesaurum preciosum Qui portat preciosum thesaurum
multos habet sibi insidiantes Sed quid est preciosus thesaurus
tuus nisi anima tua sed multi nolunt fugere cum thesauro
ante fures Sed illis contingit sicut contingit ericio Ericius ex
est talis nature dum intrat ortum replet se pondere
pomorum ex avaricia et dum intrat ortulanus tunc
ericius vult fugere et non potest propter onus pomorum et sic
captivatur Sic multi onerant se pondere peccatorum
propter avariciam et dum ortulanus idest mors venit tunc volt

fugere et non potest et sic captivus aut eterna morte perimitur
ergo venite ad dominum ne subeatis peccatorum captivitatem
sic iste de quo legitur hic qui volunt ampliare honorem suum
3m et est tercium est quod stella que apparuit ipsis sunt imitati stellam
cum magno gaudio sic et tu debes imitari stellam cum
magno gaudio scilicet mariam matrem domini de qua cantatur
cottidie ave maris stella de ista stella debes gaudere cum ipse
et cum honore quod tibi et omnibus peccatoribus illuxit Sicut enim
magos stella perduxit ad christum ita stella gloriosa scilicet maria per-
ducet te ad christum si ipsam invocaveris puro corde Bernhardus
Bug respice stellam scilicet virginem mariam et non recedat de
corde tuo si ipsam sequeris non devias si ipsam rogas
non desperas si de ipsa cogitas non erras ipsa eam tenente
te ut non corruas ipsa deducet quo desideras ymusa
4m ergo hodie stellam istam id est virginem mariam Quartum est
quod humiliter adoraverunt et hoc natum eorum dicitur Et procedentes
adoraverunt eum sic et tu debes ipsum adorare in humilitate
sic Ninivite et rex eorum qui descendit de solio suo et sedit in
cinere dixit homines et iumenta non comederent debes enim
surgere de solio superbie et debes sedere in cinere humilitatis
Si te sic humiliaveris dominus inclinabit se ad te gratia sua
et dabit tibi remissionem omnium peccatorum Exemplum
5m in phariseo et multis aliis Quintum est quod munera ei obtulerunt
scilicet aurum thus et mirram Si ei vis eciam placere tunc offer ei
aurum caritatis que melior est omnibus virtutibus ut scilicet deum
diligas ex toto corde tuo et proximum tuum sicut te ipsum
Sicut enim aurum excellit omnia metalla sic ista virtus excellit
omnes virtutes Secundo debes sibi offerre thus odoriferum
vite bone aput ipsum bene redolendo verbo et exemplo
Tercio mirram paciencie tribulacionum sustinendo Sic
hunc herodem impium id est dyabolum evades cum ipso rege
celi exultabis sine fine Rogemus Et ut supra
Leva in circuitu oculos tuos et vide Sicut iudei
in festis suis congregabant sic nos ipsos propriam

congregacionem meam que est domus dei ut ibi dominus invocetur et clerici
domum hanc ut ibi sanctificetur nomen meum cunctis diebus
et sic de congregacione dicitur ideo decade materia aliquid propono dicere
Notandum quod inter cetera est unus locus in quo consueverunt con
gregari et ipse locus dicitur mundus in quo inveniuntur quatuor
mercatores primus est malus secundus peior tercius pessimus
quartus tamen bonus primus mercator est malus et infidelis
qui omnes mercatores secundum decipit bonos odit malos diligit
Odivit enim Christum et discipulos eius unde Iohannes nolite mirari si
odit vos mundus Isti fulti sunt qui cum Christo mercantur non
ne fuit latro ecce cum Christo qui omnem substanciam suam et pueros
et uxorem et corpus proprium et eciam mortalem animam suam
tradidit ad occidendum Heu quam stulti sunt qui non tantum proprias animas
vendunt verum eciam posterum suorum animas vendunt
mortali anime scilicet mundo scilicet qui cumulant cum usuris rapinis
et fraudibus cum tamen omnia sunt transitoria et sompnus compa
rantur Videmus tamen quod pauper dormit sibi sepe sompniat
quod habeat aurum et argentum Sic et dives qui non dormit
in lecto avaricie die noctuque solicitatur quomodo multas res congregat
et tunc quasi sompniat quod illas semper debeat habere et possidere
Cum autem venit mors et pulsavit ad hostium cordis sui et
anima egressa fuit tunc nichil manet sibi nisi opera sua tales
possunt dicere illud Ieremie Ve ve mihi mater mea ut quid genuisti me
quia sepe hodie sum amplexus cum filio dei numquam eum visurus
Tunc implebit illud Ligatis manibus et pedibus Secundus
mercator vocatur pauper superbus hoc est contra naturam Iste mercator
est nocivus quia est anime sue domesticus non ne est stultus
qui animam suam mortalem ornaret et preciosis vestibus
ornaret et quomodo nil habet nisi suum sinum plenum vermibus
O quod sunt qui nichil aliud cogitant nisi quod corpus bene
passant et pulchre ornant de quibus dicit apostolus Si secundum
carnem vixeritis moriemini Tales prima tercia dormiunt
promissa commedunt in vesperis bibunt eligunt sibi peccata

Nota de quatuor mercatoribus quorum in die

tabernam predicatore malos tabernarios a quibus sepe ipsi peniterentur
quod ab omnibus vestibus absoluit O quam tunc tibi
erit confusio cum vestibus quas possedisti oportet te reddere racionem Tercius
mercator est dyabolus walchus dyaboli qui congruere potest dici senex
fatuus Verus fatuus reputatur qui nunquam aliud opus operatur
die noctuque nisi linguam componere ut ignis augmentetur
ubi ipse cremari Hoc idem facit dyabolus nil aliud laborat sed in
inmissione ut animas ad infernum ducat per quas pena sua
augmentatur in qua ipse perpetue cruciabitur Sustinet enim libenter
maiorem cruciatum ut possit multos decipere et ducere
ad infernum Iste dyabolus facit homini sicut malus tabernarius qui
promittit dulcia et dat amara Isti tres mercatores res
inquisitas in tres partes dividunt et quilibet partem suam
non dimittit parte alterius Substanciam enim tollunt cives
carnis vermes animam demones Si fuit adeo reprobatus omnino
stultus esset qui cum illo luderet et mercaretur qui tam
omnes ludentes et mercantes deciperet Sic lusit dyabolus cum
quodam nomine vdo de quo legi cum quadam nocte dormiret
apparuit sibi multitudo demonum quorum unus sic locutus est
voce horribili exclamavit Cessa vdo delusisti deus dedolet
tacere mundana iam satis lusisti et mox hec verba strangulaverunt
ipsum et animam eius ad infernum deportaverunt Ecce quam male
est emere de isto mercatore Quartus mercator est pius
et bonus scilicet filius dei qui bonum mercatorem bono comparat
sic dicit quod talis est regnum celorum homini querenti bonas margaritas
vitas etc Iste bonus et humilis mercator est qui nullum
decipit Nunquam ita utiles merces exercere nisi qui prius
venerunt ad forum ad dulcissimum vendendum et emendum quod utique
plenum bonum impletur isto tempore Iste pius Christus venit et vult nobiscum
facere forum vult enim nobis dare regnum celorum pro contricione et
ceteris bonis operibus nonne stultus esset qui perciperet simplicem
pium prestare preciosum thesaurum ad forum adducendum
pro modico si non ab isto emeret hodie ut puto quamvis

vel propono quod ans pro mille marcas auri non daret Sic est de puero
ihesu xpo venit eciam ad laudem et honorem ipsius pueri Ecce aduenit
dominator dominus xpus qui diuicias bonis suis dimittit non negocium)
cum puero isto negociare xpus communis est omnibus diuitibus et
pauperibus dat regnum celorum Ad quod nos perducat Et sic insp
obtulerunt domino aurum thus et mirram die hodierna
et festiuitatem colimus quando tres reges venerunt ab oriente
talis offerentes ihesu puero munera aurum thus et mirram
xpm hodierna festiuitas decorant quadruplici miraculo
Primo magi venerunt de longinquis partibus et xpm adorauerunt
Secundo iohannes xpm hodie baptisauit Tercio hodie xpus aquam
in vinum commutauit Quarto quinque milia hominum de quinque panibus
et duobus piscibus saciauit Eamus ergo et nos cum regibus
et munera nostra offeramus puero attendentes quod ibi fecerunt
sic et nos faciamus Scriptum est enim Mathei ii Cum venissent ad
puerum ihesum procidentes adorauerunt eum et apertis thesauris
suis obtulerunt ei munera aurum thus et mirram Nota
quod ipsi tres reges tria fecerunt que nos facere debemus quia
dicit apostolus Quecunque scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt
Primo obtulerunt corpus cum prociderunt Secundo mentem dum adorauerunt
Tercio res cum apertis thesauris suis Sic nos debemus primo
xpo offerre corpus ut propter ipsum omnia pacienter sustineamus
pacienter tribulacionem Secundo debemus eciam offerre et dicere cum
propheta in manus tuas commendo spiritum meum Tercio res ut
ipsas pauperibus propter deum erogemus quia propter hoc centuplum
hic recipiemus et vitam eternam possidebimus Sed quidam
offerunt diuersimode quidam ei offerunt res et non corpus
scilicet qui libenter elemosinam dant et ieiunare non possunt
Quidam vero corpus et non res scilicet qui libenter ieiunant
sabbatum beate virginis sed iniuste acquisita reddere nolunt
Ipsi reges obtulerunt apertis thesauris suis et non alienis
neque propter vanam gloriam sicut quidam faciunt Obtulerunt
et thus et mirram aurum ut ostenderent eum esse regem

regum thus summo sacerdotem qui in die cene cum apostolis missam
celebravit et maxime miserabiliter est mortuus mirram
ut sibi sepelirent corpus suum delicatum ut non computresceret
a vermibus. Sic et nos debemus primo offerre aurum
quod est inter omnia metalla carius id est meliorem virtutem scilicet
caritatem scilicet ut diligamus deum ex toto corde. Legitur tertio
libro regum quod Salomon edificavit templum domino nullum nichil
dimisit intus et extra quin tegeret auro purissimo. Sic
nichil debet esse in corde tuo quin sit decoratum auro divine
dilectionis. Secundo debes offerre thus id est devotam orationem.
Thuribulum est cor tuum. Thuribulum est clausum
inferius et apertum superius et in hoc debes ponere diversa grana
orationis. Primo debes orare pro bonis ut dominus eos in bono conservet.
pro malis ut dominus eos convertat. pro mortuis qui sunt
in purgatorio ut dominus ipsorum omnium misereatur. Item debes
dividere thus et debes orare pro peccatis et inimicis si sit ordinatus
stella id est divina gratia producet te iterum id est mirram
etiam. Nota isti tres magi dicuntur magi et sapientes
id est scientes quia magi fuerunt in astronomia et audierunt
a prophetis quod puer esset nasciturus qui esset dominus celi et terre
quem continuis oculis videre cupiebant. Dicunt quidam
doctores quod laverunt in monte orientali exspectantes
nativitatem Christi. Et tunc in media nocte dicti doctoris apparuit
stella in qua viderunt in depictura hominis crucem auream
que antecedebat eos et secuti sunt eam usque in Bethleem
ubi Christus erat. Viderunt etiam illa stella erat scilicet quod fuit splendidior
aliis stellis quod a sole non poterat obfuscari quod
fuit et in meridie. Item fuit vicinior terre quam alie stelle quod
perduxit eos ad Christum. Dicit etiam beatus Remigius quod illa stella
fuit spiritus sanctus qui postea in baptismate in specie columbe
super Christum apparuit. Alii vero dicunt sicut verius quod fuit stella
de novo creata que peracto ministerio suo rediit in preiacentem
materiam. Sive nam Secundo quia stellam perducat ut videtur supra

Tercius

vidimus stellam eius in oriente legitur quod nato domino magi
venerunt iherosolimam cum magno comitatu etc.
p(ost) dies nativitatis sue et putabant ibi esse dominum
Sicut dicit remigius quod ierusalem erat civitas regalis et ideo
suspicati sunt quod tam egregius puer non nisi in regali civitate
nasci deberet et ideo cum muneribus ierusalem venerunt Cum autem
venissent stelle ducatum amiserunt et hoc ideo quod de loco nativitatis
christi querere cogerentur et sic de ipsius ortu certificarentur
quam per stelle apparicionem quam per prophetie assercionem sic et factum est Cum autem
ierusalem egressi essent stella apparuit eis et antecedebat eos usque
dum veniret ubi puer erat dicit remigius quod stella ista spiritus
sanctus fuit etc. qui postea descendit super dominum baptisatum in specie
columbe et iam magis apparuit in specie stelle Sed crisostomus
quod eadem stella fuit angelus qui et apparuit pastoribus quando
cristus fuit natus Notandum autem quod quadruplex est stella
mutabilis inestimabilis invisibilis et inhabitabilis
Et hec omnes predicant peccatores ad deum si ipsos vult invi
tari prima stella quam peccator debet imitari est nobilis
et significat mariam matrem domini de hac stella etc. gentilis
balaam orietur stella ex iacob Ista stella est beata virgo maria
et est magne excellencie quia eam tota trinitas sanctificavit
Nam deus pater sanctificavit suam potenciam filius suam
sapienciam spiritus sanctus suam bonitatem et caritatem et
iam ipsa ei potius est adiecta iuvandum quia potest
nos iuvare multa in morte et post mortem Ergo quis
haberet aliquem qui posset eum iuvare multa bonus esset
alius qui autem posset eum iuvare in morte melior esset
sed qui posset iuvare post mortem optimus esset
beata autem virgo maria in hoc triplici statu potest nos
iuvare unde cantatur de ea sancta mater ecclesia maria mater
gracie mater misericordie tu nos ab hoste protege et in hora
mortis suscipe primo adiuvat maria in morte sed
multa quidem sed iusti quidem peccatores ergo iustos

Quando ista est bonus sermo et applica post adiuncta etc.
cum natus esset ad(huc)

iustos adiuuat p consolacom sciam graciam eis infundendo io di
maria mater gre ecc adiuuat peccatores in morte ep tit
ipos a dya defendit dya) et est eciam audacie q no tm ad
peccatores sed eciam ad iustos veit qn moriunt volens scire
si aliqd ius habeat in eis ut patet in bta martino Eccl lectio
uirgo qn aliqs morit sibi deuotus veit adeu et ademonibus
defendit io subdit mr mie tu nos ab hoste protege Tercio
iuuat post mortem Exemplu habemus in uitis sanctis qn
ei aliquis scs morit veiut angli et aiam eius deducit
in celum sic legimus qn bte virgini deuotus morit ipa
in hora mortis eius veit adeum et aiam eius suscipit et
in celum deducat et io subdit Et in hora mortis suscipe ysta
virginem mariam debes inuocare et orare ut te pducat ad
filium suum dicat ei bn Est impossibile e tibi mater mie
ut no quis tibi famuletur ysta impossibile est ut qui in tuo
famulatu inuentus fuit pdat Secda est inestimabilis et signt
ipsam xpm virginis filium de qua ipe dicit Ego sum stella matutina
et splendida Et xpe bn subdit stella splendida q in a oibus
splendet sua mia et est communis oibus gentibus tcia dr
eciam stella matutina q aparicia usq aduceptum senectutis
nre manus mie sue e extenta sup nos ut miam suam nobis
largiat necesse e ut hanc stellam requiramus et hoc bo
Sic ei porte nobilium patent in die et in nocte claudunt sic manus
dni adtribuendum graciam suam in diebus huius vite est nob
aptu in nocte vero id e post mortem hec largissima manus
claudet peccatoribus q unqm apiet un q dr de fatuis virginib)
q clamauerunt ad dnm dne dne apri nobis mani mie tue dnus)
respondit amen dico vobis nescio uos Tercia stella est in
habitabilis sive incomprehensibilis et signt graciam diuinam
que interius intellectum illuminat incendit et confortat
Nota graci diuina gre stelle compit Scda ei est pulchra
et lucida sic et diuina graci s xpe est pulcher et lucidus
ipe ei speciosus forma pre filys homini ipe e pfectissia

lux que illuminat omnem hominem venientem Quanta stella
est invisibilis Et sumpt exemplum sanctorum Qui hic omnia propter xpm
reliquerint et in morte se propter xpm tradiderint hanc
stellam non sequuntur raptores qui aliena rapiunt et qui
nulla misericordia pauperes tractant sed magis vanam gloriam hominum
quam gloriam dei et cum talibus habitat dyabolus sic lupus cum unito

Cum factus esset ihesus annorum duodecim
luc secundo mirabile sunt ut dicit glossa

Dominica infra octavam epiphanie

dicitur propterea qualiter sui obliviscii potuerint qui
tanta custodia puerum tenebant legitur habebant consue-
tudinem et preceptum ut per certos terminos ascenderent
iherusalem ad templum et domino munera offerrent propter recordacionem
egressionis de egypto Et propter istam consuetudinem parentes
eius venerunt iherusalem et dominus cum esset annorum xii abiit
cum eis Et cum dies festivitatis essent completi ioseph et
maria reversi sunt in domum suam et dominus remansit in iherusalem
Et hoc ipsi nescierunt estimantes illum esse in comi-
tatu Et cum venissent iter unius diei requirebant
eum inter cognatos et notos et non invenerunt eum Con-
suetudo enim erat iudeorum quando ascendebant in templum
ad celebrandam festivitatem ut facerent masculi suam
festivitatem specialiter inde seorsum propter mundiciam castitatis
mulieres similiter Pueri vero habuerunt licenciam cum quibus
parentibus vellent ire poterant et de ista consuetudine accidit
ut puer ihesus maneret in iherusalem Et factum est post triduum inve-
nerunt illum Nota misticus sensus docet pluribus primo docet
ad sanctorum visitacionem et hoc innuit in xpo qui cum parentibus
ascendit iherusalem propter non tantum tunc sed quamquam venit iherusalem templum
semper prius visitavit propter hoc innuit nobis quod semper primo inde in
mane debemus visitare templum inde eciam exemplo
puerorum prius enim cum primo mane surgunt currunt ad
matres suas sic et nos suas catendianus et primum dei
exemplum meum primo querite regnum dei Sed heu quidam
currunt primo ad tabernas quam ad templum dei bibunt et

et ipsi haustum sancti bri usque adveperam Tales autem caveant
ne contingant eis sicut audivi cuiusdam qui debebat ire ad
ecclesiam et missam audire Tunc ascenso equo suo primo venie-
runt adversarii sui deinde ad tabernam Tandem una nocte
cum esset ebrius taberna in domum suam ecce dyaboli vigilant
eum et praecipitant in unam fossam et sic descendit ad
infernum ibi invenit bibulos sanguinis assatinus eum
torquentes Secundo docemur ut parentes pueros suos ducant
adecclesiam ut bona assuescant Exemplo marie et ioseph
qui puerum ihesum duxerunt adtemplum ierusalem ut dicit ewangelium
Sed quidam ducunt et docent pueros suos ut potius videant
et discant turpitudines et nequicias quam virtutes Ve
talibus parentibus reddet eis deus de primis suis in die no-
vissimo vel ecclesiastici dicit impio conquerentur filii nequam pro-
terte ergo parentes qui pueros vitos educantes Circa eis sunt
quod conquerunt pueri de parentibus suis primo de malo exemplo
quod a nobis didicerunt Secundo quod ipsis mala non prohibuerunt sed sic
quidam docet pueros suos mercari intrare ludere Sic legitur
de primis quibusdam annorum Tertio quod ipsis bona acquisita iniuste
reliquerunt Tertio docemur ut si xpm peccato amisimus ex-
emplo marie et ioseph quaeramus sicut ioseph et maria quaesierunt
ihesum inter cognatos et notos ~~huius mundi~~ sed eum non in-
venerunt nisi in templo Sic nec tu invenies ihesum inter cognatos
et notos huius mundi id est ~~magnos~~ magnae huius mundi non in
taberna non inter lusores et blasphemantes non inter species
in foro non inter ociosos mendicantes detrahentes sed in
templo cordis tui ubi habitat anima tua cogitando peccata
tua que commisisti et bona que obmisisti parare et debes deus
sensus tuos quinque ipsos reparare Secundo quaerendus est certe
in die et non in nocte id est tantum in hac vita quam eum splendet
sol iustitie qui post hanc vitam eternam tunc implebit

illud in peccatore quod est in luna Sol quidem in tenebras
et luna in sanguinem convertetur Sol id est christus amplius
iam non lucebit et luna virgo maria non valet peccatorem
aliquem adiuvare Ergo nunc est querendus quia deum ut est
querendus certe post triduum id est post contritionem confessionem et
satisfactionem qui sic ipsum quesierit ipsum inveniet Et sequitur unde supra
Factum est post triduum invenerunt eum in templo In his
ipsis instruimur in duobus qualiter scilicet christum querere debeamus
et ubi ipsum invenire valeamus Primo describit nobis
modus inquisitionis cum dicit factum est post triduum
in hoc dat nobis formam qualiter christum invenire debeamus
Quia perseveranter Ecce parentes christi non invenientes ipsum
primo vel secundo die computationis non cessaverunt eum querere donec
invenirent eum Sic et tu non cessa eum querere spiritualiter donec
eum invenias Secundo nobis describit locum inventionis cum subdit
invenerunt ipsum in templo quia ibi invenitur deus et non in taberna
Nota quod qui vult querere christum debet ipsum querere triplex primo per di-
ligentem inquisitionem Secundo per vestigiorum eius imitationem
Tertio per indesinentem continuationem Primo debemus ipsum
querere per diligentem inquisitionem unde Matthei ii magi venerunt
ierosolimam querentes et dicentes ubi est rex etc Et
subdit ibidem quod expediti sunt per legis doctores quod in beth-
leem et cum venissent intrantes domum invenerunt puerum cum
maria matre eius Sic et tu quere ipsum diligenter Nota si rex
rex terrenus mitteret tibi nuncios ut venires ad eum
et vellet te ditare et multa bona tibi conferre O quam
diligenter inquireres de via si nescires per te ipsum venire
ad ipsum ut ipsum invenires Ecce rex celestis mittit tibi
nuncios suos scilicet predicatores confessores et promittit tibi
eternam Secundo debemus ipsum querere per vestigiorum eius imitationem
Nota quicumque perdidisset pecuniam in magna valde solicite
solet redire per viam quam prius ambulavit et diligenter querit

si possit eum invenire Sic et tu si perdidisti xpm peccatis tuis
qui est preciosior cunctis opibus mundi quia omnia que desiderantur
non valent sibi comparari Quere ergo ipm per mandatorum ei(us)
implendo scilicet ieiunando orando elemosinam dando sic ipse
dicit Qui vult me invenire debet mandata mea custodire
scilicet per viam virtutum quem ergo perdidisti sic et tu debes incedere sicut
fecit Iob qui dicit vestigia eius secutus est pes meus
Tercio debemus ipm querere indesinenter continuacionem per
quirite dominum et confirmacionem Noli ipm querere sicut illi multi in
septimana sollempnitatis querunt et ipm adherunt et statim post pascam redeunt
ad peccata pristina Et sic quidem qui infirmantur tunc habent magnam
contricionem sed post quam convaluerunt statim obliviscuntur
et non curant Non sic querendus est dominus a corpore sed semper ipm
querite nec unquam desistatis donec inveniatis Sed debemus
ipm querere sicut magi quesierunt eum et modo in tempore gracie Ysaias
Querite dominum dum inveniri potest Quia in futuro inveniri non
potest Et quesierunt ipm ubi erat Querendus est in bethleem
scilicet in domo cordis vel obediencie unde dicitur et intrantes domum
Si vis ihesum invenire intra domum quia foris ipm non invenies
nisi in templo Si intrasti domum matrimonii noli ipm
perdere Si intrasti domum viduitatis noli ipm perdere Si per matrimonii
debitos modos in matrimonio vel viduitate invenies puerum cum
matre eius Quantum gauderes si invenires matrem
sine puero certe multum gauderes Quantum si solum puerum qui
plus Quantum gauderes si invenires puerum cum matre eius
Sed notum est duobus potest fieri et unus aliquis invenit alteri
dimidium dat Sic et nos facere debemus audientes quod puerum
ihesum magi invenerunt cum maria matre eius dicamus totum puerum ihesum
cum maria quod pro nullo amore dividi non potest et qui invenit unum ob
sequendo et amando invenit et puerum ihesum placabilem sibi
vice versa Unde lucas invenerunt mariam et puerum positum
in presepio

Ego et pater tuus dolentes querebamus te. Luce ii. Unde simi-
liter secundo quanto res que perdita est preciosior tanto magis cum non
invenitur dolor augmentatur. Et ideo beata virgo maria cum amisisset
puerum suum et non invenisset eum procul dubio similiter doluit.
Non fuit mirum. Res enim inveniri non potest nisi ubi est. Ergo
ihesum christum requisivimus apud cognatos non est inventus nisi
in templo. Unde nota quod debemus deum querere sapienter et
in loco congruo et tempore oportuno. Primo debemus ipsum
querere sapienter et hoc in toto corde quia qui sic querit ipsum
sine dubio inveniet. Deuteronomio iiii: Cum quesieris dominum deum tuum in toto
corde tuo invenies eum. Dicit enim in toto quia sunt qui
simpliciter deum non querunt sicut indurati peccatores qui gratie
resistunt. Tales qui sic resistunt et sunt rebelles pri-
vabuntur in futuro lumine gratie et quia hic nesciverunt viam
que ducit ad celum tunc ibunt viam dyaboli que ducit ad infernum.
Quidam eciam sunt qui querunt deum dimidio corde scilicet illi
qui faciunt multa bona opera et tamen nolunt dimittere
peccata. Unde ysayas lviii: Me enim de die in diem querunt et scire
vias meas volunt quasi dicat peccant et putant
me sic invenire posse quia dum peccaverint me invenire
non poterunt. Quidam enim sunt qui querunt eum toto corde
sicut boni et iusti et tales invenient eum scilicet in sim-
plicitate et mundicia cordis querere illum. Secundo debemus ipsum
querere in loco congruo. Locus enim congruus est templum
materiale ubi querere deum debemus et inveniemus ipsum
sicut invenerunt eum in templo. Et maria dixit mater ihesu
ad eum: Fili quid fecisti nobis sic. Et ait ad illam: Quid est quod
me querebatis. Quasi diceret quare me querebatis per diversas
vias peregrinatos et notos nesciebatis quod in templo sum
querendus. Hec attende o homo. Dicit enim beata virgo non invenit
puerum corporaliter nisi in templo sic nec tu invenies eum

spiritualiter nisi in templo cordis tui mundi non poteris eum
invenire in platea vanitatis nec in taberna gulositatis
sed in templo sanctitatis Sed si dicis infirmus sum
nudus sum non vales singulis diebus venire ad ecclesiam
audi si non potes corporaliter venire ad ecclesiam saltem spiritualiter
venias et dic orationes tuas in domo in campo in agro
et ubicumque fueris converte cor tuum ad deum et invenies
eum Tamen consulo tibi quandocumque potes ut venias ad ecclesiam
quia ibi corpus christi corporaliter offertur a sacerdotibus et in
canone pro te orant et multi fideles fundunt ibi preces
suas quarum omnium particeps eris Tercio debemus ipsum
querere tempore oportuno Et dico tempus oportunum usque novissi
mum et non invenire potest invenire potest quamdiu enim homo vivit
in mundo quia celum apertum est et lux divine gratie lucet
in mundo et deus inter homines habitat et post diem novissi
mum inveniri non potest quia tunc celum claudet peccatoribus
quia nunc peccatoribus apertum est Mt et clausa est ianua Tunc
etiam deus a malis inveniri non poterit quia tunc clamabunt et
non exaudiet eos Debemus etiam eum querere sicut magi quesierunt
eum scilicet cum thure mirra et auro ut supra dictum est Primo
cum mirra que significat contritionem et est odorifera
Sic vera contritio est odorifera in conspectu dei valet
enim mirra contra omnes inordinatos fluxus sic vera con
tritio valet contra omnem fluxum viciorum Et cum contritione
et dolore quesieris deum invenies eum huius exemplum
habemus in maria magdalene sicut legitur in luce Secundo
cum thure idest cum fervore devotionis Luce petite et accipietis
Quasi dicat si quesieritis et desideraveritis deum invenietis ipsum
cum pura ac recta intentione quia oratio devota oratio magne est
virtutis cum modicum laboravimus scilicet movere et inveni
in magnam requiem Quid prodest si in nocte surgis
ad orandum si ad horam frangis et relinquis ...

qua posses hic dormiendo cu cena requies tibi reddedat
sit Et ergo dnm vis invenire qre eu cu thure devote
orans Sed heu quidam thus epimetum offerunt Filii
qui vocem orant sed ignem spus sci incorde no hnt Cenas
cu auro ide cu caritate dei et proxi Qui ergo dnm vult
invenire oportet qd qrat eu cu auro caritatis et qui no
hoc faciunt non pnt ipm invenire Sic dixit dns iudeis
Quaeretis me et inpeccatis vris moriemini rege) [octa epiphe]
Jhus baptisatus confestim descendit de aqua
Nota effectus baptismi in isto cuius iiij manifestant primo
est huic infusio primi mundamus ho a culpa ascendit
adquiratur virtutes Rego cito laviat sepe ideo [Nota optie]
inordiunt et mundaberis Sed celum ~~apertum~~ apertum
et ibi celi aperti sit sup eu qz qui post baptismu decedit
stati avolat sn impedimento medit qt Qui baptisatus
fuit salvus erit Tertiu a spo sci inhabitacionem facit ei
spo sco sibi habitaculum incorde hois qt vidit celi
spm scm descende Quartu e dei filiacio Qui eni pus erat filius
ne pricm fit filius dei pbaptisimum ut ibi hic est filius
meus dilectus Nota moralit iiij sunt quibus leguntur
celum apertum primo iohi cuius ubi intpot vidi et ecce celi aperti
et hospes medio incohi qui uno sunt de magna medicia
apertio q necessaria e ut celum apiu qt Beati mundo
corde qm ipi deum videbunt Qui ergo diligit cordis
et corpis munditiam dev hebit eam nam sedo ezechiele
pphe qm auxiliu dnm inspirat et fringit mittam q dnm in
purpe donurat qt Quod uni ex minimis meis fecistis
Mia ergo multu e necessaria ad apercione celi pu Qui
sequit miam et iusticiam inveniet vita etna et gliam
Tercio beato stephano qui pluribus se orant
et descriginet paciam mado sio q nob multu e necessria
qt pito beati qui psecucoem paciunt ppt iusticiam

Quinto p[ro]p[ter] baptismo et docuit nos humilitatem q[ue] ni[mi]s
nob[is] est necessaria vn[de] d[omi]n[u]s amonet dicens o[mn]is qui se ex
altat humiliabit[ur] q[ui] docet p[ri]ma p[etri] q[ui]nto capitulo

Et non tristiamur
in vite bonum sermone

Deficiente vino ait mater ih[es]u ad eu[m] c[etera] istud tractat
de nupciis et p[er]tinent in p[ri]ncipio iste fuisse ioh[annes] c[etera]
primo istis duo notant[ur] p[ri]mo indigencia n[ost]ra cu[m]
d[icitu]r defficiente vino vere s[ecundu]m eo qui est verum vinum deo
deficimus Sc[ilicet]do notat[ur] b[ea]te v[ir]gi[ni]s clemencia et hoc notat[ur]
q[uia] ip[s]a petivit a filio suo dari p[ro] p[o]p[u]lo vinum et misso c[etera]
de malo et bono vino tangit archit[ri]clini i[n]de p[ro]p[ter]ea ibi
s[ecundu]m o[mn]is h[omo] p[ri]mo bonum vinum ponit Nota m[ores] est
mali quibus p[ro]bibus vinum aliqui p[ro]clamant Sic nob[is]
sacra scriptura p[ro]clamat nob[is] quadruplex vinum vinum
p[ro] nobilis hominis et hoc est commune Aliud p[re]ciosum et illud
est bonum et est b[e]n[e] venale Et tercium vinum p[re]ciosius et
hoc est melius in[ter] illa vina Sed quodlibet illorum est q[ua]ntum ad
p[ri]mu[m] t[ame]n commune q[ui]a d[ic]it[ur] p[ro] nobilibus d[omi]n[u]s et hec illud vinum
totius mundus tam nobiles q[ua]m i[n]nobiles bibunt hoc vocat[ur]
delectatio in peccatis Nam at illud vinum bibunt et q[ua]ntum
p[ro]solvant singulatim c[etera] iudith xij vnde legitur de holoferne et
iudith p[ro]p[ter]ea cor holofernis concussum est erat ei pulchra
iudith nimis et io(?) ep[er]siit in concupiscencia eius dix[it]
ei dormi mecum Nota in hystoria qualiter se ornavit ad de
cipiendum cum ornatus corporis et pedum mulier q[ui] et ma[n]ga
p[ro]mittebat ei Bibit q[ui] holofernes vinum multum nimis
quantum vnq[ua]m biberat in vita sua Sed eadem nocte cum
holofernes ebrius iacet in lecto suo venit iudith quia
eum amaverat et gladio suo p[ro]p[ri]o percussit bis caput suum
sibi amputavit caput holofernis signat peccatorem iudith
mundum Nam ergo peccator in mu[n]do bibis vinum delec
tacionis cum gaudio et iocunditate sed postea venit ubi
amarum o[mn]is ei iocunditas et o[mn]e gaudium mundi tristis
d[ic]itur ei stringit peccatorem gladio mundano itaq[ue]

quod si peccator exire velit non possit Sic est anima miserum
filo qui invisibili involuit ita quod non potest evolvere et tandem
inficiat Sic dyabolus capit peccatorem in delectacione peccatorum
quod non potest exire et postea trahit eum eternaliter in inferno Eciam
cum cogitacionibus vel locucionibus vel delectacionibus delectans tot
haustus de hoc vino bibis et pro ista transitoria delectacione
recipies eternum cruciatum diu [illegible] hoc vinum
vendit est corpus et anima hos utrosque idem mundus Anima mundus
ornat se multipliciter ut decipiat cave ergo tibi ab hoc vino
quod omnes bibentes se decipit et infatuat Exemplum quod dyabolus
dicit anima multa bona habes que et per terminos te inflecto et per eius
ducere hic longam vitam vero [illegible] et providet te bis
idem [illegible] et mane cadet [illegible] dicet tibi deus vinum
delectacionis bibisti in mundo bibe nunc vinum eternum amaritudinis
in inferno Secundum vinum vendit pro se numus et bene valet
quod est unde effectus et vocatur vinum penitencie de quo vino dicit
psalmista potasti nos vino lacrimarum et compunctionis Nota illud
vinum habet triplicem effectum Sic vinum materiale mundificat vulnera
letificat et mutat animum hoc eciam facit vinum compunctionis
mundificacionis animam tuam [illegible] et vulneratus eo vulnere mortalis
peccati sed hoc vino penitencie nullo modo potes curari Quanto
enim diucius moraris tanto plus corrumpit vulnus nec
[illegible] et non mundat Secundo vinum materiale letificat sic vinum
penitencie letificat angelos hic gaudium est angelis dei in celo
cum aliud vinum habet [illegible] penitencium nunc letificant
omnes sancti Ergo peccator letifica hodie omnes sanctos et angelos
dei vino compunctionis non tamen letificat sanctos et angelos
dei vinum compunctionis sed et patrem et filium et spiritum sanctum [illegible]
[illegible] lacrime penitencium est vinum angelorum Tercio vinum
materiale mutat animum Sepe enim videtur quod [illegible]
[illegible] qui bibit vinum obliviscitur ire sue Hoc eciam vinum
compunctionis mutat iusticiam divinam deus enim immutabit

sed iusticia mutat aquam Tercium vinum est quod nemo potest complere
solum et est vinum celestis fruicionis et tamen peccatoribus datur
gratis unde dicit dominus per ysaiam omnes sicientes s. celum venite
bibite vinum deitatis et lac humanitatis Dominus autem vinum
celeste tamen dat pauperi pro quadrante sic dimidi precium
maria Hoc vinum est tante efficacie quod bibentem facit
oblivisci omnem miseriam mundi Unde de hoc bibens vino
dicit architriclinus idem xpe domine bonum vinum servasti

Viri diligite uxores vestras sicut xpus Sequitur [?] in sup[er]
diligit ecclesiam et se ipsum tradidit pro ea Nota quod in[?]
sunt cause viri possunt induci ad diligendum uxores
suas Primum est quod vir et mulier unum corpus sunt velut
una arbor Sicut enim arbor et ramus qui plante inseritur
una efficiunt arborem et unum fructum ferunt Sic et
venter illorum est sufficiens ad generandum prolem unde
debent amare usque ad mortem Hic sic ramus insertus
plante adheret quod iam non sunt duo sed una caro Et
quidam diligunt se ad invicem sic duo galli ut duo catti
Secundum est quod mulier de costa viri formata est ut vir amaret
eam sicut se ipsum Legitur quod cum adam soporatus fuisset
in paradiso in spiritu raptus fuit curie celesti et ibi vidit et
agnovit virtutem matrimonii et evigilans et prophe-
tando dicens hoc nunc os ex ossibus meis Tercium est
quod amore eam premisit cum ei anulum in manu posuit
et osculum sibi impressa statim dedit Osculum est signum
pacis et amoris in anulo vero qui digitum non ex-
cedit sed equatur signatur quod amore carnali illi debet ad-
herere Et anulus alium digitum quam illo digito in quo
est positus capere potest sic amor viri aliam mulierem
dividi non potest nec debet et contra Ideo ponitur anulus
in digito illo in quo est vena que protendit usque ad cor [illegible]

Sequitur nunc optime de matrimonio

insignum quod coniuges in toto corde debent se ambo amare
sed tamen in deo Quartum est quod mulier dimittat patrem et matrem
et omnes amicos suos et adherebit ei viro infideli agit si non
amat eam dicit dominus per ieremiam ad sponsam suam recordatus)
sum tui miserans adolescenciam tuam et caritatem
desponsacionis tue qui secuta es me in deserto et bene dicit
in deserta quocumque ei vir vadit oportet quod mulier sequatur
eum dimissis parentibus et omnibus amicis suis ergo merito
virum suum diligit et nisi amet se mutuo in magna
miseria erunt pro tercio pestilencia mulier litigiose
in die frigoris compaciatur asili Sicut enim homo non quiescit
in domo sub tecto perstillanti per pluviam si tempus frigidum est
sic nec vir quiescit cum uxore sua si litigiosa fuerit in eodem
Propterea uxor est ipse refugium viri aut per plus per ...
tormentum domus sue pro quarto mulier diligens est corona
viri sui Sicut enim per coronam decoratur caput sic mulierem
diligentem ornat domus Ergo debemus) Et tamen sup[ra]

Nupcie facte sunt in chana galilee cum tercia die
Mathei hoc tempore congruit de nupciis ... nup-
cias legitur dominus honorasse primo et ipse miraculum
cum discipulis suis qui aquam mutavit in vinum
per hoc ostendit quod magne virtutis matrimonium est sed
hoc debet esse cum pudicicia Et hoc est quod dicitur Et mater
ihesu ibi et discipuli ihesu virginitas ... nupciarum
quod ipse deus instituit ergo virginitas est aliis ordinibus)
Felices sunt qui habent talem abbatem et sibi obediunt
est unum desperate faciendus Sicut et transgressores ordinis
explanans suos mansuetudinem sic transgressores huius
ordinis apostatos suos scilicet tempora mansuetudinis in carcere
inferni Tales transgressores legis moyses precipit

Hic non est bon[um]
... de nupcijs

sapiente et ergo preceptum est in nova lege prius multi pres-
biteros defflerent Secundo quod iste ordo matrimonii loco et sanc-
tiori fuit impendabilis est institutus ad significandum quod matri-
monium manifeste fieri deberet non mangulo et occulto
ut cum omnes contrahentes fierent in manifesto multe mulieres
non deciperentur Tercio quod feliciori tempore est institutum in
statu innocencie antequam homo peccasset per quod intelligitur
quod iuvenes qui voluerint contrahere matrimonium debent
esse innocentes Unde si vidua cum viduo contrahere matrimo-
nium illud debet esse sine mortali peccato debent enim prius
confiteri quod tamen pauci faciunt quod est contra decretum et
in hoc diminutive matrimonium approbatur Nota quod hii in matri-
monio stant et conveniunt inter debent inter se tria primum
est quod debent se mutuo inde diligere animo et opere ita quod
nulla mulier adeo pulchra sit tam dives tam nobilis
quam plus diligeret quam suam uxorem Sed quidam viri
faciunt contrarium sicut ebriosi furiosi qui iniuriam suam
volunt vindicare in uxoribus et in mulieribus que
in foro et in taberna contra eos operierunt et infelicitatem
ipsorum tales vere dampnant animas suas . Sed sic debent
se invicem diligere ut sic vestiant sic comedant sic bibant
Sed quidam viri uxoribus suis parcunt et nullam di-
mittunt potestatem in rebus suis ut defectus suos in nullo
possunt emendare Tales mulieres faciunt sic legitur de capri-
olo quem agricola repellit femella tunc compulsa magna
necessitate suffodit radices arboris et subtrahit masculo
victum quem comedit sic oportet quod faciunt alique mulieres
Secundum est mutuum adiutorium ut unus alterum fideliter
adiuvet et non dilapidet domum maritus expensa parte
uxor expensa parte Tercium est quod debent honorare sacros
dies et sacra tempora et libenter debent frequentare divinum

seruicium misse et predicacionis Quartum est quod debent prolem
suam ad bonum informare sicut thobias informauit filium
suum abstinencia sua timere deum et peccata recedere Sed aliqui
faciunt contrarium qui docent pueros suos ludere et blasphe=
mare Sic quod deus vindicabit peccata puerorum in parentibus

Cum leprosus veniens adorabat eum Dominica secunda
Nota quod in verbis istis duo notantur primo misericordia dei
secundo hominis miseria primo misericordia dei notatur in hoc
quod dignatus est de montes descendere et curare leprosum
Mons iste de quo dominus ipse descendit est iste mons ubi
dies sanctus et dies amenitatis scilicet regnum celorum De isto
monte descendit dominus ad sanandum leprosum id est genus
humanum quia tunc dum mundum fuit quia dum in peccato fuit
quia cito ut peccauit cito lepram incurrit propterea ergo
dolens genus humanum de infirmitate sua et quia nullus
medicorum ipsum sanare potuit descendit et parauit oleum
vite sue et conficiens illud suo sanctissimo sanguine
unxit genus humanum mortuum et sic curauit eum Sicut
fecit primus rex legitur quod fuit quedam puella pauper et leprosa
que non potuit curari nisi balnearetur in sanguine regali
Quod audiens rex fudit sanguinem suum proprium et fecit
de ipso balneum puelle et sic ipsam mundauit rex
iste est filius dei qui puellam id est animam hominis mundi
lepre quod delavit suo sanguinem suum fudit et sic eam
mundauit Notandum quod per leprosum iste significatur
peccator propter plura primo quia lepra est morbus contagiosus
alios inficiens suo fetore Sic peccator est contagiosus
et infectiuus et sic leprosus alios fetore suo inficit
sic peccator inficit alios malo exemplo Est enim contra
deos separatur ut leprosus cum cadauere et secundo sicut leprosus
eicitur de consorcio mundanorum sic peccator eicitur de consorcio

Nota non est bonum sermo unde

Exemplum bonum

oīm iustorum et sanctorū in die novissimo vn̄ libro nūi
dixit dn̄s admonē̄s per pe filiis isrl̄ ut eiciant om̄m leprā
extra castra filii isrl̄ sūt angli sc̄i qui meēsant vel sn̄
intermissione videbūt deū in die iudicii q̄r exibunt angli
et separabunt malos de medio iustorū i. de leprosos et
mittēt eos in caminū ignis Scdm̄ ē q̄ lepra deformat
et abhominabilem facit faciē hoīs sic eciā facit lepra
spūalis i. de mortale pccm̄ q̄ie q̄ sanguine xp̄i est
rubricata tūc̄ demigrata est sup carbones facies
eorum pccm̄ facit hoīem abhominabilem deo p̄s
corrupti sūt et abhominabiles facti sunt Aug̃ voluer
abilius fetet putridus canis q̄r hoībus aīa pccōri
deo exemplū de angelo et heremita mutus pn̄m
Tercium ē q̄ sic lepra ē morbus est qui multum
timēr sic mortale pccm̄ multū ē timendum aliqui
aliqn̄ dicunt q̄ deus des m̄ alliam infirmitatem tm̄ mō
ab infirmitate lepre custodias me Sic quilibet debet
orare dn̄m ut custodiat eum a mortali pccō Est eciā
mortale pccm̄ crudelius ōi lepra q̄ lepra corpāl
debilitat corpus lepra vero spūal nō tm̄ debilitat
corpus sed eciam aīam et corpus occidit Et io lepram
spūalem debet quilibet hō cauē ceē Quasi ieophea
sic acuta Circa scdm̄ notandū q̄ sicut leprosus ille salute
et sanitatē obtinuit a dn̄o et sunt circa p̄mū est q̄
vēt ad ihm̄ ēēt appropinquare deo s. p contricōm et
appropinquabit vob̄ p suam mīam Sed nō q̄ quidā
voluit appropinquare deo et dicat ei q̄o debeo appropinquare
deo cū sim hō pccōr· Respondeo apud deū nō est
sic apud terrenos p̄ncipes qui ħnt ministros qui
cedūt eos appropinquantes a dn̄i Accede ad dn̄u
nō formido cū nō sit solū deus meus sed et pr̄
meus Quis ad filius nō confidenē nō audeat appropinquare
quare pr̄ Quas ad pr̄ nr̄ sit hoc cottidie pfitemur

Cum dicamus pater noster vere pater noster est qui fidem plenam non
solum ostendit nobis in filijs sanctis et electis faciendo
voluntatem suam verum eciam ostendit in reprobis et in
iniquis legitur secundo regum octavo quod cum david esset in regno
pro absalon filium suum et david congregasset exerci-
tum contra filium et filius contra patrem pater duobus exerci-
tibus suis precipiens contra filium mandavit ipsis dicens
Servate in puerum absalon pater licet esset in regno est deus
qui prohibuit ire peccatorem enormiter licet esset in regno
eius Quid ergo facit licet ergo pater ipse peccatoris lesus sit a filio
et turpiter eiciatur et tamen angelis suis mandavit de pec-
catoribus dicens Servate in puerum absalon qui dicit
dicit quod audacter me offenderit tamen misereor sui quia filius
meus est et redemi eum sanguine meo precioso In hoc apparet
plena fides sua et pietas contra peccatorem quia ipsum positum
in peccatis precipit angelis suis ipsum custodire Sed si
filius iniquus est et in malis operibus resistere noluit
flagellabit eum morte eternali et ideo debemus ipsi
placere deo quia timere quia pater noster est et deus est Sed cum est
deus adorant eum in quo nostra humilitas sua sit et peccator
si vult sanari a peccatis debet deum humiliter exorare
quia respexit oracionem humilium Unde humilibus autem dat
graciam Unde Servire neque de debito Leprosus quia dixit domine
si vis potes me mundare per hoc ostendit eum habuisse plenam
fidem Sic et peccator si vult mundari a peccatis debet
habere plenam fidem quia sine fide impossibile est placere
deo nec fit remissio peccatorum Unde confide fili remit-
tuntur tibi peccata tua Dicemus dominum quod ut in simplici

Cum descendisset ihesus de monte secuti sunt eum
turbe multe Unde octo istice per descensum de
monte significatur adventus christi in mundum cuius

descensus leprosum mundavit quia cum xpc venit in mundum hominem
ascendere peccati mundavit Notandum quod xpc descendit de
monte idest de celo quot in primus quod hominem inquinatum ut ipsum
mundaret a peccatis Et hoc innuit cum dicitur quod xpc descendente
de monte leprosus adoravit eum dicens domine si vis potes me
mundare et statim sanatus est a lepra Per hunc accipit genus
humanum peccatis inquinatum Nunquam ita abhominabilem facit
hominem lepra in corde sicut peccatum facit hominem suam animam deo
abhominabilem leprosus et in corpore quia vis non permittitur
stare inter homines sanos tamen non elongatur tantum ab eis quin
in medium vadant ad ipsos Sed qui cum lepra anime fuit mor-
tuus tantum elongabitur a deo quod nunquam videbit faciem eius quia
anima inquinata peccatis non est digna ut videat faciem
eius Ysaie tollatur impius ne videat gloriam dei vel faciem
dei xpc igitur mundi descendit et sanguinem suum fudit
ut genus humanum a lepra peccati mundaret Apoc dilexit
nos et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo Quicumque
ergo infectus est lepra peccati currat ad xpm per fidem
et passionem eius et ibi mundabitur Hoc figuratum est 4 regum
quod naaman syrus princeps venit ad helisenum
prophetam Qui dixit ad eum vade et lava septies in iordane
et mundaberis Qui fecit sic et mundatus est per naaman
leprosum significatur peccator qui venit per penitenciam ad helyseum
idest sacerdotem et confitetur peccata sua hic debet se septies
lavare iordane ut mundetur ~~[illegible]~~ aquas fluentaque fluxerunt
moriente de corpore xpi illa debet iugiter deflere Quinque
fluenta sunt quinque vulnera et duo fluenta sunt hec lacrime que de
oculis suis fluxerunt debet etiam xpm orare per
ut sanguinem suum et preciosas lacrimas quas fudit dignetur
cum peccatis mundare quod si hoc devote fecerit mundabit
Secundo descendit ut hominem ignorantem informaret Unde
descendit ihs de monte idest de celo sancti in loco campestri
idest mundi et elevatis oculis in discipulos dixit beati pauperes

spiritu sancto consolatoria est ista doctrina omnibus qui temporalia propter
contempnunt et voluntariam paupertatem servant non
abhorrent paupertatem in mundo quibus regnum celorum
promittit audi quid dicat hic facilius est camelum per foramen
acus transire quam talem divitem debemus accipe autem divitem
qui habet multa bona et nichil vult dare pauperibus audi ecce
fatui non possent impetrare quod unus dives qui habet iniusta
bona et potest restituere et non facit ut perveniat ad regnum celorum
stultissime dives qui pro vilibus rebus temporalibus vis amittere
regnum celorum quod nunquam habet finem si ergo vis habere regnum celorum
fac sicut zacheus qui dixit ecce dimidium bonorum meorum do pauperibus
O utinam aliqui divites huius temporis vellent reddere simplum
sufficeret nobis Audi ergo qui non vis iniusta bona restituere audi
augustinum dicentem Quando dimittis res iniuste ablata non restituuntur
si restitui potest penitencia non agitur sed simulatur ergo restitue diligere
plus deum et regnum quam temporalia Tercio descendit ut
hominem a potestate dyaboli liberaret Exodi tercio videns vidi
afflictionem populi mei qui est in egipto Nota historiam de
pharaone qui est in egipto qui tenuit populum dei et quo
ipsum afflixit triplici onere scilicet ut paleas colligerent et lutum
et lateres coquerent per pharaonem intelligitur dyabolus qui de-
tinuit populum dei in egipto id est in mundo et oneravit eum
triplici onere id est triplici peccato per paleam accipe superbiam
per lutum luxuriam per lateres avariciam Superbia recte
comparatur palee quia palea vacua a grano per modicum ventum
in aera elevatur Sic superbus est vacuus a gratia dei si ab aliquo
laudatur statim extollitur et in eternum deprimetur in die iudicii
quando Christus triticum id est electos ad celum colliget tunc paleas
id est superbos igne comburet inextinguibili per lutum et ~~superbia~~ luxuria
quia sicut lutum inquinat hominem exterius in corpore sic luxuria
hominem in corde et in anima et talis nunquam manebit in regno
celorum nec mirum quia celum est mundum et nil inquinatum intrare
nullus ut domus celi est munda ita quod non potest recipere

adeo quod vocentur ipsi inhabitatores id est sancti sunt mundi ideo
mundus id est luxuriosus non intrabit in regnum celorum
Platearum et avariciam later fit de terra sic avarus
inhyat terrenis et sic later coquitur in igne sic avarus
coquetur in igne infernali. Ideo et Christus descendit de
monte id est de celo ut destrueret hec tria peccata contra
superbiam docent humilitatem contra luxuriam castitatem
contra avariciam paupertatem. Quarto descendit ut
hominem ab eterna morte liberaret. Circa hoc potest exponi
illud Iohannis iiii dixit regulus ad ihesum descende priusquam
moriatur filius meus. per hunc regulum significatur homo
peccator qui prius ante peccatum fuit rex magnus post peccatum
autem factus est regulus id est parvus rex. Iste regulus cla-
mavit ad deum dicens domine descende priusquam moriatur
filius meus. Quasi diceret si non descendis omnes moriemur
ideo Christus descendit ut nos ab eterna morte liberaret
Iohannis ego veni ut vitam eternam habeatis. Ad quid quarto unum sup

Domine si vis potes me mundare. legitur quod tres secuti

sunt dominum alii propter caritatem ut apostoli et ceteri di-
scipuli alii propter doctrinam Christi depravandam ut scribe
et pharisei alii propter admiracionem ut curiosi alii ut ibi
reficerentur ut pauperes alii propter curacionem ut infirmi
Sicut iste leprosus de quo dicitur quod secutus est eum ut mun-
daret eum. Et dum clamaret dixit volo mundare id est
ut sis mundus et sic facta mundacio est leprosus iste
qui accessit duos secutus est dominum et significat peccatorem
qui infectus est lepra peccati Adam. intelligencia autem tale
supponitur exemplum. Rex quidam potentissimus ortum
sibi fecit deliciarum lignis pomiferis herbis holeribus
floribus decenter ornavit. Eundem pulcherrimo viro
et uxori sue ortum illum commendavit prohibuitque

quartum iste est
leprosus unus et
ceterorum [illegible]

si contingeret quod leprosus illum ortum intraret et si aliquis persuaderet
sibi non acquiesceret quia si ipsum audiret cum ipso statim leprosi
efficerentur. Contigit autem paulopost leprosus intrauit et quibusdam
custodibus orti persuasit custodes autem statim acquiescentes
sibi et facti sunt leprosi. Dominus autem rex percipiens increpans custodes
quod ex culpa facti sunt leprosi et eiecit eos de orto deliciarum
in vallem lacrimarum et ibi genuerunt filios et filias et omnes
pueri eorum lepram contraxerunt de parentibus. Rex autem ille
pater est ipse qui creavit paradysum et decenter ornauit cum
et pulchre et adam et euam pulchros per innocenciam
plasmauit et ipsos custodes paradysi constituit et prohibuit
ne de ligno prohibito comederent et quod voluntatem dyaboli
non facerent sed statim ut dyabolus paradysum intrauit et
persuasit eue ut commederet de fructu illius ligni statim
commedit et dedit viro suo et uterque persuasione dyaboli facti sunt
leprosi. Veniens autem dominus increpauit eos et de transgressione
et propter lepram peccati ipsos de orto voluptatis id est de paradyso
in hunc mundum afflictionis eiecit. Omnes ergo filij adam propter
lepram originalis peccati infecti sunt lepra et ideo dicitur incurva
generaliter super omnes filios adam. Notandum autem quod leprosus
iste fecit quinque propter que mundatus est. Primum fuit fidei perfectio
ut perfecte credidit deum omnia posse. Secundum capitis infirmitatis
cognicio. Tercium est affectus Quartum est ueri contricio. Quintum + affectus sanitatis
est faciens omnia. Ista quinque debet habere homo qui vult mundari
a lepra peccati. Primum est fidei perfectio ut perfecte credat deum omnia
posse dicens. Unde dixit domine si vis potes me mundare. Quasi
dicit domine de potestate non dubito sed de voluntate non quod tu
sis immisericors sed ego indignus et immundus sum
et tu debes habere perfectam fidem quod deus possit te mundare
a peccatis quia ei dei tanta est quod omni hora omni tempore
vult eam exhiberi peccatori dum tu vult eam querere.

Et hoc promittit yohannes dicens Quacunque hora ingemuerit peccator saluus
erit Non dixit post septimanam post mensem post annum
sed eadem hora qua ingemuerit vult misereri huius
exemplum legitur quod quidam primum sanctorum habent peccatum
adeo quod compungunt singulorum merita prolixius corri
sic paulus Secundum est proprie infirmitatis quod notatur cum dicit
potes me mundare quasi dicat recognosco quod ego immundus
sum et quia tu es misericors ideo debes misereri mei
Notandum sicut in baptismo lauantur originalia peccata sic per con
fessionem mortalia peccata relaxantur Ergo nullus recedat a con
fessione verecundia Nam per veram confessionem hic coram
deo iustificantur Confessio pura est fons qui illo fonte vite
lauatur mecum saluabitur Dauid rex adulterium homi
cidium commisit et tamen se lauit et in hoc fonte mundatus
est qui dixit peccaui et optinuit remissionem omnium peccatorum
ut petrus qui christum negauit et maria egypciaca dicit
sic quod ipse habet cognicionem proprie infirmitatis de peccatorum
tunc consequitur veniam a deo Tercium est sanctitatis affectus
unde dicitur adorauit eum quia affectauit sanctitatem Et ideo
qui infectus est lepra super spirituali anima per mortale
peccatum debet affectare sanctitatem quia nullum opus est
sibi meritorium existenti in mortali peccato scienter Quartum
est veri contricio quod notatur ibi veniens ipse et dicitur venire
ad dominum qui peccata dorsum vertit et deflet que commisit
vere contritus et debet venire sic infirmus ad medicum
ut ab ipso sanetur sic immundus properat ad fontem ut mundetur
Exemplo augustini Domine medicus es et ego eger sana me domine
et miserere mei Descende ezechielis ... immundicia tua execra
bilis es et deus est fons ablauit mundum Contricio rece
dentem deum a beata reuocat ita potens est et fortis
quod deum irascentem tenet ne percuciat peccatorem parte
et voluit ezechiam sicut legitur ysaie qui misit ad eum ysaiam

am dicet sibi dispone domui tue Item cum ezechias flevisset
fletu magno fecit cum vox ad ysaiam audivi vocem tuam et vidi
lacrimam tuam ecce ego adiciam super dies tuos xv annos
Ecce quos continuit contritus deum Quintum est fervens
oracio quam debet habere homo si vult mundare a peccatis primo Item diligit
dominus corporalibus operibus suis et confundit oracio cum pura legitur
dyalogo et vincit deum ut legitur Mc cum apostoli non possent de
monstro quodam eicere demonem cum eiciens dixit hoc genus
demoniorum in nullo eicitur nisi ieiunio et oracione Ecce quam
utilis est pura et frequens oracio ut si vis mundari a lepra
peccatorum et a sordibus peccatorum debes frequenter orare Dominica iiii

Tunc surgens Ihesus imperavit ventis et mari Mt viii
Ewangelium istud dicit quod Ihesus fuit cum discipulis suis in navi
et Ihesus dormivit in navicula et orta est tempestas
in mari dicentes domine salva nos perimus Tunc surgens
Ihesus etc Et cum discipuli timuerunt et clamaverunt ad deum
in mari sic debemus nos clamare ad xpm de periculum
in mari huius mundi Timuerunt et discipuli et clamaverunt
propter tria primo quod eadem fuit quod nox statim sequebatur sic et nos
quod debemus clamare quod dies vite nostre inclinata est quod forte
sequitur nox eterne dampnacionis et ideo clamare debemus et dicere
Mane nobiscum quoniam advesperascit Secundo timuerunt quod longe
erant a terra et in medio maris Sic et nos timere debemus
quia longe sumus a terra promissionis quia multi cum longas
dietas a terra illa ambulaverimus quod forte numquam ibimus
ibi quia per peccata nostra addimus et ideo debemus clamare et
dicere cum psalmista David eripe me de aquis multis ideo
Tercio timuerunt et clamaverunt quia habuerunt
ventum contrarium Sic et nos debemus timere et clamare
quia habemus multos ventos contrarios quociensque
cum dyabolus nos impugnat et caro et mundus nos temptant
tot habemus ventos contrarios Et si discipuli timuerunt

presente domino multo magis nos nunc debemus clamare
forte deus se elonget se a nobis et ideo debemus clamare
ad dominum quia sumus in periculo huius mundi propter instabilitatem
huius mundi Augustinus et fuit tanta instabilitas in mari
sic est in mundo et ideo rogare debemus dominum ut visitet nos
gratia sua ut temptacionibus viriliter resistamus Nota et
quod in[ter] sunt quatuor temptacionum qui solent clamare primo solet
clamare qui sit in necessitate positus sicut figuratum est in clamore
susanne que cum adiudicata fuisset morti clamauit ad dominum
et misit sibi danielem prophetam qui liberauit eam a morte
et ab infamia Sic et nos debemus clamare ad dominum cum
positi sumus in aliqua necessitate non debemus recurrere
ad auiculas que homines decipiunt consilijs suis Nunquam
in hominem debemus ponere spem nostram nisi in domino quia ipse
est adiutor in tribulacionibus Sed quidam faciunt contrarium
qui tribulantur tunc querunt refugium a mundo sicut ad delecta-
cionibus huius mundi volunt consolari Ecce aliquis perdidit
equum per furtum vel aliam rem volens eam recuperare
aut inuenire quis sibi abstulerit adducit nigromanticum
qui conuocat demones ut dicant sibi veritatem cum sit mendax
sicut dicit Iohannes Qua re nos dyabolus cum omnium peccatorum sit pater singu-
lariter tamen mencientium est pater vnde talis fuit sepius reum in-
nocentem et e contrario Sic eciam aliqui uetule aut
mulieres per maleficia et demones viros ad amorem suum
trahere nituntur sed consulamus Ecce appo et anno odio
hic quam ... Libro regum quarto regum primo quod ocho-
zias cecidit per cancellos domus sue et cenaculi et
egrotauit misitque nuncios et dixit eis ite et consulite
beelzebub deum accaron vtrum possim viuere de infirmitate
mea Et ecce dominus per angelum locutus est ad heliam dicens Surge
et occurre in occursum regis nunciorum samarie dices Nunquid
non est deus in israel ut eatis ad consulendum deum accaron
Qua obrem hec dicit dominus de lecto super quem ascen-
disti non descendes sed morieris in corpore et in anima

Quartus

Videas ergo quod rex iste puniendus est duplici morte pro eo quod
aucupibus demonis tradere properabat molestiam infirmitatis
Sic et tu duplici morte morieris si adversa quecumque repellere
volueris aucupibus demonis et non dei. Secundo solent homines
clamare quando circumdantur hostibus ut adiuvent eum. Sic
clamaverunt filii israel in egypto unde dicitur ad moysen
Clamor filiorum israel venit ad me vade ergo et duc eos in
terram promissionis. Sic et nos debemus clamare ad dominum
quia sumus in medio hostium fortissimorum ipse dixit. Quem alienum
inimicum reperit adversum me. Nonne fortis est iste hostis qui
semper pugnat et numquam fatigatur. Sic facit dyabolus. Est enim pauper
et hoc potest probari quia pro paupere hereditate quam dat suis
in inferno qui tam pauper est ut nec guttam aque in eo
inveniri possit per qua ardens refrigerari possit. Exemplum
in divite epulone. Est etiam infidelis adiutor verum
est adiutorium prestat ad faciendum peccatum et ideo hoc facit ut eo
pocius incidat supplicio qui alium adiuvat ut eum occidat
perfidelis adiutor est dyabolus. Est etiam infidelis consiliarius
Quia cum alii consulit ex quo malum provenit infidelis con-
siliarius est et insipiens hoc facit dyabolus. Ex hoc enim quod ipse
mentes suis suggestionibus peccare facit maiorem ipse sibi
penam facit. Quanto enim plures in gehenna apponuntur tanto
copiosior ignis efficitur et quia numquam fatigatur nos impug-
nare et est pauper et infidelis et ideo debemus clamare ad dominum
ut educat nos de egypto id est de hoc mundo in terram
promissionis id est in regnum celorum ubi numquam est luctus neque
certamen sed sempiterna leticia. Tercio solent homines
clamare maxime quando submerguntur ut adiuvent eos hoc
figuratum est in clamore ione quem absorbuerunt piscis
marini. Sic clamare debent divites huius scilicet ne submergantur
in deliciis huius mundi. O quanti submerguntur in
deliciis huius mundi et devorantur eternaliter a piscibus
infernalibus id est per demones. Exemplum huius de illo

Ditus

epulone et alia diuite ipse pissime infernalis absorbebit
iam tam viros quam mulieres claustrales quam seculares
Ponas et fuit liberiitus pdum sed tales ipse presumantes
nunquam liberabunt Quarto solent clamare paupes et fa
melici ut saciantur hoc figuratum est in clamore iudeorum
cum pertransibant per desertum et non habebant aquam sicut
dicitur exodi xvii° dixit moysen dominum domine audi clamorem
populi huius et aperi eis fontem aque viue et audiuit dominus
vocem populi et aperuit eis fontem in petra ut ipsi biberent
et iumenta Sic et nos debemus clamare quia paupes
sumus et multa indigemus ut nos reficiat gratia sua
et aperiat fontem cordis nostri et producat aquam lacrimarum
ut abluamus peccata nostra ut non defficiamus in via que
ducat ad eternam patriam Quia nobis dignetur ipse
Domine salua nos perimus Quia ista verba sunt discipulorum
ad ihesum qui periclitabantur in mari [illegible] tria
notantur primo ipsius christi potencia cum dicunt domine Quasi
dicerent tu es ille qui habes potestatem imperandi [illegible]
Job circumdedisti mari terminum suum et dixisti huc usque
venies et non procedes amplius Secundo notatur ipsius boni
tas cum dicunt salua nos quia dicit Tuum est saluare
nos non est sine causa vocatus ihesus id est saluator secundum quod
nomen tuum ita est et opus tuum et ideo salus nostra in manu
tua Tercio notatur discipulorum miseria cum dicunt perimus
duo pericula iminebant discipulis et ideo clamauerunt
scilicet ventus vehemens et mare tumens et ideo nauicula
operiebatur fluctibus Hoc et fingit dominus cecitatis ut
voluntatem timencium se faciat et preces eorum ex
audiat et saluos faciat eos et imperat ventis et
mari et fit tranquillitas magna Nota quod per mare
in quo fuit christus cum discipulis suis accipitur mundus
et non inconueniens quia mundus mari in multis comparatur

Primo in hoc quod mare cito de tranquillitate vertitur in tempe-
statem sic et mundus cito vertitur de prosperitate in
adversitatem quia qui hodie dives est cras est pauper
qui hodie sanus cras infirmus vel mortuus et ideo
miserabilis est et infidelis Est enim mundus sicut falsus
pincerna qui scienti vinum exhibet in quo suam
herbam soporiferam sic imponunt et ille ardenter dulciter
bibit quousque perditum dormit et sic vestibus et nummis
dormientem spoliat Sic facit mundus homini qui se prestat
sibi et ducit sanitatem et longam sanamque vitam sed
subito venit mors et inebriat eum et aufert sibi vestimenta
et nummos per vestem intellige corpus per nummos animam
Exemplum de filio divitis qui volunt ampliare etc
Numquam fuit tanta instabilitas in mari sicut in mundo In-
stabilitates mundi numquam evades nisi pervenias ad litus
et ibi tunc cum christo discubueris Ecce christus iam stat in littore
talesque pone tu vero es in mari instabilitate huius mundi
Sed ad vos quiescere et stabilis esse festina ut pervenias ad
celestem patriam quia ibi eris stabilis et in pace Secundo
comparat mundus mari in hoc quod in mari magni pisces
comedunt parvos Sic in mundo potentes opprimunt in-
feriores et devorant sanguinem ipsorum pauperes et
divites passiva sed quia rapiunt eis vite necessaria unde
qui excoriat bovem pauperis pelle ita est ac si ipsum ex-
coriaret carnem et sanguinem bibit et ymo devorant pau-
perum auferunt eis que labore et sudore acquisierunt
tales divites et potentes qui opprimunt pauperes et
spoliant eos erunt cibus demonum Sic enim nutrit corpus
ut eo pinguior efficiat Sic deus permittit tales in peccatis
impinguari ut in inferno illorum demones melius reficiantur

yt nō bonū miraclm

re aut talibus qui commedunt et bibunt laborem et sudorem
pauperum legitur et quod quidam nobilis et magnus oppressor pau-
perum et amator mundi fuit volens facere convivium ma-
gnum precepit procuratori suo ut sibi omnia necessaria a suis pauperibus
ordinaret Qui autem eadem nocte in suo stratu quiesceret et
cum ebrius iaceret ad eum raptus est in visione ante thro-
num dei ubi accusabant eum sui pauperibus malis que gesse-
rit pauperibus accepit sententiam eterne dampnacionis Et cum
ecce in magno strepitu demonum ductus est ad luciferum
et dixit ei demon qui ei fuit deputatus Ecce duxi ad
te amicum ut reddas ei premium pro fideli servicio quod tibi
servivit Et ait lucifer ducite eum ad me ut dem osculum
fideli servitori meo Et cum adductus fuisset ad eum dixit
non sit tibi pax inimicum et dixit consueverunt balneum
ducite eum et bene parate Ecce adductus ad balneum
infernale et lavatus est unguentibus infernalibus seu
dyabolicis alii vero ignem super eum fundentes Eductus
est autem et positus est in lecto infernali qui plenus erat
vermibus et dixit lucifer date ei bibere de calice ire dei
Et propinatus est ei ignis et sulphur ~~Et ecce duo demones~~
~~surrexerunt~~ Qui cum clamaret quod sufficeret dixit ei
lucifer Audire consueverunt dulces simphonias surgat
ergo simphonia Et ecce duo demones surrexerunt
cum tubis igneis et ignem sic eum insufflaverunt ut de
ore auribus et naribus ignis exiret et lucifer ait
ducite eum huc ad me et adductus est ad eum et ait canta
mihi unam cantilenam Et ille ait quid cantabo nisi quod
maledicta sit hora in qua natus sum Et lucifer canta
mihi meliorem Et ille maledicta sit mater mea que me ge-
nuit Et lucifer canta mihi adhuc meliorem Et ille miser
ait Quid cantabo nisi quod ille deus sit maledictus qui

nasci permisit et lucifer ait hoc est quod volui et dixit lucifer dia
cite eum in sedem quam meruit Qui dum ductus fuisset in uno puncto
proiectus est et factus est talis strepitus ac si totus mundus
cadet Ad quem strepitum conglemus cameraius cucurrit ad
cameram et dominum suum invenit mortuum Qui narravit omnia
que viderat et ordine cysterciensem intravit et vitam suam
in bono finivit Ecce tale precium dat mundus amatoribus
suis Tercio comparatur mundus mari in hoc quod est transeuntibus
periculosus Sicut dicit die ac nocte in profundo maris fui Sic
etiam in mundo est periculosum ac magis quam in mari multo
plures pereunt in mundo aliqui plures quam in mari et nota quam peri
culosus sit status mundi Si tu mortuus fuisses in uteri matris
nunquam dei faciem vidisses Item si mortuus fuisses post ortum
tuum baptismum Si in etate adulta cum iam peccasti mortaliter
ignibus infernalibus deputatus fuisses Considera ergo quam
periculosus sit status mundi Si tu impericius potes in ipso mori
et dampnari do tibi consilium unam naviculam tibi ostendam
scilicet crucem christi si adhibeas te fortiter tenens ibi sine
mora hinc nunquam periclitatus maria hec est navicula de
qua hodie in missa in ewangelio legitur ascendisse ihesum in naviculam
ubi crucem dicit glosa Et secuti sunt cum discipuli eius crucem
ascendit crucem corpore discipuli desiderio et mente ascende
ergo tu sequens scilicet firma fidem de passione habeas ut passio christi
tua memoria nunquam recedat et ipsa te a periculis huius
mundi eripiat et ad portam vero certam perducat Quod est in superiori

Ascendente ihesu in naviculam quia turbae navicula ista
in qua christus quievit et dormivit prima designat
et hoc ypt infra interius prima quod sit navicula in principio et
in fine est arta et in medio lata Sic pauci penitentur
in medio statu et fortiori bonum O bone ihesu quam pauci sunt
qui post te volunt nec quamvis tamen sunt aliqui qui adire

velint pervenire et te sequi noluit quia iniustam viam
vadunt Sic multi inveniuntur penitentes sed pauci
qui vere peniteant penitentia enim debet esse ex caritate
Sicut enim vinea multa non profert nisi laboretur sic penitentia
extra caritatem non meretur nisi temporalia Unde dominus in
ewangelio amen dico vobis receperunt mercedem suam non quod penitentia
facta in mortali peccato est sicut falsa moneta Sicut enim non liberatur
homo solvens moneta falsa sic non liberatur homo faciens
ut no bona mala depina verti in mortali quia Adam et Abraham eterna vite nisi sit facta
in caritate corinthios et si tradidero corpus meum ita ut
ardeam etcetera Secundo patet hoc quia sicut navicula paucos re-
cipit sic verum penitentiam pauci recipiunt Multi quidem
peniteant sed recidivant in peccatum et tales non sunt penitentes
sed irrisores Nota si dominus dat aliquam graciam confitendi
peccata sua et penitentiam agendi et postea peccat plus offendit
deum postea quam prius et gravius quod si graciam non habuisset
Ecce exemplum Nam si infirmus convaluit de infirmi-
tate et iterum recidivat maliciam infirmitatem iterum gra-
vius resurget et iterum recidivat maliciam infirmitate
et iterum gravius resurget quod mivit humana natura de-
bilitatem Sic est et de peccatore Nam si habuerit ardentem
febrem et non recidivat utitur pocionibus amaris quod non
placent gustui ut non recidivet sic est faciendum de pec-
catore eius Tercio patet
hoc quia sicut navicula cito perducit ad portum sic penitentia vera
cito perducit hominem ad regnum celorum Sicut perduxit latronem
se penitentem Sed quidam voluit a primo penitere
quam peccare non possunt illa dicitur sancta penitentia de qua dicit
Augustinus Non est penitens qui peccare non potest peccata tedi-
mittit non tamen peccata dimittis Item dicit quod nulla penitentia

pma feria sit vera vn Ezech in principio hora matutinali etc
vn exemplum in maria magdalene Quarto qui perducit ad
portum navicula facit hominem letum sic etiam prima facit
hominem letum si perseveraverit mea quod qui perseveraverit usque
in finem hic salvus erit Sed heu pauci perseverant nam quis
conducit ad vineam usque ad vesperam pro denario vespe
re Qui ergo exit de vinea hora tercia vel sexta denarium
sibi non dat ymmo laborem suum quod habet usque ad illam horam
perdit vnde dominus meus dominus vinee vocavit operarios suos
et cum christo fideles usque ad mortem et dabo tibi etc scilicet corona
in signum victorie et honoris Item debes cogitare amore
christi et exemplum qualiter mixto modo se habent et qualiter Iudei
eum temptaverunt dicentes si filius dei es etc Quasi diceret
hominis es opinio Nota ergo etiam diabolum vita generis
primam hoc non dixit ex compassione sed ex deceptione volebat
enim ut homo vitam suam in mollitiem converteret et delicias
corporis dicit quod delicati parum possunt penitere sed in hoc non
est acquiescendum ei debemus enim ducere austeram vitam
propter regnum celorum Nota cum christus pendebat in cruce
aperuit et vidi qui erant in cubiti Iudei si filius dei
es descende de cruce sed descendere noluit usque ad mortem
Sic et tu si es in prima quasi mane es et Iudei persuadebit
tibi ut descendas sed nullo modo debes descendere usque ad
mortem quia tunc cum christo habebis vitam eternam Sed
pauci iuvenes et delicati cum christo perseverant et ideo
lepori comparantur In lepore enim multa sunt quibus iuvenis — x in lepore
[illegible] Primum est quod habet magnos oculos et parum videt
Secundum est quod numquam bene dormit Tercium est quod tortuose ambulat
Quartum est quod nimis est timidus et non habet deffensionem
sed in fugam se convertit Sic sunt tales delicati et ociosi
Primo habent magnos oculos ad temporalia et parum vident
spiritualia Secundo sapientes sunt ut faciant mala bene autem facere nesciunt

Secundo nunquam bene domant s. appetitus spirituales amonitoes quia nunquam
volunt humiliari ad utilitatem aie Tercio tortuose incedit
qui an post pedes qui sunt retro Tortuose ei incedere
qui debet an ire et retro vadit scilicet ad sinistrum
qui inmittit malos et non bonos Sic ei timent vigilare
onerie ieiunare peregrinari sed totum se ad fugam con
vertit talia fugiendo // Et ideo nullum habet presidium a frime
et cadit per fugam eunde sed talis cicius capietur qui
Qui timet pruinam cadet super illum nix Rogemus
Domine non ne bonum semen seminasti Dominica quinta
in agro tuo Quatuor agri in quibus seminavit deus
bonum semen et dyabolus zizaniam Primo celo sem
minavit deus angelicam naturam dyabolus superbiam Secundo in
paradyso deus adam et evam sed dyabolus inobedienciam
Tercio in mundo deus bonos et iustos homines dyabolus her
reticos et falsos Quarto in corde hominis bonam volun
tatem dyabolus malas cogitaciones Quinto agro id est iterum
id est in toto mundo seminavit dyabolus Nunquam peccata quam nunc
inundaverunt et multis annis increverunt adinvicem
Ipse maledictum et mendacium adulterium furtum et ho
micidium inundaverunt Non potest mater arguere pueros
suos sed maledicere alij gerimus alij turpius Apostolus
maledici regnum dei possidebunt Gen Qui maledixit
tibi sit ille maledictus Secundo xpistus docet Matheus Benedicite
maledicentibus vobis et nolite maledicere Quia inter
omnes maledictos sit mala tamen maior omnibus est blasphemia
contra deum et beatam virginem quam multi homines non obmittunt
Et hoc ideo est quia deus talibus non cito punit e contra sunt
tamen iterum et conveniunt et bona morte moriuntur ut de
monet ipsos invadunt sic male vitam finiunt Unde legitur
quod duo lusores inter se luserunt et cum unus eorum male successit

cepit ypo v̄ba contumeliosa dic̄e que sciens maligno afflat(us)
spū arguens eū cur Bile miser nescis et v̄ba contumeli
osa et io nescis maledic̄e sancti deo blasphemant sancti
in blasphemiam dic̄ v̄gis irrumperet vox desup audita
est meam iniuriam quamq(ue) mo sustinui matris at mee
contumeliam nequaq(uam) sustinē possum statimq(ue) sup tabula
vulnē visibilis passus miserabilit expirauit et ductus
est ad infernū Nota q(uod) septē sunt que impediunt seminatū
negocium ne fructificet p(ro)prie vij mortalia pcc̄a possunt
intelligi q(ui)a dyab(olus) nō cessat mane de hijs seminare P(ri)mū
q(uod) impedit semen hoc ē qn̄ nō coopit terra sed nudū
et discoopertū ventis et volucribus exponitur palleam at
occultat dicit glosa mundo palleam deo affectu Sic iste q(ui)
denarios ponit in loco p(ro)pinquo sic quidē qn̄ inponit sed nescit
qn̄ p(er)it Sic qui bonū opus facit ꝑt vanam gl(ori)am statim
p(er)dunt sunt ypocrite exemplū de phariseo Secundū ē qn̄
semis nimis ~~coopit q(uod) sufficeret hoc pertinet ad auaros~~
p(ro)fundit nimia ita q(uod) exire nō pt nec madidari et terra
coopit q(uod) sufficerit hoc pertinet ad auaros qui terram terre
accumulant sicut talpa talpa et q(uanto) p(ro)fundius terram fodit
tantū maiorē cumulum sup se facit Sic facit auarus
quanto p(ro)fundius descendit in auaricia tanto maiorem
cumulum pene sup se facit de talibus dr̄ eccl̄i perde pec
cuniam ꝑt amicū et fratrem tuum et pauperem et peregrinum
et ne abscondas illam ꝑt inp(er)dicionem notabiliter
dicit ꝑt pecuniam tuam Sic et geminū qn̄ mitti iacet
p(er)di videt et non p(er)ditur sed multiplicari solet ꝑt deum
legit q(uod) quedam mulier pauper in quadam ciuitate re Miraculum
sidebat q(ue) habebat unū filium quem ipsa nutriebat me
dicando Quadam at die tantum unā elemosinam mendicabit

quem filius matri obtulit gemens et dolens quod illa die una cum matre
nil plus habebat nisi unam elemosinam ad comedendum
Et ecce in hec intrauit quidam miser mendicans et pe
tens elemosinam flebili voce in domo ubi predicta mu
lier habitabat. Illa autem misit mox mensam illi pauperi ele
mosinam quam habuit tribuit et cogitauit intra se quod forsan
iste pauper libenter comederet. Quo facto exeunte illo pauper(e)
hanc mulier illa pauper famelica mentis cum merore sua
et super respiciens sacculum in quo filius petebat ele
mosinam plenum pulcherrimo pane repperit quos senciens
puerum illi adeo miraculose factum gratias egit deo et sic
semper amplius quam sacculum eius capere esset etiam plenum repperit
ita quod filius umquam amplius indiguit mendicare. Ecce
quomodo multiplicatur pecunia que datur propter deum. Tercium im
pedimentum est nimium zelum quod in inferius seminibus nature
calorem extinguunt eius beneficio germinant herbe
et crescunt et maturescunt. Propter hoc intelligitur inuidia que
calorem caritatis extinguunt et destruunt sine qua semine
boni operis non proficiat. Tantum et germini bonorum contrarius
nem et proprium bonorum operum tollit inuidia mundi et adeo
est infidelis quod alii laborant propter defectum aliorum putat esse
suum defectum. Inuidus vult pocius carere bono quam habeat
socium meum vult pocius habere socium in miseria quam in feli
citate et hoc patet per hoc exemplum. Fuit quidam
quidam
rex qui concessit cuidam inuido et auaro munus
quod eligeret ita tamen quod dampnum eius qui posterius peteret du
plicaretur et cum uterque differret petere precepit inuido
ut peteret qui petiit ut erueretur sibi unus oculus volens
ut proximo suo ambo oculi eruerentur. Volunt enim inuidi

boni pete ne socius duplicatum acciperet Vn dns meanti
nium suspicacis dixit ioh In hoc cognoscant oēs quia mei
estis discipuli si dilectionem habueritis ad inuicem Et Greg
pt dic In hoc cognoscant hoies q mei estis discipuli si
odiu habueritis ad inuicem Et sic Greg effundit zelu mundic
hoim oi die ne seme boni seminatu fructificet Quid
impedimentum ē spinarum et vepium et lapidum multitudo
p q significat ira bat et odiu Terra ei humida et crassa
ē cor iniuste q cetam mala scia facit bona ide lapide
vertit in iniuriam Nota magni cumuli lapidum magnis
positis suffocant seme magis seminatu sic ira et odiu
suffocant bona opa mentibus hoim Et cū ciciis lapide
ut fructificet quare ira nō ciciis de corde tuo ut fructu
bonoru opm faciat Et cū iniuriam nō dimiseris pximo tuo
nec deus dimittat minimu pcim tuu Et distribueris
oēs facultates meas in cibos paupm etc Quintu impe
dimentu est carencia pluuie et terre siccitas p hoc
negligencia intelligi lic Quod aut cecidit sup petram
ide in cor durum aruit q nō hnt humore deuocōis
Sextu impedimentu ē nimia inundacio pluuiarum et ab
scondit et putrefacit germinu In hoc gula designatur
q submergit terram cordis Sic et pluuia inmoderata
utilis ē et nutrit germinu tn cū calore ē sn ea putrescit
et arescit sic inmoderata gula submergit et extinguit
bona naturalia lic Quod aut cecidit in spinas compant
ut spine voluptatibus Quia licet spine in principio sit
molles in fine tn pungunt sic et voluptates Exe
plum de diuite epulone Septimu impedimentu est con
sciencie transiencium hoc pertinet ad ptem sinistre lic

Quod accidit secus viam conculcatum est ab hominibus s. terre-
sentibus. Quarto et sunt qui aperiunt cor suum et aperi-
unt dimittunt omnibus cogitationibus immundis quod non facerent
de certo olearum. Tales vadunt directe ad infernum de-
mones ducunt eos et inhabitant in eis. De hoc tale
exemplum dicit de milite illo qui erat serpentor virgi-
num et quomodo raptus est per demones et tractus ad penas
inferni et quomodo iterum resuscitatus est a vita et finivit in
bono vitam suam. Require dominica in septuagesima

Sic currite ut comprehendatis. Corinthios 9. Legitur
in fabulis quod hercules gigas instituit ludum
currendi quo plures simul currebant ponebat
autem illud pro meta quod erat primum cursus et illud dice-
bat bravium quod erat accepturus qui prior pervenisset
Currebant autem in stadio id est in quadam compendiosa
via de isto ludo trahit apostolus occasionem verbi predictorum
dicens in epistola hodierna Sic currite. Sed quinque res
omnium impedit cursus bonorum operum. Notandum quod quinque gra-
via onera portant boni religiosi. Primum onus est pauper-
tas. Secundum est abiectio sui vilitas. Tertium est fames
et sitis. Quartum est labor. Quintum est mors. Sed hec omnia
facit deus levia bonis promissa sua promittit eis quia
promissiones premiis oneribus ponitur sibi dicit augustinus
in persona domini venale mihi habeo. Quid? regnum
celorum quibus emitur istis oneribus. Quod ergo
est primum onus quod portas est paupertas. Non pigeat
te esse pauperem propter me quia volo tibi dare pro paupertate
regnum celorum latum et spaciosum regnum
scilicet quod omnia regna huius mundi. Item et dedicatione
minor sit sol quam terra quia puteus sole continentur in ...

Illud regnum vult tibi deus dare p paupertate Mt v° bti paupes
spu q eorum omnis est utilitas ut abiceas pisto sunt vult tibi
deus dare gliam magnam Nota nunqt eet abiectio magna
magna si rex magnus assumeret eum et faceret eum sodam
filij sui utique adhanc gliam sublimabit te deus pr ut socium
filij sui dico tibi pcerto q oes qui pueniunt ad regnum
celorum non erunt servi sui sed filij Est ei magnus dns vestit
socium suum sic se ipm Sic eciam xpus vestit oes secum se qui
pueniunt ad regnum celorum Vestit ei enim secum simili
tudinem humanitatis sue apoc Vbi et ecce nubem candidam
et sup nubem sedentem filium hois habentem in capite suo
coronam auream et in manu sua falcem nova bonos ei
coronauit corona aurea malos recedit falce ibi ppetua
morte Et nota q corona illa e lapis preciosus et significat
eternitatem q sic lapis e res solida sic eternitas celestis est
solida Tercium onus est f. fames et sitis Non pigeat te por
tare onus famis et sitis dabit ei tibi plus et unum con
uiuium Nota circa q conuiuium illud est nobile iocundum
et durabile Est ei nobile q nullus intrat nisi magnati
sed tm qui scripti sunt in libro vite Nobile e ei festum
ubi ceteri sunt reges et regine sic ei eit illo conuiuio
Est ei iocundum apoc vij absterget deus omem lacrimam
ab oculis sanctorum ubi ei nullus langwet nullus senescit
nullus tristis Vbi e laudabilis cantus qm in conspectu
dei cantabunt oes sancti et electi dei gla tibi dne Et
tuis scs scs scs Est eciam durabile qua dns est eis in luce
sempiternam Ad conuiuium illud ppararunt dns hys
qui hic paciunt fame et sitim ysa Et sustollam te sup alti
tudinem terre et cibabo te hereditate iacob patris mei
glosa Quam oculus non vidit Quartum onus e labor hoc onus
imposuit dns homini pt puaricationem gen terra maledicta
terra in ope tuo yn sudore vultus tui vesceris pane tuo

omnibus diebus vite tue pro quo at labore dabit tibi dominus requiem
eternam Quasi dicat sicut dedi tibi propter laborem ita dabo
tibi pro labore requiem eternam ubi requiescant secundum illud
i. in luce vultus tui Quartum onus est mors vere gravissimum
omnis mors est autem hic spiritualis mors qua sancti moriuntur mundo
et hic mors corporalis qua deo moriuntur Sed pone gravius
mortis Christus dat leve onus i. vitam eternam Est autem duplex vita
gravis et levis vita gravius qua minimus inhabet mundo
desperium et gravissimus expendicys i. infirmitatibus cri
sioys carens Sed vita celestis est levis quia caret omni
miseria quia ibi nullus labor erit Sequitur ut sic currite supra
sic currite ut comprehendatis ut supra Nota pau
pcos hunt consuetudinem quod currit ibi ubi sperat
se aliquid a des obtinere Sed illi qui tempestive
veniunt intrant et accipiunt illi vero qui negligunt
clamant aperi portam et non exaudiunt propterea sapienti
nemo ingredi ne porta celorum claudatur nobis et clame
mus domine domine aperi nobis et si tunc non clepeximus deus
dicet nobis amen dico vobis nescio vos Sic currite nota
quod quattuor genera hominum sunt qui non possunt bene currere primo
et hoc non potest bene currere ascendendo Unum et debet ascendere
non potest bene currere quia non potest se inclinare quia erecto modo
nullus potest bene currere Sic nec superbi Sic currite
volunt ut comprehendant celeste premium oportet quod
inclinent se per humilitatem Et aliquis curreret et de
berent intrare parvum hostium oporteret quod inclinaret se
ut frangeret caput et quanto magis homo curvat se tanto
magis intrat celum Sic qui nolunt humiliari hic re
cipient gravius ictus in inferno et id bonum est homini hic
humiliari quia tanto magis se hic humiliat tanto magis
se exaltabit Exemplum de manu domini Radix et arbore
quanto magis infigit terre tanto plus exaltat Sic etiam

ho unde deus superbis resistit humilibus autem dat graciam Ex
emplum in nabuchodonosor Secundo non possunt bene currere qui habent
pedes infirmos per pedes intelligunt affectus per pedes intellige
gaudium de adversitate proximi et dolere de prosperitate de hoc
requirunt infirmos Ecclesiastice in regnum celorum Tercio non possunt bene
currere lassi per lassos intellige accidiosos Accidia enim est tedium
de bono Multi enim sunt qui habent tedium dum audiunt longam
missam et sermonem illi nolunt advertere quod dominus laboravit pro eis
usque ad nimiam lassitudinem ita quod ihesus fatigatus ex itinere
ymo laboravit usque ad sanguinis effusionem Si pugil pro eis pu-
gnaret et vulneratus a domino potum postularet dominus autem illius
a domo expelleret et sibi potum negaret dolorem eius
per hoc augmentaret Sed sic nos dominus gravius vulneratus
est et potum idest animam hominis postulat per quam dimicavit
Sed si fuerimus lassi sive accidiosi in bono ex hoc de-
pellimus deum de hospicio cordis nostri et potum sibi nega-
mus et etiam augmentamus dolorem ~~eum~~ eius Sed
si incarnaveris ipsum incarnatum non expellas ipsum quia
turpius erat hospes quod si non fuisset admissus ad
hospicium Quarto non possunt bene currere nimis onerati
Sic nec divites avari divicie enim multos tenent
quod non possunt currere ad celum quia nimis se onerant
in eis Unde stultus esset qui esset in magna aqua
et periculosa et navem ita mergeret quod se et sua
submergeret Sic etiam faciunt avari huius mun-
di enim huius mundi submergunt se et sua idest pueros
et uxores Sic enim asini portant onera magna sed
non sibi ipsis Sic divites avari non sibi ipsis
sed aliis laborant Faciunt enim sicut ericius masculus ericius enim
qui totum corpus involvit pomis adhuc non sufficit sibi

sed unu recipit in eos post avariciam sic avari nunq saciant
donec terra in eos jaciatur. Quinto non possent bn arrere
propt eo sic nec gulosi quia nimis se onerant cibis
delicatis. Arbor nimis onerata pulchris pomis frangit
ramos nec possunt ad maturitatem pervenire. Eadem ratione
sic nec gulosi veniunt ad tps debitu quia nimis se ingur
gitant cadunt in egritudine et qz subitanea morte
moriunt et dicta est sexagesima

Exit qui seminat seminare semen suum luc octo
capitulo iste dns notavit primo quis sit qui exivit
seminare semen suum secundo quid hoc semen sig
nificet et ut melius ista intelligamus volo dic
moralitatem fuit quidam rex qui habuit unu bonu
agrum que commisit suis agricolis ad excolendu et
nullu censum voluit ab eis hre nisi ut ipsi servire
volebat. Illo ergo huit una arbore de qua fructu
hre posset cu cura sua cruciatim Agricole et contep
nentes precepti sui opposuerat se dno suo et arbore
illam una cum agro sibi usurpavit audiens autem rex
q ipm no curarent motus eiecit eos de agro et commisit
cu aliis agricolis ad custodiendu illu at ceperunt om
nessciente cui servirent et ut sustentari clamaret
ad eundem regem ut susciperet eos iterum ad agrum suum
Qui motus mia commisit eis iterum agru suu ad excolendu
et dans eis forma seminandi. Rex iste est pr celestis
qui huit agru id est paradysum ubi sine labore crescunt
oia bona que commisit agricolis id est genus humanu
ut uteret bonis illis et nullu censu daret sibi nisi
una arborem scie boni et mali sibi servaret illa.

et no[n] est e[ius] bon[us] sermo

vero contempnentes preceptum suum transgressi sunt qui
de illo fructu prohibito comederunt et eiecit eos in hunc mundum
sic incultum et errabant nescientes an seminent et
ideo moriebantur fame quia nescierunt laborare ideo clamaverunt
ad deum quod si agrum sive paradysum nollet eis reddere
saltem formam eis laborandi daret et seminandi Qui
audito clamore eorum exivit sic hodie legitur mecum seminare
semen suum ut nobis exemplum daret et formam seminandi
Exemplo vero christi exire debemus et seminare semen
bonum ut metamus vitam eternam Secundum notandum quod discretus
seminantis in quantum considerat primum in hoc quod seminator
optimum granum eligit ad seminandum Sic ergo dans deo
optimum quia hoc debet deo dare non solum suum sed etiam de suis
optimis debet offerre sic legitur de abel genesis iiii quidem
si recte offeras et non recte dividas peccasti Cayn recte
obtulit deo sed non recte divisit quia viliores species ob
tulit ideo non fuit oblacio sua accepta deo Sic adhuc multi
sunt socii cayn qui viliorem denarium vel vilius quod habent offer
unt deo dicit eis in festivitatibus plebanus meus Malach
i° Maledictus qui habet in grege suo bonum et offert deo
debile Et sciens utilitatem oblacionis melius quod si eius
offeras deo oblacio eius prolongat vitam augmentat temporalia
et dat vitam eternam Secundo notandum discretus seminantis
et hoc quod iacit semen ante se et non retro Sic qui dant
elemosinam debent dare ante mortem suam et bene
facere dum vivunt non debet se committere pueris suis vel uxoribus)
vel aliis quia per illum modum se ipsos negligunt quod
dampnant animas suas in eternum Credis tu miser quod uxor
tua vel filii tui plus diligunt animam tuam quam tu ipse

dilexis eam Quid hoc prodest ipsum post mortem suam hoc fieri
si hic si alteri hoc commiserit negligit Tu vero per ipsum
conclude elemosinam in sinu pauperis et ipsa orabit pro te
Legitur in vitas patrum quod quidam fratres interrogaverunt alium
quid ageret cum dormiret Qui respondit nichil et
dixit fratribus Quando vigilo laboro et de labore elemosinam
do et quando dormio orabit pro me Augustinus manus pauperum
est gazophilacium dei Tercio non discretis seminantis
ymmo hoc quod abscondit semen Sic dans elemosinam occulte
debet eam dare non manifeste nec inde gloriari quia
attendite ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus ut
videamini ab eis alioquin non habebitis mercedem
apud patrem vestrum qui in celis est Et dicit glosa ibi dans
coram hominibus ut deus laudet meritum non amittit
Sic luceat lux vestra coram hominibus etc Sufficit in illo
ibi videri a quo conspectum remuneracionem Quarto non
discretis seminantis in hoc quod non seminat super viam
sup vel petram vel super spinas quia ibi semen annichilatur sed
in bonam et electam terram Sic dans elemosinam non
debet seminare super viam per quam histriones signi
ficant qui circueunt undique quod volucres celi id est
demones comedunt illud Item non debet dare vel seminare
super petram per quam peccatores indurati significantur
Comparantur autem indurati peccatores petre propter
quatuor proprietates petre primo quia petra est frigida
sic isti sunt frigidi a devocione apud bonum opus Secundo est dura
sic et isti mo deteriores quodam quod moyses bis percussit
petram et dedit aquam quod non faciunt indurati peccatores
licet eos tangunt sepius et plures cum virga scilicet cum
de memoria passionis christi tamen non producunt aquam lacrimarum

de corde eorum Tercio quia petra est infructuosa sic et ipsi ysa
opera eorum sunt inutilia dicit quod peccator nil meretur quo ad vitam
eternam Quarto quia est ponderosa sic et ipsi vn descendent
in profundum quasi lapis lapis et descendit in profundum
sed non ascendit sic et ipsi debet seminare inter spinas
id est dare diuitibus sed pauperibus cum [?] cecos et claudos
compelle intrare Quinto notandum bifarium seminantis in hoc
quod non iecit semen in uno loco sed in pluribus Sic homo
elemosinam non debet uni sed pluribus ysa frange esuri
enti panem tuum et vt vn supra

Vos accidit interum bonam h[?] sunt qui in corde bono
et optimo fuerunt nec afferunt in paciencia huc Semen est
verbum dei notandum quod verbum dei diligenter est audiendum
firmiter in memoria retinendum et in corde reponendum et repetendum
Primo verbum dei diligenter est audiendum Ioh. vnum [?] est quod deo
verbum dei sedm est verbum et dei multa bona opera primum est quod facit
hominem bonum in corde et ideo luc. beati qui audiunt verbum dei
Secundum est quod dilectionem dei confirmat Ioh. qui habet mandata
mea et seruat ea ille est qui diligit me Sed non solum
sufficit deo vt solum ipsum diligamus quin eciam proximum
diligamus Sicut et auis sine duabus alis volare non potest
sic homo non potest peruenire ad regnum celorum sine dilectione dei et
proximi Tercium est quod mors perpetua non nocebit ei Ioh. Si
quis sermonem meum seruauerit mortem non gustabit in eternum
Quarto quod saluat hominem in corde et in anima vnde verbum dei
sanauit mariam magdalenam luc. fides tua te saluam
fecit vt latronem cum dicitur tibi Et quoniam vero verbum dei tante
sit virtutis tamen heu multi libencius audiunt verbum dyaboli
quam verbum dei vnde verbum dei admodicum tempus audire nolunt sed
eciam audire contempnunt Sicut et pulsat ad sermonem

Breve horarum nolunt deserere potacionem sed ad sermonem
dyaboli ultro se offerunt. Quare quia sunt discipuli dyaboli
et non Christi. Ioh. qui ex deo est verba dei audit vos non auditis quia ex deo non
estis. Qui elongant se et prohibent pro peccatore ei cum vocem
a predicatore fuit sicut aspis. Aspis ei cum vocem audit incan-
tatoris ut defendat se procedit unam aurem ponit super petram
aliam obturat cum cauda ne audiat vocem incantatoris.
Sic peccator cum vocem predicatoris ut defendat peccatum apponit
tunc unam aurem ponit super terram avaricie quam non vult
deserere et ideo contempnit verbum dei. Luc. xvi non potestis
deo servire et mammone. Sequitur audierunt hec pha-
risei qui erant avari et deridebant eum. Eodem modo
adhuc avarus deridet predicatorem qui dicit ut deserant
avariciam et respondit. Aliam aurem obturat
peccator cum cauda ponens se spem de longiori vita. Aliud fecit
iste avarus qui dixit anima habes multa bona reposita
qui eadem nocte mortuus est. Sic adhuc multi putant
se victuros per annos xl et amplius qui forte infra
spacium unius anni moriuntur cum nesciat homo finem
suum bene mors ubique expectat te et tu quoque si sapiens
fueris ubique eam expectabis. Secundo verbum dei est firmiter
in memoria tenendum. Multi enim audiunt verbum dei sed
pauci retinent illud unquam et est aliquis magister tam
magnus qui audita lectione aliquam sciat qui non
retineat et repetat sepius. Ita bene dicit ei non potest facere
fructum nisi manserit in terra semen sic nec verbum dei nisi
manserit in corde hominis. Verbum dei auditum et non retentum
simile est semini quod iacet super viam quod conculcatur et
ab avibus comeditur et ideo non facit fructum quia dyabolus
tollit semen de corde eorum et ideo sepius est repetendum.
Act. repleti sunt omnes spiritu sancto et loquebantur verbum dei cum fiducia

Quam bonum et quam utile est loqui et audire verbum dei et loqui de deo
ipse enim dicit ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo
ibi in medio eorum sum scilicet et loquentibus de deo ipse christus est tercius unde
legitur in evangelio Luce quod duobus discipulis euntibus in emmaus
loquentibus de christo adiunxit se eis in via. Econtrario dyabolus
libenter audit ubi non fit sermo de deo sed ubi fiunt turpia
verba et detractoria verba autem devota et humilia placent christo
huius exemplum in multis invenitur legimus. Quod cum quidam (exemplum)
miles criminosus multum qui captus est ab inimicis suis
Qui cum vellent decollare petiit ut daretur ei sacerdos cum
autem negaretur propter mortis periculum ait animam meam commendo
filio virginis et sic decollatus est. Erat autem quidam obsessus
ibi in medio cui dixerunt demonia habebitis gaudium magnum
de morte illius militis. Respondit nequaquam unum enim verbum
in fine protulit propter quod salvatus est et receptus est ab angelis
melius est ergo verbum dei et custodiendum id est opere implendum
Luce beati qui audiunt verbum dei et custodiunt illud. Ipse autem custodit
qui quod audit opere implet. Quid prodest audire verbum dei nisi
opere perficiat nichil enim prodest egroto quod audit doctrinam medici
nisi regat se secundum eam. Sic nichil prodest verbum dei audire nisi
opere perficiat Iacobus Si hec feceritis non erratis si feceritis ea quia
dicit Ex hoc non estis boni quod scitis sed quod opere perficietis
sed heu quidam contrarium faciunt sicut falsi christiani qui tamen audiunt
verbum dei de quibus dicit Iacobus confitentur se nosse deum factis
autem negant. Quere dominica in quinquagesima

Quid vis ut faciam tibi domine ut videam lucem (Quid vis bonum sermo i)
Luce xviii legitur in hoc evangelio. Quod dum transiret cecus
quidam clamavit ad eum Ihesu et dicente Quid vis
ut faciam tibi Respondit cecus domine ut videam cecus
iste non petiit a domino aurum vel argentum sed lucem ut videret

nos in exemplum ut a domino non terrena queramus sed lucem
spiritualem Est enim unum de maioribus donis quod dominus dat uni
impetenti scilicet lucem spiritualem quia si non habuerimus car-
ebimus omnibus bonis gratia dei et nullo modo ad celestem patriam
peruenire poterimus clamemus ergo cum ceco isto et dicamus
domine ut uideam Da nobis domine lumen ut uideamus retro
et ante nos supra nos infra nos iuxta nos Primo da nobis domine
lumen ut uideamus que retro nos sunt quia omnia euanuerunt
ubi sunt magni principes imperatores reges ubi est alexander
magnus qui totum mundum subiugauit sibi Omnes mortui
sunt et descenderunt ad infernum rogemus ergo deum
ut illuminet nos ut possimus uidere retro nos et tunc ui-
debimus multos potentes diuites reges principes
quos mors occidit et iecit ad infernum Et uidebis retro
te uilipendis omnia que in mundo sunt transitoria Sic de
secundo Da nobis domine lumen ut uideamus ante nos Quid
est quod uidere debemus ante iudicium futurum Quod si
uidemus necesse est ut timeamus cum iob Quando recorda-
tus pertimesco et concutit carnem meam tremor Et
merito est pertimescendum est hoc iudicium quia ex omni
parte angustie erunt Sicut enim spera firmamenti circuit ita ut
non sit aliqua pars terre que non sit circumdata firmamento
sic undique angustie et tribulationes super eos erunt
angustie infra eos erunt angustie ante et retro Sicut enim
celum circumdedit terram ita enim circumdabit angustie
Pones eos ut clibanum ignis clibanus calore suo
omnes partes interius exterius circuit Sic clibanus inferni
circumdabit omnes dampnatos Apoc Vidi angelum dei de-
scendentem habentem cathenam magnam Angelus
iste est christus qui descendet ad iudicandum habebit
cathenam in manu sua idest iusticiam qua ligabit omnes
iniquos Hec cathena est magna quia ligabit uniuersos
paruos et magnos nobiles et innobiles uiros et

mulieres ita q nunq amplius soluerit Vn oret dnm ut det tibi
videre an te futurum iudicium Tercio rogare debemus dnm
ut det nob videre lumen sup nos ide gaudia eterna q pparavit
deus diligentibus se Nota at quanta sint gaudia celi qr
reputat una gutta tocius maris sic reputabunt oia
gaudia mundi respectu minimi gaudy i celo Gaudiu mdi
no est tm qn estimari possit ylud at tantu e q estimari
no possit Et nota q homo istius mundi plus desideriu pt
qm hri debemus vo bene no tm desiderii pt quantum
habebunt boni et electi infinito imo tantu gaudiu habebit
q totu mundu no intrabit ingaudentes Sed tot gaudentes
intrabunt in gaudium celeste et io debemus pete ut illa
gaudia eternalit videamus Cito da nob dne lumen ut
videamus s. infiri nos qnta paciant tormta ylli qui sunt
in inferno Capita et pena q est inpniti e mors hec mors
minima pena eet in inferno imo eet gaudiu et refrigeriu
contra dolores inferni apoc unde In diebus illis querent hoies
mortem et fugiet ab eis Felix eet mors q igne inferni ex
tinguet qui tn extingui no pt q ita acerbus est ut
carbones ferreos venas medullitas exurit unica scintilla
illius ignis posset in momento ictu oculi incinerare
oes montes oes lapides et oes aquas mundi Est etiam
perpetuus quia nunq minuit nunq decresat nunq extinguntur
Vermis eorum non morietur et ignis eoru no extinguet
s. die ac nocte sed nunq est dies in inferno sed semp nox i celo
est tm dies et nunq nox ardebit et ana in inferno quia diu
nox e in inferno et dies i celo Cito da nob dne ut ~~videam~~
respiciamus in nos ut videamus si aliq peccatum iaceat in
maculis nris Nota quantu necia nos est q cu diligencia
no querimus corpe in die iudicy cu diligencia querit nihil
ei indiscussum relinquit occulos eius no solu magna scru=
tabitur verum etiam minutissima Ergo necesse est ut respiciam

unos debemus cum facie sicut mulieres que conspiciunt facies suas in speculo Legitur in exodo quod moyses fecit lavacrum ante faciem templi cum speculis ubi mulieres viderent deformitates macularum Et quilibet debet videre si habent aliquid mali in se et debet mundare eorum) Feria quarta in sabbato

Ecce ascendimus ierosolimam et consumabimur omnia que scripta sunt de filio hominis quere primo legitur quere et Luc. quod ihesus assumpsit secum petrum et iacobum et ioh et duxit illos in montem excelsum et transfiguratus est coram eos volens transfigurare assumpsit paucos volens pati assumpsit multos Et quare hoc fecit quia videbat quod pauci sunt passionum sed multi consolacionis vero pauci Non omnis qui pati consolatur non solum illis promittit paradysum cum adeptis ipsi pacientibus secum cuius quod uni adeptis eius dictum est hodie mecum eris in paradyso Sed qui asinistris secum pacientibus cum sinistro latrone illis promittitur eternus mereri hoc ideo dixit quia heu multo plures modo sunt istis diebus qui imitantur sinistrum latronem quam dextrum pauci sunt secum in transfiguracione hoc est in devocione sed multi sunt secum in passione hoc est qui ipsum suis peccatis crucifigunt Unde modo dyabolus magis piscatur cum magnos quam parvos Exemplum est modo rethe non sunt parvipugnat et universaliter tam divites quam paupres nobiles et ignobiles parvi quam magni Et in hoc rethe parvi pisces aliam formam inveniunt per quod exeunt magni vero manent quia nusquam exire possunt Sic modo magis divites et paupres et potentes et magistrates capit per culpam scilicet plupuiram et cetera inclinacia paupres quamvis capitur tamen evadent sepe per paupertatem suam Nota dum quod iudei quatuor intulerunt christo quod hostes nostri scilicet demones inferunt nobis magis isto tempore primum quod iudei fecerunt domino

Hoc est quod ei illuserunt. Illudere idem est quod decipere. Sic et demones
illudunt nobis ut quando ille alteri illudit id est decipit qui pro
bono sibi aliquid dat quod bonum non est. Sicut cipho repleto
bono vino togam quando immitteret et ad bibendum alteri daret
sibi pro bono que bona non sunt. Sic mundus proponit tibi honorem
temporalem sed non proponit tibi copiam quod sub spe temporali latet
eterna paupertas. Proponit tibi dulcedinem huius mundi sub
qua latet eterna amaritudo. Sic exemplum est quomodo illudit
tibi et decipit te mundus. Sic per parvam suavitatem capit quasi per
amena prata ad suspendium ducat. Huic illusioni si vis re
sistere tunc oportet te habere lumen prudencie et precognitos quod
sit futurum. Iob dicit sed hoc sectatores huius seculi non faciunt
ergo in foveam inferni. Secundum quod iudei domino fecerunt est quod eum
flagellaverunt. Hoc idem nobis faciunt demones ut quando nam si
in ostendunt divicias et illas habere non possum et tamen toto corde
desidero illud desiderium nil aliud est nisi flagellatio dyaboli.
Sic ostendit in honores et illos habere non possum et in desiderio
habeo quod est nisi flagellatio dyaboli. Sic quod sunt qui adhuc flagellant
ut habeant res et honores exponunt et periculo corpus et
animam spoliant furantur feneraverunt acquirunt per multiplices
dolos ut se et uxores et pueros et suos possint laute pro
curare. Si vis resistere oportet te habere lumen fortitudinis et magnas eis pecunias relinquere huic flagellacioni
ut viriliter resistas et contempnas res et honores perituros
Et quanto plus in altum extollit tanto plus in terram sunt
Sic quanto magis homo habet in diviciis et honoribus ex
tollit tanto magis fugitur in terram infernalem. Tercium
quod fecerunt iudei domino est quod conspuerunt in eum legitur in mente
eius quod singuli demones singulis presunt peccatis. Spiritus
superbie superbiunt hominem in faciem cogitationes superbas quod
si est superbus verbo et opere habet conspuit superbie. In ...
super iob. Tantum quod homo desiderant aput semetipsum in cogi
tationibus depingit. Sic spiritus ire superbiunt hominem in faciem

·cogitaciones inmundie et mundie isti ipse mali inmundant·
etiam tanti et quantumcumque sit decanta si conspiracio spiritus super-
bie vel luxurie deus contempnit eam Et ideo dicit ipse
resiste eis sis humilis quia deus superbis resistit humilibus
autem dat graciam Nota quod iudei fecerunt duo scilicet quod ipsum occi-
derunt Sic et demones nos occidunt quando nos pertrahunt
ad mortalia peccata cottidie et trahunt nos de peccato in peccatum
ut nos occidant corpore et anima et maxime istis diebus quia
fecerunt nos sic pharao persecutus fuit filios israel ut eos
iterum sibi subiugaret Sic dyabolus persequitur nos ut sibi sub-
iuget ludit modo cum quibusdam sic cattus cum mure Cattus
cum mus euadit sibi cum qua dum latit in foramine sedet
et dolet circa foramen et custodit ut iterum possit eum
capere Sic modo custodit hominem hiis diebus ut possit eum
capere et occidere quod est ut supra
Nos ergo faciam tibi ribom· ut videam lumen primo
Quamuis istis diebus notetur primo passio domini secundo
illuminacionem ceci primo ergo videamus quare
passio domini nobis isto tempore ad memoriam ducitur quando nos plus
meritat ad luctum quam ad gaudium cum modo tamen plus gau-
dere debeamus quam tristari Respondeo quod hoc fit propter
gaudium mundi quod modo plus apparet istis diebus quam alijs
temporibus scilicet ut amor temperet et misceat cum tristicia
sicut ipsius et esset filius qui prem suum valeter tractaret
et se non separet a gaudio mundi Et ideo legitur hoc eum
modo de passione domini ut passio domini nobis temperet gaudium
mundi Sic legitur de quodam rege cuius infirmitas erat
quod quandocumque utebatur forti vino fuit inceptum erat
sibi quasi mors Qui habuit duos milites manna
fuit unus hospes alter fidelis et amicus ille qui erat hospes
suus semper propinabat forte vinum ut eum occideret Sed
amicus semper erat ibi et miscebat vinum cum aqua et
sic regem saluauit per istum regem intelligitur quilibet

quilibet homo qui debet laudabiliter regere vitam qui habet
duos milites unum amicum et alium hostem Primum intelligit
dyaconus qui omni tempore ministrat vobis forte unum scilicet gaudium mundi
cum ista unus multos accidit omni die in corpore et anima et max
ime isto tempore presenti Etiam deus pater intelligit qui misset
vobis gaudium mundi idest forte vinum profusionem ipsos facet
memoriam habeamus dominice passionis et ideo modo legitur
euangelium de passione domini quod deus predixit passionem suam discipulis
suis cum dixit tradetur cum gentibus Et hoc debemus tem
nere leticiam mundi cum quia vere nos modo spaces occupati
debemus cum cogitare quod unus morsus ewe mortem displi
cuit deo quod per multa milia annorum nec patriarcham nec
prophetam placari potuit Oportuit enim propter hoc filium dei
incarnari et multa mala pati ut patri celestie placaretur
Et ideo debemus esse modesti in potu et in cibo ne deum
iterum offendamus Considerari quantum iustus index sit
deus illis qui epulas secuntur quod in inferno fame cru
ciabunt Exemplum de divite et lasaro O pauper si parum
habes commedere nil tristare et flere sed gaudere quia
saciaberis in celesti cum illic divites qui hic gulose vix
erunt fame pacientur in inferno licet ve vobis divites
qui habetis hic consolacionem vestram debemus etiam
nos abstinere a superflua potacione Est enim magna fatuitas
hominis quod se tota die ingurgitat et quod tantum bibit quod usum
racionis amittit post turbati sunt et moti sunt et omnis sapiencia
eorum devorata est Etiam omnis sapiencia hominis devoratur
cum homo ita inebriat quod beneficiorum dei obliviscatur
Sed qui modo non wlt congnoscere dominum sic pium misericordi
cordissimum postea congnoscet eum ut iudicem
severissimum ita est severus peccatoribus et crapulosis
quod si possent mergi in profundum maris facerent
ne coram ipso comparerent Quod crapula et ebrietas

occidunt corpus De hoc habemus exemplum in ho-
loferne sicut legimus in iudith qui tantum bibit vinum et
sequitur et mecade nocte interfectus est Sic adhuc multi
inebrietate amittunt corpus et etiam scilicet secundo legitur cum
illud isto tempore ut contra tempestates quas modo diaboli spar-
gere intendit sumus fortes ad resistendum legitur enim exodi primo
quando sanguine agni inungebatur a exterminante
natore inficiebat Sic et nos si nolumus ledi a ex-
terminatore debemus habere in postes cordis nostri memoria
sanguinis christi et agni immaculati i petri ij Ideo peccatum
non facit nos mucrarius etc Secundum scilicet illuminatio
ceci prius cecum illuminatum significat peccator et nota
quod cecus iste nobis fecit quod tu debes facere sicut nos spiritualiter illu-
minari primum est quod sedit per quod humilitas designatur
Secundum est quod clamavit ihesu fili david miserere mei clamor
quod deus audit est magnitudo desiderij hoc clamore cla-
mavit moyses sicut legitur exodi xiiij et susanna dominum xiij
danielis Tertium est quod inclamore persevera(vi)t unde qui preibant incre-
pabant eum sed ille multo magis Sic fac et tu quartum
est quod prudenter petivit non petivit aurum et argentum sed
dixit domine ut videam Sic et nos clamemus Item est unum super
cecus sedebat non cecus iste significat peccatorem
scilicet per faciei deformitatem Item est expressa est a fili-
sion omnis decor Item per amissus facilitatem Sic enim ceci
de facili cadunt sic et peccator de facili cadit de peccato in peccatum
Item per continuam tristiciam tobie quale gaudium erit
mihi Et bene peccator cecus quia non videt proprium dampnum
suum scilicet miserias mundi Ad fugiendum iudicij districcionem
infernalis pene diuturnitatem demonum detestabilem fed(i)-
tatem eternum premium ad petendum et ideo dicitur respice divi-
pacienter ad penitentiam expectantem Ideo cum ignorans
quoniam benignitas dei ad penitentiam te adducit Item respice
resistenti miam condonanti Item respice peccatum gratia

Et invenies te vilem nichil ē cū ꝙ ita vilem facit hoīem
sic pccm̄ ꝙ si lucet sol sup sterqͥlinia nl possunt decipere
radios solis Sed lucifer multo clarior fuit radio solis
et ꝑt pccm̄ amisit claritatem et turpius ē ipo et nō
si pccm̄ adeo ita pmiū fuit qua nos pniciem ꝑt respice
graciam xpi q̄m contēpsimus misericam ꝙ mansis iudiciū
ꝙ expectis ichennam adhuc ꝑieris gl̄am ꝙ amittis
nō ꝑt primam Nota eciā magister videt super sinistram ꝙ
sup dexteram dī pctor ꝓdeprium intendit gaudia celi
pstinitū temporalia vorem) ℭ ꝑt sermo incipit iouvirij
Conūtimini adme in toto corde vro ioheles hec verba
Dicit dns admalos ꝙ sunt ut speculū pm̄ū non
dicit ad ꝯos ꝙ sit magna cōna non dicit ad diputatos
Quia nup eoꝶ miserebitur dicit ei ad ploꝭ pctores
ut conuertāt Et inspc notāt ipi magna dilecio ꝙ hr ad
hoīem nō ei vult ut pereat in corpe nec anima Si seruus
regit dnm suum nō ē mirū illi Sed hec ē mira et mō
ꝑhensibilis mira xpi qui cū sit rex et dns oīm regit sū
aqua multa passus est ad eam cordiam dicens Conūtimini
primo monet nos ut conūtamin adpm dū tpe habemus
s. gre ꝙ veniet tps in diem quo minutissimum pccm̄ non
dimittet Vn legit apoc ꝙ iohes vidit unū angelum qui
posuerit unū pedem sup mare et aliū sup terram et le
vavit manus suam et iuravit ꝑviventem in scla sclorū
et amplius nō erit tps prīe Ideo et summus in spē gre
ꝙ penitē possumus erit pccōr miri Ideo est pena mīe quod
patet oībus intrantibus ad regnū celorum Facit ei dns
more nobilium qui castra sua in die hnt apta et inuicte
clausa Sic et xpc mō apertum ht regnum ideo offert
nōb pacem licet ipm peccatis nris impugnemus
Vn misit litis nōb pacis et reconciliaciois s. misterium
so quas manus sigillum est appensum s. cito xpi ꝑsin

ꝑt valde bonus sermo

presentem literam possumus reconciliari deo patri Nota si mini-
stri filii regis Et ipse rogaret te pro pace magna esset
superbia si illam contempneres et ipsam recipere nolles Sic
est de homine peccatore Quociensque homo mortaliter peccat
xristum inficit quantum in ipso est Sic dicit paulus Tamen si
vult converti et agere penitenciam in ipse propter xristus faciet pacem
secum quia omnium iniuriarum non recordabit amplius Sed
at veniet tempore in quo pacem desiderabit et ipsam nullatenus
obtinebit unde dicit convertimini domine Sed monet nos ut
convertimur quia diu iusti et sancti pro nobis orant Nota quociensque
est et tempore in conspectu regis potest aliquis alium bene iuvare
Sic est de sanctis qui nos bene possunt nos adiuvare per
intercessiones suas Sed heu quia diu in plecti mundi sumus
cur debemus nobis servos dei non multum honoramus nec ad
patriam celestem tendimus quia prosperitas mundi facit
oblivisci nos xristum et despicere eternam vitam Nota
mundus est similis arbori cui elephas deuote cum dormire
vult se appodiat Tunc venatores quia eum aliter comprehendere
non possunt arborem succidunt Et cum elephas solito
more se super illam appodiat sic cum illa cadit ut resurgere
non possit et sic a venatoribus comprehenditur Sic est qui
de mundo confidunt cum mundo ruent et a venatoribus
id est de demonibus capientur et inficiuntur in corpore et in anima
Sic ipse dives qui dixit anima mea multa bona habes Ergo
converti debemus quia diu sancti orant pro nobis Tercio monet
nos ut convertimur ne a celesti regno excludamur et in sic
usque ficeritis et efficiamur Sed heu multi redeunt difficulter
Apparati sunt quidem prompti ad peccandum sed tardi ad penitenciam
Vulnus enim cito infligitur sed non cito curatur et edificium
cito ruit sed non cito reparatur Filii israel in paucis diebus
descenderunt in egyptum sed per multos annos vix redierunt
ad terram promissionis Et peccator difficulter redit ad penitenciam

Cu(m) tamen dominus dicat Jeremie convertimini filii revertentes et ego re-
cipiam vos. Et quia nos sit primus recipiendum nos tamen multi
differunt redire ad illum et illud contingit sicut de quodam
legitur. Erat quidam miles qui erat magnus oppressor pauperum
qui cum conversionem suam usque in fine distulisset venerunt demones
tollere animam eius. Quod cum vidisset alta voce cepit clamare
domine adiuva me. Et demones dixerunt nunc fons deus misericordie
nunc sol mane tibi occubuit cum hoc prius non fecisti et sic tollentes
animam eius duxerunt ad infernum. Et modo nos convertendo debemus
addiscere ne celesti regno excludamur rogemus etc. Ut in sup

Cum ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite tristes. Quia secundo
ewangelium quod hodie merito legitur Quia quale debeat esse ieiu-
nium declarat cum dicit Cum ieiunatis. Notandum
quod consuetudo apud iudeos erat quod diebus festiuis solebant
ungere caput suum odore sed et lauabant faciem suam decorem
et nitentem esse faciei et suavem odorem festiuos se et hylares
demonstrarent. Sensus ergo istorum verborum est unge caput tuum
id est faciem tuam laua id est festivum et hylarem demonstra
ut facies tua tempori conueniat et omnia interius sint deifica
id est in letus cum aliis appareas et cor intus contritum
et humiliatum deo per adhereas. Notandum quod quatuor fuerunt
ieiunia iudeorum quae si contraria fuerint ieiunio nostro
recte et meritorie ieiunemus. Primum quod erat ieiunium
iudeorum fuit propositum et superbia cordis. Et hoc patet
in illo phariseo sicut legitur Luce. Oras o domine quia non
sum sicut ceteri hominum. Ipse ieiunabat in superbia et
inclamabit ideo non fuit meritorium ieiunium suum
[illegible] cum deberet fieri in humilitate et contra accipimus deo
sicut legitur Hester quod ipsa deposuit regias vestes
et induit se vestibus luctui aptentibus et replevit
caput suum cinere et humiliavit se ieiunio. Secundum
[illegible] vidua et significat quia [illegible] penitentie [illegible]
[illegible] abscondi [illegible] quia [illegible] penitentie vestes

quidam

vestes deponit et luctum ~~compenitentes~~ competentes
induit qui diviciam induit penitenciam caput cinere spergit
qui fragilitatis sue memorat per memoriam mortis
Sed si ieiunas in superbia vel mortali peccato ieiunium
tuum non est meritorium sed mortificatum illud Si vero ab
stineas a mortali ieiunium tuum sanctificas Dicit quod omnis homo
in principio ieiunii debet confiteri peccata sua ut ieiunium
suum sanctificet Secundum quod in ieiunio videamus caveat hoc fuit
quod ipsi ieiunabant in sola afflictione corporis et ideo dixerunt
domino sicut legitur Mt Quare nos ieiunamus discipuli autem
tui non ieiunant quasi dicant nos in ieiunio nostro carnem
nostram affligimus et discipuli tui non et per hoc patet
quod ieiunium eorum non fuit gratum deo et ideo reprehendit
ieiunium eorum dicens Numquid hoc est ieiunium quod elegi hominem
affligi per diem animam suam valde Et aliqui inordinate
sunt ieiunio suo ieiunat et usque in die pasce et ita
parum comedunt quod amittunt sensum Tales tamen indi
screte ieiunantes transgrediuntur preceptum domini dicentis
non temptabis dominum deum tuum Legitur in vitas patrum quod dyabolus
in specie angeli cuidam fratri apparuit et dixit ei quod vii dies ie=
iunaret quod cito moreretur ut eo mundius ad celum
ascenderet Macharius et ille per tale ieiunium quod sibi suggessit
fuerat forte corpus etiam interfecisset nisi cum abbas
suus astutia spiritus eum revocasset Melius est enim corda
trahere cum moderamine quam omnino frangere Sunt etiam
quidam qui in ieiunio suo non habent modum quia ipsis sibi
nichil volunt subtrahere reficiunt enim se taliter uno
prandio in ieiunio quod extra duobus Sicut alias tenerent
solebat duas marcas auri unam in pasca et aliam in penthe
et si eas plene persolverem uno tempore non esset liber cum
Sunt enim fuerunt isti cum enim mortui solent fingunt nichil
aliud student nisi qualiter expensis ex habeo possint

Ventre est suum saciant et maiorem curam habent de ventre quam de anima
et tales ieiunant sibi ipsis et non deo melius est enim sepius
mediocriter comedere quam propter ieiunium se ingurgitare contra quos
dicit ieronimus Ipsi deo ieiunant qui pro amore dei se macerant et
sibi quod subtrahit aliis largiuntur Tercium quod ieiunium indecens
erat hoc quod fuit propter laudem hominum ieiunabant Sed dominus
nobis dicit cum ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite tristes ieiu=
nium enim quod fit cum tristicia deo acceptum non est et quod fit propter
laudem hominum Matthei) illi placere studeas a quo mercedem eternam
expectas scilicet deo qui intuetur cor Unde enim quidam qui ieiunant
in manifesto et in occulto commedunt sicut ypocrite et illi pro laude
humana recipient eternam penam unde legitur quod quidam in manifesto Jeronim
ieiunabat et in occulto frequenter commedit Tandem in peticione
mortis laborans ait Quoniam me vidistis ieiunare credebatis in
occulto commedi et ecce nunc datus sum draconi ad devorandum
qui cauda sua genua mea et pedes meos colligavit caput suum
suum super os meum mittens spiritum meum extrahit Quibus dictis
exspiravit Unde sic debet homo ieiunare ut pro eo mercedem re
cipiat non laudem humanam Quartum fuit ieiunium indecens
quod non mundabant consciencias suas et ideo non fuit gratum ieiunium
ipsorum Adhuc enim ut bene ieiunamus oportet ut habeamus con
tritum scilicet consciencias nostras mundemus ieiunemus ieiuna
cum bonis operibus et erit acceptabile ieiunium tunc quod non faciunt
illi qui modo thezaurizant lucris pessimis et si non ieiunaret et
in diversis modis elemosinis credunt enim quod per solum ieiunium
possint salvari non certe absit ne qui multiplicant non
sua aggravant enim contra lutum densum divicias lutum appellat
lutum enim ut summus cum marcha servatur generat fetores sed
si pauperes pauperibus spargitur fructum facit Sic divicie marcha
conservate fetorem faciunt mala dispersa vero inter pauperes
fructum nobis faciunt vite eterne Rogemus) Est unum supra bon)

Convertimini ad me in toto corde vestro iohelis secundo. Nota quod ad
veram contritionem et ad veram remissionem semper sint ne-
cessaria primum est pudor culpe secundum est timor divine iusticie
ut pauli tercium est firma spes venie et confidencie ut
latronis quia sine spe venie contritio haberi non potest noli ergo dicere
cum caym maior est iniquitas mea quam ut veniam merear. dicit
augustinus Caym magis plus desperando offendit quam ipsum (?) occidendo
Sed forte dicas tu mulier si peccata mea quod deus numquam re-
mittit in eternum (?). Sed absit hoc a te sed semper cogita quod maior
est misericordia dei quam mea delicta audi verbum consolationis Si mille
milia peccata commisisses si christum manibus crucifixisses si
omnes apostolos occidisses si tamen in corde tuo cogitares et diceres
deus propicius esto mihi peccatori et doleres toto corde quod
deum umquam offendisses et sic morereris certa esto quod numquam dampna-
naberis dicit enim deus per prophetam Quacumque hora peccator inge-
muerit etc. Si adhuc dubitas respice mariam mag-
dalenam latronem petrum paulum longinum qui transfixit
latus domini qui omnes desperantes (?) nullatenus veniam meruerunt
Ergo habe firmam spem Quartum est pura confessio
de qua aliqua dicam. Nota quod homo qui vult pure confiteri peccata
sua debet primo accedere cum diligenti cogitacione multi
enim sunt qui numquam cogitant qui accedunt ad confessionem
de peccatis suis vellent enim quod pauca in mente haberent et
putant quod talis ignorancia eos excuset dicit enim beatus
augustinus nullum peccatum impunitum nisi si homo hic puniat peccatum
non punietur in futurum. Similis enim esset advocatus qui
redditurus esset domino suo racionem et non cogitaret quomodo se
expediret de racione vel quomodo se excusaret Sic stulti sunt omnes
in confessione in qua est reddenda racio de omnibus male factis
peccatis scilicet accedunt et numquam cogitant quid confiteri velint
nisi primo quando ponunt se iuxta sacerdotem. Tu ergo qui vis
confiteri cogita de quolibet singulariter quis quid quando

ut non (?) est ... unde
bonus homo et mul...
cum predicabilis de
primis et ...
... spe timor

et in quibus locis et sic revoca ad memoriam cum amaritudine
peccata tua Secundo debes accedere cum intencione satisfaciendi
sic legitur Luce de filio prodigo qui dixit patri peccavi in celum
et coram te et c. mercennariis accepit magnos labores
pro mercede temporali Sic confitens debet subire laborem
satisfaccionis pro mercede eterna debet eciam se omnino ponere in
potestatem sacerdotis ut omnia que iusserit sacerdos paciens sit ad
implere devote pro recuperanda vita eterna Sed heu quidam
pro sanitate corporis consequenda faciunt magnas absti
nencias qui modicas nolunt facere pro peccatis suis Debet eciam
confessio esse festina eciam ne differas converti ad dominum
dedit medicum subito venit ira eius et disperget te Sic
eciam egrotans festinat ad medicum sic confitens debet propere
ad penitenciam exemplo beati petri qui post trinam negacionem
statim fugit ad penitenciam nota quidam post pascha statim
peccant et differunt penitenciam usque ad plures annos et medio
in medio moriuntur et eternaliter dampnantur Ideo si peccasti
mortaliter festina ad penitenciam Hic nota de divite
illo qui voluit horrea sua etc. cui deus ait stulte cras
morieris Sed dicas forte nolo adhuc confiteri quia
adhuc sanus sum sed cum egrotavero tunc penitebo O
stulte cogita quod potes mori subitanea morte vel quod potes
amittere loquelam vel incidere insaniam dimissis omnibus
istis posito quod incidas infirmitatem et velis et possis
confiteri quomodo tunc bene poteris cogitare de peccatis tuis cum
totum tuum corpus plenum sit infirmitatibus et doloribus
nunc impediunt te pueri tui uxor et ceteri amici Tercio cum
egritudine deprimeris vix aliud potes cogitare quam
quod sentis Consulo ergo ut non dimittas confessionem et
penitenciam agere usque ad extremum Debet eciam confessio
esse amara ingemiscentibus et fletibus quod sicut habuisti delec
tacionem in peccatis sic debes habere amaritudinem in penitencia

debet eciam esse discreta ut confiteatur peccata sua et non aliena
sic dauid de quo dicitur ij° regum peccaui ego sum qui peccaui
debet eciam esse integra ut confiteatur omnia peccata sua quorum
habet memoriam Quartum est compunctio cordis ut beati petri
qui egressus foras fleuit amare Quintum est timor diuine
iusticie ut pauli Sextum est plena satisfaccio quod celestis omnibus
secuti sunt cum rogentur) quod docet forma in quadragesima

Ecce nunc tempus acceptabile ecce nunc dies salutis
neminem dantes i corinth vj beatus paulus ostendit
nobis magnam utilitatem et bonitatem misericordie eius

cum dicit ecce nunc tempus acceptabile Quasi diceret deus ihesus qui
toto anno offendistis per eius uires non solum una die offendit
nobis ad reconciliacionem veniat eciam totum plus Et ideo dicit ecce
nunc tempus acceptabile Notandum quod multa sunt tempora que homines debet
habere in memoria scilicet tempus acceptabile scilicet necessarie reconcilia
cionis tempus inuisibile resolucionis tempus formidabile ex
treme examinacionis tempus intollerabile eterne dampnacionis
De primo dicitur hic ecce nunc tempus acceptabile Et hoc possum)
considerare in hoc quod deus ita bonus et pius est quod non
uis uindicat in homine propter peccata sed expectat quamque plures
annos sic patet in multis peccatoribus Non enim redemit
nos auro et argento ut dicit petrus sed precioso
sanguine suo Quia si quis rem emit valde multe
amittit sic et ipse facit qui non vindicat se in homine
propter peccatum nunc enim illucescit nobis tempus diuine misericordie quod
omnis homo potest inuenire graciam christi Sed si neglexerit hoc
tempus numquam habebit amplius tempus gracie Tunc enim claudetur
ianua nobilium tunc illi qui neglexerunt debitum
tempus intrandi manebunt foris Sicut est de quinque fatuis
quod dicitur de fatuis uirginibus qui clamauerunt domine domine
aperi nobis Responsum est eis amen dico uobis nescio
vos Sic dicet omnibus qui tempus reconciliacionis neglexerunt

Quod sit modo tempus reconciliacionis pono exemplum. Legitur quod quidam
quidam
latro multa mala et inenarrabilia peccata commisit qui venit ad
quendam heremitam et confessus est omnia peccata sua et cum audiret
abbas tam enormia peccata que commiserat abiecit eum et dixit
quod esset perpetue dampnacionis. Iste autem raptor occidit in desperacionem
et occidit illum heremitam et postea iterum commisit multa
et horrenda peccata sed tandem dominus iterum inspiravit sibi
graciam suam confitendi peccata sua et monstratus est sibi
quidam vir religiosus ad quem aggressus est et cogi-
tavit eum occidere si non sponderet sibi veniam. Post-
quam autem confessus est et dixit ei confessor: noli desperare
misericordia a deus promitto tibi veniam omnium peccatorum tuorum.
Quo audito compunctus est et flevit omnia peccata sua et
vere penituit et indulsit sibi omnia peccata sua. Quia moritur
tempus gracie. De secundo dicitur secundo tempus mee resolucionis instat.
Miserabilis condicio quod omnes nos oportet mori et tempus
et locum et modum ignoramus. Sicut et pisces qui in mari
sunt et aves qui in laqueo volant improvise capiuntur ita et nos
per mortem improvise capimur et nescimus ubi vel quando et quo
mors cum arcu pergitur. Sicut et sagitta que subito emittitur
de arcu ignoratur vulneret hominem et occidit, sic homo quem
subito per mortem ignoranter vulnerat et tamen multi non
adverterunt nec timent mortem sicut dicit magister. Cum vero
Christus esset rex celi et terre tamen nimium timuit mortem secundum
humanitatem quod sanguineum sudorem sudit morte
nimium timuit quod angelus de celo missus fuit ad confortandum
eum. Exemplo ergo Christus mortem timuit quanto tu miser
homo non times mortem qui tu homo es et cras ducet ad eternam
miseriam cum Christus nimium timuit quod dixit tristis est anima
mea usque ad mortem et tu gaudes et epularis inter ista.

qm etiam oes viri sancti timuerint mortem paulus qui
fuit vas electionis qui raptus fuit ad tercium celum timuit
mortem quia pannum accepit ad tegendum oculos suos
ne mortem suam videret petrus timens mortem cum
omnibus discipulis fugit a dno et io mors comparatur
cuidam aiali qui lazar dr illud e tante fortitudinis
qd etiam leonem terret et oia alia aialia et tn morte
timet Sic mors leonem id est xpm et oia aialia et oes
btos et iustos terret vn legi de sco anthonio qui sanc
tissimus heremita fuit cum deberet mori venit ad eum
anglus dni et ait ecce pctis debes mori Quod cum
audisset apud angelum expauescit se multiplicans quasi pe=
tens dilacionem Cui anglus ait O xpe pctm times mori
times scis oia pcta tua nunc dimissa ee Sed o miser
tu nescis si deus tibi dimisit vnu pctm et tu no times
mortem Est et secunda oes venas in corpore penetrat et
homines spoliat et maxima pecuniam et auferunt i morte
aufert et hoi visum auditum et oes sensus Ergo
cogita miserabile tempus resolucionis tue nam oi hora
expectat nos Sicut multi expectant ad vesperam sani
rediturus se aliquid matutinum et tn eade nocte re
pentina morte inventi sunt mortui Exemplum de illo
divite qui voluit amplificare horrea sua Tercio expauimi
narracionis iudicio dei quia iusti et impii iudicabit huius
qui iuste iudicabit qd nullus pt pervertere sniam suam
Non corrumpit timore quia oipotens est ~~[illegible]~~
quanto e potencior fuit ho in hoc mundo tanto durior
sniam contra eum proferret no corrumpit amore quia
iustissimus est ibi nichil pt homine iuvari nisi iusticia
sua Sed et oes sancti intercederent pro uno peccatore
no exaudiret eos non corrumpit munere quia
ditissimus est et io homini nichil ita utile e sicut iusticia

bet in inferno sint episcopi archiepiscopi sacerdotes non tamen possunt aliam
dampnatos penam iniungere unius hore ergo homo omnia debet
timere et considerare iusticiam extremam examinationis de
peccato s. eterne dampnationis pro minima dum mentiri sit ei eterne
Dicens inimici dei sunt peccatores mortaliter peccantes illorum
tempus est missa s. inferna Sunt enim infinite pene in inferno
tamen propter brevitatem aliquas dicam quas miseri pacientur
Est enim ignis adeo calidus quod si omnes aque tocius mundi
confluerent unam scintillam illius ignis non extinguerent
Est enim patius adeo et diversimode proportionalitate meriti dicit
enim Gregorius) et ceteri sancti quod deus fecit aliqua contra naturam sic
post universalem resurreccionem mortuorum Dicit et illum ignem
fecit contra naturam quia semper ardet materia enim peccatorum
nutrit ignem eternaliter et sic ignis ille perpetuus sic et pec
catores erunt in inferno eternaliter Est enim ibi fames et sitis
Pro fame pacientur ut fames legitur in cronica lege quod mater
comedit puerum filium propter nimiam famem et factum est
pluries temporibus nostris quod matres comederint pueros
suos Quid ergo putas ibi erit fames ubi si liceret miseri
comederent proprium corpus usque ad consumacionem Et quod
si comederint carnes suam qui hic comederunt in opinum
qui impleverint pinguibus victualibus suis et expenderunt in
ane Est etiam ibi multitudo vermium corpora pec
catorum rodencium Ysaias subter te sternetur tinea et operimentum
tuum erunt vermes hoc non advertunt mulieres que
faciunt lintheamina serica cussinos cum auro textos
et cetera ornamenta lectorum non propter necessitatem sed
propter vanam gloriam non enim possunt pati pulicem in suo
lecto Et timeo quod oportebit eos pati pulices horribiles
qui mordebunt eos in inferno In gestis romanorum non

morietur nec ignis eorum extinguetur Dominica prima in quadragesima

Ductus est ihesus in desertum a spiritu Mt iiii° legitur postquam dominus
ihesus baptizatus est a iohanne in iordane et postquam spiritus
sanctus descendit super eum in specie columbe statim ductus est in de
sertum a spiritu sancto et ibi ieiunavit xl diebus et xl noctibus
Secundo etiam statuit ieiunium celebrandum ante pascha ut homines
puriores sint ad recipiendum corpus christi desertum illud ubi
dominus permisit se temptari est inter ierusalem et iericho Dicit autem dyabolum
tunc assumpsisse formam visibilem quando dominum temptavit dicit
ei maximus super matheum Quando dyabolus fuit perplexus cum videt
eum christum dominum tam mundum tam purum esse et tamen eum esurire
propter mundiciam suam et puritatem quam numquam viderat in
aliquo homine estimabat eum esse deum sed propter defectum huma
nitatis scilicet quia esuriunt estimabat eum esse hominem et sic inter
se cogitavit quis iste talis esset cepit ei cogitare si homo
esset non tam mundus tam purus esset si autem deus esset ne=
quaquam esuriret et hoc accedens ad eum ait ei Si filius dei
es dic ut lapides isti panes fiant Cui respondit dominus
Non in solo pane vivit homo Dominus qui omnia potest noluit tamen lapides in panem
commutare propter tres causas prima ut dyabolo lateret eius divi
nitas Si enim dyabolus ipsum verum deum fuisse scivisset numquam eum
ausus temptare fuisset et passionem suam impedivisset Ideo
ut lateret eum eius divinitas noluit lapides in panes
convertere Secundo ut doceret opera dei absque quod nichil ibi
proficiunt debere abscondi quia non margarite proiciende
ante porcos Tercio ut numquam dyabolo voluntatem faciamus
sed semper sibi resistamus sic dicit petrus resistite dyabolo
et fugiet a vobis notandum quod dyabolus temptavit dominum de
tribus scilicet de gula de superbia et de avaricia Dicit Adhuc
vero hiis tribus maxime totum mundum temptat primo temptat

dum de gula iuxta quendam fontem in deserto cui dixit dic
ut lapides isti panes fiant Sic temptavit adam et evam
cui dixit eritis sicut dii Sic temptavit divitem epulonem de quo
scribitur in luce qui epulabatur cottidie splendide etc. Quod
adhuc sunt in mundo tam inter spirituales quam inter seculares quos
temptat dyabolus de gula qui in mare tantum habent devenire
quod de eius spoliamenta vel ante imponunt pro eius modum
possint ut laute vivant tales sunt habitaculum demonum
sicut dicitur quod cum immundus spiritus exierit ab homine per loca inaquosa
ambulat querens requiem et non est in loca arida sicut sunt
qui temperate vivunt et in illis non invenit requiem sed in gulosis
in illis dyabolus invenit requiem qui ingurgitant se die ac
nocte et inebriantur et tales bene dicuntur habitaculum demonum
quia nichil boni faciunt sed totam vitam suam expendunt
comedendo bibendo Sedent enim ad mensam a mane usque
ad horam vesperarum et cum surgunt a mensa tunc sunt repleti
et non possunt flectere genua et nulla movent membra circa
pauperes qui fame et siti cruciantur Considera quod deus
ordinat quod illi qui hic epulas assumunt illic in inferno
fame cruciabuntur in eternum Secundo temptavit cum pertinacia
cum dixit cum super excelsum montem et ostendit ei omnia regna
mundi dicens hec omnia tibi dabo si cadens adoraveris me
Dicit beatus luc. quod dyabolus ostendit ei omnia regna mundi in momento
temporis non quod visum christi qui omnia videt amplificavit sed vanitate
sibi monstravit ut eorum amaret Cui dixit dominus vade satha =
nas Scriptum est enim dominum deum tuum adorabis et illi soli servies
Quia dyabolus christum temptavit de avaricia non est mirum si
modo nos temptat quia iam fere totum mundum inclinat ad avariciam
tam senes quam iuvenes tam nobiles quam ignobiles religiosos
et cives immo et quosdam spirituales Avaricia est enim quasi ignis
qui numquam extinguitur sed augetur ex appositione lignorum
sic avaricia augetur ex appositione pecunie Crescit avaricia

quantum tempore pecunie cessant Multi sunt qui pro magno non aliqua
fornicarent et tamen sunt valde avari sunt ei nam avaricia
avarus qui intrat ortum et colligit poma nunc replet sco
pilos suos nec adhuc contentus est tandem recipit
unum pomum in os quasi avaricia ut plus habeat Sic
avarus numquam impletur pecunia quousque terra impleat
sibi os nunc prima pecunia faciat etc avarus numquam
impletur pecunia et tales non salvantur qui non re
stituunt ablata unde legitur de quodam usurario quem
sacerdos monuit eum esse in morte dicens sibi tria esse
necessaria ad salutem plene confiteri dolere de pec
catis restituere que male acquisivit Respondit ille prima
duo libenter faciam tercium vero quomodo possum facere
quia nichil mihi remanerit nec pueris meis Ait sacerdos
Quia hoc non potes salvari Respondit dicat hoc sapientes et scriptura
Cui sacerdos et ille utique et ille ego probabo utrum verum sit
an non nichil restituam et sic mortuus est Magis
eum terruit paupertatem huius mundi quam eternam paupertatem
in inferno Tercio temptavit eum de superbia quando duxit eum super
pinnaculum templi ubi sacerdotes predicabant dicit enim
quod dyabolus credidit quod ipsos eos videret si deus fecit quod sunt
eos invisibiles et dixit ei Si filius dei es mitte te de
orsum Respondit Ihesus non temptabis dominum deum tuum Ibi reliquit
eum dyabolus sed angeli accesserunt et ministrabant ei Sic et
hic heu infinitos temptat dyabolus per superbiam et multos lucratur
tam inter viros quam inter mulieres Superbia enim est impedimentum
et obstaculum omnis boni superbia si aliqua bona sunt in homine de
possit Si aliqua bona in te esse non permittit superbia in se perficiat
sicut affluens quod exsiccat et inundat · Quia sicut in mundo
hoc apparet superbia occidit animas suas Unde dicitur Sepulchris
ornatis vestem · Superbia omnium aliorum viciorum Exercet
enim tria altare merita non reddetur dominum nec homines

cum legitur in exemplis sanctorum quod superbia ampuet hic perditum
superbum perpetit quia princeps et caput sunt aliorum viciorum
et precipitabit eum in imum inferni Sic tunc mihi mundo qui volunt
expellere alios per superbiam sic iusto dei iudicio precipitabuntur
Prima superbus est cum hominibus habitare non vult cum angelis oportet
eum habitare et etiam in inferno cum angelis dico infernalibus
et nichil terrenum habeat et tunc de celo propter superbiam cecidit
Quomodo ergo tu qui es massa terrenus cum superbia possis ascendere
Quin ymmo veritatem usque ad infernum tunc heu profundum
Et cum ieiunasset xl diebus et xl noctibus postea
esuriit Hic notandum processus et ordo temptacionis Christi
fuit talis Christus et ieiunavit ieiunando esuriit
esuriendo temptatus fuit superavit et vicit et post vic-
toriam angelorum ministerium accepit Notandum quod Christus
ieiunavit xl diebus et xl noctibus exemplo Moysi et
Helye qui ista ieiunia ieiunaverunt et sustentatio est
allectore divina Helyas sustentatus est angelica refectione
Christus autem propria virtute Nos autem ieiunare debemus exemplo
Christi et Christi confirmamus deum offendendo corde et ore et
omissione operis per istud sacrum tempus corrigamus Notandum ergo
ieiunium placet deo et fugat dyabolum primo dico quod ieiunium
placet deo et reconciliat hominem deo huius exemplum
habemus Ione iii° ubi legitur quod Ninivite predicacionem ceperunt
ieiunium et ieiunaverunt ipsi et peccora eorum
Ecce quante virtutis est ieiunium Sed ieiunium sine
operibus bonis nichil valet vel modicum Quid enim prodest
corpus ieiunio macerare et tamen peccatis inquinare
Spiritualiter ieiunium vix potius placet deo Qui vult recte
ieiunare debet primo confiteri peccata sua et penitere
Sed hunc ordinem multi pervertunt qui circa finem
xl primo confitentur consulo tibi ut peccata tua circa principium

vel confitearis quia tunc ieiunabis utiliter legitur Hester iiii quod
regina Hester ieiunavit tribus diebus et tribus noctibus
et sic formam assuerii regis datam contra iudeos ut interfice-
rentur revocavit Sic per ieiunium devotum formam condempnationis
datam contra peccatores revocatur Secundo ieiunium fugat dyabolum
Ambrosius Quod sputum ieiuni hominis interficiat serpentem et ieiu-
nium fugat et interficit dyabolum Quod ieiunium fugat dyabolum patet
exemplum Mathei xvii ubi legitur Quod discipuli ihesu non pote-
runt eicere demonium Tunc ihesus dixit eis hoc genus
demoniorum non exit nisi in ieiunio et oratione Nec mirum
si homo ieiunat cum legitur in exemplo quod Christus ieiunaverit
et esurierit ymmo hoc dicit quod esuriunt ostendit se fuisse hominem
infirmum Sed nota quod Christus tribus vicibus esuriit Prima
vice esuriunt et non habent ad comedendum nisi lapides ut
hic dicitur ymo lapides facti sunt Est enim durus frigidus et siccus
Sic et aliqui homines sunt duri quod non possunt frangi ad penitentiam
Sunt etiam frigidi quod non possunt inflammari igne divini amoris
Sunt et aridi sive sicci quod non possunt humectari rore
divine clementie et tales non possunt incorporari Christo
sed dyabolo Secunda vice esuriunt et non habent ad comedendum
nisi folia fici sic legitur Mathei xxi quod ficulnea que non habuit nisi folia male-
dixit dominus Sic enim Christus non comedit lapides nec folia
tantum et ponat arbor id est folia flores et fructus per flores
intellige bonam voluntatem per folia bona verba per fructum
bona opera Sic enim homo non pascat de floribus nec de folijs
sed de fructibus sic deus delectatur in bonis verbis vel in bonis
cogitationibus tantum sed in bonis operibus Tertio Christus cotidie
esurit nostram conversionem et nostram salutem ymmo cibum Christus
meum desiderat quod aliquis hospitium mediatur apocalipsis tertio
Ecce ego sto ad hostium et pulso si quis aperuerit mihi ianuam
cordis sui intrabo ad illum et cenabo cum eo et ipse mecum

in regno meo Ministra cena debet homo peccator ponere tria s.
contricionem confessionem et satisfaccionem Deus autem e contrario
deus ponet alia tria fercula s. remissionem culpe collacionem
gracie et promissionem glorie Sed multi sunt de genere ioculatorum
qui semper commedere volunt de alieno et nichil de suo apponere
vellent cum quod deus eis peccata dimittet et graciam tribuet et
gloriam suam donet ipsi autem nolunt habere contricionem nec facere
confessionem nec exhibere satisfaccionem Tercio legitur esuriendo
temptatus est voluit enim christus temptari ut temptatis et tribulatis
posset misereri Non enim potest peccator moveri ad compassionem
et misericordiam qui non cognovit miserias aliorum non vult sentire
scit videlicet videndo et audiendo ad plenum non cognoscit
miserias et compassionem in corde meo iam sencio peppiceram
compati Sic et christus famem sitim paupertatem mortem voluit
voluit nobis esse similis ut nobis sciret eo melius misereri
Temptatis enim voluit ut temptatus consolacionem preberet et
ut occultaret dyabolo quod ipse esset filius dei Sciebat enim dyabolus
per prophetas quod filius dei esset nasciturus et per eum suum dominium
amissurus et ideo solicite observabat ut sciret qui esset
nasciturus Nota dicit crisostomus quod postquam nato dyabolus audivit
multitudinem angelorum iubilancium iohannem digito
demonstrantem spiritum sanctum super eum descendentem et xl diebus
et xl noctibus ieiunantem filium dei cum esse suspicabatur
Sed videns eum esurientem volens certificari utrum
esset filius dei de tribus ipsum temptavit quibus primum hominem
vicerat primo temptavit eum de gula et vicit qui de ligno
vite ~~comedit~~ commedere suasit Secundo eum temptavit
de vana gloria et vicit qui dixit eritis sicut dii Tercio temp
tavit eum de avaricia qui dixit scientes bonum et malum
Eodem modo temptavit dyabolus christum Cum dixit si filius dei es
dyabolus enim cogitavit mira se si lapides in panes converteret

filius dei esset ei ut converteret non posset hos porius esset Scdo

xpo ita temptavit responsum suu quod eu cognoscere no potuit

dicens Scriptu e no in solo pane Scdo temptavit eu de vana

gla cu dixit ei filius dei es hoc io dixit quod de tali pinaculi

tactoc et nulla seatra lesione hoies accederet et ipm ado

rarent et ipse exhibet vanam gliam mancaret Sz xpo

itm ita temptavit responsum adeum ut dubiu relinqueret

dicens no temptabis dnm deu tuu et quia in hijs duob)

eu superare non potuit Tercio temptavit eu de avaricia

qn dixit eu i montem excelsum et ostendit illi omnia reg

na mundi dicens hec oia tibi dabo Adhoc xpo dure

respondit dicens vade sathana scriptu e dnm deu tuu

adorabis Sic et tu debes te defendere et fortit resiste

et fugiet atc Vn bts iacobus i canonica sua resistite

mat dyao et fugiet avob rogem) quod dolta feda i pl

Misererere mei fili david filia mea male ademonio vexatur

quod xpo vita sit mulieris chananee rogantis dnm pro filia

sua q ademonio vexabatur Mulier hec sapienter

allegavit cora dnm primo ei cepit beniuolenciam aput

xpm et hec notatur mea qn vocat eu dnm Scdo insinuat

suam tribulacom et miseriam cu dicit filia mea male

ademonio vexatur Tercio implorat eius miam cu dicit

miserere mei dne xpo ut tres magnas diviciās ostendit

sibi no ut eam confederet sed ut eius fidem et constancia

probaret Prima diviciā fuit quod ei nichil respondere voluit

tamquam esset excommunicata vn dr quod no respondit ei vbm

Scda diviciā fuit quod ea dixit no es de filijs isrl oues isrl

erant oues dei ynhot igit quod dixit ea no es de ovibus

dei sed de ovibus dyai vn dixit no su missus nisi ad oves

domus isrl Tercia diviciā fuit quod ipam canē appellavit

cu dixit no e bonu sumere panē filiorū ynhijs tribus

dne fili magnā diviciām ostendit ut eius constanciam

probaret non est aliqua mulier ita paciens etiam scilicet quod si aliquis loq-
retur quantumcumque magnus et ipse sibi respondere nollet et in
super eam canem et ovem dyaboli appellaret quin totam recederet
ysta et multum constans et paciens moribus fuit. Veniat ad
primam duriciam quod xpus sibi respondere noluit venit ad di-
scipulos rogans ut pro ipsa intercederent. Dic et tu si offendisti
deum quod non vult te statim exaudire roga discipulos suos id est
sanctos et electos dei ut intercedant pro te. Ipsa etiam cum fiducia accessit
eum et dixit domine adiuva me quasi diceret sicut usque fui ovis
dyaboli non amplius volo esse ovis tua et in signum huius adoro
te et sequor te sicut ovis pastorem. Nota quod mulier ista quinque
fecit propter que filia eius a demonio est liberata et que quilibet homo
oportet facere si vult a demonio liberari. Primum est quod movit deum
per suam miseriam ~~[illegible]~~ dicet et tu si vis exaudiri a domino et ab
ipso adiuvari debes ipsum movere per suam magnam miseriam sic
hec mulier fecit dicens miserere mei. Quasi diceret domine tu
es natus de progenie pia et misericordi et quia tibi
innata est misericordia a patre tuo david miserere mei. Oportet misericordiam
hic locum in xpo quia innata est sibi a patre suo david qui fuit
mitis et misericors legitur in libris regum quod david habuit tres
persecutores maximos contra quos tamen mitis et pius fuit
valde. Primus fuit absalon qui eum contempnit ipsum et regnum
suum destruere. Secundus ipsum contumeliis ipsum afficit scilicet Semei
maledicendo. Tercius fuit rex saul qui persecutus est ipsum
usque ad mortem et tamen nullo modo legitur offendisse eum cum
bene potuerit se decipiendo vindicasse. Nota ibidem regum legitur
Quod david venit nocte ad lectum ~~suum~~ saul occulte et
bene potuisset ipsum occidere sed noluit quare hoc quia pietas
sua et misericordia non permisit. Certe ergo xpus dei filius david
misericors. Ecce quantam putas misericordiam fuit erga iudam qui
tradidit ipsum et tamen permisit eum secum comedere de scutella sua

ut iudei increpaverunt eum et dixerunt eum demonium habere ut
eciam alapas sibi et occiderunt eum et omnia pepercit eis dicens
pater ignosce eis ut nos cottidie turbamus eum peccatis nostris
yme vulnera sua renovamus et tamen parcit tamen diu quousque pa-
nam pt Quante autem sit misericordie patet in hoc exemplo legitur

Quidam
de corpore christi

quod quedam mulier ut sacrilega accepit corpus christi ut posset
consequi effectum suum una autem dierum instigante dyabolo
accepit corpus christi et proiecit in ignem hoc facto cepit corpus
christi loqui ad eam dicens O filia mea quid feci tibi et quibus
factis contumeliam istam merui quod me denuo martirisas
Et illa impie respondens ait nolo te amplius circa me
portare nec habere cum non sum consecuta effectum voluntatis mee
Et ecce corpus christi prosiliit denique in sinum eius dicens
Et si tu non vis mecum esse ego volo tecum esse Quod illa misera
audiens compuncta est et confessa est peccatum suum et veniam
ab eo obtinuit Ecce quam misericors est deus ut si vis
quod adiuvet te et parcit tibi peccata tua tunc moneas ipsum
nota clemencia sua post misericordia domini plena est terra Secundum est quod fecit mulier
quod adiuvata esset hoc est quod proposuit defectum suum dicens
filia mea a demonio vexatur Sic et nos debemus proponere de-
fectum nostrum quod non unum sed multa demonia vexant nos
Unus vexat de luxuria etc Sed lucifer vexat eos superbos
tam viros quam mulieres Dic de superbia et de ceteris vicijs
Tercium est quod adiuvata fuit hoc est quod clamavit fortiter
post dominum et hoc devoto corde clamor idem quod sit cum devocione
illum exaudit deus Exemplum in niniuitis et susanna
et multis alijs ut debes clamare instanter et non desistere
si statim non exaudit te dominus quod nec statim illam mulierem
exaudivit Sed apostoli dixerunt domino dimitte eam sic et
tu instanter supplica et exaudieris Ps Die ac nocte
clamabo ad te domine donec exaudies me Quartum est
quod adiuvata fuit a domino hec fuit quod humiliter petivit
cum dixit Nam et catelli comedunt Sic et tu debes

Septimus

humilit petre si uis cp auidem adno exemplu in dauid
qui dixit ego sum qui peccaui pxie) qui in humilitate
virtutes congregat quasi qui cinerem in ventu portat
dixit) Quintu ppt quod adiuuata fuit hec e qz habuit plena
fidem sicut tu qz dicit aplus fides sine opibus mortua
est dicit et corpus sine aia viue no pt sic nec fides sine
opibus Et scias pcerto qz si teneres fidem cu opib)
sic habuerit sancti et fecerunt hodie absque uias
deus faceret mirabilia ut si habueritis fide ut granu
sinapis et dixeritis huic monti q ut in sup
Signa e fides tua magis istas ostendit mia
dei qua exhibuit isti mulieri sanando filia
eius Nota qz mens indiuisis locas inuenimus
quattuor mulieres cu quibus locutus e dns et ostendit
eis miam suam prima mulier fuit adultera qua iudei
adduxerunt ad ihm sicut scribit iohes et hoc scitu est
in uno sabbato qz ibi legit qz iudei corrupti in ecce
duxerunt mulierem adulteram ut possent eu reprehende
in uerbis suis qz no poterunt in ope Et dixisset lapidet
ipsi dixissent et tu doces miam Et si dixisset dimittite
eam ipsi dixissent qz moyses precepit tales lapidare
Sed ihs fecit inclinauit se et scribebat in terra Et quid scripsit
est legi in quibusdam glosis qz iudei unusquisque pctm suu
videbat in scriptura illa et confusi unus post alium exibant
adno per hanc mulierem significatur aia adultera q cum
xpo in baptismo matrimonio contrapit et fidem violauit
confitendo talis adultera deberet in inferno lapidari
q debet tradi in manus sacerdotis qui ea deprehensam in
peccatis absoluat et talis audiat vade et amplius noli
peccare Talis debet dicere cu dauid peccaui et dimittetur

ut no bn e bon
sermo

sibi peccata multa Ambrosius o felices tres sillabe que celum
aperiunt et celum claudunt Secunda mulier est chananea de qua
sic legitur et ecce mulier Nota ista mulier tria meruit habere propter
que exaudita est scilicet paciam fidem et humilitatem quibus
et similibus complacet deus Quia vos beata virgo maria mater
habuit virtutes si non solam humilitate non habuisset non fuisset
facta mater christi Ecce quia ista mulier veram humilitatem habuit
ideo fuit exaudita Secundo habuit paciam que est soror christi qui
apud se paciam servant ipsa tacet semper filii paciens
fuit vera at pacia consistit in tribus primo in rebus ipsa
aliibus ablatis murmurose sic faciunt raptores ista est
magna pacia et istam habuit ista mulier quam iudei omnibus rebus
spoliaverunt Secundo in infamia sic faciunt criminatores
et ista est maior pacia quam habuit ista mulier quam ipsos eam canem
appellavit Tercia in persona sic faciunt oppressores hanc paciam
etiam habuit quam filiam eius demones vexabant ipsa tria
quilibet debet habere mater si vult domino exaudiri Tercia habuit
veram fidem que est filia christi quia absque mandibus ipso
vocat istam fidem itaque habuit quam dominus dixit ei o mulier
magna est fides tua tunc at magna est fides que est cum
fiducia obtinendi sic ista mulier habuit quia firmiter credebat
Ecce christi fidem firmam per leprosi mundati sunt ut dicitur
luce propter fidem cecus illuminatus est quam dominus unit
de ierico in istam dicit et quilibet debet habere veram fide
qui vult exaudiri domino Tercia mulier fuit maria mag
dalena de qua secundum marcum dominus eiecit septem demonia
idest vii mortalia peccata ipsa mulier tria habuit mater
per quam meruit domino maria primum est quia habuit pudorem de
peccatis unde stans retro qui dicit non sum digna videre
faciem tuam quia sepius offendi te peccatis meis Secundo et
verecundissima est peccatum sed magna virtus verecundia

· quia quod displicet deo tegit et abscondit Sicut enim nigredo
carbonum occultatur dum inflammatur sic turpitudo hominis
tegitur dum ardore perfundit[ur] peccatis Secundo habuit dolorem maximum
unde lacrimis cepit rigare pedes Quando pluit pluvia cadit
deorsum terram non versus celum sed pluvia lacrimarum que pro
cedunt ex oculis marie magdalene non descendebat sed
ascendebant de corde versus celum et in hoc notatur maximus
dolor quem habuit et ideo dominus dixit remittuntur ei peccata multa
Quarta mulier fuit illa que fluxit sanguinis paciebatur
xii annis hec cogitavit si tantummodo fimbriam vestimenti
eius tetigero salva ero et cum tetigisset sanata est et
ideo dominus dixit confide filia remittuntur tibi peccata tua
per quod intelligitur peccatricem mulierem que infirmatur mortalis
talis debet tangere vestimenta christi id est humilitatem christi
per recordacionem passionis et sanabit patiens ei paupertates
infirmitates debet paciencia pati Unde dominus Jeremiam re
cordare paupertatis mee unde exodi legitur quod iudei existentes
in peccatis in deserto non poterant bibere aquas pre amari
tudine clamaverunt quod admonerent et dominus ostendit eis
lignum quod cum misisset in aquas conversi sunt in dul
cedinem aque amare sic amaritudines et miserie huius
mundi scilicet infirmitates paupertates habes dulces si significas
si passionem domini recordatus fueris per ipse meditacionem

Sanata est filia eius ex illa hora Quantum ad unum superius
dicitur mulier Chananei quia habet necesse vadat ad petendum
Et quia ista mulier habuit necesse ideo exivit de partibus
suis ad dominum et rogavit pro morte filie sue sicut dicitur in precedentibus
verbis ewangelii Nota per istam filiam mulieris intelligitur pec
cator peccator qui sanatur domine dum infirmi sex modis
sanatur infirmus primo sanatur infirmus sudore sic et ma
sanatur sudore contricionis pravos humores expellens

(Set non est bonum
sermo)

oportet ad laborare ad hunc sudorem humidum per sollicitam con-
sideracionem vilitatis peccati et confusionis districti iudicii et eterne
dampnacionis Talis sudor contricionis expellit egritudinem
mentis Et nota quod vera contricio plus valet quam totius per
egrinacio in tempestate et turbine vide dominum nota quod dicitur in
tempestate et turbine primo enim turbat celum et fit obscurum
deinde veniunt tonitrua et pluvie deinde venit sol qui totum
illuminat Sic est de peccatore cum incipit redire mira
dominum primo enim turbat celum id est turbat mente sua bona
turbacio per peccatis deinde veniunt tonitrua id est suspiria
deinde venit pluvia lacrimarum deinde venit sol id est Christus et
spiritus sanctus et totum hominem illuminat et sic sanat sudore con-
tricionis Secundo sanat homo per minucionem sanguinis Sic homo per
2 confessionem Est enim confessio quasi quedam minucio Sicut enim
sanguis corpus corrumpit sic peccatum corrumpit animam
vena que tangi debet post corrumpens sanguis exire
debet est os penitentis Sed quidam sunt qui bonum
sanguinem emittunt et pravum retinent et abscondunt
sic ille phariseus qui dixit ieiuno bis in sabbato Nota
in tercio sunt duo que te possunt ducere ad confessionem primum
est magnitudo periculi in quo est homo scilicet in mortali peccato quia
talis est morte dignus Job salvabo te ex ore angusto et
latissimo Os digni est angustum exeunti sed latissimum
intranti Sic per comparacionem de piscibus intrante in sagenam
Secundum est exspectacio peccatoris unde enim peccatori cum
confessus est peccatum quod multiplicabat et cumulabat
confiteri quod a magno onere liberatus sit et sic est
magnum et grave onus mortale peccatum quod mergit
hominem in profundum inferni per descenderunt
in profundum quasi lapis totus enim mundus non hominem
ita profunde immergere in profundum inferni sicut unum

mortale peccatum et ideo dicitur magnum et grave Nota dyabolus nichil
tamen contra impedire inhoneste sic confessio Facit ei pecca-
tori sicut lupus ovi lupus enim cum invadit ovem non
capit eam per pedem nec per latus sed per collum ut non
possit clamare Sic dyabolus facit peccatori non capit
eum per manum ut permittit elemosinam dare non per pedem
ut permittit eum circuire ad sancta loca sed capit eum
per collum ne possit confiteri Huius exemplum habemus
in quodam iuvene qui noluit confiteri Dicens quod male-
dixit diei in quo natus est et quod maledixit sibi et
patri et matri Unde nichil tamen sanat sicut pura confessio
Ieremias effunde sicut aquam cor tuum Nota si essemus in inferno
et clamaremus ad dampnatos et diceremus Est
aliquis inter vos qui fuit rome responderent quilibet
certe ei fuimus rome et tamen dampnati sumus Et sic
ad alia loca sanctorum Sed si diceremus Est aliquis
inter vos qui bene fecit confessionem responderent non
Et ideo debemus premeditate et intenta mente confiteri
Nota quod magne virtutis esset aliqua medicina que sola omnes
infirmitates depelleret quod et facit confessio Tercio sanat 3o
predictam ieiunii sic sanant pestes corporis esse qui ab
sinceris est adiciet vitam De hoc require in die cinerum
Quarto sanat emplastro sic sanat eam devota oracio 4o
Sicut enim emplastrum sanat et tegit vulnus sic oracio devota
sanat animam et tegit et abstergit peccata Obtinuit enim
hodierna mulier chananea sanitatem filie sue Unde
patet quod oracio devota est legatus fidelis ad deum melius
est pancis species aromaticas masticare quam multe deglutire
Sic est devocio magna cum verbis paucis oracio quod faciem ad
faciem domino alloquitur Hoc habemus exemplum in illo
monacho qui impedivit dyabolus per oracionem suam predictam quod

4 volumus misereatur dominus animi purgatorie supplicium
humanum Sic anima purgatorium recipit per largitionem ele
mosinarum Elemosina enim a peccato et ab omni morte liberat
certa non est aliquid in mundo quod homo non daret quod mortem
temporalem evadere posset legitur in Daniele quod cum sentencia dicta fuisset
mortis super nabuchodonosor propter peccata sua dixit Daniel ei
peccata tua elemosinis redime et iniquitates tuas miseri
cordiis pauperum si forte deus ignoscat delictis tuis Dicit
6 de virtute elemosine Septimo non sanat precisionem ut membra
que putrida sunt que alia membra inficiunt scilicet vitatio mali
malorum societatem leprosus enim inter sanos melius habet
quam inter infirmos vide tercia in prima

Erat ihesus eiciens demonium et illud erat mutum
luce xi legitur quod dominus inter mirabilia mundo que fecit
simul et semel cecum illuminavit | mutum fecit loqui | surdum
fecit audire | et ipsum a demonio liberavit | demonium illud
ipse non fecit mutum sed tria mala isti demoniaco intulit
faciebat eum cecum ad cognoscendum propria peccata sua | mutum
ad confitendum peccata sua | surdum ad audiendum consilia salutis
Sed notandum quod dyabolus facit peccatori sicut faciunt latrones
bona hospitis sui furtive spoliantes obstruunt sibi os ne possit
clamare ad auxilium vicinorum Sic dyabolus qui vult homini gratiam
dei auferre claudit sibi os ne possit confessionem facere
ad auxilium sanctorum de hoc dicitur genesis joseph puer ad
fratres suos missus a patre suo fratres sui nudaverunt eum
tunica talari et miserunt eum in cisternam veterem que non
habebat aquam Tandem extraxerunt eum de cisterna
et vendiderunt eum negociatoribus qui duxerunt eum
in egyptum Ecce ista tria scilicet nudaverunt eum tunica talari |
et miserunt eum in cisternam | et vendiderunt eum Primo
in talari tunica singnificat peccatori cognicio que debet esse

yet nota e ban...

talaris sunt finalis quod hoc propter totam vitam suam debet cognoscere
peccatum suum. Ergo leva oculos tuos in directum levet magis in
obliquum sic scribitur respiciunt respiciunt et magis super sinistram
quam super dexteram id est magis respiciunt temporalia quam eterna 1
Ille autem in directum oculos levat qui iniquitates suas prout
gessit eas cognoscit | legitur in actibus autem quod si recto intuitu
oculorum suorum faciem aliquis infirmi infirmi inspexerit
infirmus eius liberabitur. Et vos ab infirmis faciem avertit
et aliam partem respexerit signum est mortis. Sic est de pecca-
tore si oculos mentis sue in directum levaverit et peccatum suum
viderit et cognoverit signum est quod vivet et non morietur
morte eterna. Et vos in obliquum respexerit et peccatum suum palliaverit
signum est eterne dampnationis | secundo dicitur quod miserunt eum in cis- 2
ternam veterem que non habebat aquam. Cisterna vetus
est et sine aqua est peccatoris malorum dierum inveteratus
in qua non est aqua confessionis contritionis vel sacramenti compuncti-
onis quod peccator concludit in cisterna obstinationis a demonibus
ut non cito egreditur ad lucem confessionis. Unde legitur in libro
regum. Oculos rex nabuchodonosor oculos sedechie regis
eruit iniunxit catenis et duxit eum in babilonem. Per
nabuchodonosor intelligitur dyabolus per sedechiam peccator. Nota
dyabolus facit peccatori sicut corvus cadaveri. Corvus primo quod venit
ad cadaver primo invadit oculos. Sic facit dyabolus peccatori
oculos conscientie illos eruit sibi ne cognoscat iniquitatem suam
et postea ligat et ponit eum in cisternam et in carcerem
eum in cisternam et in carcerem obstinationis ne exire valeat
in lucem confessionis | tertio dicitur quod vendiderunt eum in egyptum 3
negociatoribus. Peccator venditur et in egyptum ducitur cum se
mixtis peccatoribus subtrahit et consilium bonorum non acqui-
escat sed aures claudit ut serpentes. Legitur quod duo bibebant
simul in una taberna et cum satis bibissent unus vendidit

altri animam suam et dicebant quod nichil esset anima post vitam
istam dyabolus autem videns hec audiens venit ad eos in forma
mercatoris portans cumenam plenam nummis respi
ciendo per tabernam quasi querens mercedem et dedit ei
diabolo qui animam emeret a socio quam venderet et si vellet
emere dyabolus autem gaudens emit animam et assumunt per tabernam
sicut lex est ibi quod qui emeret debeat eciam hec sicut
et cum sibi annuissent cunctis videntibus tulit illam cum
corpore et anima in infernum Tercio audire bonum est predicaciones
et consilia bonorum ut homo possit informari (ut patet in sermone supra)

ut notatur
tercio bono
sermone

In beelzebub principe demoniorum eicit demonia luce
xi^o Hic est invidorum hominum quod bonorum hominum bona infa
mare vel pervertere aut opera et denigrare Sic isti phari-
sei qui christo invidebant nitebantur vitam eius infamare
dicentes illud iohannis Nos scimus quod hic homo peccator est
et volebant vitam suam pervertere quando dicebant magister scimus
quod verax es et nitebantur opera eius denigrare ut dicitur
in hodierno ewangelio dixerunt enim quod christus non virtute divina
sed in virtute beelzebub principe demoniorum eiceret
demonia Nota quod sunt principes inter demones et nota
qualiter appellantur Circa primum notandum quod demones
habent officia inter se valde ordinata ad malum hominum Est
enim demon qui preest superbie ut lucifer de quo ysa xiiii Quo
cecidisti lucifer de celo qui mane oriebaris Iste habet
satellites suos qui eum iuvant unde et iob ipse est rex
super omnes filios superbie Require de superbia supra Est alter
demon qui vocatur asmodeus qui preest luxurie de
quo dicitur tobie iii Qui interfecit vii viros sare iste odit
legittimum matrimonium iste habet multos satellites
quod multis modis pertrahunt homines ad fornicaciones et

adulteria Tercius vero mamon qui preest avaricie de quo
dicitur non potestis deo servire et mamone dicit glosa quod mamon
est nomen demonis et preest diviciis non quod divicie mala per se
sint sed quod eis utitur decipiendum et ille habet multos satel
lites quia avaricia multis modis fit Quartus preest immundis
cogitacionibus in cordibus et mundis et malis affectibus
et vocatur belzebub id est deus vel vir muscarum ille ei
inmittit turpes et pessimas cogitaciones inter homines
et maculat consciam hominis yste habet multos satellites
et subditos quia secundo ps dicit mundum est cor meum
et purus sum a peccato isti demones vitandi sunt
precinctum sed videndum est qualiter expellantur unde
notandum quod dyabolus serpens vocatur gen iii serpens autem
naturalis per quatuor expellitur primo per odorem vinee florentis
serpens enim natura odorem vinee odit et fugit unde quod dum
vinee florentes sunt aut nusquam serpens ibi invenitur
Secundo per sputum ieiuni hominis dicit enim ambrosius quod sputum
ieiuni hominis tante est virtutis ut serpens si gustaverit statim
moriatur Tercio expellitur per spoliacionem aut nuditatem hominis
dicit enim magistra historia scolastica quod invento hominem indutum modo
vero fugit et ita ibidem assignat quod deus posuit
inimicicias inter hominem et serpentem et semen eius tunc ho
erat nudus et ideo hominem nudum fugit tamquam inimicum Quarto
expellitur per carmina incantacionis quam enim incantari se sentit
unam aurem in terram figit ne audiat vocem incantantis
et aliam obturat cauda ista mistice spiritualiter intellecta
omnes demones intelligunt primus lucifer est qui preest superbie
ille expellitur per odorem vinee florentis puerum humilitate
virginis enim humilitas adeo odorifera est quod deum traxit de
celis inter homines et demonem expellit et hoc patet ibidem ...

q filiu dei pro incipit p humilitatem incar et incor pus suu
Exemplu dcum corvi qui cepit in sinu virginis ut legit
mutas pim q dyal) dixit adsem anthonium tu vigilas
ego nuq dormio tu ieiunas ego nuq comedo tu di
vicias contepnis ego nihil teneu hec vnu e q me
valde terret mee s. humilitas tua ppt qua adversus
te no valeo pvalere Et patet q demon qui pect
supbie cpellit pdictam humilitate Scdo demon
vocat asmodeus et pest luxurie et ille cpellitur
pspirituum ieiuni hois ide pmortificatoem carnis qt
mt hoc genus demoniori no cpellit nisi ieiunio
et oroe deauritate ieiunij qre supra incipite ieiuny
Tercius demon vocat mamon et pest avaricie et ille
cpellit pvidentiam ide tepalium rerum abiectoem et
elemosinarum largitoem de hoc require sup Qrtus
demon vocat beelzebub et pest imundis cogitatoes)
iste cicit pura mentacoe ide ppdicatores qui cpellit
pdicatoem et doctinam et oroem fam dic pio oro sci
et devota demone cpellit et impedit Qut vn supra
Erat ihs eiciens demonium ubi sup mus ppositos
notant tria pmo astucia demonis q reddit
hoiem mutum Scdo fragilitas hois in hoc q
non resistit dyal Tercio bonitas xpi in hoc q eicit de
donium demonu istud scdm luc erat cecu et mutu
Et scdm mte cecu surdu et mutum dicit eu enso)
Quod ois mutus naturaliter est surdus phe intelligi
pn dyal) possidet hoiem ppm nu s cecat eu i bois
opibus ut facit eu mutum q no pt invocare auxiliu
dei et scirum ut facit eu surdum in pdicatoribus
qmaq clamat sibi de dei mia et iusticia et pena
inferni tu non audit Nota q sit sep q retrahit

ut no valde bon)
pmo ipe e et no
q sep st q retrahit
hoiem a deo

honorem ad confessionem sicut faciunt cum multum sepius est pudor ex
emplum mulierum genesis iii Qui excusant se propter pudorem
dicens mulier decepit me et quia propter pudorem palliant
peccatum suum toti mundo notum Sic continget omnibus qui
palliant peccata sua et dimittunt confessionem quia in die iudicii
omnia sua peccata toti mundo erunt manifesta Naum iii reue
labo pudenda tua propter hoc nichil opertum quod non reueletur
Tacto de primo deus etiam contractatos timor noscit
198
Secundum est timor penitencie Salomon qui timet pruinam
cadet super illum nix Sunt etiam quidam qui timent penitentiam — dicit pictor 2 / es ke vigi ...
magnam et dimittunt confessionem et tales stulti sunt
illis continget sicut cuidam servo elisei sicut legitur regum quarto
Dum ille interrogaret ubi fuisset timuit veritatem ... penam
mentitus est dicens non ivit servus tuus quoquam et postea — naaman
percussus est lepra Sic continget omnibus qui propter penam confess
ionis dilacionem dimittunt penam dimittunt confessionem et
percient lepram infernalem Tercium est amor peccati Sunt — ... (German marginal note, illegible)
etiam quidam qui propter peccatorum dilectionem confessionem dimittunt
diligunt enim plus peccatum quam deum et animam suam dicit enim michi
se si non confiteberis prohibebunt tibi peccata tua et sic
dimittunt confessionem propter peccati amorem illis contingit
sicut anamie et saphire de quibus legitur actuum quinto Qui
propter amorem pecunie vincti erunt et absconderunt eam a deo
subitanea morte perempti sunt ita quod nec contritionem cordis
nec oris confessionem habuerunt Sic adhuc multis con
tinget qui propter amorem pecunie et peccati dimittunt confes
sionem Job cum dixerint pax et securitas tunc repentinus
illis superveniet interitus Exemplum de illo qui volunt
ampliare horrea sua Quartum est spes longioris
vite multi enim sunt qui cum considerant iuventutem et forti
tudinem suam sperant quod debeant diu vivere et non curant

Quarta

confiteri vadunt erectis cervicibus ac si deberent vivere in
eternum legitur quod quidam dives iuvenis cepit infirmari
et cum infirmitas esset usque ad mortem tunc cepit sic fue dicere
Anima misera quo vadis tu et omnia que hec cur vis dimittere Ecce
hec pulchros pisces et uxorem et tot et tantas delicias
et si ista tibi non sufficiunt acquiram tibi plura et cum
omnia defficeret sic fue ait De quo mane meum non vis ex
medio ire omnibus demembris et sic expiravit etc repromissio
nequam perdit multos / Quinta est desperacio venie Multi enim
qui dum considerant multitudinem peccatorum suorum
desperant de venia sicut Cayn dixit maior est iniquitas
mea quam ut veniam merear Contra quod dicit Bernardus omnia
pt qui hoc quod misericors est non pt quod et hoc cognoscit
peccatum penitentem deus cognoscit pro indulgenciam mereri
est et mia dei quam miserie hominum sicut et quedam scintilla in medio
maris sic quo iniquitas respectu mie dei exemplum
in latrone Sepius est scriptum de mia dei dicunt et quidam de
est misericors nunquam dampnabit te quod post illud peccatum
te emit et redemit ergo non dampnabit te requiescit ipso
sermone etc potius est hic ruinam ut sic dicit letare
peccator si et crucifixisses Christum petrum et alios sanctos
occidisses si hoc verum penitentiam deus omnia indulget tibi
Ezech. in quacumque hora ingemuerit peccator voluptatis pec-
candi que incipit impedit luxuriosos hoc est frenum dyaboli
cum quo ducit eos ad aquas infernales Sed dominus dicit
per ysa auferam frenum erroris quod erat in capillis eorum
quod fecit qui incipit delectari in servicio dei ysa laude
mea infrenabo te ne intereas [illegible] queri

Erat ihesus transmare galilee quod est tyberiadis
et sequebatur eum multitudo magna quod videbant
signa que faciebat etc In pr[illegible] legitur in hystoria sco-
lastica quod herodes audivit famam de ihesu et ait
Iohannem decollavi quis est iste de quo tanta audio ne scio
mira dei in civitate fabulo

cum non [illegible] ad [illegible]
[illegible] conversi [illegible] peccati
[illegible]
[illegible] querit [illegible]
Exemplum in Maria magdalena [illegible] Petro
publicano [illegible]
Ezech. [illegible] peccator ingemuerit
[illegible] misericordia [illegible] dei
[illegible] peccati
[illegible] dei [illegible]
[illegible] Mathei 3

Et querebat videre eum quod cum audisset ihesus ascendit in naviculam
et recessit in desertum et secuti sunt eum ibi multe pedestres
de civitatibus et cum vidit eos ibi. Erat autem proximus dies
festum iudeorum qui dicitur pascha et vespere facto dixerunt ei disci
puli dimitte turbas ut euntes emant sibi escas. Tunc ait
illis ihesus date vos illis manducare et facite illos discumbere
super viride fenum et acceptis quinque panibus ordeaceis et
duobus piscibus et faciamus ibi de quinque panibus et duobus
piscibus quinque milia hominum exceptis pueris et mulieribus
et de fragmentis impleti sunt xii cophini. Illi autem homines cum vidissent
quod signum fecerat volebant eum rapere et facere regem quia
videbatur eis quod sub tali rege non possent egere. Ihesus autem
cum hoc cognovisset fugit iterum in montem solus orare.
Nota sicut christus transivit mare. Sic et nos oportet transire
si volumus ad eternam et promissionem pervenire. Notandum autem
quod sunt multa maria que oportet nos transire. Primum mare est
magnum et valde periculosum hoc est mundus qui valde peri
culosus est transeuntibus. Homo enim faciliter transit si mortem
attendit vere. Facile contempnit omnia qui se semper cogitat mori
turum. Tamen et si quis se cogitaret moriturum omnia delectabilia
huius mundi contempneret faciliter. Quilibet et timere
deberet mortem exemplo christi qui in tantum timuit mortem
quamvis esset rex celi et terre quod pre timore de suo sanctissimo
corpore sudavit guttas sanguineas. Ymmo tantum timuit mortem
quod angelus domini descendit de celo ad confortandam eius
humanitatem. Et christus tantum timuit quia debuit ire ad passionem
temporalem. Et miser homo non timet mortem qui hodie vel cras
poterit ad eternam mortem. Tu non times mortem et viri sanc
tissimi timuerunt mortem sicut sanctus paulus et ceteri sancti.
Legitur de sancto anthonio qui ut supra. Est enim mors timenda
propter tria. Primo timenda est propter eius feritatem

Ut non debeat
timere mortem

nam omnes venas que sunt in corpore perimit omnia cum membra spe-
cialem dolorem paciuntur aufert cum hominis auditum visum
et omnes sensus Secundo cum mendum est propter velocitatem unde Job me=
mento mei deus quia ventus est vita mea Unde cum aliquis
ventus impetuosus flat in faciem hominis sic quandoque
impetuose moritur homo Tercio propter moriendi facilitatem
Est enim homo sicut lucerna que admodum flatu extinguitur
Unde si haberes memoriam mortis poteris mare huius
mundi transire secure Secundo mare dicitur mare
mortuum racione huius quia nichil in eo vivere potest
Josue iii inferiores aque descendunt in mare mortuum
Per hoc mare mortuum vita peccatoris intelligitur Omnia enim
opera bona que fiunt in mortali peccato mortua sunt quo ad
vitam eternam ut elemosine et ieiunia et oraciones et quicquid
homo boni potest facere et sic in hoc mari Unde fugiendum est hoc
mare id est peccatum Quia cum tantos qualem defectum consciencie
peccatum et apertos nunc tibi ascendimus secundo apostolorum dicit
tibi molestie peccatum facit Ad hoc respondeo tibi hoc molestie
facit quod rex babilonie regi Sedechie fecit legitur iiii regum
xxv cepit eum et filios ipsius Hoc primum malum quia eruit oculos
secundum malum quod duxit eum in babilonem Hec tria mala facit
peccatum Primum est quod occidit tibi filios id est omnia bona opera et
virtutes Dyabolus enim ordinat omnia vicia contra singulas
virtutes ut supra primum vicium occidit virtutem ut superbia in
amore gratia occidit humilitatem ira paciam invidia amorem
proximi Et ideo debemus orare sicut orat beatus Augustinus ut
spiritus sanctus intret cor nostrum et occidat vicia et vivificet vir-
tutes Secundo effodit sibi oculos hoc facit et hoc peccator effodit
sibi oculos id est divinum amorem qui appetit magis
terrena quam celestia Item aufert sibi timorem dei Fecit quia homo
plus timet potestatem seculi quam potestatem dei Tercio ligat

Nam kathenis id est malis consuetudinibus et iste kathene
difficulter franguntur valde et difficulter relinquit homo consueta
et hoc continuacione dyaboli Cito peccatum accidit intrinseco eius et
ducit in babilonem id est infernum ubi est collectio omnium confu-
sionis Nam omnes confusiones que in hac vita sunt contricte
que non sunt hic per contricionem confessionem et satisfactionem delete
illuc peccatores secum defferent in confusionem suam videte
ergo quantum malum peccatum facit homini Hoc ergo mare scilicet
peccatum est fugiendum Tercium mare est mare rubrum
quod filii israel non fecerunt nisi intrare Aqua huius maris
non solum rubea est verum eciam omnis terra circa adiacens
est rubea per hoc mare significatur verecundia in confessione
sepius enim contingit quod homo propter verecundiam non
audet confiteri Sic legitur in exodo quod dominus dixit moysi eleva
virgam tuam super mare et divide illud mare virga est ex-
trema ulcio Hanc virgam debes elevare id est considerare et con-
fitendo et sic mare dividet et transibit In hoc mari sub-
mersus est pharao et exercitus eius id est omnia peccata quasi
plumbum mergunt hominem in profundum inferni Si enim tocius
mundus esset alligatus homini ad collum suum non posset eum
mergere ita in profundum sicut unum mortale peccatum Non
ne esset stultus leprosus qui posset se curare et mundare
propriis manibus et non faceret Sic et quilibet peccator est
in conspectu dei et non tamen vult se mundare per confessionem suam
ostendere vel sacerdotibus Augustinus peccata sive sint parva sive magna
impunita esse non possunt ut per hominem penitentem vel deum iudicantem
plectuntur Cessat enim vindicta divina si precurrit confessio
humana Quartum mare quod oportet nos transire est mare
salsissimum de hoc mari dicitur deut. Hoc mare magnum est spa-
ciosum per hoc mare significantur pene inferni que sunt supra
modum salse quia minima pena inferni excedit omnes

penas huius mundi rogemus etc. Incipit de eadem

Est puer unus hic etc. Jo vi. Deus enim quasi misericors dispensator media quadragesima videns filios suos iam per continuum afflictos tres ebdomadarum et ne pre nimia afflictione deficerent ipsos hodie introitu misse confortat dicens letare ierusalem quasi dicat materne nos sitis afflicti tamen postquam sitis iam penitus letabundi et in ewangelio eius agit de refectione v milium hominum de quinque ~~milibus~~ panibus et duabus piscibus. hic puer est filius virginis marie qui admodum puer cito obliviscitur iniuriarum suarum et defectus ignoscit huius exemplum habemus in beato petro et paulo. Ab hoc sanctissimo puero debemus petere duplicem panem scilicet eucharistie et eius visionis. Primum panem quem petere debemus est panis angelorum quia talem panem deum tamen debent comedere de hoc pane cantat ecclesia. Cibo mirabilis manducat dominum servus pauper et humilis. Cum hunc panem comedere vis considera quid comedere vis idest quid sumas. sumis enim creatorem omnium creaturarum iudicem angelorum regem celorum et misericordem. Qui secus credit non est in vere fidei hunc autem panem o homo dupliciter potes sumere scilicet spiritualiter per fidem quando ipsum vides inter manus sacerdotis quando dicis contrito corde deus propicius esto mihi peccatori. Secundo sumis ipsum corporaliter quando accipis eum in ore tuo de manu sacerdotis tunc debes ipsum sumere mundo idest mundo corde. Nota quinque modis sumunt corpus christi quatuor sunt mali quintus solus bonus. Primi non sumunt hunc panem ut desperati qui cogitant multitudinem et magnitudinem peccatorum suorum et ideo non confitentur neque communicant hiis comminatur dominus per prophetam dicens nisi manducaveritis carnem filii hominis. Secundo aliqui obmittunt propter debilitatem ad consilium sacerdotis admodum infirmorum quibus mederi

Ut non bene de corpore domini

cius ideo febricitantibus Dicit corpus xpi medicinat illis qui nolunt
in peccatis cessare et nuper mortaliter peccaverunt nec penitenciam
egerunt Quartum enim hunc panem adminus semel in anno non
commedunt nec in domum cordis sui introducunt Hiis
negabit xpus hospicium celi quilibet enim christianus ad
minus semel in anno debet confiteri plebano suo et communi
care alioquin vivens ab ingressu ecclesie arceatur et moriens
careat ecclesiastica sepultura Tercio quidam suscipiunt
eum sicut nequam servus nequam surgit et deponit pallium suum
ut videatur dominum suum diligere et honorare postquam ad dominus suus
transiunt contempnunt eum et non curant eum Dicit sunt quidam qui
penitent in confessione satisfaccionem falso corde quod nunquam compl
velint peccare mortaliter ut corpus xpi ipsis liceat accedere
et postea efficiuntur peiores quam primus et tales irrident deum
Quarto quidam suscipiunt eum ut reus iudicem hii sunt qui sine
contricione et confessione sciente in peccatis mortalibus com
municant Hugo qui indigne corpus sumunt sicut est quasi ipsum
cultello inficiat Quinti recipiunt ipsum cum amore sicut sponsa
sponsum suum recipit cum amore et gaudio et devocione Unde
legitur in luce quod Iohannes baptista exultavit in utero matris sue ely
sabeth ad presenciam dei Dicit et tu debes ipsum cum gaudio
suscipere et devocione et iste est panis primus Secundus panis est
amicorum quem petere debemus licet pater familias habeat bonum
panem in domo sua tamen supervenientibus amicis emit meli
orem hic panis scilicet amicorum est eterna leticia Hoc est visio
tocius trinitatis ubi habebunt colloquium cum sancta trinitate
et cum omnibus sanctis id est ubi videbimus deum patrem et filium
et spiritum sanctum Hunc panem debemus petere cum David qui dixit
saciabor cum apparuerit gloria tua Rogemus [illegible]

Accepit ihesus panem [illegible] Consuetudo est ...

post meridiem ponit mensam quia nunc est tempus ieiunii ideo dominus
hodie post mediam plm parat convivium sic dicit mc° ut
inter fletum penitencie miserie et dolorem passionis de spe liber-
acionis confidamus unde et mutat nos consuetudo ministerii
misse et hoc propter rumores quos narrat nobis apostolus de patria
nostra et propter spem redeundi ad illam quam promittit Sic legitur
quod filii israel de egypto liberati sunt Sed quia nos longa
via restat redeundi ideo dominus parat nobis convivium ne defi-
ciamus in via Sunt etiam in hoc eius tria consideranda scilicet
exemplum misterium et miraculum Primo miraculum docet nos
quid credendum sit deum qui tam modicis cibis tantam turbam
saciavit Exemplum docet nos quid sit faciendum dedit enim
nobis exemplum in istis eius in quinque Primo fuit compassionis
non enim expectavit ut peterent sed antequam peterent dixit
ad philippum unde ememus panes ut manducent hii et hoc
est contra avaros qui etiam petentes repellunt et in
hoc quod dedit ante vendit apostolus hylarem datorem diligit
deus Secundum exemplum fuit benediccionis mense quia gratias egit
deo patri Et hoc est contra illos qui ad mensam accedunt
tamquam porci et tales videntur magis diligere equum suum
quam se ipsos quia benedicant equus potum Nota exemplum
de magali qui lactucam comedit Tercium exemplum est
gratiarum actionis unde dicit gratias egit Quod est contra ingra-
tos sicut porcos qui semper comedunt et numquam levant
considerando unde dicit hoc peccatum summe deo displicet nec
inmerito si mutuat aliquis ab amico suo in recessu gratias
agit et quam vero remanet cum domino et non solum manus
sed sed cottidie dat nobis comedere cibos Studeat pervenit
deum cum omnia dedit in manus eorum Quartum exemplum est
largitatis quia distribuit quantum volebant tobie iiii
multum tibi fuit hoc est etiam contra avaros unde iob
non remansit de cibo eius et propterea non remanebit de .

ab omnes eius. Cuiusmodi exemplum discrecionis intellectuale frag-
mentorum unum colligite que superaverunt nota debuit epulas (?)
qui si micas de mensa misisset forte dapnatus non fuisset
et guttam aque perceperit forte obtinuisset. Notandum quod pistores
quinque panes quinque spirituales refectiones intelligunt. Unde primus
panis est consideracio peccati. hic panis si iuste consideremus
est ordeaceus quod nichil vilius est peccato. De hoc require
supra. Secundus panis est memoria mortis. hic panis est etiam
ordeaceus si asperitatem mortis consideremus. Quia et
instabilitas mundi nichil sapiunt (?) [...] cum anima separatur
a corpore melior dilectio nusquam sint. in aliquo recessu considerat
magnam virtutem anime. Et non quod ministri vivi portant postea
corpus ad sepulchrum. Anima pergit ad regionem penitus
ignotam et nescit viam dictam sive nocte ubi debeat
dormire. Tercius panis est memoria passionis christi quam sustinuit
non propter merita sed propter delicta. Si hanc mortem
christi diligenter consideramus bene nobis erit. Iste panis
est ordeaceus quod [...] oportet [...] non habentem durum
est sibi non promissa [...] non possumus pro [...] respondere
quia christus pro nobis passus est. De hoc require in parasceve. Quartus
panis est consideracio inferni quia pena inferni quasi intolle-
rabilis sit quia totus membris cum omnibus cruciatibus
suis non est ita intollerabilis sicut minima pena inferni
hic panis bene dicitur ordeaceus si iuste volumus considerare
penas inferni quia omnes penas quas passi sunt omnes sancti
in hoc mundo non correspondent minime pene inferni
De hoc tale habemus exemplum. Legitur quod quidam erat miles
potentissimus qui habebat multas possessiones et her-
editates. Iste cepit nimis deliciose et non curavit curam
de aliquo nisi ut corpus suum delicate nutriret et erat
enim nimis luxuriosus contigit autem quadam noctium

[Nota optime de quinque panibus]

[Miraculum]

ut dormiret et vidit multitudo demonum cum magno strepitu
rugientes ut leones et extraxerunt animam illius militis
et proicientes inter se sicut pilam unus ad alium tachinatus
~~dixerunt demones adinvicem portemus ei sedes et assimi~~
dixerunt cum adinferni illa autem anima nesciebat ubi esset quod
in ipsius et subito rapta erat a corpore Et cum rapta esset
dixerunt demones adinvicem portemus ei sedes et assimi-
lemur ut quiescat quia hic nobilis est Statim quod allata sunt
sedes ardentes cum pice et sulphure ferventes et demones
dixerunt ad illam sede hic ut potemus te poculis amaris-
simis cum quod portassent ei clamavit magno clamore
maledictus sit pater meus et mater mea de quibus natus
sum Statim quod tulerunt demones cyphum ardentem magis
erat pp et cum nollet bibere tulerunt cum super maledem
et cadebant eum Et cum sedit clamavit voce magna o
ve mihi ad quid natus sum Interim acceperunt eum demones
et super lectum quo erant aculei ardentes et fetor in-
tollerabilis posuerunt eum et dixerunt ad eum hic requiesce
in eternum et numquam memoria tui erit in eternum aput deum
Statim quod illa anima clamavit ve mihi quia deum offendi ve mihi
quia numquam liberabor Item dicit epistola Johannis seu dicit ipse hoc
Qui est ex deo verba dei audit Johannis ~~negociatores~~
negociatores volunt ire in longinquam regionem
libenter audiunt bona fama de illa regione quando
ipse dicit quod deus erat audiens comprehensus pro eo quod
veritatem loquebatur Unde dixit ei veritatem dico vobis
Erant autem quidam falsi religiosi inter eos videlicet pha-
risei qui persequebantur xpm ~~xpm~~ sed signa et
mirabilia que fecit dicebant ei iam vero totus mundus
post eum abiit Et xpm sapientem esse eius dixerunt eum
habere demonium Unde nos nec benedicimus quia samaritanus

eo eu et demonium habes et arrebant eum interficere Sed non dum
venerat hora eius dicit enim aug) Quod xpus fecit in[…] ante mor
tem suam nobis in exemplum omnis enim xpi accio nostra est in
structio primum est quod se de peccatis purgavit quia dixit Quis
ex vobis arguet me de peccato Secundum est quod communicavit ceteris
est quod habuit curam de matre Quartum est quod ordinavit testamentum
primum est quod de peccatis purgavit se quia dixit Quis ex vobis nota
tribus de causis non arguit dominus arguere Primo propter
amorem ut amicus etiam Secundo propter timorem ut humilis pa
rentem Tercio propter pudorem ut simplex sapientem xpus autem
volens ostendere suam innocenciam non interrogavit amicos suos
scilicet petrum et ceteros apostolos sed interrogavit inimicos suos qui
nichil aliud fecerunt nisi quod tractaverunt de morte sua quando et
quo ipsum interficerent dicens enim vos inimici mei dicite quid
enim mali feci vobis paratus enim sum ante mortem meam corrigere
pro eo quod propter vos mori debeo et nunc nota eius magna precia
non dixit mentitum Sed demonium non habeo nec interrogavit
… principes vos principes dicitis in quid enim mali feci
paratus sum corrigere nec interrogavit simplices sed legis peritos
et nunc apparuit sua innocencia sic dicit beatus petrus Qui
peccatum non fecit Sic et tu debes vivere ut non possis argui post
tuam mortem a principibus scilicet adeo et ab … te accusando ego
enim dominus et pater sic dicit ysa Ego sum tacens et non videns sum
infinitis cognoscere dominus iudicia faciens ipsi iudici non est in
iuriandum propter ipsius equalitatem quia deus iudicabit equaliter
regem et papam sic mendicum nec propter rigiditatem Solis
enim regibus et magnatibus reservant magne cause sed ipse
de omnibus iudicabit scilicet de paruis et de magnis nec propter ipsius
auctoritatem quia non qui de manu sua quemquam eripiat ~~sed~~
~~propter ipsius auctoritatem~~ Sed heu multi valde male expe
dunt se ante mortem suam non sapientes omne elemosina
dare plus enim delectantur in mundanis quam in spiritualibus de talib)
dicit dominus prob … predicacionis fastidiunt et abhorrent

Tales moriuntur bono odore quo vivificantur alii sic legitur
de quodam rustico Quidam rusticus cum deberet transire
per eandem viam ubi tenebantur diverse species aromatici qui
mortuus in spasmum cecidit Et cum artificio medicorum
posset restitui pristine sanitati quidam consilium tenuit
inquirentes fimum boum naribus eius apponentes et
sic restitutus est pristine sanitati Sedos communicant sicut tu
debes communicare idest corpus christi cum summa reverencia et
devocione corpus et sanguinem domini O miser peccator quare non
advertis dignitatem illius cibi Est enim sanus et medi
cinalis quia facit transire digne sumentes de morte
ad vitam eternam Unde Iohannes si quis manducaverit Sed multi
contempnunt istum sacratissimum panem christi temporalem delecta
cionem omnis cum temporalis delectacio parit fastidium et famem non
sacietatem Unde Micheas tu comedes et non saciaberis Tercio
fuit circa se mariam magdalenam idest veram penitenciam et non
falsam penitenciam cum sit in mortali peccato est sic falsa moneta dicitur
enim non liberabit homo solvens falsa moneta sic non liberabit
homo faciens penitenciam in mortali peccato quo addam et adiutam
eternam nisi informata caritate Unde apostolus Et tradideris
corpus meum Quarto ordinavit testamentum dedit enim corpus
suum delicatum iudeis animam patri suo vestes militibus matrem
suam Iohanni latroni paradysum dextero sinistro vero infernum
nobis corpus et sanguinem suum cottidie in sacramento Sic et
tu debes ordinare testamentum tuum ante mortem tuam commendare
animam tuam deo personam Sed quidam habent res iniuste acquisitas
et relinquunt uxoribus et filiis et animam suam dyabolo et
non deo commendant Rogemus Christum ut supra
a Cum sanguis hircorum et cinis vitule aspersus in
quinatos sanctificat ad emundacionem carnis quanto
magis sanguis christi qui per spiritum sanctum semetipsum ob
tulit inmaculatum deo consciam nostram emundabit ab operibus
mortuis ad serviendum deo viventi Hebr ix Deinde ipsa

dicitur dominica in passione quia sancta ecclesia heri cepit agere officium de
passione Unde queri potest quare sancta ecclesia non agit officium de passione
cum dominus passus sit septa feria in parasceue Ad hoc duplex ratio
potest assignari prima ratio est quia dominus lazarum ante feriam septam
in quadriduanum resuscitauit unde ab illo die pontifices et
pharisei concitati ad inuicem consilium inierunt quomodo xpm
occiderent et ideo passio xpi machinacione iudeorum post in sabbato
incepit Secunda est ratio secundum glosam passio domini uno die parte
non possumus ideo sancta ecclesia non incipit agere officium de passione
domini Nota multos effectus sanguinis xpi quos inuenimus in sanguine
xpi primus effectus est quia lepram emundat sic legitur in hystoria in
constantino imperatore legitur quod fuit quedam puella pauper et
leprosa que non potuit curari nisi balnearetur in sanguine virginali
Quod audiens sanguinem suum pro amore illius puelle fudit
et sibi balneum inde fecit et sic curata fuit Sic et xpi sanguis
fecit sanauit et puellam id est genus humanum per sanguinem dilexit
suum quod leprosum fuit xpus pro amore quod nimium hominem ut delicate
suo sanguinem suum preciosum fudit et ipsum sanauit Magna
est dilectio cum aliquis gaudet res corporales maior est subire mortem
xpi etiam sed tales pauci inueniuntur Hoc est xpus xpi nos
fecit lauando peccata nostra in sanguine suo Unde dicit propheta descripsi
te et Augustinus fuit aliqua mulier que filium suum tantum dilexit ut nomen
suum in manibus suis scribere faceret ut sic die noctuque memoriam
sui haberet quod fecit xpus Scriptos nos in manibus suis portat die
noctuque ut semper memoriam habeat et illa scriptura non fuit
calamo uel attramento scripta sed calami fuerunt acutissimi
claui attramentum sanctissimus sanguis scriptoris uidelicet
pergamentum cutis manuum et pedum et tocius corporis Dicit
quod habet volumina dicit beatus augustinus quod xpus tantum dilexit hominem si
xpus habuit tot membra quot sunt stelle in celo et quodlibet membrum
habuisset corpus illa omnia crucis patibulo appendisset antequam
hominem non redemisset ... tanta memoria sua dilexit nos
et lauit nos sanguine suo Secundus sanguinis effectus est quod purificat

sic legitur in naturis avium quod ... avis que dicitur pellicanus interficit pullos
suos ut dicit sanctus Ambrosius quosdam qui mortui nascuntur sed postea tamen
compatitur ipsis quod vulnerat se ipsum in latere suo et emittit proprium
sanguinem cum quo tangit ipsos et vivificantur Sic et Christus
sanguine suo vivificavit nos cum dampnaverit genus humanum
propter peccatum sed compaciens generi humano accepit carnem de
virgine et permisit se vulnerari et sic per effusionem sanguinis sui
vivificavit genus humanum Si vis vivificari in anima pone
cor tuum ad meditandum passionem suam Bernardus nil utilius nil
gloriosius quam frequens Christi memoria passionis Exemplum
in beato Francisco Nota filii vicem pendis qui tibi inter
scola parum servivit multo dignius Christo vere rependis et
servivit tibi multis annis et adhuc cotidie servit mittendo
tibi angelos suos qui custodiunt et defendunt te Adhuc Tercius
effectus sanguinis est quod dura mollificat sic legitur de adamante
qui mollificatur sanguine hirci Legitur in hystoria quod Salomon
edificavit templum ierusalem et quod lapides non poterat secari
propter duriciam tunc inclusit iuvenem struconem in vase vitreo
quod videns antiquus struccio quod non posset pullum acquirere
volavit in desertum et portavit album vermiculum mortuum et
cum sanguine vermiculi illius linivit vitrum et scissum est
Tunc Salomon iussit quod tales vermiculos et sanguinem
illorum linivit lapides et mollificati sunt Per lapidem qui
est frigidus durus et insensibilis intelligitur durum cor
quod non potest mollificari per predicacionem et non potest mollificare
amore dei et proximi Talis debet accipere sanguinem albi
vermiculi id est Christi qui dicit Ego sum vermis et non homo
quia paciens fuit et debet linire super cor suum Quartus
effectus sanguinis est quod animat Exemplum Est enim naturale quod
sanguinis aspectus animat hominem sic legitur in libro
machabeorum vi° de elephantibus dum deberent ire ad
bellum sic et sanguinis uve et mori et sic acuiabantur ad
bellum etc et animat sanguis Christi Quinto fideles contra

passionem xpi contra omnia vicia et peccata animat dic exemplum de quodam
monacho cui beata virgo puerum cruentatum ostendit Tercio) si passio xpi
ad memoriam reducit Quintus effectus sanguinis est quod pacificat et
reconciliat unde et sanguis xpi unde apostolus pacificavit nos per sang-
uinem suum deo patri Ante passionem xpi nullus erat qui prius
intraret ad patriam dei sed ipse passionem suam reconciliavit hominem
deo si passio tua pro me non interpellaverit salvus esse non potero hec bn
voluerunt iudei lapides ut iacerent ihesum ut supra
iohannes quod xpus agebat et faciebat omnia ad utilitatem nostram
convertebat ad nostram instructionem sicut miracula faciebat
ordinabat ad nostre fidei informationem sic faciebat et predicabat ex-
emplum faciebat ad nostram informationem sic patet hic quod
ihesus a iudeis abscondit dans nobis exemplum ut et nos sic
faciamus Notandum ergo premissis duo notantur primo est iudeorum
magna malicia quod xpm voluerunt lapidare Secundum magna
xpi paciencia quod voluit eis cedere Circa primum notandum quod
iudei xpm in quatuor mortes voluerunt pati primo ipsum occidere
volebant cum adhuc esset puerulus ipse herodes Secundo voluerunt
eum de quodam monte precipitare ut sic capite
fracto moreretur sic dicitur luce quarto Tercio voluerunt eum lapidare
sic hic in loco dicto Quarto voluerunt ipsum crucifigere quod et
postea fecerunt Primus autem in modernis multi adhuc occidunt
primo occidunt eum dum adhuc est puerulus mulieres que demum ad penitentiam
convertunt et de illa penitentia se revocant in moribus talium
xpus est puerulus et occidunt eum in primicia peccatis suis Secundo pre-
cipitant eum et caput sibi frangunt sic heretici unde corinth
caput xpi deus est Et quia heretici xpm non credunt deum
esse caput xpi auferunt Tercio sunt qui lapidant eum qui
malas cogitaciones et malas voluntates habent non cessant
Quelibet enim mala cogitacio vel mala voluntas est lapis
que incipit xpi mittit Secundo quot enim malas cogi-
taciones quis assumit tot lapides in xpm mittit Quarti
sunt qui ipsum crucifigunt qui post penitentiam ad peccata iterum redeunt

vn aplo rursus crucifigentes sibimetipsis filium dei Secundo fuit
in ipso magna paciencia quod patet in hoc quod iudeis frementibus
ipse abeis se abscondit seu absentavit in hoc dans nobis
exemplum ne immisceamus nos iurgiis et homines contenciosos
et iniuriosos vitemus et maxime qui ex viris correpcionibus
peiores fieri videntur Sunt enim quidam sic cera molles alii sic
lapides duri alii sic spine pungentes Prima sunt molles sic
cera cera enim mollis qui tangitur statim cedit sic sunt multi ita
mansueti qui tanguntur vel reprehenduntur statim obediunt et
ad omne opus bonum se duci permittunt ingenuam personam dicit
psalmista factum est cor meum tamquam cera liquescens tales si sepe amo-
nendi quod dicit crisostomus Iustus si amonitus non fuerit pronegli-
genciam evanescit Alii sunt ut lapides duri lapis enim dum
tangitur non cedit eo tamen ledit Secundo sunt multi qui eos repre-
hendunt non obediunt sed iniuria dampna persistunt Job cor eius
indurabitur ut lapis Tales sunt sepe amonendi et reprehen-
dendi quod sepe mollescunt et corrigunt lapis enim ex frequenti
casu aque cavatur Sic multociens homines duri ex frequenti
correpcione convertuntur Alii sunt sic spine spine si tanguntur
non cedunt sed eciam pungunt sic et multi qui dum corriguntur
non emendant se sed et reprehendentibus se sepe verba contu-
meliosa inferunt Et ideo qui tales vult reprehendere oportet
quod sit valde paciens exemplo christi regem Dicite in palmis
Cum appropinquasset ihesus bethphage quod tercio consuetudo
fuit inter iudeos quod aliquis princeps ab hostibus
cum victoria redebat populus occurrebat ei et lau-
des triumphales ei canebat sicut legitur de saule
et david Sic et domino cum suscitavit lazarum rediret ihierusalem pueri
hebreorum occurrerunt ei et susceperunt eum cum magno gaudio
et magno honore quasi dicerent celestis honor sit filio david
de ipso Nota in hoc obsequia sunt honores hodie fuerunt ipso
exhibita primo obsequium fuit sibi exhibitum in additi primo

Sciens cum iam appropinquaret tempus passionis sue cum venisset
bethphage que erat vicus sacerdotum in monte oliveti misit
duos de discipulis suis scilicet petrum et philippum precepit eis ut
adducerent sibi asinam et pullum cum ea. Secundum obsequium fuit
sibi exhibitum a iumentis dicitur quod iherusalem erat quedam asina com-
munis que serviebat pauperibus ad portandum aquas quod multum
malas habebat iherusalem et propter alia opera necessaria et erat ante
domum ananie legista et qui eius indigebat ab illo tenebat
et postea reducebat eam ad locum suum pullus et per eodem
opere nutriebatur et super hunc pullum secundum iohannem ihesus
sedit et equitavit in eo iherusalem. Tertium obsequium fuit
sibi exhibitum ab hiis quod quidam eorum sternebant vesti-
menta sua multi alii cedebant ramos de arboribus et ista
faciebant propter mirabilia que faciebat et maxime propter resusci-
tationem lazari sicut dicit iohannes xii et etiam ut iumenta lenius
et sine lesione incederent. Quartum obsequium fuit sibi ex-
hibitum a pueris qui clamabant osanna filio david ihesu
et pueri et cetere turbe que antecedebant et que sequebantur
cum laudibus et canticis ihesum usque in templum deduxerunt
et mansit ibi usque dum passus fuit. Et in signum huius
leguntur hodie duo evangelia unum in processione in quo re-
presentatur quomodo hodie honoratus fuit et aliud in missa scilicet
passio in quo representatur quomodo postea feria sexta inhono-
ratus fuit. Eodem enim die quo honoratus fuit eodem enim
die tractabant de morte eius heu quam brevis honor qui
non durat per diem sed dolor durat usque ad mortem
Unde isto informamur quomodo ihesum suscipere debemus ut
ipse nos in patria suscipiat ad eterna gaudia. Nota quod debemus
dominum suscipere sicut pueri hebreorum propter tria primo propter officium
congruitatis vel frequentatis secundo propter affectum nimie
caritatis sive dilectionis tertio propter affectum magne dignitatis

Nota quod christus
plus honorat
quam angelum

Primo debemus eum suscipere propter propinquitatem siue fraternitatem
assumpsit enim humanam naturam propter nos. Voluit enim parentelam
contrahere non angelicam naturam sed cum humana et hoc in eius
quod deus propinquior est homini quam angelo. angelus enim est filius
eius propter creationem. homo vero est filius eius propter creationem
et propter meritum passionis quod beata virgo est mater eius.
Vnde nusquam christus vocat angelos fratres suos sed ministros
sed hominem vocat fratrem suum. Gen. in hoc nisi ad amplexus
meos ut meus vade et dic fratribus meis. Et dominus est
pius et misericors. cum dominus ihesus dicit in quid tibi sunt
angeli respondet ministri mei sunt. Et at misericors
quid tibi est peccator respondet frater meus est ...
huius legitur iohannis xx quod dominus post resurrectionem apparuit
marie magdalene et dixit ei vade ad fratres meos scilicet
apostolos non dixit vade ad angelos sed ad apostolos et in hoc
maiorem dignitatem contulit homini quam angelo angelum enim
sola divinitate vestiat hominem vero vestiat divinitate
et humanitate sua. Exemplum huius habemus Gen.
plurimum ioseph qui maiorem partem dedit beniamin quia
frater suus fuit ex utrisque parentibus. Sic et christus et quia frater noster
est ideo debemus eum letanter suscipere in domum cordis
nostri in primis enim esset qui vellet fratri suo introitum in domo
suam negare. Sic et nos cum christus non recipit nos
Bernardus puto quod recipere me non potest nisi ad amplexibus meis
et caro decore mea. Secundo debemus eum lete suscipere
propter affectum nimie caritatis siue dilectionis Iohannes xv maiorem
hac dilectionem nemo habet. Magna est dilectio seu caritas
dividere cum amicis res temporales maior ad mortem subire
pro amicis istam dilectionem ostendit nobis christus quia pro nobis
mortem subiit. Nota istum amorem quem christus habet ad nos

ita magnus fuit et est quod oes amores excellit Est enim quadru-
plex amor s[cilicet] naturalis matrimonialis socialis et animalis
de hoc patet inferius in materia de dileccione dei Tercio debemus cum
lete suscipere xpi adventum magne dignitatis quod magne digni-
tatis sit notatur in hoc quod dicitur rex ipse enim est iste rex de quo
dicit psalmista dominus virtutum ipse est rex glorie ipse enim est filius altissi-
mi [et] io debetur sibi honor et dignitas Si enim honoratur rex ter-
restris quanto magis honorandus est rex celestis rex
eternus dominus dominancium videmus enim quod dominus terrestris a sub-
ditis suis honoratur ita quod servant eius precepta et obediunt
sibi in omnibus et ipse efficit eos in magnis honoribus et digni-
tatibus sic et rex celestis efficiet sibi obedientibus
magnis honoribus et dignitatibus ita principes nos
faciat rex glorie Rogemus igitur ut supra

B Enedictus qui venit in nomine domini preambulum require in
precedenti sermone Quia vero ista iiiior genera hominum notantur
qui honoraverunt dominum et ipsum receperunt primi
cedebant ramos de arboribus et sternebant in via
Secundi vestimenta sua prosternebant in via sicut modo videmus
pilos face Tercii spargebant flores in via in honore sui
Quarti ferebant palmas in via Hec iiiior genera hominum signant
quatuor status nunc Primi qui ramos de arborib[us]
cedebant et sternebant in via significant bonos coniuga-
tos qui pie feliciter vivunt et concordant sicut vos et spe-
cialiter enim planta et ramus qui plante inseritur una faciunt
arborem et unum ferunt fructum Sic coniugati debent
habere adinvicem parem amorem et voluntatem Voluit
enim dominus evam formare de limo sicut formavit adam sed de
costibus et ossibus viri sicut legitur gen. hec nunc de sponsis
ut vir non contempneret eam Voluit eam formare de capite
viri ut non dominaretur viro neque de pedibus ut penitus non
contempnaretur sed de latere viri ut amaret eam sicut se ipsum

Sed aliquando sunt qui pre habitant sicut duo galli se ipsos displumantes
sibi mutuum nos confidentes sicut apostolus tales non susci-
piunt deum cum primis hebreorum sed illi qui pre amore
sunt commorantes sicut zacharias et elyzabeth sicut legitur luce 1
sit quod erant ambo iusti Sed qui vestes preciebant an-
dum significant contemptores mundi scilicet qui gloriam mundi
non querunt sed gloriam dei ideo ei qui querit gloriam mundi
est valde periculum periculum et quando quod consufflat inveniens contra
peccatores sicut qui amat gloriam mundi excecatur memore dei non
ne est psalmus qui facit sibi lectum in profundo aqua sicut psalmista
et qui tantum in transitoriis quiescere quod pollicitus in suo proprio
ipso et gloriam mundi contempsit qui legitur vitas patrum qui faciunt
quasi milia hominum Multi antiqui patres se fatuos simulaverunt
ut possent sibi eterne avaricia ista legitur mirabilia primum quod quidam
pater requievit in quadam spelunca cum conventu aliquodam
solum ut veniret omnes facturus super filio suo defuncto
Et cum senex nec parturiunt et multi cum lampadibus
quia sed erant Quod cum senex videret simulavit se es-
se stultum spolians se vestimentis suis et in flumine
fatuus nudus lavabat vestimenta sua Secularis autem
currebant et dixit ipso residuum senex iste amisit sen-
sum et venimus querunt cur hoc fecisset qui ipso dicit
cum hec demonum Respondit et hoc ego volebam in
dicere eos tales qui hic humiliant se et fugiunt gloriam
mundi perdunt vestimenta sua cum deum Tercio ornavit
viam cum eis floribus cum dicit scilicet qui baptismi baptismi
innocenciam bene custodiunt Sicut beata katherina et multe
alie virgines tales ornat viam cum deum quod deus
specialiter diligit eos eos et honorat eum legitur quod dominus
iohannem inter diligebat quod permisit eum volumus recum-
bere super pectus suum Et permisisset eum recumbere

super pedes suos multum fuisset sed propter puritatem suam
permisit eum recumbere in pectore suo. Item virginitas
est pura hostia christi sed tales pauce sunt. Item virgines
deberent eciam bene custodire corporis sui sensus suos ut
non viderent vanitatem nec audirent turpia non
deberent currere per vicos cum iuvenibus quia iste sunt ut
ad lupinam debent habere mores nobiles et maturos
silvestria cum animalia solent solent habere pulchriorem
pellem quam animalia domestica sic tales habent pulchriorem
famam familiaritas cum iuvenum nutrix est scandali
Ambrosius sic ignis et aqua simul esse non possunt etc.
Item legitur regum primo quod Thamar fuit corrupta ab Amon
cum fratre suo quod sola cum solo fuit in thalamo. Item tales qui
Baptismi innocenciam bene custodiunt servent flores
Dominus quia hodie delectatur in pulchro flore sic dominus delectatur
in talibus. Pueri perceperunt palmas cum domino qui tam corporis ut non det dulcia bona
quam animam et ideo per dominus exponunt tribulacionibus et ideo
letanter suscipiunt. Tribulacio est munus dei dato vel
diligenda est. Solet homo habere multum diligere quod dat sibi
ab amantissimo amico suo licet aliquid sit parvi valoris ergo
debet diligere tribulacionem quam mittit sibi dominus. Item mali
non nos habent perimunt ad deum ire compellunt licet cum tribulacio
sit amara tamen non est foris proicienda sed quidam proiciunt ea
similes sunt simie que ascendit arborem nucis et
quando invenit amaritudinem in cortice proicit fructum cum cortice
quia non dum gustavit de granis quod dulce est et amittit totum
Sic et illi qui proiciunt tribulacionem propter amaritudinem ex quo
non dum gustaverunt dulcedinem regni celestis ideo amittunt
totum. Sed illi lete suscipiunt propter deum obviant domino cum
ramis palmarum per palmam victoriam intelligitur quia
vicerunt mundum. Rogemus ergo deum ut vitemus turpia

Benedictus qui venit in nomine domini quod notandum quod iii tangunt
iuxta tres modos quibus honoratus fuit dominus hodie
Quibus respondent iii victoria quibus fuit facta iij
Postea inhonoratus iniustis iii honorant nobis dominus spiritualiter
et inhonorant primus ei honoratus fuit a discipulis suis
preceptis eius humiliter obediendo unde fecerunt sicut precepit
illis dominus ipso modo honoramus a nobis quando mandatis eius
humiliter obedimus quod precepit faciendo et quod prohibuit non
faciendo Econtra fuit inhonoratus ab eisdem feria septima
quando omnes eum fugerunt in sua maxima necessitate cum in
dicunt in necessitate probantur amici Isto modo inhonorant
a nobis quando eius mandata fugimus et contempnimus
Et insanum est qui contempnit dominum non curando eius mandata
et etiam ab ipso contempnetur Nonne esset magnum
dedecus regi quando mandata sua contempnerentur preceptum suum
et adhuc gravius si eum honorarent cum eo honorarent cum tibi
sibi obviam procedendo hoc modo honoramus a nobis spiritualiter
per veram cordis contritionem quando homo contritus vere mutat
locum suum et statum procedit ei de loco viciorum in quo
erat in locum virtutum et sic vadit Christo obviam ad
suscipiendum eum Sed multi credunt se ire obviam
domino et vertunt sibi dorsum revertentes omnia dicta
domino et vertunt sibi dorsum iterum revertuntur ad consueta
elemosinam et iniuste acquisita reddere nolunt et certam
veniam voluntate nolunt Quia ut honorifice deus occurrere debet
se lavare per confessionem et contritionem Econtra fuit ab eis
inhonoratus sabbato post sacerdotes eum tempore ... capti sunt
Sic inhonorant spiritualiter a nobis quando Christum facti
cum clamamus ... Non quando peccata essent per dies
post pascha per peccatum Christum ... cum te
sic alios ... simul loquimini in domum suam cum ...
recipit et postea super eum ducat inimicos suos qui
appellarent Christum ... Sic faciunt illi qui
recipiunt eum in quadragesima et post pascha crucifigunt Christum
per peccata sua Tertio honoraverunt eum vestimenta sua

sternentes in via ipsa vestimenta intelligunt bona temporalia que
debent sterni in via id est pauperibus elargiri qui domini quia
conculcati sunt a mundo in hiis spiritualiter dominum honoramus Econtra
inhonoraverunt eum feria sexta vestibus ipsius spoliando Sic
inhonorant eum hodie qui spoliant pauperes qui sunt membra
christi Quarto honoraverunt eum ramis viam decorando
unde alii autem cedebant ramos de arboribus Sic et nos de
bemus obviam ire deo et virgam discipline in manibus
portare sed quidam portant scilicet virgam in dorso et non
in manibus Consimile exemplum Quando ei homo portat in manibus
innocet sed quando portat in dorso non potest mitigari Sic qui
multi agunt penitentiam non videbunt mercedem domino Econtra
inhonoraverunt eum feria sexta virgis dorsum suum per
cuciendo Sic spiritualiter inhonorant eum recidivantes in peccato
Quinto honoraverunt eum salvatorem confitentes unde osanna
id est salva nos obsecro hoc modo honoramus eum quando pure
et simpliciter credimus in eum Econtra inhonoraverunt
eum feria sexta clamando contra ipsum salvos fecit alios
Sexto honoraverunt eum laudando unde turbe que precedebant
et que sequebantur clamabant dicentes Benedictus qui venit
Isto modo nos honoramus eum corde cavendum ne discordet
cor ab ore Econtra inhonoraverunt eum feria sexta ipsum
blasphemando et clamando crucifige crucifige eum hoc
modo multi inhonorant eum adhuc scilicet blasphemando Septimo
honoraverunt eum ut regem habendo unde dicebant benedictus
qui venit in nomine domini rex israel Isto modo honoramus eum et
regiam dignitatem attribuimus quemadmodum arbor que
quanto magis est ornata tanto magis inclinat se sic
Sic et homo debet se inclinare pro beneficiis dei datis
adeo Econtra inhonoraverunt eum dicentes non
habemus regem nisi cesarem Sic inhonoraverunt
eum imperantes et scribe qui gloriam querunt de bonis operibus

ut non est bonum
Sermo ...

suus Hoc modo inhonoraverunt eum herodes sic legitur actuum et ab angelo
percussus est et consumptus a vermibus expiravit eo quod non
dedit honorem deo Et adhuc multi tangentur) Sicut mandatum
Omo quidam fecit cenam magnam et vocavit multos
Luce xiiij Consuetudo est quando aliquis rex vel princeps aliquod
festum preparat se ad ibi veniendum Quidam hoc
veniunt ut discumbant quidam ut iocundentur quidam
ut elemosinam accipiant ut pauperes et infirmi xpistus autem fecit
cenam magnam ex sola dilectione et illam fecit de optimis
rebus scilicet de corpore et sanguine suo Notandum quod sacramentum domini
corporis dicitur cena magna propter tria Primo propter ~~institutorem~~
instituentem sive preparantem Secundo propter magnam fidem
hominis quam oportet habere in hoc sacramento Tertio propter multi
plicem effectum sumentis ita dico si sumit digne ideo
in mortali peccato Secundo nullus adeo est dignus sed oce
sumus egentes Primo hoc sacramentum dicitur cena magna propter
ipsum Et magna ex dilectione instituit et
institutorem scilicet xpistum
preparavit nobis hoc sacramentum Nunquam et aliquis rex dilexit
filium suum ut daret sibi carnem suam ad manducandum
candum et sanguinem suum ad bibendum quod xpistus fecit
nobis in libro Considera o homo quantum tenearis deo tuo
qui dedit tibi carnem suam in cibum et sanguinem suum
in potum Beati qui adhuc esuriunt et desiderant
micas dei amore et ideo stulti sunt qui non veniunt
sed contempnunt venire ad hanc cenam Ideo ne stultus
esset qui esset in deserto et fame omnino deficeret et
transiret circa hospicium in quo esset largus hospes
qui omnibus supplementis) large ministraret et
nullum inde precium inde reciperet Quicumque illud
hospicium negligeret et sic periret merito stultus esset
Sic est de nobis quia et sumus in exilio et in deserto
huius seculi mundi apostolus Non habemus hic manentem
civitatem Et si non venerimus ad cenam hominis huius

ide xpi matrem morte cena O tu miser si nolles venire ad
cenam xpi ppt amorem suum saltem posses venire ppt
largitatem suam videmus enim quod ubicumque aliquis princeps
vel magnus dns large remunerat servos suos quod multos
hnt sibi servientes Quis autem umquam largior fuit xpo qui
dat non aurum vel argentum sed dat tibi pro servicio tuo
celum scos et seipm ve autem omnibus qui contempnunt gratiam
istam Un aug[ustinus] dne deus quod e immundo dicit in ut amenta
et precipue illud quod dedisti nobis corpus tuum in cibum et
sanguinem tuum in potum qui lavunt nos a peccatis nris
Et sic dicitur sacramentum dni corporis cena magna ppt institu
cionem .f. xpm Secundo dicitur hoc sacramentum cena magna ppt
magnam fidem hois quam debet et oportet hre hs in hoc
sacramento Oes enim sensus hois obstant vel contradicunt
huic sacramento oculi tn vident nisi panem manus nichil tangunt
nisi panem os tuum sapit nisi panem Et tn ibi verum est
corpus xpi et hoc indicat tibi fides hoc quod sacerdos dicit
illa verba in missa que xpus hodie in cena quando dedit discipulis suis
corpus et sanguinem suum dicens accipite et commedite
Quandocumque sacerdos dicit illa verba in missa super hostiam illa
verba tantam hnt vim quod cogunt deum venire de sinu patris in
manus sacerdotis et qui hoc non credit hereticus est ita videlicet
tunc est ibi sicut fuit in utero virginis et sicut pependit in cruce
et ubi est in celo contra hoc dicunt heretici quomodo potest in carnem
panis et in sanguinem transformari et si transformaretur
quomodo posset xpus in tam modico pane contineri Ibi nescit
quod ewangelium dicit Quod omnia possibilia sunt apud deum Et bene
panem quem omni die comedis et vinum quod bibis transformat
in carnem et sanguinem quis impossibile fuit .f. transformare
panem et vinum transferre in corpus et sanguinem suum
Et potuit hoiem mutare in statuam ut dicitur gen uxorem
in serpentem mare dividere ita ut filii israel transirent
sicco pede quomodo tunc non potest panem et vinum in corpus et
sanguinem suum transformare Et ideo ecciam fecit hoc sacramentum

non credunt esse verum corpus xpi et sanguinem et sedeant
corpa cum unusquisque maxime indiget ut habeat firmam fidem
in hoc sacramento et maxime in articulo mortis quia tunc dyabolus maxime
homines temptat ut seducat eum a fide ut legitur quod quidam qui
fuit sanctissime vite Tercio hoc sacramentum dicitur cena magna
propter multiplicem effectum in sumente si digne et sine mortali
peccato sumit Quia dat vitam eternam Johannis vi Qui manducat
carnem meam digne etc Indigne sumens corpus xpi condempnationem consequitur
et licet hoc sacramentum per se sit bonum tamen obest malis non ex
parte sacramenti sed ex sumentis defectibus licet vinum ex natura
sit bonum et sanum sanis sed infirmis et febricitantibus
omnino obest ex defectu nature Sed hoc sacramentum est utile
sanis et iustis sed infirmis id est peccatoribus insanum
est exemplum iude postquam accepit buccellam de manu
domini quod tamen non fuit corpus domini secundum quosdam peior effectus
est sic illi peiores efficiuntur qui hoc sumunt sacramentum
in mortali peccato ideo omnis sive sit sacerdos sive laicus nullus
debet accedere in mortalibus Et nota si tales ita acci=
piunt corpus xpi sunt sicut luna que quanto plus soli appro-
pinquat tanto fit obscurior sic tales sepius accedunt
hoc sacramentum tanto peiores efficiuntur et desperant tales
peiores sunt iudeis quod si congnovissent ipsum fuisse xpm
numquam ipsum crucifixissent sed xpiani peccato credunt
deum in hoc sacramento esse et tamen ipsum suscipiunt et peccatoribus
xpo oris non potest quia loquitur contra se ipsum crucifixit
iudeis dicens pater ignosce illis Sed xpiani ipsum sci-
enter crucifigunt quantum in ipsis est et ideo non potest propter
orare Iudicium Johannes baptista fuit mundus matris sanctifi-
catus et in heremo conversatus tamen timuit tangere
verticem domini quando ipsum debuit baptisare Quis tu
maledicte homo audes accipere hoc sacramentum in modo tuo
maledicto legitur in iii regum Quod deus occidit lxx
viros et l milia hominum de plebe ideo quod viderat archam domini

· iudeum q̄ fuit infra figuram corporis dominum Quo circa credis q̄ vindicat
irate quam plurimis corporis sui sumere polluta consciencia Et ideo quilibet
debet imitari consilium et doctrinam apostoli qui dicit probet
autem se ipsum homo Quamquam vult liquidum preciosum alicui vasi
infundere primum probat vas utrum mundum sit an non Sic
et qui vult corpus christi suscipere debet se prius probare si habeat
rectam fidem et puram Impuram fidem habent secundo incan-
tatrices qui baptisant ceras et faciunt ymagines
decoris Secundo debent se probare si bene mundaverint
consciam suam non tamen a maculis sed eciam a poris peccatis
Qui enim vult pulcherrimum dominum recipere omnimodis debet commu-
ndari si rex francie vel ~~bohem~~ bohemie traderet annulum
suum dicens Serva michi annulum istum quousque repetam
illum a te et si bene in ipsum servaveris dabo tibi talem vel
talem civitatem et si non feceris suspendi te faciam Quantum
cum magna diligencia ipsum servaveris etc Ipse dimisit unicuique
animam quia sit mundus quam si fecerit non unum regnum terrenum
sed regnum celorum vult sibi dare Quod si non fecerit suspe-
derit in inferno Tercio debet se probare si habeat veram
contricionem an non si non habet contricionem non debet accede-
re Qualiter debet esse contricio debes enim dicere cum propheta recogi-
tabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee
Quasi diceret quicquid peccavi a puericia mea usque huc vel
vel opere vel cogitacione doleo toto puro corde Et quando sic
contritus cum bono proposito ille probat se Sed quidam modo
habent contricionem post recepcionem communionis sed heu illa
cito transit et illi recipiunt dominum sicut prius hebreorum sicut actum
est in die palmarum receperunt cum gloria occurrendo sibi
et postea in parasceve suspenderunt eum sic faciunt quidam
modo Quarto debet se probare an enim bene vel non sit
confessus quia puram et plenam confessionem requiritur·

ho abs abortus patris Sed heu pauci sunt qui vere et iuste
confitentur vnde si possibile esset si homo esset circa infernum
et clamaret vos maledicti est aliquis inter vos qui fuit
rome multi responderent quod sic Et si interrogaret an aliquis
inter vos qui puram confessionem responderent non Et ideo
dicit aug sacerdotem querat qui sciat soluere et ligare Qui
enim vult transire per mare oportet quod habeat bonum ventum per ventum
intellige bonam voluntatem in confessione per nauclerum
intellige bonum et discretum confessorem quod sic boni et
discreti confessores replent celum sic mali et indiscreti
infernum Qui enim sic se probauerit post sic dominum etiam in
dulgenciam merebitur omnium peccatorum Quintum vnum superius
Ego dominus et magister vester dedi vobis exemplum vt et vos
ita faciatis Iohannis xiii Saluator noster ihesus hodie
reliquit exemplum in pedum lotione pro qua dicit
Ego dominus et magister vester laui vobis pedes et vos debetis
alter alterius lauare pedes Exemplum puritatis
reliquit nobis misericordis et sanguinis sui administratione
Qui dixit hoc facite in meam commemorationem Et in quantum
discipulis ministraret corpus suum et sanguinem surgit
a mensa et vestimenta sua deposuit et linthea se precinxit
et pedes eorum quibus ministrauit lauit vere magna
et mirabilis ostendit in ipso humilitas Si consideret
quis lauit quod dominus et magister Et quibus lauit humilibus
piscatoribus et ipsi quod lauit ipsi exemplum exprime
humilitatis vt et ipsius humiles permaneret Primo con
sideremus quis lauit quia dominus et magister Solet enim quis dici
dominus ipsius terre ipsius dicatum placeam nobilitatem Sic ipse dicitur
dominus ipsius ipsa terra primo dicitur dominus ipsius nobilitatem quia ex
nobili et regali femine est natus vnde legitur in ewangelio math
Quam pueri hebreorum receperunt cum ramis palmarum
clamauerunt dicentes benedictus qui venit in nomine domini rex israel

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Item legitur de cecis que illuminavit quod appellant eum dicentes
Unde ait domine ut videam lumen Secundo ipse dicit domino ihesu requiescat
Unde ait dominus ut videam lumen secundo ipse dicit domino ihesu requiescat
sanctissimus unde nolite ut video ipsum eo in Tercio dicit dominus
et magister premineat scia quia oculis sancte abeo suspirarit
et dicit etiam magister ihesu cognicionem interiorem quod non solum
exteriorum verum etiam interiorum et cogitaciones hominum cog
novit unde deicere nullus competeret hoc nomen nisi soli deo
Quarto dominus ei est magister ut qui melius est etiam sunt humilitas
in ipso quia simplicibus hominibus lavit pedes unde hoc videtur
quod hoc homini lavit pedes Item quod angelis lavit pedes sed
nunquam legitur quod angeli laverit pedes hominis Sed hec nimia
humilitas fuit in ipso qui non est angelus sed angelorum dominus hodie
lavit pedes discipulorum potuisset et hodie precepisse angelis
sed noluit Sed cum ihesu quid fecit subiungit dicens exemplum
dedi vobis Secundo reliquit nobis exemplum puritatis quod tra
corporis sui ministracionem Tradidit et nobis corpus suum
dedit discipulis suis dicens accipite et manducate hoc
est corpus meum Sed sumere illum qualiter dignitate suscipi
amus exemplum dedit nobis cum quando corpus suum dedit di
scipulis suis surrexit a cena Innuit nobis quod post porrecta
est gula et ihesu hoc fecerunt etiam quod hoc sacramentum sumi debe
ieiuno stomacho propter hoc quod deposuit vestimenta sua innuit
nobis quod debet dimittere avariciam et hic caritate nullus
enim avarus debet percipere hoc sacramentum Exemplum iude
qui fuit avarus et fur et qui presumpsit accipere buccellam
intravit in eum sathanas propter hoc quod lintheo se precinxit
Innuit nobis castitatem quod maxime castitas debet vigere
in illis qui percipiunt hoc sacramentum et maxime in sacerdotibus
qui hoc sacramentum pertractant manibus unde exodi sacer
dotes qui accedunt sanctificentur ne percuciam eos et
ideo cum et sacerdotes continue accedunt ad altare sancti
tificare ideo continuam eis indicit continenciam
exemplo videlicet vivens in deliciis mortua est ut ecclesia

melerias mo magis regnat luxuria verum habundancia
et quia hoc sacramentum omnes dant alys et ipsi sumunt io debe
rent omnes esse casti et io soli non ab operibus malis sed eciam
ab affeccionibus malis est abstinendum in pectore ablutos
humilitas invitat vt supra

Ad mensam magnam sedisti scito quod talia oportet te
preparare qualia sunt in hostia Quanto maiore festi
vitas tanto se melius se preparent homines ad eam et quoniam
modo instat nobis festiuitas magne gracie in qua homo cum deo
concurrens perfecte sacramentum huius sacramenti io cum omni diligencia
debemus nos ad eam preparare Et hoc est quod dicitur in proposito
Corpus christi dicitur mensa tribus de causis primo propter mag
nam caritatem quam nobis dominus in hoc sacramento exhibuit
vt ostendit quod dedit nobis corpus suum ad sumendum
O quantam dileccionem exhibuit nobis miseris peccatoribus
si vellemus pendere quod dedit nobis corpus suum sanctissimum
iohannis Cum dilexisset suos qui erant in mundo usque in
finem dilexit eos Secundo propter fidem credencium omnes enim
sensus resistunt huic sacramento oculus enim non videt nisi
panem os non gustat nisi panem manus non tangit
nisi panem et tamen firmiter est non aliud nisi verum
corpus christi Et hoc indicat nobis fides nostra augustinus crede
deum omnia posse et nichil erit tibi credere impossibile enim deus
virtute sua mutat virgam in serpentem
et hominem in statuam salis vt supra Tercio dicitur mensa magna
propter effectum gracie auget enim virtutes in homine et confert
graciam confortat hominem ad resistendum vicijs et ducit
ad eterna gaudia Qui ergo vult accedere ad mensam debet
preparare talia que sunt in hostia Notandum quod hostia in qua
conficitur corpus christi septem debet habere in quorum si enim
defficit tunc non vsus candida triticea tenuis non
magna rotunda Expers fermenti sed tale sit hostia christi

Qui vult ergo accede(re) ad hanc mensam oportet eum habere illa septem
et contraria septem que habent accidentia. Primo requiritur in hostia 1
quod sit candida et munda. Sic accedens debet esse mundus
quod non habeat aliquod mortale peccatum quod non permittit quod velit esse
aliquis contritus. Sic non debet accede(re) specialiter nisi sit mundus
correctus. Probet autem se ipsum homo. Nota qui indigne sumit corpus
christi in mortalibus peccatis peior est iudeis qui christum cruci-
fixerunt. Iudei et nequaquam christum crucifixissent si scivissent
ipsum fuisse christum propriam (?) et per fidem sciunt ibi esse verum deum
in hoc sacramento et tamen ipsum quidam indigne sumunt. Apostolus:
qui manducat et bibit indigne iudicium sibi manducat
et bibit. Unde pro talibus non videt rogare. Secundo re- 2
quiritur de hostia quod sit triticea. Triticum est dulce. Et accedens
debet habere dulce cor contra iram nullius et qui habet iram
in corde suo debet accede(re) ad hoc sacramentum quod ipse dominus pro-
hibuit per christum dicens Nolite sanctum dare canibus. Canes sunt
detractores qui detrahunt bonis et mordent eos tacite
sic canes. Tales non debent accede(re) nisi prius dimittant
iram. Sed si accesserint tunc gravius punientur in inferno
Quos punient si totus mundus cognoscet quos punient
et illi totum possent sustinere tamen non punirentur quantum
tales puniat dominus unus ius (?) qui dicit ite maledicti in
ignem. Quicumque habet iram in corde suo dimittat deo qui dicit michi
vindictam et ego retribuam. Qui secus facit non debet
accede(re) ad hoc sacramentum. Tertio requiritur de hostia quod debet 3
esse tenuis. Sic homo accedens ad hoc sacramentum debet esse mo-
deratus et non gulosus. Gulosi et ebriosi qui semper sunt
in taberna sic tesseratores qui deum et matrem suam blasphe-
mant non debent accede(re) ad corpus christi sumendum. Quidam
enim ita gulosi sunt quod in nullo habent delectacionem nisi in co-
medendo et bibendo et obliviscunt deum mandibus (?)
suis. De illis dicitur Osee Comedent et non saturabuntur glo(?).

in inferno comedent eum tales gulosi erunt ne bibentes sui et
tales multociens moriuntur duplici morte scilicet eterna et temporali
Quarto requiritur quod hostia sit parva et non magna Sic acce-
dens non debet esse magnus per superbiam sed debet esse
humilis Superbia enim omnes virtutes et omnia bona annichilat
in homine infatuat enim hominem sicut vinum ebrium vinum blande
ingreditur in hominem postquam vero receptum est dominatur in homine
et facit eum fatue loqui et fatue incedere Sic homo quando
recipit superbiam quod cum fatue loqui quod aliis displicet et credit
quod talis sit qualis non est cum tales si voluit accedere ad hoc
sacramentum debent esse prius idest humiles mitis in factis
et in vestitu Quinto requiritur de hostia quod sit rotunda Sic accedens
debet esse rotundus idest non accidiosus Quod enim rotundum
est volubile et currit Sic tales homines debent ire de
una virtute in aliam ymmo accidiosi et hoc requires dyaconus
est et sicut hospicium meum quia vacuus est ab omni bono talis
eciam non debet accedere nisi postposita accidia et exer-
citet in operibus bonis Sexto requiritur in hostia quod sit sine
fermento Sic accedens debet esse sine fermento idest sine invidia
Invidia enim est vicius dyaboli dyabolus enim per invidiam decepit
primos parentes quia invidebat eis de regno celorum quod
ipse amisit et propter hoc adhuc decipit homines per invidiam
ut eos impediat ne perveniant ad regnum celorum Cum enim
invidia occupat cor hominis tunc nullum scelus tam abhorret
propter invidiam enim caym occidit propter invidiam iudei occiderunt
christum Sicut dicebat pylatus quod iudei per invidiam tradidissent
eum sibi Invidia est enim sicut vermis qui rodit radicem arboris
ut arbor arescit Sic multos rodit vermis invidie in corde
quod totum corpus eorum arescit Tales non debent accipere
corpus christi nisi eiciant invidiam a corde Septimo requiritur
quod hostia sit sine sale Sic accedens debet esse sine sale idest
sine avaricia Qui enim sal comedit multum sitit Sic

avarus semper sitit numquam sufficit ei avaricia enim facit totum
mundum tam laycos quam clericos Cum omnia vicia cessant
in homine tunc avaricia manet et interdum augetur Et
ei sicut ignis qui non extinguitur ex appositione lignorum
ita avarus numquam implebit pecunia Tales non debent
recipere corpus christi nisi exuunt avariciam quod patet ut supra
Cantate domino canticum novum quia mirabilia fecit
Ps. Verum illud exponi potest de hodierna festivitate
magna domino mirabilia fecit nobis et fecit maiora mirabilia
sicut hodie quando corpus suum in panem et sanguinem suum in potum
transmutavit Quis umquam audivit talia et celum cum terra
usque ad eternum non esset adeo mirabile sicut istud quod christus trans
mutavit et transmutat cottidie panem et vinum in corpus
et sanguinem suum in potum gaude hodie peccator et lauda deum
propter caritatem quam ostendit deus hodie et cottidie Et adhuc nota
quod deus hodie fecit tria mirabilia primum mirabile fecit
hodie in sacramenti confectione de qua ps. cantate deo canticum
novum Non ne magnum mirabile quod simplex panis trans
mutatur in corpus christi Sed quod christus de virgine natus est
Sed exemplum licet virginem parere sanis contra naturam
est tamen mulierem parere naturale est virgo cum mulier habet
aliquam similitudinem quod autem panis in corpus christi convertatur
hoc est supra naturam quod non potest comprehendi nisi per fidem unde
oportet te firmiter credere quod ad verba sacerdotis convertitur in corpus
christi ita veraciter sicut fuit natus ex virgine [illegible] sicut pependit in cruce 17
et sicut omnibus apparebit in iudicio et hoc magnum est mirabile
quod simplex panis convertitur in corpus christi sed nichil est impossi
bile apud deum unde hoc sacramentum debet homo accedere cum magna
contricione et devocione quia dat vitam eternam Johannis qui manducat
carnem meam habet vitam eternam Qui autem sine contricione et devo
cione accedit iudicium sibi manducat et bibit secundum apostolum 27
Secundum mirabile quod dominus hodie fecit hoc fuit quod se humiliavit
ad hoc quod pedes discipulorum suorum lavit Tercia deus

Quanta vnquam tam humilis fuit sicut tu Christe non est vt fuit magna
humilitas quod creator celi et terre lauit pedes discipulorum
suorum et non solum illorum qui fuerunt mundi sed eciam pro
ditoris sui qui plenus fuit immundicia istam humilitatem
admirabatur sanctus petrus dicens domine tu non lauabis mihi pedes
meos inum Sciens quod peccatus si non audiuisset beatus petrus illud
verbum quod dominus dixit adeo nunquam admisisset sibi dominum lauare pedes
dixit ei si non lauaro te non habebis mecum partem mecum
Sed hanc stupendam humilitatem christi permisit ei discipulos
suos quiescere et surrexit a cena vt ministraret eis quis
vnquam vidit et audiuit talia et tantam humilitatem
in aliquo homine sicut in christo vnde dicitur notate // Scitis quid fecerim
vobis ego dominus et magister vnum exemplum dedi vobis Ecce con
siderari quid docuit humilitatem quod impossibile est venire
illuc quo tendit sine humilitate Sicut ei impossibile hominem est venire
illuc qua tendit sine via sic impossibile est hominem peruenire
sine humilitate ad regnum celorum vnde gregorius) qui virtutes
sine humilitate congregat est sicut qui cineres in ventum portat
3 // Tercium est mirabile quod dominus hodie fecit est quod docuit sua dulci
et sancta predicatione vnde dicitur Incepit dominus cepit facere et docere
quod probat quod docuit verbo compleuit exemplo et opere hoc non
fecerunt aliqui depredatores) quibus concludunt ora
Sed quid docuit christus discipulos suos docuit ei eos vt
essent stabiles in fide vnde per non turbetur cor vestrum neque for
midet Sciuit ei quod oportebat eos multa pati propter eum et
propter regnum celorum et ideo docuit eos vt essent stabiles
in fide Et docuit eos verum caritatem vnde per mandatum
nouum do vobis vt diligatis inuicem Si vis volare ad
celum oportet te habere duas alas quia impossibile est hominem
venire ad celum sine caritate dei et proximi // Quartum mi
rabile est quod dominus hodie fecit hoc fecit iuda quantum
ad passionem Conpaciebatur ei sibi et hoc fuit mirabile
87

quod sibi compatiebatur quia nichil cogitauit nisi quo xpm 1
traderet quod nos pauci fecerunt Dominus tamen magna fecit circa eum
ut eum a malo proposito reuocaret et hoc probat tribus quod noluit eum
prodere ne confunderetur sed monuit eum ut resipisceret Dominus
noluit iudam prodere discipulis suis quia legitur quod petrus xpm
intantum dilexit quod si prodidisset eum discerpsisset eum dentibus 2
suis Et compassio sua adiudam notatur inhoc quod miti uoce
monuit eum cum dixit Amen amen dico tibi quod unus vestrum
me traditurus est Sic compassio sua fuit adiudam quod lauit 3
sibi pedes suos Quasi diceret o iuda si non attendis verba mea
ut cesses aproposito tuo malo respice tamen obsequium quod tibi
exhibeo scias quod sum dominus et deus tuus seruus tibi pedes
tuos lauando Sic compassio sua fuit adiudam inhoc quod corpus 4
suum et sanguinem suum sibi tradidit insalutem ut cui iam corpus
suum vendidisset iudeis et hoc fecit ut eum tam magno dono
eum adamorem suum alliceret sed nichil profecit quia plenus
fuit dyabolico spiritu sed contempsit et tradidit eum pro xxx
argenteis Adhuc audi magnam compassionem xpi adiudam 5
Cum appropinquaret iam hora ut ihesum caperent et traderet eum
iudas dixit ei dominus amice adquid venisti Quasi diceret dominus
licet me vendidisti adhuc age penitentiam et inuenies graciam
Dominus appellauit iudam amicum suum ut ostenderet pietatem
et misericordiam suam quod paratus est recipere peccatorem qui conuersus
fuit aduersum primum Osculum ei eciam non negauit insignum
veri amoris quia uis iudas ad xpm tamen dilexit eum
xpus Caue o homo ne osculeris xpm cum iuda hoc legitur quod iiij^or 1
pede persone osculate sunt xpm scilicet maria mater eius Symeon
intemplo maria magdalene et iudas proditor prima persona
que xpm osculata est fuit maria mater eius que ipsum sepius
osculata est quando peperit eum mulieribus suis et illud osculum
fuit amoris et dilectionis Osculatus est eum symeon qui 2
accepit eum inulnas suas intemplo insignum reuerencie

Sic non iiij^or persone osculate sunt xpm

3 Et devocius osculatur cum maria magdalena in signum reconciliacionis
sic qui inimici venerunt ad pacem osculant se invicem oscu-
latus est eum iudas in signum prodicionis Unde quicumque hodie
xpm osculatur videat quis osculetur Ille eum qui nullum timo-
rem et amorem in corde suo habet appropinquans sinum
illi osculantur eum cum maria matre ihesu Ille autem qui circa 2
passionem domini multa reverencia et devocione lacrimarum
effusione afficiatur osculatur eum cum symeone Ille autem qui prius 3
erat inimicus domini et iam reconciliatus est sibi osculatur
eum cum maria magdalene Iste autem qui hodie xpm osculatur 4
et in mensa altaris cum ipso epulatur et post pascam iterum ad
peccata revertitur osculatur eum cum iuda proditore Magna
est prodicio hodie xpm osculari et in mensa ipsius comedere
et postea ipsum de domo cordis sui ipsum turpiter expellere
Talibus potest dici verbum imperative illud ps veniat mors
super illos Nota peccatum facit hominem indignum communi-
cantibus tribus de causis scilicet habitu ut qui accedit non contritus
de peccatis perpetratis et sine confessione Aut actu ut
qui immutat formam sacramenti et ipsum irreverenter tractat
Aut proposito ut qui habet voluntatem peccandi mortaliter
in futuro Multa sunt mirabilia in hoc sacramento Primo quod ibi
est corpus xpi in tanta quantitate quanta fuit in cruce
et sic est in celo non tamen excedit dimensiones hostie illius
Secundum est quod corpus xpi non augetur ex multitudine hostiarum 2
consecratarum nec minuitur ex paucitate hostiarum sumptarum Tercium 3
est quod idem corpus xpi non est in pluribus locis sed in omnibus
locis et sub omnibus hostiis consecratis Quartum est quod 4
qui dividit hostiam non dividit corpus xpi sub qualibet
specie est totus xpus Exemplum speculum dividatur in multas
partes unaquaque pars retinet suam formam Quintum 5
est qui tenet hostiam in manibus et videt oculis corpus xpi

non tangitur nec videtur sed hec omnia circa ipsos sunt Nota nulla
necessitas debet compellere ne aliquis in mortali peccato con
municet non vult deus tam preciosum thesaurum in vasis
vilibus reponi Rogemus Et sermo in die parasceven primus

Respice in me et miserere mei quia unicus et pauper sum
ego ps Consuetudo est ut pauperes et debiles
et nudi et infirmi sedent iuxta viam et ostendunt
membra maxime debilia et deformia et clamant ut transe
untes ipsos misereantur ipsorum et ipsis subveniant Sic christus
hodie fecit ascendit iuxta viam elevatus in cruce pauper
et nudus Et ita pauper fuit quod non habuit ubi caput suum re
clinaret ostendit nobis manus perforatas una cum pedibus
et latere caput cruentatum nobis totis viribus clamat ut si aliquis
sit qui eum hodie intueatur et eius inmenso dolori compaciatur
dic ei respice in me Et Nota quod debemus christum respicere ut
filius in patrem amantem ut heres in servum ministrantem
ut discipulus in magistrum informantem primo debemus e
christum respicere ut filius in patrem amantem unde dicitur nunquam
ipse est pater tuus qui possedit fecit et creavit te Sed heu multi
contempnunt christum talem patrem et eligunt sibi patrem dyabolum
pauperem nudum insipientem et infidelem Quod dyabolus pauper
sit potest intelligi ex paupertate hereditatis quam dat servi
toribus suis que est infernus qui ita pauper est ut nec guttam aque
invenient ibi Exemplum in divite epulone Est eciam in
fidelis adiutor unum quidem adiutorium prestat ut pt ad fa
ciendum peccatum sed post hec ideo facit ut tempestus occidat Est 4
consiliarius insipiens et hoc facit dyabolus Exemplum cum me
ius suggestionibus peccare facit proximam penam sibimet
graviorem facit quia quanto plura lingua apponunt
tormentum tanto plus cessat ignis Sic infidelis est filius qui
contempnit patrem pium et fidelem miserabiliter propter ipsum

tractatum et non miseretur sed non plangit vulnera que hodie recepit pro
nobis dicit quod fuerunt sex milia vulnera sexcenta et lxvi Quis unquam
vidit vel audivit tam fidelem patrem sicut est christus Unde dignum est omni
laude qui vulneribus hodie compatitur que christus pro nobis suscepit Legitur
de quadam virgine que cum staret coram ymagine beate virginis et in
spiritu pro nimia miseria matris cepit cogitare quod christum tantum
humiliavit se pro ea et flevit amarissime et cepit cogitare
singulas passiones christi quomodo captus est ligatus colaphisatus
consputus flagellatus crucifixus et dixit Adeo Eya pie deus
quanta passus es pro nobis et numeravit singulas passiones cum
fletu magno Tunc pius ihesus recepit omnes lacrimas illas in manus
suas et posuit pectus suum cum ipsis Tunc beata maria assunt ambos
suos et posuit pectus suum cum ipsis Tunc beata maria
utrum plus diligeret lacrimas marie magdalene quibus lavit
pedes tuas quam illius virginis Tunc respondit pius dissimiles sunt
lacrime illius virginis et lacrime marie magdalene lacrime marie
magdalene fuerunt peccatoris sed lacrime illius virginis sunt ex
sola dilectione et sunt in multum dulces in corde meo Sic quilibet
fidelis debet hodie compati christo maxime suis doloribus
Dolor enim christi fuit maximus tribus de causis Primo quia delicate
nutritus fuit ut potest filius regis nobiles enim magis senciunt
dolorem et magis leduntur quam rustici et ideo fuit dolor suus
maximus Secundo fuit maximus quia tanta angaria invasit eum
quod sudor eius factus est tamquam gutte sanguinis decurrentis in terram
Licet animum quod fuit deus et ideo omnia sciunt que pati debebat licet
enim fur deprehensus scit quod debeat mori tamen nescit qualiter mors
capiat vel ledat sed quam funis collum suum cingit et strangulat
Sed deus omnia presciunt et quia tamen timuit humanitas ideo
dolor suus fuit maximus Tercio fuit maximus quia sciunt
quod iudei sui non misericunt quibus multa bona fecerat magis
enim ledunt obprobria amicorum quam inimicis Legitur de pa
ssione domini licet ewangeliste non scribant cum iudei dum passus fuisset ihesus

Nota miraculum bonum de virgine

Sed de

Ad locum calvarie nudaverunt eum totaliter vestibus suis sed maria
mater eius que secuta fuit eum usque ad locum passionis sue propter hec
factum est expaniunus accepit velamen capitis sui et circa
ligaverunt lumbos eius Post hec posuerunt crucem super terram
et eum desuper extenderunt et primo manus eius incusserunt
clavum adeo spissum quod sanguis emanare non poterat
ita vulnus clavus replebat Postea acceperunt funem
et ad brachium traxerunt et clavum incusserunt ita quod omnia
membra sua et omnes vene sue rumpebantur Post hec erexerunt
eum cum magno dolore et fuit adeo alte suspensus quod
maria pedes eius attingere non poterat et cum erectus fuisset
propter ponderositatem corporis sui omnia membra et vulnera aperta
sunt et lacerata et tunc primo sanguis de manibus et de pedibus
et de toto corpore suo copiose emanavit et illum sanguinem
maria in vestem suam suscepit ita quod vestis illa omnis fuit
sanguine aspersa Ecce quantus fuit dolor christi et marie matris
eius dolor matris eius fuit magnus quia vidit dilectum
filium suum ihesum christum cepit in facie sua tractari ab illis
quibus nil mali fecerat Cum legitur iohannis xviii cum dominus ad iudicium
duceretur sic fuit coram omni populo percussit eum servus principis
sacerdotum in faciem suam ihesus et humiliter dixit Quare
me in faciem meam cedis cum in me nil unquam mali aliquid
fecerim hec fuit magnus dolor matris quando vidit eum miser
abiliter in faciem suam cedi Quis posset esse maior dolor
quam cum videt mater filium suum in faciem cedi et occidi unde
bene poterat dicere maria Stabat iuxta crucem ihesu et videns + illud pe consi
dilectum filium suum morientem clamavit dicens Eya dilec derabam adep
tissime fili ubi est nunc consolacio mea quod sic habui mee Et cum tenam quod nunc feci +
deposuissent eum de cruce et vellent eum sepelire beata virgo
tenuit corpus ihesu nec sepelire permisit dicat iohannes primo [?]

Da michi saltem filium meum mortuum quem vivum habere non potui Et
si hoc facere non vis rogo te ut me cum ipso sepelias Cui
iohannes dixit Scias domina quod aliter genus humanum redimi
non potuit Tandem maria proiciens se super sepulchrum et
adeo miserabiliter flevit quod omnes discipuli eam fleverunt
Et cum iohannes eam maturitatem ducere vellet clamavit et dixit
iohannes frater ne separes me a dilecto filio meo sed hic expectabo
donec ipsa etiam moriar Tunc beatus iohannes accipiens
eam quasi violenter duxit eam in civitatem Et cum videret populus
vestem eius aspersam sanguine sicut ante crucem steterat et
sanguine super eam fluxerat unanimiter clamaverunt dicentes
O quanta iniuria facta est hodie in urbe nostra pulchritudo
Et sic omnes cum lacrimis compaciebantur
eius domina et filio eius et omnes ex toto corde compaciebantur
Et quia xpistus fidelissimus est et multa pro nobis hodie passus
est ideo debemus eum hodie inspicere et debemus sibi misereri
Secundo debemus nos respicere sicut hospes in servum sibi fide-
liter ministrantem Unde et in mundo habet hospes aliquem
tam fidelem servum sicut xpistus fuit qui dicit Ecce ego in medio vestrum
sum sicut qui ministrat Ministrat enim nobis multipliciter
primo ministravit nobis hospitalitatem cum esset magna humilitas
si aliquis alienus nobilis filius propter amorem tuum domum
tuam intraret et eam manibus suis mundaret O quociens
intravit xpistus domum id est cor tuum et mundavit illud
ab iniquitatibus tuis cum enim immundum tamquam domus
sordidissima omnia enim mala que committuntur sicut sunt homicidia
furta adulteria mendacia et cetera vicia procedunt a malo
corde O quam immunda corda mundavit xpistus per suam
Secundo ministravit nobis utiliter pro nobis viriliter pug-
nando xpistus enim hodie pugnavit pro nobis quod multa
vulnera recepit pro nobis in corde suo et ideo infideles sunt
qui ipsum vulneratum non recipiunt in domo cordis sui

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Nam si quis pugillem suum reuertentem de bello et victoria
assecuta aspersum sanguine quem vidit fessum in domum suam
non reciperet impius esset Sic xpistus pugnauit pro nobis vn-
de potest dici o dilecte hospes intra in domum cordis tui et respice quem
gerit pro consolacione tua Tercio fideliter ministrauit nobis
vt fidelis aduocatus pro nobis fideliter et subtiliter allegando
vnde quasi si quis esset in latrocinio deprehensus et dampnaretur
mortem et penitus ignoraret quod de iussu iudicis ex-
ire iuberet et penitus ignoraret quod de iussu iudicis carcere
iuberetur et mortem subire Stultus omnino esset si posset ad-
vocatum conducere qui sibi graciam regis impetraret Sic quo-
niam tu mortaliter peccasti latrocinium commisisti et animam tuam
occidisti et ideo necesse est vt adhibeas aduocatum fidelem
scilicet ihesum xpistum qui tibi graciam celestis patris impetret ne in
tenebris eterna morte pereas ostendit securum accessum habes ad deum
Tercio debemus nos respicere sicut discipuli magistrum perfec-
tissime informantem Et propterea bene et congrue dicitur magi-
ster qui requirere super merita dominum Sicut vnde supra
meos amici mei dereliquerunt me vnde iste cantat
ecclesia in persona domini et sumpsit de passione domini quia
ita fuit desolatus quod nullus discipulorum suorum tunc
fuit ausus eum confiteri licet petrus ante dixerit domine paratus
sum tecum in carcerem et in mortem ire sed postea in sua
maxima necessitate ita timuit quod ad vocem vnius puelle
iurauit quod non nosceret eum et ideo bene potest dominus dicere verbum propositum
Omnes amici mei inimici et propinqui tua possumus considerare
primo magnam paupertatem domini Secundo magnum dolorem
quem sustinuit pro nobis moriendo Tercio magnam inpaciam seu
timorem quem habuit ante mortem suam Primo possumus notare
magnam paupertatem domini et hoc in quatuor primus paup-
ertas fuit in nativitate vt posset dicere cum iob nudus egressus sum

Corpus matris mee Augustinus et fuit aliquis homo ita pauper sicut fuit
xpus nudus et qui admiratur currit moto vel laborat ut sic
calefiat Sed pauper xpus non pedibus currere poterat nec
manibus laborare poterat quia utriusque confixus fuit Et
pauperes ad solem qui calefaciunt se sed xpus sol subtraxit
Et fuit pauper investitu Nota xpus habuit tria genera vesti
mentorum in quibus hodie spoliatus fuit prima vestis erat
materialis qua ferebat sicut ceteri homines Ista veste fuit de
nudatus et spoliatus qui maria mater eius velamine capitis
sui circuligavit eum propterea dixerit sibi vestimenta mea Secunda
vestis fuit corpus suum delicatum quod est vestis anime Ista
veste fuit hodie spoliatus sicut vos debetis recipere super
in precedenti sermone Tercia vestis fuit spiritualis scilicet apostoli
qui xpm quodammodo vestiebant Istis hodie fuit spoliatus
quia omnes ipsum dereliquerunt et in signum huius campane
iam non pulsant quia apostoli non sonabant ut campane
et hodie omnes fugerunt et siluerunt hunc et xpus xii campa
nas id est xii apostolos quorum una pessimus confracta fuit
scilicet iudas et remanserunt undecim inter quas campanas
erat una maior aliis scilicet petrus qui sic tam alte cla
mavit quod eius sonus super angelos ascendit qui dixit
quanto Tu es xpus filius dei vivi Ista campana hodie sonum
perdidit qui xpm negavit Et fuit alia campana que dulce
sonum reddidit scilicet xpus pro dulces pro peccatores Ista campana
tandem elevata fuit in campanile crucis et ibi dedit sonum
pie consolationis qui dixit deus meus deus meus quare
me dereliquisti Et dedit sonum magni amoris cum dixit
mulier ecce filius tuus Et dedit sonum magni doloris
Cum dixit o vos omnes qui transitis per viam Ista campana
modo sonuit pro tunica sed sic pro laborum clamans mice
see sic fruces Ista campana tandem fuit fracta et iniquis.

pedibus perforatis et tunc omnes silent et sanguis amisit Secundo quam paupe
fuit Christus quantum membrum Secundo fuit pauper in honore Honor-
es suos durant usque ad mortem cum venit ad eum in die palmarum
sed confusio sua duravit multo tempore unde dicit Iohannes in propria
venit et sui eum non receperunt Filii Israhel sed eciam eum desprep-
erunt et sputerunt eum in faciem suam delicatam Tercio
fuit pauper unde dicit deus meus licet mater et Iohannes adhuc
cum ipso erant tamen in nullo poterunt eum adiuvare Eya quanti
fuit dolor matris quando vidit filium suum dilectum et pulchrum
quem conceperat de spiritu sancto iam turpiter contrectari et
in nullo potuit eum adiuvare Quis posset esse maior dolor
nisi quando videt mater filium suum in faciem suam Tercio fuit
fuit pauper in quiete corporis sui Quidam enim moriuntur
in preciosis vestibus et multis deliciis sed pauper Christus
nec lectum nec vestimentum sub se habuit sed inter celum et terram
pependit O grande spectaculum fures suspenduntur
in vestibus sed Christus nudus suspensus est et bene potuit
dicere illud Iob nudus egressus sum non habuit tamen quo-
modo ubi caput suum reclinaret Sicut secundum notandum quod Christus
magnum dolorem sustinuit in sua passione fuit ei dolor
suus magnus propter tria primo propter nobilitatem nature nam
mirum per conceptus est de spiritu sancto et de intemerata virgine
carnem suscepit et quia tenerrimus fuit ideo fuit dolor
eius magnus plus quam regum et nobilium plus ledunt
maculature corporis quam rusticorum Secundo dolor Christi fuit
magnus propter pene affligentes generalitatem Non enim una
membro corporis sed omnibus membris passus est per
Circumdederunt me dolores mortis bene unde a planta
pedis usque ad verticem ubi merore et dolor capitis spi-
nis pungitur usque ad cerebri tenerirudinem Secundo quod dolor
caput suum delicatum passum est facies tua speciosissima
in quam angeli desiderant prospicere tu cepisti passione

tum commixtiones sputi et sanguinis adeo deformata apparuit ut
lepre similitudinem pretenderet. ysaias vidimus eum et non erat
aspectus manus quoque et pedes perforati. Quartus dolor
et cruciatus erat in xpo cum clavi isti manus et pedes
eius perforarent latusque eius aperirent. Attende quanta
fuit infirmitas xpi. Quidam infirmi sanantur per sudorem
et quidam per sanguinem. xpus nec per sanguinem suum qui
ex toto corpore fluxit nec per sudorem curari potuit. Quam
intollerabilis infirmitas. Quidam infirmi inveniunt
requiem sedendo quidam iacendo quidam deambulando
Sed pauper xpus nec sedere nec iacere nec deambulare potuit
quia defixus fuit in cruce. has penas decem propter nos susti-
nuit. vide affectum. hoc quod xpus adeo habuit quod tot penas
voluit sustinere pro nobis et caput inclinatum ad oscu-
landum brachia ad amandum ad amplexandum manus
perforatas ad largiendum latus apertum ad diligendum
pedes affixos ad nobiscum manendum totum corpus
extensum ad se nobis impendendum. Tercius dolor xpi
fuit magnus quando matrem suam predilectam pre dolore
deficientem et secum mori desiderantem ante se stare
et flere conspexit quia omnia que xpus in corpore passus
est ipsa in anima passa est. Unde anshelmus quociens
audit malleorum ictus tociens corruit super terram
quia non potuit flere quando vidit filium suum speciosum
levare manus et ipsum iuvare non potuit. vidit corpus
suum plenum vulneribus et eum relinquere non potuit vi-
dit eum expirare et eum consolari non potuit. Cum
ergo videret eum sic plenum sanguine crines suos
candidos manibus extrahebat amplecti eum
Ve mihi misere mulieri de tali aspectu. inveniens ad
filium ait fili dilectissime ubi nunc est gaudium

· qd tu nunciat angelus dicens Aue gratia plena hoc
gaudium amisi hodie quia non sum plena gratia sed plena
dolore et merore fili dulcissime ubi est gaudium meum
qd in natiuitate tua habui fili dulcissime cur
me derelinquis Quid faciam patrem non habeo nisi
fili mi me miserere mei tolle me post te ut tecum pa
tiar Ita fili mi finis est dolorum meorum quia plus
loqui non possum Loquere mihi fili mi unicum verbum ut
tecum moriar Jesus autem clausis oculis aspersus
sanguine dixit Mulier ecce filius tuus Quasi di
ceret tu me desperasti habe tibi Johannem pro filio
Ad discipulum Ecce mater tua Et exspiravit Circa tertium
notatur quod Christus magnum timorem habuit de morte sua
unde Eccl O mors quam amara est memoria tua
Si memoria mortis amara fuit corpori quid putas
quod ipsa mors Unde dixit Tristis est anima mea usque ad mortem
Legitur quod cenaverat cum discipulis suis et lavit
pedes eorum et descendit de monte oliveti ad pedem
montis ubi erat ortus in quem intrauit ipse cum disci
pulis suis Media autem nocte Judas adiit principes
sacerdotum ut traderet eum Et dormientibus disci
pulis recessit ab eis quantum iactus est lapidis et orauit
patrem suum dicens pater si fieri potest transeat a me calix
iste Ecce humanitas timuit mortem Unde cum angustia
cruciaretur cum quod sudor eius factus est ut gutte
sanguinis decurrentis in terram Nec mirum quia omnia
sciuit que pati deberet Homo scit quod mori debet tamen
nescit qualem mortem habebit nisi qui suis collum suum
stringit Sed Christus omnia presciuit in humanitate tamen
timuit Timuit enim quod impii Judei sui non misere
rent et in oratione cum timore Unde apparuit ei angelus
de celo confortans eum Constans esto dulcis mi quia per
passionem tuam debes redimere genus humanum ac

Percusserunt me et vulneraverunt me cum hec filius dei
xpc posset dicere vere ipse qui propter nostram salutem ut nos
redimeret de potestate dyaboli dimisit se percuti et vulnerari et
ad ultimum permisit sibi auferri pallium suum sicut
enim xpus triplicem vestem quam hodie propter nos spoliatus est
habebat scilicet vestem materialem de tunicam inconsutilem
qua hodie spoliatus fuit postquam diviserunt et ergo habuit aliud
vestimentum scilicet corpus suum quod est vestimentum anime ipsius vestimento
enim proprio est spoliatus sic enim non amplius iudei spoliaverunt eum
ista veste scilicet corporali crucifixerunt eum in omnibus membris
suis ita quod dicit ysaias de eo a planta pedis Quesierunt
ei animam eius in omnibus membris suis et hoc non sufficit eis Quidam
ei dixerunt animam principalem sedem habet in corde Quidam
dicunt in medio corpore et ideo in ipsis omnibus membris suis passus
fuit Quidam ei dixerunt animam esse in capite propter auctoritatem
illam genesis inspiravit in faciem eius spiraculum vite ista
inspiratio nihil aliud fuit nisi anime infusio et secundum istam
opinionem crucifixerunt eum in primo in capite quia spineam
coronam capiti eius imposuerunt ita quod mille puncti caput
eius vulneraverunt sic Quod os capitis sui usque cerebrum
brum perforaverunt et hoc non fuit contra sed ex voluntate
divina ut posset dicere vulneraverunt me Quidam etiam dixerunt
animam esse in corde et hoc propter auctoritatem illam Mt De
corde exeunt cogitationes male Si ergo cogitationes
exeunt de corde Ergo anima est in corde et ideo ipsum cum
cruciaverunt in corde quia perforaverunt latus eius ut sibi ibi
remansisset anima eius quod sic eam ex corde extraxissent
Quidam dixerunt animam esse in sanguine et hoc propter auc
toritatem illam levitici ubi dicit quod anima omnis carnis
est in sanguine eius et totum sanguinem cum magno dolore
extraxerunt ita quod toti corpus eius remansit aridum

ista fuit acerrima pena quam xpo aruit tanquam testa uirtus mea
testa enim quando fuit humida ad calorem ut ab igne fit arida
Sic corpus filii factum fuit aridum sicut testa quia omnes
humores fluxerunt in eius crucifixione. Quidam dixerunt
nam et in toto corpore ita exsiccauerunt cum mortuus
membris suis remanentibus nam eius. Et hoc dicit propheta de ipso
a planta pedis unde ergo quod ipse uulneratus est bis patet
Dicit uulnerauerunt me et tulerunt pallium meum. Quamuis uestem
corporalem idem corpus filii reseruabit sanguinolentam
ut conspici possit de dolente cum per ipso uulnera sua sanguinolenta
uult conspici in die iudicii de peccatoribus
Sed posset aliquis dicere o bone Ihesu quare tamen sanguinem
fudisti cum una stillam sanguinis potuisses nos liberare
Ad hoc respondit caritas nimia attraxit me ad hoc quod
ipse fuit et hoc adeo quod amor ita magnus est quod superat
omnes amores. Est enim quadruplex amor sicut supra quere
Deinde crucifixi dominum habuit eciam uestem spiritualem scilicet apostolos
qui ipsum quodammodo uestierunt et circumierunt et omnes
illos amisit unus penitus confusus fuit scilicet iudas
qui se suspendit in laqueo ceteri omnes fugerunt. Petrus quoque
totaliter dixit dum passus est ipse pastor factus fuit tamen ti-
midus quod ter eum negauit et dixit quod non noui hominem
Et ita ipse nudatus fuit ueste sua triplici et hoc dicit
uulnerauerunt me tulerunt pallium meum. Ceterum require
in precedentibus sermonibus. Deo gratias. Est inde passio

Ihesum queritis nazarenum crucifixum surrexit
non est hic ecce locus ubi posuerunt eum. Marci
xvi isti angeli uerba fuerunt primo tangitur
nocturnam passionis xpi ut caritate inflamemur
cum dicit Ihesum queritis nazarenum crucifixum
Quasi diceret queritis illum qui pro nobis crucifixus est

merito debemus cum gaudio et diligere Secundo asserit resurrec-
tionis eius gloriam ut ipse sublevetur cum dicat non est hic quod continue
Quasi dicit iam glorificatus est et iam super terram querendus
non est Tercio subiungit miraculum et in fide solidam
cum dicit ecce locus Notandum quod christus propter v causas surrexit
Prima ob sue potencie ostensionem christus ostenderat in passi-
one infirmitatem suam Hodie vero ostendit divinitatis
sue potenciam in resurreccione sua Unde paulus ad ro. in
hoc christus mortuus est et resurrexit ut vivorum et mor-
tuorum dominetur dignum enim fuit ut qui se humiliavit in-
ter omnes homines exaltaretur super omnes angelos et homines Sed nunquam
humiliavit se tantum sicut christus factus est Ideo propter hoc
humiliavit se usque ad temptacionem dyaboli usque ad irrisione
populi usque ad sputa et alapas et usque ad turpissimam mortem
quam propter homines sustinuit Unde noli despicere humilitatem christi
qui humilitate sua dedit tibi exemplum ut eciam propter
humilitatem cum humilies te cum ipso in futuro exalteris Unde dixit
discipulis suis post resurreccionem suam Data est michi
omnis potestas in celo et in terra Non ante passionem habuit
siquidem potestatem super omnia sed noluit eam ostendere a gra-
cia quidem facit Nam si enim potestatem suam ostendisset
nunquam eum iudei crucifixissent et ideo non ostendit potenciam
suam in passione sua ne passio sua impediretur et nos
non liberaremur // Secundo surrexit ad fidei nostre confirmacionem
Quis enim eum deum credidisset si non tercia die resur-
rexisset a morte sicut predixerat Unde enim apostoli in tempore
iam dubitabant de resurreccione sua propterea mater sua sancta
maria legitur in evangelio quod post resurreccionem suam apparuit undecim
apostolis et exprobravit incredulitatem illorum et duriciam cordis
quia hiis qui viderant eum resurrexisse non crediderunt licet
christus pluries predixisset eis de resurreccione sua et angeli

post resurrectionem testimonium perhiberent. Item post re-
surrectionem suam pluribus simul congregatis intravit ad eos
clausis ianuis et ostendit eis manus et latus et pedes
dicens videte quia ego ipse sum. Et tamen adhuc de corde dubi-
tabant. Interdum cum viderent eum et audirent crediderunt
sed cum ab eis recederet discrediderunt ad horam mortis
sue usque ad ascensionem suam numquam perfectam fidem habuerunt.
Sola maria gloriosa virgo perfectam fidem de ipso habuit. O virgo gloriosa
quia perfectam fidem habuisti et numquam in fide dubitasti ora pro nobis
ut in vera fide confirmemur. Tercio resurrexit ut turbatos
letificaret. Propter hoc ihesus voluit tercia die resurgere ut illos
vellet consolare qui de sua passione fuerunt perturbati. Inter quos
et beata virgo consolata fuit de filii sui resurrectione. Unde beata
virgo potuit dicere secundum multitudinem dolorum meorum consolationes
resurrectionis tue letificaverunt animam meam. Congruum enim fuit
ut anima beate virginis que transfixa fuit gladio doloris in passione
filii sui hodie letificaretur de resurrectione sua. Puto sane quod
nulla mens nulla lingua potest exprimere hoc gaudium quod
beata virgo habuit in filii sui resurrectione qui hodie a mortuis
resurrexit ita quod numquam amplius morietur nec umquam aliquam
penam sustinebit. Sed queritur quare beata virgo non quesivit filium
suum in sepulchro sicut alie mulieres. Ad hoc respondeo quod
beata virgo tantum percusserat pectus suum et tantum afflixerat in passione
filii sui quod gressu deficiebat et tantum afflixerat corpus suum
in passione filii sui et de morte fuit turbata sic de resurrectione
sua fuit letificata. Et maria magdalene que hodie flendo
quesivit dominum hodie eius visu letificata fuit unde congratulamini
mihi omnes quia quem querebam apparuit mihi. Et et discipuli letificati
fuerunt qui fuerunt perturbati. Iohannes gavisi sunt discipuli viso
domino. Quarto resurrexit propter iustificationem nostram. Christus hodie
resurrexit in corpore ut peccator resurgat in anima. Audi sic

xpc mortuus sit et xpc resurrexit nunquam de cetero moriturus
sic tu debes resurgere primam ut de cetero nunquam moriaris
per culpam. Multo resurrexit ad fidem resurrectionis demon-
strandam. Ideo xpc resurrexit ut ostenderet futuram resurrectionem
esse possibilem. Sed quia difficile est credere humana corpora
vel aliquis consumpta possit eodem modo resurgere illud per
ex tribus ostendi. Primo ex scriptura vbi iob scio quod
redemptor meus vivit et in novissimo die de terra surrecturus
sum. Hec ille. Ex quibus quod nunquam potest homo ita consumi vel in tot
partes dividi quin in die novissimo statim ut insonuit vox
filii dei homo integraliter reformabit et ante suo creatori
innocentis et ad iudicium ducetur. Secundo ostendit ex figuris
Ezech. xxxvii ubi dicitur de ossibus aridis quod in figura ostensa
fuerunt prophete que ex precepto accesserunt ossa ad ossa unum-
quodque ad iuncturam suam et super ea nervi et carnes
accesserunt et extensa est cutis desuper et postea ingressus
est spiritus in ea et vixerunt. Iste figura est resurrectionis
future. Tertio ostenditur ex creaturis. Legitur de leone quod catuli
sui cum nati sunt per tres dies dormiunt et iacent ut mortui
sunt quod leo videt et rugit et clamat per eodem et
clamore suo suscitat iuvenes leones. Sic dicitur quod dominus leo
clamavit primo die vite sue in hoc mundo quando predicavit
Secundo die passionis sue quando cum clamore valido expiravit
Tertio die clamavit in die adventus sui ad iudicium
et ad illum clamorem omnes mortui resuscitabuntur
iohannes v veniet hora ut omnes qui in monumentis sunt audient
vocem eius. Item legitur de fenice quod solet quadringentis
vel quingentis annis vivere et circa ultimum tempus vite
sue facit sibi nidum de lignis aromaticis que ex calore
solis accenduntur et fenix descendit in nidum et comburitur
et ex cineribus illius nascuntur alii fenices. Sicut (?) illud cum

pt p̄dictā declinentibus aliam autem multo maiꝫ xp̄c pt
qui est conditor nāe declinentibus corporis humani virum
hominem suscitare totū resuscitabo eū in novissimo die
Et est dies quam fecit dominus exultem(us) q̄ ut in supra
et letem(ur) in ea post pluviam sequitur serenitas
post tempestatem tranquillitas magna pluvia
fuit in passione non solum lacrimarum que fluxerunt
ab oculis domini et matris sue sed etiam sanguinis
qui fluxit de diversis partibus corporis domini et tanta
fuit tempestas penarum suarum et miseriarum quod
xp̄c sic cruce ~~et serenitas gaudii facta est~~ sub...
Hodie vero xp̄o resurgente magna tranquillitas et sere
nitas facta est non solum quantum ad xp̄m verum etiam
ad matrem eius et ad eos discipulos eius de resurrectione
letificati sunt Quorum exemplo omnes fideles hodie spiritualiter ex
ultare debent et ideo dicit xp̄c hec est dies quam fecit dominus in qua
iste duo notant primum est huius diei plenitudo admirabilis
ibi hec est dies quam fecit dominus Secundo notat gaudia bilis de
voce fidelium ibi Exultemus et letemur in ea Nota quod hodie ex
ultare et letari debemus propter quattuor Primo quia victus noster hodie
exaltatur Secundo quia adversarius noster dyabolus prostratus humiliatus Tertio
quia captivus noster liberatur Quarto quia spes eterne vite nobis
apparuit Primo gaudere debemus quia victus noster hodie exaltatur
resurgendo ideo debemus hodie exultare et gaudere Nota
si frater tuus graviter egrotaret et convalesceret merito gauderes
multo magis gaudere debes quia xp̄c qui est frater tuus secundum
humanam naturam qui propter infirmatus est et mortuus in
cruce hodie de omnibus infirmitatibus suis convaluit
et a mortuis resurrexit gaudere ei debes non in vani
tatibus sicut multi faciunt qui propter hoc gaudent quod pisum
evaserunt et comedunt carnes et ova et movent insolentias
implantis currendo peccando sed debes gaudere gaudio

Nota bene iste sermo

spirituali quod christus cibavit te hodie corpore suo et liberavit
captivitate dyaboli unde potest exultare iuste in domino. Secundo debemus
hodie gaudere quia potestas adversarii nostri dyaboli conculcata est
dyabolus enim ante passionem domini omnes animas quasi potestate
in infernis detinuit. Iste est hodie conculcatus et debilitatus
per mortem christi sicut dicit quod christus descendit ad limbum
et eduxit animas sanctorum patrum et aliorum quod resistere non posset.
Item est conculcatus quod omnes sancti et iusti illuc non sunt.
Si haberes inimicum fortem et potentem qui semper vellet tibi
nocere cui non posses resistere quod si ille mortuus vel infirmaretur
quod non posset tibi amplius nocere nonne gauderes. Consimiliter
nullo dubio gaudere debes quia inimicus tuus dyabolus
crudelissimus hodie propter mortem christi est conculcatus et confusus
quod nec audeat nec admisceat te trahere post mortem
[illegible] separatus est. Tercio gaudere
debemus quia captivus [illegible] liberator. Adventus quem tantum desi-
derabant antiqui patres eorum liberationem et consolationem
[illegible] populus qui captivus tenebatur [illegible]
gaudere poterat qui tam diu detenti fuerant [illegible]
[illegible] aliqui quasi quinque milia vel plura annorum
[illegible] christus [illegible] eorum ad quos descendit [illegible]
[illegible] Adveni[s]ti desiderabilis. Congaudere
gaudebant [illegible] hodie [illegible] liberati sunt de limbo sicut
[illegible] quando filii Israhel de Egipto [illegible] est letanie
[illegible] canticum leticie [illegible]
[illegible] quia [illegible]. Quarto gaudere
debemus quia [illegible] forma [illegible]
[illegible] qui [illegible] magna
[illegible] facta est [illegible]
[illegible] vite eterne facta est [illegible]
[illegible] admonete [illegible]
[illegible] exultate et gaudete hodie quia
[illegible] magna [illegible] gaudio facta est nobis hodie
[illegible] hodie [illegible] et [illegible]
[illegible] indie novissima
[illegible]
[illegible] vita [illegible]
[illegible] christus [illegible]
[illegible] est [illegible]

Ihesum queritis crucifixum non est hic marci legit quod yt un supra
quod maria magdalene et maria iacobi et salomee venerunt
admonumentum cum adhuc tenebre essent admonumentum
cum aromatibus ut ungerent corpus ihesu et cum venirent
admonumentum viderunt lapidem sublatum et duos angelos
in albis vestibus unum adcapitis et alium asinistris qui
dixit ihesum queritis nazarenum Que mirmauerunt se et pro
speperunt imonumentum et cum non vidissent corpus ihesu
turbate sunt Quibus dixit angelus ite dicite discipulis eius
et petro quod surrexit dominus et precedet vos ingalileam ibi eum
videbitis sicut dixit vobis Statim cucurrit maria magdalena
et nunciauit petro et iohanni dicens Tulerunt dominum meum
et nescio ubi posuerunt eum Et cum fleret admonumentum
conversa vidit ihesum stantem et nesciebat quod ihesus esset Et dixit
ei ihesus mulier quid ploras quem queris Que respondit domine
si tu sustulisti eum dicito mihi et ego eum tollam Dixit ei ihesus
Maria statim cognovit eum et procidens volebat tangere
pedes eius ut consueuerat Cui dominus noli me tangere non
dum ascendi adpatrem meum In hoc misterium quod abilicito
tactu et usu inordinato debet sibi homo cavere quod pisti dominus
cito amittit homo propter peccatum mortale In quo ipse mulieres querebant ihesum
querebant nazarenum querebant crucifixum In istis tribus
nominibus homo invenit quod desiderant Tria enim sunt que desiderant
homines scilicet divicias delicias et honores Si ergo desideras
divicias quere ihesum inquo sunt omnes divicie salutis et hoc
nominis apostolus ei dicit quod tota salus hominis consistit inhoc
nomine ihesus multiplicem enim graciam consequitur homo ex hoc nomine
ihesus primo est quod quicumque petit hoc homo innomine ihesus obtinebit
iohannes xvi Quecumque pecieritis patrem innomine meo dabit vobis
Secundum est quod homo inhoc nomine ihesus consequitur vitam eternam
Augustinus o bone ihesu esto mihi ihesus idest salvator Tercium est
quod hoc nomen ihesus fugit demones vinsimus hic nemus divicias

q nunquam amittent tunc queras ihesum Et si quis delicias
tunc querat nazarenum nazarenus idem est quod floridus
et pulcher et iocundus Nullus enim iocundior christo Si de
sideras honores tunc queras crucifixum in quo solo est
gloriandum apostolo michi autem absit gloriari Queras ergo
ihesum quia ipse est verum lumen contra eternas penas Vnde
dicit ipse Iohannis ego sum lux mundi Et queras ihesum quia ipse
est eterna pax contra discordiam Sed quidam querunt
eum diuersimode Quidam querunt eum valde mane ante
solem quidam querunt eum in ortu solis quidam querunt eum
post nonam quidam querunt eum post solis occasum
Quidam querunt eum valde mane ante solis ~~occasum~~
ortum sicut illi qui laborant in puericia propter christum et reg-
num celorum sicut beatus vitus nicolaus agnes et multi
alii Secundi querunt eum iam orto sole circa missam sicut
illi qui in adolescencia sua laborant propter christum et
regnum celorum sicut beatus martinus katherina mar-
gareta Tercii querunt eum post nonam et sunt illi
qui totam vitam suam expenderunt in servicio
dyaboli tandem in senectute conuertunt et confitentur
peccata sua et penitent quando iam se senciunt solo modo
valere et lugent tempus preteritum Quarti qui querunt
eum post occasum solis et sunt illi qui accepta sua
ducunt ad patibulum et ad ignem tunc confitentur
et plorant tempus suum sicut latro dexter Nos autem
debemus surgere mane sicut christus mane surrexit
Et surrexit ihesus mane prima sabbati Et cetera Et nos
maneamus in puericia Nota christus surrexit mane et
primo apparuit marie magdalene licet peccatrix
fuit et hoc propter quatuor causas Primo propter feruorem vere
quia ferventer querebat christum et diligebat In quo
ostenditur quod omnis qui ipsum querit debet eum querere
cum pura prima et ex toto corde diligere sicut fecit

marie magdalene vnde pro ego diligentes me diligo secundo
apparuit sibi propter reuerenciam inquisicionis nam cum omnes recessissent
discipuli a monumento ipsa sola remansit propter quod contigit
ut eum sola videret que sola remansit eum querere ut quo
commendatur perseuerancia quia multorum est inchoare bona
sed paucorum est perseuerare quod qui perseuerauit Tercio apparuit
sibi propter solacium peccatoris ut nemo quantumcumque sit peccator
de dei misericordia desperet Augustinus sic scintilla in medio maris
sic omnia peccata respectu diuine misericordie Quarto apparuit ei propter de
pressionem timoris ut nemo quantumcumque iustus se alijs
preponat et spernat aliquem peccatorem nam xpistus qui potestatem
hodie huit resurgendi habet eciam potestatem dimittendi

Surrexit dominus vere et apparuit symoni Feria secunda
sic notandum quod dominus surrexit potenter feliciter
et utiliter mirabiliter et veraciter primo surrexit
potenter quia virtute propria Iohannes potestatem habeo ponendi
animam meam Augustinus stati cum xpistus spiritum suum tradidit anima que
unita fuit diuinitate ad infernorum profunda descendit et
ibi patres sanctos qui erant in limbo eduxit et cum ibi esset
dixerunt tercie mente legiones unde venit iste tam fortis
qui ad nos tam potenter adueniat mundus qui nobis subditus
fuit numquam nobis talem mortuum misit dominus et iste qui sic
intrepidus fines nostros ingreditur et nos solum supplicia
nostra non veretur verum eciam aliquos de vinculis nostris
soluit In hoc notatur quod xpistus potenter surrexit secundo surrexit
mirabiliter quia surrexit clauso sepulchro sic ei mirabiliter
fuit conceptus sic mirabiliter vixit mortuus est et resur
rexit dominus in tribus sepulchris fuit sepultus in sindone
munda in lapide nouo in quo non dum quisquam positus fuerat Tercium sepulchrum fuit ortus
Et merito vide ut sit cum sepelias primum ergo sepulchrum
fuit de sindone munda et significat cor mundum in quo xpistus
debet recipi secundo quidam sunt qui ipsum totaliter in lutum
ponunt scilicet illi qui ante communionem et post communionem

mortalia peccata committunt tales corpore magna contumelia
faciunt. Sed ubi involvit eum in sindone munda ideo vos o
Joseph ab Arimathia qui christum recipitis mundum cor
debetis. Sepulchrum lapis fuit de quo dicitur quod fuit
monumentum. In isto monumento erant tria. Erat enim
excisum, erat forte et erat novum quia nondum in
eo quisquam positus fuerat. Ista tria tria debet te
nere. Primo cor tuum esse excisum precordialiter bene
ficia dei cogitare quomodo recipias eum et ponas
illud in cor tuum qui propter te incarnatus passus et
mortuus et debes dicere cum propheta: Creat domine cor meum in
maculatum ut non confundar. Secundo cor tuum debet esse
forte quia lapis est fortis. Sic cor tuum debet esse forte
contra peccatum contra dyabolum et contra mundum et carnem
Tercio debet esse novum per innocentiam quod nunquam
peccatum mortale ut possis dicere cum Salomon Servavi
viam meam. Tercium sepulchrum fuit ortus. Portus significat
cor tuum in isti hominis in quo orto sunt [illegible] debent
esse tria scilicet sompnus sive lacrimarum [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] eterne pacis. De isto sepul
chro corpore mirabiliter surrexit. Sed legitur in Scolastica
historia quod tunc omnia mirabilia singula suo quo dalet
Christo quod tunc omnia miracula [illegible] erat in solito
ex [illegible] cum eum facta est corpore in
dere [illegible] Tercio potuit corpore clauso monumento sepulchro
tercio surrexit utiliter quia capta preda legitur in [illegible]
quod dominus descendit ad inferos prudentia sua illuminat
[illegible] tenebras et ostendit manum dexteram [illegible]
[illegible] domino et [illegible] et omnes filios tuos et inferi amicos
[illegible] ascendens dominus ab inferis et omnes sancti secuti sunt eum
dominus autem tenens manum Ade tradidit eum archangelo
Michaeli qui introduxit eum in paradisum cum filiis
[illegible] quod illi qui surrexerunt cum domino testes
[illegible] [illegible] [illegible] fuerunt sicut [illegible] et quadragesimo die ascendente
corpore in celum [illegible] simul cum domino corpore et anima ascenderunt

Sic et nos debemus viv[er]e valit[er] nob[is] ipsis et proprio et post
mortem audiamus a d[omi]no papa ubi Quarto surrexit veraciter
in corpore suo et p[ro]p[ter] hoc q[uia] m[ult]i sunt aliqui heretici hoc negent un[de]
dicit eu[angelista] surrexit d[omi]n[u]s vere Et hoc probat pluribus modis
primo probat p[er] angelum qui non mentit[ur] sic Ecce duo viri
... illos in vestibus albis qui et dixerunt surrexit non
est hic Quasi dicit q[ua]rit[is] cum me vivos et non me mortuos
Secundo probat p[er] testimonium inimicorum quorum validissimum
est testimonium ... Quidam de custodibus venerunt
in civitate et nunciaverunt principibus sacerdotum
que facta fuerant Tercio probat per ... ostensionem
sic Videte manus meas et pedes ... palpate et
videte quia sp[iritu]s carnem et ossa ... non habet sicut me vi-
detis habere dic quod discipuli dubitabant de resurreccione
requirere ... Quarto probat per comestionem sic illis
adhuc non credentibus dixit habetis hic aliquid
quod manducetur at illi obtulerunt ei partem piscis assi
et favum mellis Et sic habes quod Christus surrexit veraciter
Quinta et ultima surrexit ... quia deposita omni miseria
Secundo cum passiones sue terminaverant ideo postquam ait resurrex-
ero precedam vos in galileam galilea interpretatur transmigracio
Christus cum qui resurrexit ivit in galileam hoc est de miseria
ad gloriam Sic nos debemus vivere ut post hanc mundi mi-
seriam transeamus ad eterna gaudia Nota quod d[omi]n[u]s propter
iii causas iii die resurrexit primo propter corporis dignitatem
... quod corpus suum fuit cum divinitate Secundo propter fidei
confirmacionem Si enim die tercia non resurrexisset fides
perisset nec verum deum aliquis credidisset quod patet
ex hoc quod ex passione sua omnes fidem amiserunt ex-
cepta matre sua Tercio propter nostre resurreccionis exemplum
Raro enim invenietur qui resurreccionem suam speraret
nisi eam prius in Christo precessisse videret propter istas tres
causas Christus surrexit tercia die ... vt vn feria tercia

Coegerunt illum dicentes Mane nobiscum
domine luc 22 Xpus Jesus heri dignatus est
ad nos venire quando corpus et sanguinem suum
percepimus Modo debemus ipsum cogere et in-
vitare ut dignetur apud nos manere Quid dictum est quod
venit ad nos nisi et maneat apud nos Timeo quod
multi per tota quadragesima cum multum ipsum in-
vitaverunt Jeiuniis elemosinis ad quos xpus hodie
vel heri venit qui tamen vix eum nec una nocte secum
permiserunt manere Sed statim peccatum eadem die a
cordis sui hospicio eum eiecerunt hoc nos facere non
debemus sed more discipulorum eum cogere debemus ut apud
nos maneat Notandum Si vis ut tristibus apud te
maneat ad hoc sunt tibi quatuor media quorum primum est
quod debes eum invitare cum cordis devocione sicut zacheus
de quo legitur quod querebat videre Jhesum quis esset et
non poterat pre turba quia statura pusillus erat Et precurrens
ascendit in arborem sicomorum ut videret eum Et
ideo meruit audire a xpo quod querebat et in-
vocabat Zachee festinans descende quia si dicit deus
devocionem tuam vidi et audivi qua me invitasti et
videre desiderasti et hoc cogit me ad manere tecum
Admirare quod tanto cogitamus caritatem deus ab
homine Audi si es bonus tu potes deum cogere per devocionem
cordis et bonitate tua ut tecum maneat unde dicitur
hic Et coegerunt illum Si es peccator potes eum
cogere per veram contricionem hoc modo coegit eum latro
in cruce qui dixit Memento mei domine etc Et ita
coegerunt deum ut omnia peccata sua dimitteret ei
cui pro illo deo debebatur pena inferni sed promitte
modo amenitas paradisi tamen audire meruit Amen
dico tibi hodie mecum eris in paradiso Considera
misericordiam xpi quam ostendit illis qui habet veram
contricionem non impetrata et latroni peccatum nec tamen
merebatur pena cum tantum peccasti condempnaberis
eternaliter in inferno vel saltem eris in purgatorio

usque ad diem iudicii sed hodie mecum eris in purgatorio in paradiso
hoc modo coegit cum maria magdalene que tamen peccatis suis fleuit
quod lacrimis suis pedes christi rigauit propter quod meruit audire
fides tua te saluam fecit vade in pace. Ecce latro coegit cum
uero maria magdalena fletu zacheus propositum affectu. Si non
habes copiam confitendi ut latro tempus satisfaciendi ut maria
magdalene habe saltem tamen bonum propositum ut zacheus et
mereberis graciam apud deum. Ezechiel in quacumque hora ingemuerit
peccator. Secundo si vis ut christus apud te maneat tunc tu debes
preparare mundum cordis tui hospicium. O quanti meriti est
habere cor mundum cum dicitur beati mundo corde quoniam ipsi
deum videbunt. Augustinus nullus potest esse mundus ecia si in corde
te desiderat nisi deus habitet in ipso. Ad mundiciam
autem cordis ualet auditus verbi dei. Iohannes Iam vos
mundi estis propter sermonem quem locutus sum vobis. Verbum
enim dei ostendit maculas in facie cordis. Sermonem
hoc dicit speculum. Verum enim speculum ostendit ma-
culas in facie sic verbum dei ostendit maculas cordis.
Ubi legitur quarto regum. Quod quedam mulier dixit
viro suo de Eliseo propheta faciamus ei cenaculum
paruum et ponamus in eo lectum et mensam et
sellam et candelabrum ut cum venerit ad nos maneat
ibi. Per Eliseum christus intelligitur. Per deuotam mulierem
deuota anima que desiderat ut christus apud eam ma-
neat hec debet facere christo cenaculum. Per cenaculum
cor humile intelligitur illud debet preparare domino quia
humilibus accessit. Augustinus humilis christus elegit sibi
humilem matrem in virginis utero accepit. Tercio
est acquirenda liberalitas christi. De hac mensa pauperis
colligere debes micas. Hoc est debes cogitare quanta
deus propter sustinuit quia dedit tibi corpus et animam
et propter te omnia creauit quia propter te factus est homo

quod promisit tibi regnum celorum Tercium est stella que cor
quieti Quartum e candelabrum aureum id est bona vo
luntas lampas sup candelabrum e ardens caritas
qua ad deum et ad proximum vides quod xpus aput te manet
habe bonam voluntatem ad bona opa et quantum quantum facis
fac ex pura caritate Joh Qui manet in caritate in deo
manet et deus in eo Tercio si vis ut xpus tecum maneat
tunc debes mandata dei servare vn ipse dicit Joh Si
quis diligit me sermonem meum servabit et pater meus
diliget eum et ad eum veniemus et mansionem aput eum
faciemus Mandatum dei est ut sup omnia diligas deum et
proximum tuum sicut te ipsum hoc serva et nulli noceas nec
vbo nec ope et a peccatis abstineas Et quidquid tibi nolueris
fieri alij ne facias Hec mandata serva et xpus aput
te manebit Quarto si vis ut xpus aput te maneat tunc
debes meus delectari presencie secundum hoc deus hominem
remunerat et remunerabit secundum quod eum in fine invenit si
habuis in fine caritatem saluaberis si at non hinc dap
naberis Exemplum huius habemus in salue in fine
regis isti ut dicitur exemplu de latrone qui sceatus fuit
quendam abbatem in silua et voluit confiteri et corruit
de equo et mortuus est quo angeli animam eius in celum
detulerunt quod videns heremita dicit totum Et qui peccavit
auit usque in finem hic saluus erit ut vn sup
o saluus peregrinus eo in celum lux ultima dicitur eum
Nota quod xpus apparuit in decem speciebus primo in specie angeli
et hoc abrahe qui subuertere voluit sodomam Secundo
apparuit in specie regis ysa l regem celi vidi oculis meis
Tercio in specie senis dan antiquus dierum sedit Quarto
apparuit in specie pueri octaviano imperatori qui vidit virginem
in sole cum puero Quinto apparuit in specie medici apud libri

apti sunt Septio in spe sacerdotis vn apoc vidi hoiem vestitum podere
ide veste ~~sacerdotibus~~ sacerdotali Septio in spe ortulani marie
magdalene Octo in spe peregrini ut fuit in emaus Nono in spe
hois ut bto sepphano Decio in spe medici ut bto gregorio Primo
appuit in spe angli abrahe sic legit qn volunt subvertere sodoma
sic dt quis pdixit dns abrahe subversionem sodome ppter
pctm hominu qui habitabant in ea dt quo descenderunt duo
angli sicut tunc vellent ea subvertere recordatus est dns abrahe
et fris sui loch et dixit adam Nunquid pdes iustu cu impio
Quasi dicat no es ita misericors Et dixit abraham adam
Si fuint ibi l iusti nunquid pdes ppt eos Dixit abraham de
scendens ad decem quasi palam ait Si fuerint xl ut si
fuerint xl et ita descendens usq ad x Et ait dns no delebo
ppt x Et no inveit x iustos in illa civitate et regione Dt
quo duo angli eduxerunt loth de civitate Et quo pluit dns
ignem et sulphur et delevit oes indifferenter iuvenes et
senes iuvenes ne sequerent exemplum prim ploth hoc iustus
intelligit psodomam mundus Dt ci angli eduxerunt loth
de sodoma sic educunt hoies iustos demudo in monte celorum
un dns dicit pmalachiam Ecce ego mittam anglm meu Decio
appuit in spe regis nra xpo in spe regis appuit ut remuneret
q reges solent remunare suos Et quis unqm melius re
muneravit servos suos qm xpc Nota quadrupliciter remunat
s. virgines viduas selatos et religiosos Tercio appuit in spe
iudicis ut impenitentes condempnet Qn pingitur cu duob)
gladys quia dapnat in corpe et in aia Quto appuit in spe seme
ut eternalit tribuat sicut primo regnum eius no est finis Sexto
appuit in spe pii ut condonet Septio appuit in spe sacerdotis
ut absoluat apparens Nota quo pctu dimittat pena labora
Septio in spe ortulani ut ostendat qm bonu sit laborare

Octavo in ipse peregrini ut sit socius in tribulacione Nona in ipse heroys
ut diligat vitam passione sua decio (?) et in ipse medici
ut paupertatem amemus Regem) ut un supra

Mane nobiscum quoniam advesperascit. Sunt alii qui aliquis
aliquem locum ubi libenter videt detinet ibi abiciens sine
ne recedat. Moraliter sic fecit et hodie de filio dei legitur
et mensura quod licet in ipsa die resurrectionis adduos discipulos
suos qui ibant ad istum in castellum emaus. Et cum
appropinquassent castello quo ibant finxit se longius ire
dixerunt quod ei mane nobiscum. Et intravit cum illis et
factum est cum recumberet cum illis accepit panem et benedixit
et fregit et porrigebat illis et aperti sunt oculi eorum
Nos ergo more discipulorum debemus facere dicentes
Mane nobiscum domine quod multas habemus inimicos pe
multiplicati sunt super capillos capitis mei. Notandum
quod hospes libenter manet in quatuor locis scilicet ubi sunt amicos
ubi rogant ubi sunt hospicium opulentum et ubi est pax
et caritas. Sic et christus primo namque hos libenter habitat
ubi sunt amicos suos unde legitur mensura. Quadam quiescam dixerit
ad illum ecce pater tuus et mater tua stant foris. Quibus
dominus dixit quicunque fecit voluntatem patris mei ille meus
frater. Si ergo vis ut deus tecum maneat tunc oportet te deum
super omnia diligere et proximum tuum sicut te ipsum. Sicut est quod
legitur mensura Ioh. Quod christus cum maria magdalene et
martha sorore eius mansit quod dilexerunt cum dicitur si
christum diligis dominus tecum manet. Si autem odis ipsum non christus
sed dyabolus tecum manet. Sic et quislibet ibi non manet
ubi non est caritas. Apostolus si distribuero in cibos pauperum
omnes facultates meas et caritatem autem non habuero nichil
mihi prodest. Caritas est vinculum cum quo deus ligatur
Nullus potuisset deum detinere si caritas non fuisset

dic cum lapis positus ad hostium monumenti non potuit xpm
detinere Sic unum vinculum caritatis Caritas omnia vlt
omnia pt Secundo ho manet libenter ibi ubi rogatur unde cogerunt
eum ide rogauerunt dicentes Mane nobiscum dne xpe
semper libenter manet nobiscum quia delicie sunt esse cum filiis
hominum vespe et mane vult esse nobiscum si xpm invitauerim
Si neglexisti eum invitare in mane idest in iuventute invita
illum in meridie et vespere idest in senectute adhuc non dedig-
nabitur venire ad te de facili vincatur sicut puer tamen nullum
seducat iuventus et fortitudo sua Qui enim intrat silvam
ad secandum lignum ita cito recidit recentem arborem
sicut aridam Sic etiam cum de hoc more ita cito perdit
iuvenes sicut senes Mors est sicut nauclerus qui omnes indiffer-
enter trans aquas ducit de mundo iuvenes sicut senes unde
debemus dicere Mane nobiscum dne quia nos creasti nos
sumus quos sanguine tuo redemisti Et plus dicendum est
dicere sed cum lacrimis est cogendus deus non dum sed lacrima
cogit quia ita potens est quod totum ignem infernalem ex-
tinguit Tercio ho libenter manet ibi ubi hospicium
opulentum habet Sic et xpus ut dr luc Quod dns dixit
Zacheo hodie in domo tua oportet me esse dns bene sciuit
quod apud divites est bonum hospicium divitis hospicius
est ubi dns libenter manet et meus est cor opulentum
virtutibus intellibus diviciis bonis uiga habundans
et iste dns meus hospicius habitavit idest meus corde
mansit Si has divicias idest mundum cor habes deus libenter
apud te manebit et habebis circa patrem et filium et spm
sanctum et omnes angelos et omnes sanctos dives domus est ubi intra
pauperibus adapertam portam et dant et ibi dns li-
benter manet Hoc bene sciens zacheus dixit dno Ecce di-
midium bonorum meorum etc Et hoc ammonuat divites

virtutes Dicto hō libenter manet ibi ubi pax ē et scarivas
dicit et ipse xv di ioh dñi iudei volebant apprehendere ihm exiuit
de manibus eorum et abiit trans iordanem in bethaniam et mansit
ibi ecce dñs fugit inimicos suos et mansit in bethania ubi fuit
scarivas bethania in pria obedia et sunt obedientes et ad
istos manet dñs et talibus non possunt inimici eorum nocere
ipsi exemplo xxx) nullo nocebit adversitas si nulla dñs in
iquitas neque dyab) neque hō neque aliqua creatura ptibi nocere
si eius tibi amabis et obedias deo rogem) sicut dñ supra

mane nobiscum dñe luc ultio notandum quod sunt quatuor q
faciunt dñm manere nobiscum primum ē puritas mentis
sui cordis scdm ē vera humilitas tercium ē pax
mentis Quartum ē pacia mobilitis primum ē puritas mentis
sui cordis dicitur) nullus pt ēē mundus etiam si multus
ēē desiderat nisi deus habitet in ipso adhuc ut deus
habitet in hoīe et acquirat mundiciam cordis quatuor
sunt hoī necessaria primum est quod libenter audiat vbm dei
quia ostendit maculas cordis et scdm hoc dicitur speculum Ex
emplum de maria magdalene q sedit ad pedes dñi qui pdi
cabat dicitur Scdm ē contricio cordis q facit aquam lacrimarum
lacrima ēi contricionis est ita efficax quod delet litteras mortis
Cum enim hō peccat mortaliter tunc dyabolus scribit peccatum illud
in libro conscientie sed lacrima delet quod lacrima contricionis impe
trat homo ad quod valet Exemplo petre de anima q erat
amaris non dimittit dñm flens et expandita ē tercium ē
pura confessio dñ legitur iiii r dixit heliseus ad naaman
sirum vade et lavare septies in iordane dicit hystoria
glosa septies in iordane lavat qui confitetur humiliter peccata sua
Quartum est austeritas vite dñ salomon castitas in de
licijs periclitat impossibile ē quod aliquis pt ēē castus
qui vivit in delicijs dicit enim impossibile est ut sit et sol
semine et herba nascant dicit impossibile ē ut quis in de
licijs possit habere cor mundum Ad austeritatem vite valet

Nota non valde bona sermo

ad purgacionem corporis sit abstractio cibi et potus valet ad
mundiciam ~~castitatis~~ cordis. Secundum quod facit deum manere cum
homine hoc est humilitas cordis. Et illud exemplum habemus
in xpo qui docuit discipulos suos dicens discite a me
quia mitis sum et humilis corde. Nona prima virtus est
sperantium humilitas quia humilitas est conservatrix
omnium virtutum. Sicut et impossibile est hominem venire illuc
quo tendit sine ... Sic impossibile est hominem ad regnum
celorum sine humilitate pervenire. Omnes virtutes annichi-
lantur in homine si non habet hoc humilitatem ... Gregorius
Qui sine humilitate virtutes congregat quasi qui
pulverem in ventum portat. Humiles et deus respicit
oculis meis. Sicut respexit paulum qui fuit persecutor ecclesie
sic respexit petrum qui ipsum ter negaverat. Nota quod per
humilitatem liberat deus hominem a mala pena. Exemplum
huius habemus in 3 regum de achab cum cui intulisset deus
minas durissimas dicens Si mortuus fuerit achab
in civitate comedent eum canes si vero in agro comedent
eum volucres celi. Cum autem audisset achab sermones huiusce-
modi scidit vestimenta sua et operuit cilicio carnem suam
et ieiunavit et dormivit in sacco et demisso capite
ivit et cum sic humiliatus fuisset oblitus est deus ire
sue contra eum et factus est sermo domini ad helyam dicens
Nonne vidisti achab humiliatum coram me non inducam
malum super eum quod locutus sum. Ecce quanta facit deus
propter humilitatem. Per humilitatem venit timor domini in animam
et sic manet deus cum homine. Tercium quod facit deum manere
cum homine est pax mentis quia dicitur beati pacifici quoniam ipsi deum
videbunt. Nota quod qui vult habere pacem mentis tria
debet habere primum ... quod peccaverit sibi ... posse suum
Nota quod non potest veram pacem habere qui male vivunt idest

inpacatus venit desiderijs Quod vera pax est illi qui
habet contraria ei Ideo qui vult habere veram pacem
debet sibi preavere appetitus Secundum est quod volun-
tate sua conformet divine voluntati Luc 2 Et in
terra pax hominibus bone voluntatis Qui enim confor-
mat voluntatem suam divine voluntati in omnibus pacem
habet sed qui secus faciunt voluntati pacem non habent
Omnis quomodo pacem possit habere qui illi resistit om-
nis potest spirituale personale denique Qui iugo christi est
subiectus subiecta sit sibi omnia Tercium est ut
contempnat terrena Ideo enim potest pacem mentis habere
qui totinue sesta quod sed non potest Sic impossibile
est ut quis possit habere veram pacem qui appetit terrena
quia nil in hoc mundo appe-
titur Quid quietius quam nil in hoc mundo appe-
quid quid laboriosius quam terrenis desiderijs
estuare Quartum quod facit deum manere cum homine est
paciencia maxime in adversis paciencia aut maxime et precio
data a sapientissimo et fidelissimo deo medico
adest ergo gregorius nisi tribulacionibus esset homines deum
oblivisceret Si enim tribulares adeo debet paciens
pati propter meritum et debet gaudere Et illi qui
in mundo morbus prosperitat sicut infirmus desperatus
cum nichil quod appetit denegatur medici egris
desperatis quicquid poposcerit dari precipiunt
sed illis qui reduci possunt ad salutem ea que appetunt
contradicunt Ideo debet homo esse paciens maxime
Et sic deus erit cum eo Rogemus etc

Stetit Jesus in medio discipulorum suorum
Luc ultimo In mundo isto est consuetudo
ut quando aliquis aliquem visitat in maiori
dignitate magis eum honoret et honorat
Sic steterunt discipuli duo sicut lego in Ewan
Joh cum discipuli erant simul scilicet petrus thomas et
filij zebedei et alij duo et petrus vadit piscari
dicunt ei alij venimus et nos tecum et exierunt
et nichil illa nocte prendiderunt mane autem facto
stetit Jesus in littore non tamen cognoverunt quod Jesus
esset et dicit eis Jesus qui habet hic aliquid quod

manducare dixerunt nichil dixit eis ihesus mittite in dexteram
navigii rethe et invenietis. Miserunt et ceperunt pisces
tam multos quod non valebant trahere rethe pre multitudine
piscium dixit iohannes petro dominus est. Statim quod petrus succinxit
se tunica quia nudus erat et pre gaudio misit se in mare
Alii autem discipuli navigio venerunt et sic stetit ihesus in
medio eorum. Quia unus ei nemo eorum audebat eum
interrogare quis esset qui scivit quia dominus est et tres ei
reverenciam et honorem exhibuerunt. Nota quod Christus quatuor
modis solet homo stare eodem modo Christus sic stetit primo modo
solet homo stare in mare aliud expectando. Sic stat dominus
expectando peccatorem. O domine quare expectas
peccatorem respondet quia sum misericors et volo
sibi dimittere omnia peccata sua. Videt enim homo care emit hoc
invite amittit. Sic Christus invite amittit peccatorem
quem care emit cum non auro vel argento sed precioso sanguine
suo unde petrus canonica sua non estis empti auro. Non solum
autem Christus expectat peccatorem verum eciam cum gaudio
occurrit sibi cum adhuc longe esset pater occurrit illi sic eciam
Christus peccatori. Ergo peccator regraciare deo de sua
bonitate et dileccione expectat cum quod numquam obliviscitur
peccatoris. Qui enim aliud expectat non obliviscitur sui
Sic Christus sicut dicit dominus oblitus est mei mentiris ipse
enim dicit ysaias in manibus meis descripsi te quod non
possim oblivisci tui. Sic enim aliquis facit nodum in cingulo
suo ut alicuius rei non obliviscitur sed recordetur. Sic portat
dominus cicatrices in manibus suis ut nunquam non obliviscatur
Sic expectat mariam magdalenam et mariam egip-
ciacam et paulum et multos peccatores petre et iste
expectat. Secundo solet homo stare ad allegandum coram iudice
sic Christus coram pulato patre pro nobis allegando. Quicumque
captus esset per aliqua pena occidendus esset et nesciret

qui et stultus esset si posset habere fidelem advocatum qui eum
eripere et non rogaret eum nec conduceret Sic stultus
est peccator qui non conducit filium dei qui est fidelissimus
advocatus statim cum ut homo mortaliter peccat occidit animam
suam et dignus est eterna morte et ideo necesse est ut peccator
conducat filium dei qui istum conducit advocatum nullum
habet quem timeat et multos habet administrantes exemplum
huius legitur iiii regum Quod assirii missi sunt ut comprehenderent
helizeum Et puer helyseo domine quid faciemus circumde-
derunt nos respondit helyseus noli timere plures
sunt nobiscum quam cum ipsis et aperuit dominus oculos pueri
et vidit montem plenum angelis in igneis equis curribus ibi
angelorum Assirii sunt demones qui cum tempore volunt inficere
sed non sunt timendi quia advocatus noster ihesus christus et angeli
omnes sancti parati sunt nos adiuvare Sed rogemus dominum ut aperiat
nobis oculos cordis nostri ut advocatum nostrum ihesum christum et
sanctos angelos in die mortis nostre videre valeamus Tercio
solet homo facere ad socium clamandum Sic venit christus et
clamavit voce magna ut dicitur iohannis lazare veni foras
Per lazarum intelligitur peccator qui cum audivit clamorem domini in
corde suo statim debet exire de sepulchro peccatorum
Sicut cum fabri et alii artifices qui cum audiunt campanam
ad matutinas surgunt a sompno et incipiunt laborare
Sic peccator qui audit christum clamantem in corde suo statim
debet surgere a sompno peccatorum ro xiii hora est iam nos
de sompno surgere Ecce clamat ut peccatores veniant
et recipiant graciam suam sicut latrones malignis tamen
currunt ad vinas ut mittant peregrinos in domos suas
Sic christus stat et expectat nos ut nos peccatores re-
cipiat in regnum suum Quarto solet homo adducere ad per-
cuciendum sicut stabit christus in iudicio qui percutiet peccatorem
propter peccata sua Non percutiet non baculo non ferro sed
virga oris sui uno cum verbo percutiet peccatorem itaque

occidat cum meo corpore et materia qui dicat ite maledicti in ignem
eternum ibi tunc est pena sua magna et plenaria tunc
dicet illud Mt° Data est mihi omnis potestas in celo et in terra quia
ego possum aperire ianuam celi et possum peccatorem claudere
in inferno Rogemus etc. Sermo in octava pasce

Thoma infer digitum tuum huc in latus meum
ista ostendit magnitudo et profunditas vulnerum
Christi cum dicit infer digitum tuum et tale vulnus non
mediam partem manus hominis inferri potest et alia vulnera
ut hodie legitur manifestavit Christus discipulis suis que aperta
reservavit Sed sibi dixit dominus Thome infer digitum
tuum Christus cum post ostensionem vulnerum suorum sanat Thoma fide
legitur quod Thomas fuit tristatus de passione domini et desperavit
de resurrectione eius et fuit trepidus mente amore
Sed Christus qui est pius per letificavit ipsum per vulnerum suorum
ostensionem certificavit ipsum de resurrectione et ad amorem
suum ipsum inflammavit ista vera invenit unusquisque quod mul
verbis Christi Primo tribulati invenerunt in vulneribus
Christi consolationem Christi Bernardus in passione domini admemoria
dicit nichil est quod non equo animo tolleret hoc figuratum
est in Exodo ubi Moyses misit lignum in aquas amaras
et dulcorate sunt Sic memoria passionis Christi omnes tribu
lationes in dulcedinem convertit Dicit enim Aristoteles
quod si vas novum factum ~~decore~~ de cera undique clausum in mare ponatur
aqua illa que submittit in dulcedinem convertitur vas novum
factum de cera est corpus Christi factum de carne virginali
que clausa fuit undique quod nullam umquam receptionem macule
permisit Si ergo mittimus aquas id est tribulaciones nimis
in vulnera Christi omnes in dulcedinem convertuntur tunc primo
dulcedo Christi lapides torrentis Sancto Stephano dulcorat
Sancto Laurencio fecit dulcem craticulam Et sic hec
quod tribulati invenerunt consolationem in vulneribus Christi

Secundo mulieribus xpi desperati invenerunt spem Tercio bona
tercio xpo in passione sua pactum firmavit per quem nobis
veniam dare promisit Nota pactum olim tribus modis
firmabatur nunc manuum percussione aut sanguinis circumcisione
aut aque effusione Sic xpo firmavit inter nos et
patrem celestem pacem primo forma firmavit pacem
per sanguinis circumcisionem Sic quod est circumcisus in carne Secundo
firmavit per manuum percussionem non tamen in manibus
percussus sed etiam in pedibus in latere et in toto corpore
suo Tercio firmavit per aque effusionem Sicut ei
sic aqua effusus ut dicit psalmus ita quod nichil remansit
in eo nisi sola anima Cum eo et eius sunt tota attrita
quod non habuit quantum sanguinis Sicut ait tamquam testa
virtus mea exposui Et ideo bene potest dicere cum psalmista sic
aqua effusus sum Tercio et passione xpi sanguinem in-
flammavit hoc figuratum est Machabeorum primo vi° ubi dicitur
quod elephantibus ostenderunt sanguinem et mori ad acui-
mandum eos in prelio Dicit et Albertus suus quod fructus mori
primo est rubeus et albus Sic xpo fuit in tota conversacione
sua albus postea rubeus marice et niger in morte
Cuius sanguis deberet ~~accendere~~ accendere et in-
flammare et sic primogenitus contra mundum contra
carnem et dyabolum ut apposuit nuper sepcimo io Sit un sup

Pax vobis ego sum nolite timere ubi supra
Et cum hoc dixisset ostendit eis manus et latus
ista apparicio in die sancto pasce contingit licet hodie
legatur Apparuit autem ipsa die resurreccionis quando
sic dicit glosa super lucam dominus et sciens discipulos suos
in passione sua perturbatos Et ideo post passionem fecit sic
fidelis amicus visitans ipsos et dicens pax vobis
Et ostendit eis manus et latus et pedes in signum
vere resurreccionis Nota quatuor sunt que destruunt
pacem in corde hominis Primo quod destruit pacem in corde hominis

sunt divicie terrene quibus avarus nunquam saciatur
sed et ideo non potest habere pacem in corde Capias
avarus eciam oculis indiget Qualiter autem terrene
divicie pacem destruant de hoc habes Gen xiii unde legitur
quod Abraham et Loth filius fratris sui habitabant simul
et cum ditati fuissent et haberent multos greges
ovium et pecorum pastores qui greges custodiebant
contendebant ad invicem propter multitudinem pecorum
Quod cum percepisset Abraham et Loth non poterant simul
habitare cum pace sed divisi sunt unus ab altero Et hoc
fuit avaricia Avari eciam in morte non possunt habere pacem
et requiem Nota quod quidam usurarius fuit magnus
et reliquit filio suo magnam pecuniam Tandem quando fuit
sepultus venerunt mures plurime de una archa acceperunt
pecuniam et portaverunt eam ad locum ubi sepultus est et
ponebant sibi Modo filius eius hoc videns quod pecunia
in archa minoraretur vidit unum foramen procedere subterram
ab archa et illud processit ad sepulchrum patris sui
et sic fodit usque ad sepulchrum patris sui et invenit
os patris sui plenum denariis Ecce quomodo terrene divicie
destruunt pacem Item quod destruit pacem in corde hominis
hoc est honor mundanus scilicet quando homo videt quod vicinus vel alter
plus honoratur quam ipse statim concipit ex hoc vermem invidie
in corde suo sed exurgit invidia ut forte non potest pati
et propter hoc ipsum semper prosequitur Exemplum habemus in
Saule rege qui persequebatur David cum percussisset philisteum
et cum propter hoc laudaretur David et plus honoraretur quam Saul
invidit ei et qui prius pacem habuit cum eo cepit eum persequi
usque ad mortem hoc adhuc sepe contingit Tercium quod
destruit pacem in corde hominis hoc est peccatum per quod homo amittit
patrem et filium et spiritum sanctum et omnes sanctos ut quando autem
cum aliquis sua occupatus est in aliquo peccato nullam pacem
potest habere in corde suo si vadit per viam timet inimicos suos

ne ipsum occidant si autem stat vel sedet vel ambulat quiescere non
potest semper et cogitat quo voluntatem suam in peccato perficiat et
numquam potest habere pacem in corde suo Cum dormit sompniat sibi
de peccatis si vadit dormitum timet ut moriatur quia multi depo
nunt se vespere sani et de mane mortui inveniuntur Exemplum
de illis qui volunt ampliare etc. Quartum quod destruit pacem
in corde hominis est propria voluntas quia habet exercendi malicias
voluit et cedere voluntati sue et propter hoc non possunt habere pacem
in corde sua qui corripiunt et infirmant tunc irascuntur
et volunt cedere voluntati sue propter hoc non possunt habere pacem
in corde suo sed semper volunt habere voluntatem suam Exemplum
Regum 2° de Roboam filio Salomonis cui cum dicerent seni
ores sui quod si populum non ita multum gravaret quod tunc
pacifice et quiete possideret terram et populum suum ille motus
superba voce dixit Maior est minimus digitus meus patre meo
Ecce superbia fuit regno et pace et sic quod divisum fuit regnum
suum in duodecem regna et populo recessit ab eo Ecce ista de
struunt pacem in corde hominis Sed pax vera quam Christus praestat
discipulis suis cum dixit pax vobis pax Christi vera ab inferno
hominem liberat super terram ditat ante deum representat Apostolus
pacem sequimini cum omnibus sine quo nemo deum videbit debeo
ergo inter te et deum et proximum pacem habere Quo modo sit
docet Iacob patriarcha sicut dicitur Gen xxxii legitur de ipso quod
fugit a facie fratris sui esau et cum redire vellet cogi
tavit sibi quo favore fratris sui compararet dixitque placa
cabo cum muneribus que precedunt me et postea videbo
illum Sic et tu fac fratri tuo scilicet Christo quem offendisti eius si
tunc occidet te gladio quo occidet omnes peccatores
de quo gladio dicit Apostolus gladius acutus ex utraque parte
exibat de ore eius idem sententia quod corpus et animam occidet
hoc ipso gladio occidet te si non feceris pacem inter te
et deum et proximum Quibus muneribus debeo ipsum
placare scilicet contritione hoc munus mitte sibi quia superius

modum diligit quia contritos spoliat dyab(ol)us deu recedentem
ab eo revocat Quod in multis peccatoribus) ut patet in sup
accipite spiritum sanctum quorum remiseritis peccata remittunt
eis ioh(annis) p(rim)o magna magnificencia quod dixit accipite
spiritum sanctum non dicit accipite aurum vel argentum sed spiritum
sanctum Notandum quod dominus recui(t) quatuor pont(ificum) s(cilicet) crucis corp(us)
suum spiritum sanctum et decimum Decimo dicit qui non accipit crucem
suam et sequitur me non potest meus esse discipulus crux est carnis
mortificacio Apostolus qui autem sunt christi carnem suam crucifix-
erunt cum viciis et concupiscenciis Ergo et tu tuam carnem
tuam crucifige et offerre deo tunc offer sicut abraham
obtulit ariete At ad hoc tibi tria sunt necessaria primum ut
ab hominibus recedas sicut ipse super montem ivit qui filium voluit
immolare Secundum quod deum ardenter diligas quod notat
per ignem et gladium ubi dicit ipse enim portabat ignem
et gladium Ergo sic affligendo carnem tuam deum sequeris
crucem accipit qui penitenciam vel religionem intrat hanc crucem
accipit quo primo scilicet ide hominum) mundi miseriam suam ide
terram vivencium intendit Accipit autem remissionem omnium
peccatorum. In hac cruce debet homo pendere sicut christus qui
noluit de ea vivus descendere sic nec de penitencia Sed quidam
submergunt in penitencia sicut egipcii in mari rubro prodelectatione
tocius mundanae Nota una penitencia tria debes habere scilicet amari-
tudinem in contricione veritatem dicendo in confessione asperitatem
in satisfaccione De primo Fac tibi unigeniti planctum amarum
Quare dicit unigeniti filium dei amisisti id est sicut sic mater
mater deflet mortem unigeniti filii sui sic tu debes in contri-
cione peccata deflere tua De secundo dicit dominus ad adam quia
comedisti de ligno de quo tibi preceperam ne comederes
maledicta terra in opere tuo sic contingit illis qui sub-
mergunt prodelectacionem in penitencia debes enim persistere
in penitencia usque ad mortem ut possis dicere cum christo consumatum

est ideo primam ut motus ad virginitatem quod vovit narratur dicti
Secundo accipiendum est corpus christi devote quia dicit ipse accipite et
comedite ex hoc omnes hoc est corpus meum Unde ut devote acci
piendum sit dicitur in historia Joseph accepto corpore ihesu involvit
in sindone munda hoc est qui pura mente cum recipit
de hoc requiritur supra decenciam dicam Tercio accipiendus est
spiritus sanctus sicut dicitur hic dues cum tribus vicibus dedit discipulis
suis spiritum sanctum primo ante passionem suam ad faciendum miracula
quando ad predicandum misit et dedit eis potestatem demonia et
ut languores curarent Secundo post resurrexionem ad re
laxandum peccata quando in eos insufflavit et dixit accipite
spiritum sanctum quorum remiseritis peccata sicut hodie legitur Tercio
ad confirmandum corda eorum post ascensionem ut nulla
tormenta timerent unde ibant apostoli gaudentes a con
spectu concilii Nota ipse spiritus sanctus est discipulis datus ianuis
clausis sicut ecce tibi dabit si claudis ianuas id est sensus
tuos ab illicitis sensus hominis sunt sicut porta qua hostes
ingrediuntur unde dicit glossa si discipuli non fuissent ianuis
clausis invenit dominus ad eos non venisset Sic et tu si
aperueris oculos tuos ad turpia videndum tunc spiritum sanctum ex
pellis et dyabolus intrabit Quarto accipiendus est denarius
de quo dicitur acceperunt et ipsi singulos denarios denarius
est vita que datur operariis ociosis vero datur infernum
famem et sitim ut divitum sanguinem bibant et carnem
suam manducant Rogemus etc. ut eum recipiamus

Stetit ihesus in medio discipulorum suorum Johannis
In istis premissis duo notantur primum est christi fami
liaritas Secundum est eiusdem singularitas
Salutacio apparuit familiariter quia stetit in medio eorum
salutavit singulariter quando dixit pax vobis Nota quod
christus legitur stetisse admodum vocantis admodum ex
spectantis admodum adiuvare volentis primo stetit

admodum vocantis hic stans ihesus iussit cecum adduci ad se
Tunc cecum dominus vocavit et venientem ad se illuminavit
Cecus iste signat peccatorem quia per peccatum illuminator
excecatur ne cognoscat creatorem suum Hunc vocat
dominus ad penitentiam quia si peccator audierit et ad deum
accesserit dominus illuminabit eum per gratiam suam Nota
mos est eorum qui vocant aliquos eos ad necessitandum mittunt
ut possit stare accedere et stant et expectant eos ut
citius veniant Sic christus o peccator vocat te noli timere
stare accede ad eum tamquam ad clementissimum deum et ad
consolatorem fidelissimum Quondam erat deus iratus
irato mortem lege sic legitur in exodo quod iudei non audebant
venire ad deum Unde steterunt a longe et dixerunt moysi
loquere tu nobis et audiemus nobis non loquatur dominus ne forte
moriamur Nunc autem ut factus est homo ut puer ad quem omnes homines accedere
potest Sic accessit ad deum maria magdalena que fuit maxima
peccatrix Item petrus qui ipsum ter negaverat et multi alii
qui omnes gratiam invenerunt curre ergo ad deum peccator noli
diffidere Nonne offenderet filius patrem suum si sciret et
vocaret eum et contempneret venire ad patrem Sic peccator offendit
deum patrem sed vocat eum ad penitentiam et audire non vult et
venire non vult et sic modo contempnit peccator deum ita christus in futuro
contempnet eum Secundo stetit ihesus admodum expectantis
Solent hoc ce illi qui in itinere sunt stare et expectare
et circumspicere si aliquis veniat ad consolandum eos Sic
christus circumspexit cum stetit coram pylato et accusare stetit
expectavimus consolatorem et non venit Unde dicit per ysaiam circum
circumspexi et non erat auxiliator quesivi et non fuit qui adiuvaret
Cogita o homo quanta desolatione stetit propter te apostoli cum deserere
reliquerunt et fugerunt ab eo quidam omnino eum negaverunt
sic petrus Unde dicit salomon iminente necessitate
probatur amicus hoc notum mundo fuit cum in maxima necessitate

derchaverunt cu iudei et vinctu cu duxerunt coram
in multis cu accusabant ut crucifigeret clamabant
Ecce xps stetit trepidus cora iudice pylato ut iudicaret
Ille in fine sedebit equissimus iudex ad iudicandum
et trepidabit cora eo totus mundus vn ps tu terribilis
es et quis resistet tibi dicit cu ecce stephanus plen)
spu sco vidit gliam dei et ihm stantem a dextris dei
Ecce xps qui dr apparuisse bto stephano sedens in throno
q dicat ad btm stephanu multos hes adversarios qui
te impugnant ecce paratus sum te adiuvare ts vides
me stantem noli timere Quis pt illi nocere quem deus
wlt adiuvare certe nullus Si deus te adiuvat nullus
pt tibi nocere neq ho neq dyab) hoc figuratu est in exodo
qn egypcii psequebant iudeos et cu sentirent virtute
eius clamabant fugiamus israhelem deus ei pugnat
pro eis ho multus ht adversarios fortes quibus resistere
no pt is debet se convertere ad deu et deus pugn
nabit pro eo contra hostes eius et coronabit eu in regno
suo Rogemus dnm q dona sedat p) passa
Pastor bonus aiam suam dat pro ovibus suis
Xhs meus isto compat se bono pastori nos vero
ovibus No compat se comuni pastori sed bono
et fideli Dic et bonus pastor et fidelis comdic
custodit oves suas a lupis Sic xps ex bonitate sua
custodit nos a lupo infernali s. dyabo Et custodit nos
per suos angelos s. servos suos pe angelis suis ma
dauit certe una hora uno die non possemus vivere
an timeas nos s. demones si xps et angeli eius
non custodirent nos Et ideo pt bn dic dns de se ipso
ego sum pastor bonus Dicit bts aug) Quod dic
xpi acto est nra instructio ppt quod et dns ait ioh
Exemplum dedi vobis ut et vos ita faciatis Dic ei
xps bonu et utilem pastore demonstrat sic wlt
ut oes pastores eccie sint boni et utiles ovib) suis

fideles manifestiendo fidelitatem suam in hoc demonstravit
quod plus dilexit oves suas quam proprium sanguinem suum
quod aliter nequaquam sanguinem suum effudisset Sed aut negligentes
fuerunt pastores ecclesie ut ipsis unde dicit dominus eis Ezechiel
sanguinem eius de manu tua requiram Secundo etiam dicit ei
Respice domus noscit familiam suam sic quilibet pastor
vel rector ecclesie debet cognoscere ovem suam quo vivat
Notandum quod tria sunt consideranda de regimine boni
pastoris primum est quod diligenter debet vigilare super gregem
sibi commissum Secundum est quod errantes oves corrigat quilibet
pastor vel prelatus debet esse stabilis vel firmus Non debet
timere peccatores propter iusticiam debet mittere exemplo
apostolorum nec debent respicere munera quamvis peccatores
cohercerant a malo quantumcumque potest debet imitari doctrinam
xpi qui ait Ego sum qui sum idem immutabilis sententiam
debet pauperes et divites predictis sine arguere exemplo
beati Johannis Baptiste Sed quidam sunt sicut canes canis
qui latrat et si proicitur morsus panis modicum vel
eius tunc tacet Sic faciunt quidam pastores ecclesie
Tercium est quod ovem morbidam a sanis separant idem malos
a bonis si corrigi nolunt ne malos inficiunt Unde dicit
Salomon Qui tetigerit picem inquinabit ab ea pes Cum
sancto sanctus eris Sed quidam sunt ypocrite qui simulant se
esse oves xpi qui sunt capud De quibus dicit augustinus
in libro de pastore et ovibus quod una capra plus tedia
ingerit vel facit quam centum oves Sic unus fetidus pec-
cator plus bonos fetores perdit quam centum alii et tales
post si corrigi nolunt debent a iustis et bonis separari
Sed difficile est arborem curvam iam portantem fructus
ad maturitatem producere sic difficulter mutantur
peccatores corrigunt unde figura talium precipit dominus
levitici ut cum domus apparuerit macula primo abra-
deretur Sic hystoriam regum et vide supra
Ego sum pastor bonus Johannis in parabola ista se dominus

pastori bono cum dicat ego sum pastor bonus Bonitas autem
sua apparet in hoc quod oves suas id est genus humanum
in tantum dilexit quod pro ipsis fudit sanguinem suum Immo
plus dilexit eos quam se ipsum et ideo bene dicit Ego sum
pastor bonus Nota quod bonitas istius pastoris id est christi
notatur in curatione ipsius quia bene et fideliter pascit Et ideo
vocatur bonus pastor unde Ioh Ego pasco oves meas
Et quia fideliter et bene pascit nos debemus ei servire
propter nostram utilitatem quia omnia que petimus et desideramus
habemus ab eo Si desideramus ab eo pulchritudinem
ipse est perfectissima pulchritudo in quam desiderant angeli
prospicere ipse est speciosus forma pre filiis hominum unde
dicitur quando dominus vocavit petrum et alios apostolos quod tanta dignitas
in facie sua apparebat et resplendebat quod relictis
omnibus secuti sunt eum Si desideramus sapientiam ipse est
perfectissima sapientia Audistis ergo bona desideramus
habemus ab isto pastore scilicet deo et ideo dignum est
ut audiamus vocem eius et serviamus sibi Secundo nota
bonitas sua in hoc quod oves suas noscit unde Ioh Ego
cognosco oves meas et cognoscunt me mee Nota
triplex est differencia ovis Cognoscat ei pastorem naturalem
ad quem debet accedere lupum quem debet fugere pastum
quem debet appetere Sic homo qui est ovis christi debet in se
habere triplicem cognicionem ut suum pastorem cognoscat
ad quem debet accedere scilicet christum hic est pastor bonus pius
et misericors et ideo in multis debemus eum sequi quia
docet utilia et bona Secundo cognitio est quod debet cognoscere
lupum id est dyabolum quia maxime cognoscibilis est quia nullo
in tempore cessat aucupare homines scilicet mane sero quia dyabolus
non cessat venire in mane iuventutis et in senectute
tutius ut hominem trahat lupus est enim astutissimus
sicut legitur in proprietatibus animalium in summa verum aliquando
simulat vocem pastoris ut oves decipiat aliquando se totum

folius operit ut oves terrescentes primat Aliquando folia portat
more adoule ovium ut oves adhuc trahat Ista triplex
astucia est magistri lupo infernali primo simulat vocem
pastoris scilicet quando promittit homini longam vitam et blandiri
homini dicit Sic dixit primis parentibus nequaquam mori
emini Secundo se folius operit quando decipiet me sub forma
pietatis sic ostendit de monacho quem decepit qui
sibi nasum amputavit Tercio portat folia more
ut oves adhuc trahat et rapiat quando promittit gloriam et
honorem Est enim avis crudelissimus et naturaliter ovibus
insidiatur Est dyabolus crudelior quam lupo nam venatur oves
ut bestias sed tamen unus lupo naturaliter sufficiat una ovis
sed dyabolo non sufficiunt mille nec unus dyabolus et infernus
sunt insaciabiles unde legitur quod quidam sacerdos interrogavit
dyabolum in quodam obsesso homine cur homini tam inuideret qui
respondit quia gratiam mundiciam Tercia differencia ovis est
ut cognoscat pascua utilia et vitat contraria herbas noci =
vas Sic homo contrarium Sic quod debet cognoscere pascua
utilia scilicet gaudia paradysi que dominus promittit omnibus suis
ubi nunquam amplius habebunt aliquem defectum Sed heu
multi fugiunt a pastore christo et sequuntur pastorem crude
lissimum scilicet dyabolum et ibi pascunt pascuis mortiferis
et venenatis scilicet in inferno de quibus dicitur ne cibabo
eos carnibus eorum et sanguine eorum inebriabunt
O quam miserabilis ebrietas Tercio notatur bonitas sua in hoc
quod vocat oves suas ad premium unde quod venite benedicti patris
Sic vocat operarios et reddit illis mercedem Quarto
notatur bonitas sua in hoc quod oves suas tamen congre
gat ioh alias oves habeo que non sunt ex hoc ovili usque
ibi Et fiet unum ovile et unus pastor Sic dicat anima
fidelis domine illud carmen [illegible] te videbo tunc te teneo nunquam

ac divinitatem et sic regnabit semper cum domino in eternum amen

Ego sum pastor bonus Iohannis x° ipsos ut supra

possumus notare magnam utilitatem ideo quia
non competit se hodie alicui regi vel imperatori cum tamen ipse
sit rex regum et dominus dominancium sed competit se pastori
et hoc ad solacium pauperum eciam incircumdantium super boni
desi magna dignacione in nativitate sua prius ostendit se
pastoribus quam regibus. Et appellat magister. Quia magister bone
quid faciam vitam eternam possidebo. Pueri vocant illum
magistrum bonum qui eos permittit ludere sed vere malus
qui negligit eos. Sed ipse dicitur bonus magister et est
quia bona docet et utilia ipse eciam facit prius sive
sic facit sic magister discipulis suis qui et bene sciunt lectionem
vadunt lusum qui vadunt in regnum celorum ad veniam
dandum in eternum. Non sic discipuli diaboli qui non ludunt
in deliciis quia postea tempore erunt in labore cum diabolo
in regno eorum scilicet in inferno. Notandum quod in ... bonus
pastor tria facit pro ovibus suis et ideo appellat se bonum
pastorem. Primum est quod oves suas redemit qui detinentur
et sunt in manibus diaboli et ipse exemplum habemus in
primis parentibus quod diabolus pro pomo fendo dum gustasset
duxit mancipium inferni propriis redimendum ipse
corpus suum posuit et dedit ut redimeret. Unde dicit in Iohanne
Ego animam meam pono pro ovibus meis. Sic et quilibet
pastor et prelatus debet pro subditis suis animam suam
ponere qui sunt oves sue. Sed timeo quod multi prelati
et pastoribus dicere illud: Ve pastores pascebant se et
gregem meum non custodiebant nec pascebant. Multi
sunt prelati et pastores ecclesie qui pascunt corpus suum
delicate et obliviscuntur omnium magistrorum doctrina et
exempla. Discipuli et magistri ... curam ut pastores
propter honorem vel commodum temporale quam propter fructum et lucrum

curam Talibus pastoribus dicit xpo sic dixit ioseph fratribus
suis qui vendiderunt eum nota hystoriam Amen dico
vobis non videbitis faciem meam donec adduxeritis
fratrem vestrum minimum dicit glosa Qui requirit minimum
non obliviscetur vnde dicit dominus per ezechielem Sanguinem eius
de manu tua requiram ideo curam super hoc dicit bernardus [illegible]
vnum tot mortibus digni sunt negligentes sacerdotes
quot animas negligunt vnde quilibet debet videre quomodo
regat subditos suos vt quando curam animarum suscipiat
vt qualiter secet manum pastoralis vt qualiter bona ecclesie
sibi expendat ne dicatur sibi Redde quam suscepisti curam
animarum reddere rationem Et quia deus ita graviter requirit
negligenciam pastorum ideo sollicite debent ponere curam
suam Secundum quod bonus pastor facit hoc est quod diligenter
debet custodire oves suas a lupo ne devoret eas sic
facit dominus diligenter custodit oves suas a lupo infer-
nali et non solum custodit per se sed etiam per angelos suos sed
primo custodit eos per se ipsum postea custodit dominus oves diligentes
Secundo custodit eas per angelos suos ps angelis suis mandavit
de te Vna hora non possemus vivere quia timeo nimis de-
mones si non custodia angelorum esset nobiscum vnde dicit
Ieronimus magna est gloria animarum et vnaqueque anima ab ortu natiuitatis
sue habeat angelum in sui custodia deputatum Custodia boni
angeli datur homini et in vtero matris sue et in natiuitate et semper est
cum ipso Et adulto angelica custodia valde est necessaria
Et cum paruulus adhuc in vtero matris potest interimi et dampnari
dum est extra vterum potest a baptismate impediri Sed cum est
in adulta etate potest ad diversa peccata trahi dyabolica sug-
gestione et ideo dominus dedit vnicuique animam proprium angelum
et hoc apparet eius diligens custodia quam habet circa
oves suas et ideo bene dicit potest ego sum pastor bonus
Tercio quod bonus pastor facit hoc est vt oves suas

redeunt ut perficiant Sic et fecit in ascensione sua quia iter
ad eterna gaudia preparavit quia ante ascensionem domini erant
pascua glosa clausa et circumdata fossitate ita quod oves
domini intrare non poterant Sed christus in sua ascensione aperuit
unde micheas ascendit iter pandens ante eos dominus in sua
ascensione aperuit celos et patefecit viam Ascendit sicut
qui precedit ceterum ante alios ut gressum videant unde ioh
cum proprias oves emiserit vadit ante eas et oves illum secuntur
lupus rapit et dispergit oves ioh x Sicut unde sermoni
composito cum proponimus nobis duo persone unde una videlicet
scilicet lupus altera est consideranda scilicet pastor id est deus qui
dicit Ego sum pastor bonus Secundo sciendum quod quatuor
genera luporum inveniuntur qui lacerant gregem domini
primus lupus est dyabolus Secundus usurarius Tercius oppressor
pauperum Quartus est vetula et eos qui dant pravum
exemplum vel consilium primus lupus qui lacerat gregem
domini est dyabolus Et bene dyabolus lupo comparatur Sicut enim lupus
sitit sanguinem animalium Sic dyabolus sitit animas hominum que
in sanguine sunt dei redempte iste lupus est dyabolus qui non
sitit nisi animas ideo peior est lupo materiali naturali lupo
naturali sufficit ad prandium una ovis sed dyabolo non sufficiunt
mille animae et tamen facit malum suum esse quia quanto plures
lingua tanto maior ignis et quanto plures adultera
quanto maior fetor unde legitur quod quidam sacerdos meus
narravit quendam dyabolum lupus enim ludens appropinquat et
per nares et guttur animalis stringit Sic dyabolus conatur
auferre ab homine vocem confessionis ne peccator audiatur
a pastore ideo appropinquat lupus enim maxime circa finem
dierum venatur Sic dyabolus maxime circa finem dierum
insidiatur homini hoc est in fine vite sue plus quam alio tempore
iste lupus est fugiendus quia torquet tam corpus
quam animam Secundus lupus est usurarius qui optime
lupo comparatur de quo genere beniamin lupus rapax homo

Cum miser iuventutis sue tempore rapit usuram et dividet sicut
predam filiis suis Et merito usurarius lupo comparatur quia
sicut lupus plus domesticis animalibus insidiatur quam extraneis
sic usurarius plus insidiatur vicinis quam alienis Unde vicinus
habet domum vel argentum vel aream vel convivium studet quod sibi
usurpet vel heredet in pueros suos Unde lupus quocumque vadit
ducit filios suos secum Unde eciam usurarius quia sicut ipse vadit
ad infernum sic et filii sui secuntur eum quia possederunt res male
acquisitas Item lupus quanto plures habet pueros tanto audacior
est ad predam sic et usurarius Tercius lupus qui gregem dei
lacerant sunt oppressores pauperum et falsi iudices Ezech xxii
principes predam rapiunt in hoc sermone hec quidem erit dives
Quartus lupus sunt vetule et omnes qui dant pessimum con-
silium de quibus dicitur attendite a falsis prophetis Tales vetule
et prophetisse diabolice comparantur lupo quia simulant vocem pastoris
accedunt et sequuntur sub specie pietatis vel necessitatis unde Gen
vox quidem vox Iacob est sed manus manus sunt Esau Unde
habent eciam morsum venenosum sicut lupus mordent enim
precipiunt consilia ita quod multi moriuntur ex hoc tam
in corpore quam in anima per venenum aspidum sub labiis
eorum Tercio his omnibus debet sibi cavere homo qui vult esse ovis
Christi et debet sequi pastorem de quo Ioh dicit Ego
sum pastor bonus Hunc pastorem debent omnes sequi propter
certitudinem quia ducit oves suas per viam que ducit
ad celum Item propter securitatem Ysaie non erit ibi leo neque
bestia Item propter fructuositatem Ioh Ego cognosco oves
meas et sequuntur me et ego do eis vitam eternam Ad
quam nos perducat Ihesus Christus filius dei Amen Dominica tercia post pascha

Amen dico vobis quia plorabitis et flebitis
vos Ioh Male est mentibus qui carpiunt mutua
visione presenti mutua locucione refici et presencia
corporali eos consolari Unde discipuli Christum quia desiderabant
videre Christum verba eius audire et presenciam retinere

Et nimis contristabantur quod xpus de suo recessu eis aliquam
mencionem faciebat vnde dixit modicum et iam non videbitis
me iterum modicum et videbitis me dominus ihesus sciens sibi
passionem imminere dixit ad discipulos suos modicum et iam
iam non videbitis modicum illud notat tempus quo clausus fuit
in sepulchro Quasi diceret in illo triduo non videbor a vobis
Et iterum post modicum scilicet post resurrectionem meam
videbitis me usque in diem ascensionis vadam ad patrem meum
In hoc ewangelio monet nos dominus vt in hac seculo vel
vita fletum Dicit vobis quod flebitis et tristitia vestra convertetur
in gaudium Sed fletum et luctum impenitentie nos
contingat ibi flere vbi lacrime proderunt deus peccatorum In
hoc vero quod dixit dominus plorabitis et flebitis tria sunt
notanda Primo quare debemus flere Secundo quare fructum
consequi possumus Tercio que sunt cause que nos
possunt ad fletum prouocare Primo debemus flere pro salute
in aeternitate corporis amissione et promissione culpe Primo
debemus pro salute in aeternitate quia nullus est certus de regno
an mereatur deo amore vel odio dignus sit quia multi
in Recitat deo corda sua et abscondite
Sed quidam tales nolunt esse certi de remissionibus
Sed quidam tales volunt esse certi de promissionibus
peccatorum et perdat beatitudinem pro eo cum in sint ibi
Legitur in vitas patrum quod quidam frater dixit deo Anthonio
oracione pro te Cui respondit Anthonius nec ego tui
misereor nec deus nisi tu pro te ipso sollicitus sis
et oraueris deum Secundo flere debemus pro amissione boni
Scriptum Omne tempus aut in peccato aut in bonis mei
sicut combusta decinerantur ideo frigidi et obscuri
frigidi sunt fervore dilectionis obscuri sine luce cog
nicionis et sine fructu operum impossibile est vt
deus amore placeat tibi et sol eos remittat
amaritudine cum mente dic de amissione temporis Tercio
debemus flere pro amissione culpe scilicet luctum fac tibi

urgenti planctum amaru dolorosior luctus inter
oia racionabilia et luctus pungentis plus debet
dolere de preteritis aie sue qui scit se ee in mortalib
petis Ecce illud e p(ri)mu cur debes flere Circa scdm
e notandum q debes flere ppt utilitate tua cu lacime
devotis et contrito corde q lacime dividunt i quatuor
ptes p(ri)ma ps mitit potent in conspectu dei et re
conciliat peccatorem deo q(uem) p(ro)pter peccata offenderat bn o dulcis
lacima tua est regnu celorum tua est potencia tu in
iudicem intrans cu venis q(ui)cq(ui)d pecieris obtinebis Unde
plura vincis invincibilem ligas oipotentem fin) exempli
habemus in Ezechia Scda lacime obtinuerunt apud dm
viam Scda ps mitit in infernu et extingunt ignem
infernalem que peccator p(ro)pter peccatis suis meruerat bn o quanta
vis consistit in lacimis peccatoru q(ue) om abluunt culpas
extingunt iehennas usq ad celos ascendunt Tercia ps
mitit aiam hois q maculata et denigrata sunt purgant
et lavat eam ab oibus sordibus ita q fit pulchrior in
conspectu dni q sol bn o quo una lacima de puro et
contrito corde plata plus purgat aiam tua q ignis
purgatorij int spaciu centu annoru exemplum
i maria magdalene et illa muliere q ppt fletum extincta
erat abiic visus Quarta ps vadit ad oces devotas
et fideles quoru bonoru opum te facit pticipem pe
pticipe me fac deus Circa terciu notandu e q due
sunt cae q nos ad fletu provocare debent p(ri)ma e mors
Salomon memorare novissia tua Scda e memoria
passionis xpi q in mentis oculos oi tpe debemus habere
ut nuq(uam) obliviscamur Exemplum legit q qda filia
regis arma domicelli sui cotidie in oculos suos
ponebat p(ro) nimio amore Nam ide domicellus p(ro) amore

Ut no bn effecte lacima rum

Exemplu bonu

illius puelle occiderunt gladio ut patrimonium eisdem redo
paret quod cives sui post mortem patris sui abstulerant
Per regem intellige adam qui propter peccatum transgressionis mor
tuus fuerat per domicellam intellige corpus humanum
quod xpistus ipsum assumserat patrimonium id est regnum celorum per
domicellam qui pro amore ipsius assumpsit Bellum intellige passionem
qui per recuperacione patrimonii occubuit morte et sic
per mortem suam nobis patrimonium restituerunt regem
Obsecro vos tamquam advenas et [illegible]
peregrinos 1 petri secundo Quando aliquis navigat
in aliqua aqua magna et periculosa et sunt ei venti
contrarii tunc est valde solicitus circa navem suam
ut cito perveniat ad portum Sic beatus petrus valde
solicitus de nobis et monet nos ut navigemus sic
mare huius mundi quod valde periculosum est ne submergamur
in delectacionibus suis sed ut perveniamus ad portum eterne
salutis Notandum quod beatus petrus in hac epistola vocat
nos advenas et peregrinos et hoc propter tres raciones Primo
racione loci in quo sumus apostolus non habemus hic manentem
civitatem sed futuram inquirimus Secundo racione temporis
apostolus quia diu sumus in hoc mundo peregrinam adhuc
Dechat peregrinacione conquerit propheta dicens Heu mihi quia
incolatus meus Tercio racione condicionis propheta advena
ego sum apud te et peregrinus sicut omnes patres mei Quarto
racione professionis quam fecimus in baptismo peregrinacionem signo
crucis quod accipimus ut ad eternam patriam tendamus
Ex hoc miserabili exilio redeamus Terra nostra
paradysus de qua tam longe profecti sumus quod nisi
omnipotens cuius crucem assumpsimus nos misericorditer
adiuvet illuc pervenire non possumus Si autem pervenire
volumus ad celestem patriam Oportet nos tres proprietates

peregrini considerare. Prima proprietas peregrini est quod cum
cepto itinere non declinat nec ad dexteram nec ad si
nistram declinare nec ad dexteram nec ad sinistram
est ne perdat caritatem scilicet ut diligas proximum tuum
et non habeas cum odio o quod sunt in mundo qui vadunt
in iniustam viam quod si possent proximum suum uno vo
occidere ipsi facerent Sic et peregrini occidunt qui decli
nant a via publica sic tales occidunt quamquam nulla Secunda proprietas
peregrini est quod defectu aliorum non curat bonus alius vadit
quo tendit Tales nos oportet bene sumus peregrinus quia
in mundo ista nulla temporalia curavit sed ad celestia festinat
Jn hoc [illegible] [illegible] instrumenti ideo quod omnes sumus
peregrini et ad patriam celestem debemus tendere peregrinus
dum est in terra videt domum alterius ardere pro non di
mittit viam peregrinationis sed transisset ante se Similiter
et nos cum possessiones mundi amittimus parvipendere debemus
quia nec non sunt secundum mundi quod sic patet in tronis duos
bonos consequeret nos omnes et si cum [illegible] deus
admittit accidere tu quamvis cognoscas tunc quod sit quod
dominum suum sequitur Sic tu sed a mundo separat propter
ut homo cognoscat omnes sunt divicie quia talem quod
dominum suum et sequitur dominum suum sed mundum Unde legitur
de quodam qui amota divicias immittit sua Omnes
cum peregrini sumus in isto mundo Sic cum peregrinus omni
die facit dietas de loco suo Sic quilibet nostrum facit
omni die dietam ad mortem ad quam tendimus quamvis
ignoramus quale sit egressus iter et ideo heu multi
sunt qui hoc quamvis nichil curat et omnes dies suos
expendunt in leticia et vanitatibus seculi Quarta
est qui magis amena prata aspiciat quam terram
ad quam tendit Pratum significat temporalia quibus multi
tales tendunt qui non curant celestia Tales non sunt peregrini
regni celorum sed diaboli Tercia proprietas peregrini est

est quod agricula onus exponat ut levior fiat et citius currat
Sic et nos exonerare nos debemus in hoc mundo ab onere
peccatorum ut leves fiamus nichil est ita grave in mundo
sicut peccatum quod gravius deprimit et submergit homines in profundum
inferni quam eciam montes ymmo totus mundus quod tamen parum curant
Omnes ergo quantumcumque grave sit tamen libencius portant quam
onus Christi quod leve et suave est sicut ipse dicit Quartum quod iuvat
peregrinum est quod ad patriam cum omni sollicitudine festinat dicit
ei O quando videbo dilectam uxorem meam et pueros meos et
ceteros amicos de quibus tam longo tempore peregrinatus sum
Sicut legitur de Tobya iuniore qui dixit Ergo novi quod pater meus
et mater mea computant dies suos et cruciantur ipsos con-
nimis sic pessimus pater noster Christus et mater nostra regina celorum
cum omnibus angelis desiderant et expectant reditum nostrum
Super hoc vero beatus Bernardus Tota ita curia celestis expectat et
illa agmina quam reversuri sumus ad patriam nos festinemus
complere eorum leticiam quia non solum angeli sed eciam
ipse angelorum dominus scilicet Ihesus Christus expectat nos dicit eis venite
benedicti patris mei Quod esse sit cum sup

Iusticia ~~mea~~ vera implevit cor meum etc. Primo con-
suetudo est dominorum et principum quod probis militibus
dant stipendia et beneficia illis vero qui probi non sunt
et non exercent miliciam auferunt illis beneficia Sic
facit Christus illis qui nolunt miliciam suam exercere id est
opera bona et sancta illis aufert beneficia celestia et confert
illis voluntatem suam faciunt gaudium quod numquam auferet
ab eis sicut dicit magister Hodierna Nota quod beatus Gregorius ponit
quatuor consideraciones in moribus que homines ingerunt
tristiciam scilicet ubi fuit scilicet in peccato et hoc iam debet contristari
quia quamcito homo peccavit mortaliter perdit deum et omnes sanctos
et de premio quo adventum eternam in uno mortali peccato
scilicet luxurie vel alterius mortalis peccati in eum offendit

deus nisi homo peniteat quam dum deus et beata virgo maria morie
bunt mecho(?) tamen deus torquebit in inferno propter hoc advertit
antheomus(?) cum carnali concupiscencia et desiderio torqueri
temptavit posuit pedem suum in ignem dicens si pes meus
non potest sustinere istum ignem sustinere multo minus potest sustinere
ignem perpetuum quia ignis infernalis ita calidus est quod omnes
aque totius mundi non possunt extinguere unam scintillam
dicunt enim sancti quod minima pena unius damnati in inferno
gravior est omnibus tormentis quam illa pena quam passus est
beatus laurencius in craticula Ergo qui homo considerat
ubi sit scilicet in peccato illa consideracio merito ingerit
sibi tristiciam Secundum quod ingerit homini tristiciam hoc est quod
considerat homo ubi erit scilicet in extremo iudicio nec mirum
si habebit in illa consideracione tristiciam et timorem
unde dicit Jeronimus(?) Quod tunc homo videbit supra se iudicem iratum
subtus se infernum apertum omnes demones circa
totum mundum ardentem intra se cogitaciones proprias
ipsum accusantes abscondita omnia peccata in sinistris ministri
inter demonia omnes ad supplicia trahentes ibi tunc
fiet peccatorum discussio et terribilis sine placo
Capio(?) gravius est nobis advidendum propter quia multa
peccata occulta committunt sed postea publice punient
Nota legitur in exodo quod moyses vitulum conflatilem
comminuit conflatilem in pulverem et sparsit in aquam
et dedit ex eo potum filiis israel et apparuit in eis
qui deliquerunt barba aurea quod omnes adiutoria(?)
leinitarum(?) accidit Sic peccata que non fuerunt in punita deleta
per confessionem et contricionem in die iudicii quasi barba
apparebunt coram omnibus Ergo quilibet debet consi
derare ubi erit scilicet in futuro iudicio Tercium quod ingerit
homini tristiciam hoc est quando homo considerat scilicet ubi est
in miseria presentis vite unde necessarium est ut unusquisque
cognoscat vitam suam et fugiat peccatum hoc docet

docet yere) dicens leua oculos tuos in directum
et vide vias tuas id est cognosce peccata tua que te
trahent in infernum Sed heu pauci sunt qui
oculos leuent in directum quia fere omnes mali
liquid respiciunt respiciunt magis super sinistram
quam super dexteram id est magis respiciunt temporalia
quam eterna Sicut quis ab hostibus possidetur a temporalibus)
diligenter cogitat qua parte possit fugere Sic peccator
possidetur a temporalibus et a demonibus) non debent
respicere quod adiuuare eum non possunt Sed debent re
spicere mariam matrem domini que primum peccatorem liberauit
et introduxit machi ubi abest tristicia liberabit
Quartum quod homini ingerit tristiciam hoc est quod cogitet
homo ubi non est in gloria ps. suspirans dauid ait Sic
ceruus desiderat ad fontes aquarum Nota cer=
uus quando senescit grauiter inveterant sibi pili
et caligant oculi tunc querit sibi serpentem et in
uento serpente pungnat cum eo et accidit eum
et hausto veneno nimis sitit et in flumen
se proicit et totus renouatur Sic homo debet pung
nare cum dyabolo carne et mundo et debet ardenter
sitire ut veniat ad fontem vite eterne Ibi tunc
renouabitur corpus tuum et fiet subtile et clarum
et tocius eius claritas quia videbis deum facie
ad faciem Quod nobis prestet unus super
Iterum videbo vos et gaudebit cor vestrum
ioh xvi Nota triplex gaudium temporale spirituale
et eternale primum fugiendum secundum amplec
tendum tercium expectandum primum est vanum
et falsum quia mundus et locus tristicie et
non leticia est etiam breue et amissibile vnde iob

ducunt in bonis dies suos Est eciam flebile quilibet hac
nocte luctus Mundana enim solent mutari pro mundana faciunt enim sic
pueri et parvi solent gaudere quando perdunt aliquid preciosum pro aliquo
vili dum michi pulchrum apparet Sic faciunt mundani luce videns
ihesus civitatem flevit si cognovisses supple tu eciam fleres
Sic est de mundanis si scirent mala que ventura sunt eis non
gauderent sed flerent Secundum est spirituale et illud inest anime post
confessionem quando homo pure est confessus peccata sua ~~tercium gau~~
~~dium est eternum~~ Exemplum in exodo de gaudiis filiorum
filiorum israel in submersione egipciorum Sic enim illi gaudebant
de submersione inimicorum Sic inest homini gaudium spirituale post
quam pure est confessus peccata sua Tercium gaudium est eternum et
illud gaudium est expectandum et desiderandum quia plenum
est ~~accipite~~ petite et accipietis ut dicit iohannes ut gaudium ~~plenum~~
vestrum plenum sit Est eciam mirabile quia istud gaudium est incredibile
quia gaudia habebunt anime de visione dei In visione dei
habebunt quatuor scilicet gloriam leticiam scienciam et suavitatis
habundanciam Primo habebunt gloriam ex visione dei Ex
emplum hester quia valde mirabilis es domine et facies tua
plena graciarum habebunt eciam leticiam iob quia dicit videbit
faciem eius in iubilo Dicit quid sit iubilus iubilus est gaudium
quod verbo exprimi non potest habebunt eciam scienciam unde dicitur
semel vidisse est omnia scire Si faciem domini sed viderimus
nunquam erit nobis doctor necessarius amplius habebunt
eciam suavitatis habundanciam teste bernardo Ille vultus plenus
est suavitate et dulcedine est vide hominem homo convertere

Cum autem venerit ille arguet mundum Et sit dominica quarta
de peccato et de iudicio et iusticia iohannes xvj ca
verba scripta sunt in ewangelio hodierno et sunt verba filii dei
de peccatore in ipsum ad penam provocando Arguet enim
hic filius dei peccatorem de tribus primo de peccato et hoc est
dicit arguet mundum id est mundanos de peccato quod
fecerunt Secundo arguet eos de iudicio quia non timuerunt.

Circa primo nota quod peccatum dingnum est angustias propter multa
mala que facit primum malum quod facit hoc est quod maculat animam
quia unum mortale peccatum ita turpem facit animam quod xpus et
sancti angeli ipsam cognoscere nolunt quamvis ius omnia munda et
et apta sint occulis dei intantum tamen peccatum maculat animam quod
xpus non vult cognoscere eam Exemplum in lucifero et
ceteris Item denigrata est facies eorum super carbones
nec agniti sunt in platea ysa unusquisque ad proprium
suum stupebit Quid ergo facient mulieres que se impingunt
et ornant ubi sit denigrari oportet quanto plus se ungunt
quanto plus ardescant Secundum malum quod facit peccatum quod
amittit tibi deum quia propter unum mortale peccatum amittit deum
et omnem celestem curiam dicens ei quod hoc peccatum intantum offendit
quod dedignatur eum videre Exemplum de zacheo qui pre
multitudine peccatorum non potuit videre ihesum sed qui ascendit
arborem fidei qui cepit cogitare de deo tunc vidit eum et in
travit in domum suam quod cito homo dimittit peccatum statim videt
eum que prius existentem in peccatis videre nolunt et intrat
xpus secundum morem eius et mansionem apud eum faciet Tercium
malum quod facit peccatum hoc est quod perdit tibi suffragia ecclesie et separat
te ab omnibus bonis que facis sicut hoc qui fuit de sede aaron
leprosus non vescebat de hiis que sanctificata sunt nisi prius sanaretur
hic leprosus est peccator qui non vescit idem non habet partem omnium
bonorum que fiunt in ecclesia nisi prius sanetur [illegible] mundet primam
Circa secundum nota quod iusticia tria bona facit primum est quod iusticia
custodit hominem contra adversarium suum Daniel sexto Quod deus
misit angelum suum et conclusit ora leonum quod non nocu
erunt danieli quia coram iusticia inventa est in eo [illegible] intelligit
per istos leones demones malos qui semper querunt quo possint
devorare nos et occidere Sic dicit petrus Sed deus custodiunt
nos angelorum custodia et nostra iusticia Sic ei armatura
defendit hominem contra ictum gladii sic iusticia defendit
hominem ab ira dei Secundum est quod iusticia facit hominem carum deo
[illegible] Qui sequitur iusticiam diliget dominus Sic eum aliquis rex

diligit bellum suum qui bene tenet iusticiam suam et punit bene male
factores Sic rex celi gaudet et diligit hominem qui bene tenet
iusticiam suam de corpore et punit secundum sua mala que fecit
ps iusti autem hereditabunt terram Circa tercium notandum
quod iudicium divinum valde timendum est quia ille qui iudicabit
valde fortis est ita quod nullus potest sibi resistere Est enim iustus
fortis et paciens Est enim iustus quia omnes iuste remunerat
aliis virgines aliis viduas Est enim fortis quia fortiter punit
Sic enim tempore pacis tenet suum gladium in vagina sed qui
vult impare cum aliis tunc extrahit eum de vagina Sic
facit dominus modo tenet gladium in vagina quia non vult dare
sententiam sed expectat peccatorem ad penitenciam Sed tempore iudicii
qui incipiet gwerrare tunc extrahet eum id est sententiam debet
dare inimicos suos qui dicat ite maledicti et est valde sapiens
nullus enim se potest abscondere ab eo et est valde dives quia
tunc nullus audebit pro aliquo rogare quia beata virgo et omnes
sancti non possent aliquem hominem adiuvare Sic etiam tunc
nec divicie divitibus nec potentes filios adiuvabunt quia
nec amici quia nec loquuntur unum verbum Attende ergo ut intres
peccatum facias iusticiam ut timeas iudicium quia sit potius
fugere arguacionem divinam et securius sermo an deum rogem
Ille arguet mundum de peccato ubi supra et in supra
Christus suis meritis arguet mundum id est mundanos quia
ipsum contempserunt Sic enim columba emissa de archa
noe non invenit locum ubi requiesceret Sic Christus sanctus non invenit
in mundanis requiem ut eam quiesceret et ideo arguet eos de
peccatis que fecerunt de iudiciis quod non timuerunt de iusticia quam non
fecerunt Notandum quod dominus arguet quatuor genera hominum
scilicet divites et potentes avaros et obstinatos peccatores
primo arguet potentes mundi huius quia nullus audet arguere in puti
quilibet arguet pauperes sed potentes nullus audet arguere
Eccl divites est locutus superbe et omnes iustificant illum pauper
despectus arguitur in super dominus autem qui nullum timet arguet

Diuites et potentes districtissime durissime Sapie nō uerebitur
magnitudinē cuiusq̄ magnum et pusillum ipse fecit nullus
euadet cum oēs equalit̄ iudicabit scdm merita sua papa
sit cardinales imperatorem sit regem nullum timet Scdo
arguet et iudices qui hic arguunt et aucmune arguunt
seu iudicant cum hic nullus audeat arguere eos alioquin
diceret sibi hic arguis illū qui tibi eō inequalis hō similis
nō audet arguere potentem propter timorem Sed tales qui
hic opprimunt iusticiam illos arguet dns durissime Audite
vos iudices quid vobis dns dicat Sapie Audite oēs et
intelligite iudicium et durissimum hijs qui presunt ps iuste
iudicate filij hoim Ideo et sunt deputati ut iusticiam
faciant et teneant quod si non fecerint dns districte
eos iudicabit dicens eis illud ps Tu vō odisti disciplinā
et ē dno non placet iniquum et iniustum iudicium ps arguam
te et statuam te contra faciem tuam Tercio arguet
obstinatos peccatores qui propter correpcōem presentem
noluerunt se corrigere sicut usurarios de quibus dicit ecci
hō peccator odit correpcōem Est enim usurarius sicut bursa
mucterum et porcus qui ulcera proicit in sterquilinium
Sic usurarius nichilominus aliud ē nisi bursa in
morum suarum et porcus usure proficiens in ara postquam
at numi ceciderunt in manus dm uel uxoris sue et
puerorum suorum tunc ipse proicit in sterquilinium inferni
Vn racam aliqua pecia usurarij requirit eternam qui
posset dari responde tu carnes sibi requirit eternam
sed ipse vendit eam ergo nunquam habebit eam quidam
dant pecuniam ad usuram nec capitale pt unquam decrescere
habent enim oves ferreas que mori nō possunt ut talibus Vn
legitur quod quidam barbarus dimidiam barbe partem abrasit
cuidam senatori ut ab alijs cognosceretur Sic usurarius
in diem iudicij speciale signum hic dampnacōis perhibit Vito

arguet stultos peccatores sicut sunt ypocrita Arguet etiam illos peccatores qui noua peccata excogitant quos nullus audet arguere propter nobilitatem peccatorum hii sunt leprosi coram domino et cum leprosis dyabolo dampnabuntur Legitur in exemplis quod quedam pulchra domina desponsauit sibi pulchrum maritum Quo assumpto assumpsit sibi quemdam leprosum quem frequenter osculata est coram marito Cui maritus. Sponsa mea quare me presente leprosum osculais / Maritus est christus sponsa anima leprosus dyabolus vel mundus vel peccatum quod ypocrite osculantur et contempnunt christum tales christus arguet grauiter Rogemus. Post cum sequitur

Vos autem contristabimini sed tristicia vestra conuertetur in gaudium Johannis xvi. Consuetudo naturalis est inter amicos qui libenter vident se mutuo libenter letentur propter Sic fuit ex parte discipulorum ad christum libenter christum viderunt. et audierunt et ideo multum tristabantur quando christus fecit mencionem de recessu suo ab eis quando dixit modicum et iam non videbitis me legitur quod discipuli domini in magno timore fuerunt ante passionem domini quia quia timebant perdere presenciam christi secundum illud quod scribit beatus iohannes quando dixit filioli mei adhuc modicum tempus et iam non videbitis me quia modicum tempus vobiscum sum et ideo fuerunt in magna tristicia in passione domini et illo triduo quo christum non viderunt sed tristicia eorum conuersa est in gaudium Notandum quod inter cetera tres sunt cause propter quas tristicia homini oritur sibi de infirmitate de qua desperet de vita sua sic patet in ezechia rege sic legitur quod cum ei egrotaret venit ad eum ysaias propheta domini dicens dispone domui tue quia morieris tu et non viues Qui conuertit se ad parietem et fleuit pre tristicia

Et dixit dne tu scis qm ambulaverim coram te Et cu
dns videret lacrimas eius remisit sibi dns prophetam qui
dixit sibi quod dns addidisset sibi xv annos et liberavit
et civitatem suam ab inimicis suis qui postea nulla intrant
in templu dni et pro gaudio obtulit dno sacrificium Ro
moraliter per ezechiam intelligit peccator qui infirmatur
infirmitate i aia propter peccata sua usque in mortem eterna
Ad illu mittit dns prophetam id est predicatorem qui dicet
sibi Dispone dom morieris tu et non vives propter peccata
tua eterna morte Si ac convertit se ad parietem id est
si cogitat duriciam penarum quas paciet propter peccata
et defflet peccata sua tunc dns addit sibi xv annos id est
dimittit sibi oia peccata sua si tamen vere penituerit et sic
tristicia qm habuit convertet in gaudium sibi Talis
ei est qui videt ante se ignem paratum in quo comburi
debet qui non multum timeret Sic nullus ee debet
qui timet qui cogitat quod propter peccata sua debet pati ignem
eternum Et io debet se convertere ad parietem id est debet
cogitare qm dure iudicabit dns homines propter peccatum Secda
tristicia oritur homi qui est in tristicia qui nullum habet conso
latorem hoc conqueritur dns propheta dicens Nunc consolare
me et non inveni Per tristicia vertitur in gaudium qn
ho tribulatus consolatur ab amicis suis et pro eo vivificatur
sic patet Iob ad quem venerunt amici sui ut consolarent
eum Quelibet ei aia potest tristari bn qui amittit deu
peccatis suis et graciam spiritus sancti quia nichil boni est in
homine Exemplu in maria magdalene que perdiderat dnm
in passione dni et flebat et tristabat Sed cum apparuit
ei post resurrectionem suam tunc fletus et tristicia conversa
sunt in gaudium Ideo si tribularis amittendo deum dnm
ut tribulacionem commutat tibi in gaudium Et clama
cum propheta miserere mei deus qm conturbata est aia mea et

Et nunc dominus consolabitur te Unde dicat propheta cum ipso sum in
tribulacione Legitur de quadam qui nunquam in hac vita habuit
consolacionem et cum anima sua a corpore suo egressa fuisset
occurrit sibi christus Et ait dic non habui consolantem me [Exemplum]
mecum ait dominus respondit et ego ero consolacio tua
mecum in gaudio mala que nos hic premunt adhuc nec
compellunt vt talis vertit homini in gaudium Sed sunt
aliqui ut symea que ascendit arborem nucum et qui gustat
amaritudinem corticis nec percipit nucleum cum cortice
sic faciunt quidam Tercio tristatur homo qui mergitur
in aqua profunda sed tristicia vertetur in gaudium qui
cum sibi venit qui eripuit Exemplum in iona quem absorbuerat
piscis in medio maris sed gauisus est qui cum piscis
ex mandato dei piscat primare significat tribulaciones
sicut mundus in aqua homo submergitur sic ille diues
de quo hic qui consolabatur animam suam dicens anima mea
multa bona habes Et sic vocatur gaudium huius mundi
et audiuit vocem dicentem sibi stulte hac nocte morieris
Quia concepit stultum gaudium Nota illi qui gaudet
in mundo sunt sicut pueri qui ludunt super glaciem et
postea cadunt in profundum aque Sic homines mun
dani ludunt et gaudent quasi securi multa et
qui minime credunt frangit deus vitam eorum
et descendunt in profundum inferni Sed tristicia
mundanorum conuertitur in gaudium qui rebus mundanis
vtuntur et bene vtantur et permittunt eas transire ad
manus pauperum ubi centuplum accipiunt et vitam
eternam possidebunt Rogemus ergo dominum etc. p'
Amen dico vobis quia qui paciencius premium in die
mea dabit vobis nomine meo Consuetudo est
quod clerici vel magistri fuerunt maliciose prebende
et volunt redire in patriam suam nec res suas

distribuunt inter discipulos suos Sic fecit xpistus quando volebat
redire in patriam suam celestem tunc distribuit dulcedia
sua proptima inter discipulos suos idest veram doctrinam
dicens petite et accipietis scilicet ut gaudium vestrum sit plenum
gaudium aut plenum non est nisi in celesti patria Qui
ergo plenitudinem celestis gaudij amat debet instanter
petere quia qui perticom plenum gaudium non obtinebit
sed petitionem plenum supplicium habebit inferno Notandum
si volumus plenum gaudium habere tunc debemus petere
quinque Primo debemus petere omnium remissionem peccatorum
sic ipse dominus informat nos dicens petite et accipietis
Sic petunt publicanus quando dixit deus propicius esto michi
peccatori qui sic petit sapienter petit Sed quidam
petunt insipienter et ideo non exaudiuntur scilicet qui petunt
vindictam inimicorum suorum et qui petunt temporalia
ille stulte petit quia non exaudiuntur debemus aut petere sic
dominus informat nos meus ut dicat ut gaudium vestrum
plenum sit gaudium plenum non est nisi in patria hoc gau-
dium petunt dicens domine ostende nobis
patrem et sufficit nobis gaudium illud ita plenum est quod
glorificati mille annos imp reputant unam diem
ut unam horam Si ei possibile esset quod homo de illo gaudio
modicum perciperet pro nimia dulcedine vinus sentiret
totum igne non adverteret Tanta est dulcedo illius gaudij
quod si acciperet homo cultellum et singulos annos tantum
unam guttam haurire de mari sed tota aqua maris
exhausta et anima deberet transire de illo gaudio totum
tempus illud reputaret non nisi unam diem et unam
horam Et ideo stulti sunt qui vendunt illud gaudium
pro temporali gaudio Sed debemus pro petere rectam
fidem sic discipuli qui domine auge nobis fidem conserva
et hoc modo necesse est quia fides modo multos impungit

ut notandum quod debemus quinque petere

A. philippus

apostolus Sine fide impossibile est placere deo Joh. Qui incredulus
est non videbit vitam eternam sed ira dei manet super eum
Oculi enim domini non respiciunt ubi non est fides christiana Faciat
iudeus et paganus quicquid potest vel velit tamen nunquam salvabit[ur]
quia fidem christianam non habet quia per fidem cognoscimus deum
sicut legimus in actibus apostolorum Cum beatus paulus disputaret
cum dyonisio pro fide contigit forte ut quidam cecus tran-
siret per viam etc. Secundo quod gracia est fides christiana quia secundum
apostolum christus inhabitat in vobis per fidem Cum sine fide est vacuus
est omni bono sine fidei adhibenda sunt opera Tercio debemus
petere caritatem et hoc docet beatus paulus ad philippenses Et
hoc oro ut caritas vestra magis ac magis habundet in vobis
Caritas est fundamentum tocius boni quia quicquid super eam edificatur
solidum est ac firmum et ideo docet dominus discipulos suos
dicens hoc mando vobis ut diligatis invicem Ergo
debemus petere omni tempore ut dominus det nobis perfectam caritatem
dicit enim beatus augustinus caritas est vinculum quo deus
ligatur Quarto debemus petere penitenciam in hac vita
sicut petivit iob dicens Quis michi det quod iob petivit
dominum ut penam ageret in hac vita et exauditus est
Sic tu debes orare dominum ut immittat tibi tribulaciones
cum paciencia ut possis penitere peccata tua quia nisi tribulaciones
essent homines deum oblivissentur Tribulacio cum paciencia
convertetur in gaudium magnum ita quod pro gutta tribulacionis
dabit tibi dominus mille modios gaudiorum Tribulacio
est porta regni celestis sed cum paciencia quam enim pacienter sus-
tinet homo tempore tribulacionis sic acquirit in presenti honorem
et in futuro gloriam Sicut legitur de beato anthonio cum quadam
nocte a demonibus laceraretur subito quidam radius
lucis apparuit quam tenebris et demones effugiunt
et statim sanatus est et spiritum presentem intelligens
dixit O bone ihesu ubi eras quare a principio non

afflictus et cum curares vulnera mea Et vox ait adeū
ibi eram sed expectaui vide certamē tuum et quia
viriliť pugnasti faciam te in toto orbe nominari
Et quantum utilis et necessaria ē patiencia in tribulacōe Item
debemus pete summē bonū idē pseuranciam in bono
quia scriptum ē qui aūt pseuerauit usque in finem
Multi sunt qui bn incipiūt et male finiunt Multi
eciā in quadragesima abstinent a peccatis sed statim post
pascā incipiunt lasciuire sic simili iuuenes et sic
eciā in aduentum Tales similes sunt cuidam lego qui
dilexerit candelam petere sed cū vidit murem di
misit lumē et insequebatur murē Et qui vult vitam
suam finire in bono debet eciam pseuerare in bono
quia vita bona sequitur finis bonus Tercium quod est in sup
scripcione nō petistis quicquam in noīe meo Crisostomus
In isto cui notandum magnus dominus quod discipuli prius
eo nō consueuerunt pete quicquam quia nō indiguerunt
Quia qui dominum habet omnia habet sic et ipsi et cū dominus vellet ascendere
ad patrem celestem dixit discipulis suis petite et accipietis
Sed multi sunt qui nō curant pete quicquam quod vide
eis quod in presenti habeant plenam consolacōem sicut ille diues
de quo dicitur hic aīa mea habes multa bona Nos vero secundum doc
trinam domini debemus pete ut gaudium nostrum plenum
sit In quo aūt iste xpus dominus facit primo dat nobis audaciam
petendi cū dicit petite et accipietis vnde notandum
quod multi petunt sed diuersimode Quidam petunt pro
honorum promissionem Quidam petunt et obtinent per
multos intercessores Quidam petunt per adulacōes et
isti eciā obtinent Contra istorum nos debemus pete
ut obtineamus remissionem omnium peccatorum primi
petunt paupertatis et infirmitatis ostensionem et
illi obtinent Hoc sunt illi qui petunt in humilitate

humilitas et oratio accepta est deo hoc patet in publicano
sic legitur luce qui dixit deus propicius esto michi peccatori statim
consecutus est veniam peccatorum Et exemplum habemus in
rege salomone Cum vellet a deo petere sapienciam humiliavit
se dicens sic legitur Ego sum puer parvulus ignorans introitum
meum et exitum dabis ergo servo tuo cor docile et sic
humiliando se plura obtinuit quam petivit Et sequitur
quia petisti hoc et non petisti dies multos Sic et tu debes
petere cum humilitate vera et exaudiet te dominus Secundi petunt
et obtinent propter donarium suarum possessionum sic sunt canonici
principum Sic impetrant qui multas elemosinas premittunt
mittunt ante se per manus pauperum ad deum hoc figuratum
est iii Regum ubi legitur quod regina saba obtulit regi salomoni
cxx talenta auri Et sequitur et dedit rex salomon regine
omnia que petivit et tu fac sic luce date et dabitur vobis Si ei
parcas et divicias tuas hic ad pauperes non obtinebis a deo
quod petis Tercii sunt qui obtinent auxilio sanctorum Tercii petunt
et obtinent qui habent multos intercessores et hoc fit
propter nimiam caritatem vere impossibile est multorum preces
non exaudiri habetur eciam quod qui vult efficaciter obtinere
a deo tunc congregentur plures et fiunt processiones ad diversas
ecclesias ut deus eos eciam exaudiat eos Quarti petunt
et obtinent propter adulacionem sic sunt ioculatores et
hystriones qui dicunt militibus per vos probus et tam
largus fuit quod ei annis dedit michi bonam vestem sic et
vos debetis facere tunc crescet laus vestra Sic petivit
regina hester ab assuero rege hester quando venit ad regem
dixit ei vidi te quasi angelum dei mirabilis es domine
et facies tua plena graciarum propter hanc adulacionem meruit
audire eciam eciam si dimidiam partem regni pecieris
impetrabis Sic et tu debes deo adulari Item gracias referre
pro acceptis beneficiis petere donum quod in diebus rogacionis

Ente et accipietis vobis [?] Quicumque habet agere in curia
alicuius principis et vult ut accio sua prosperetur
oportet quod tria faciat primo oportet cum querit probum
et ydoneum procuratorem qui sciat et audeat loqui cum
principe et sciat principem ad suas preces inclinare Secundo
debet premeditari quod velit petere Sic et tendimus versus
curiam celestis principis et ideo debemus nobis eligere
ydoneum nuncium seu procuratorem scilicet ihesum christum qui
pro nobis oret celestem patrem Tercio quid petere debeamus
non aurum non argentum sed remissionem omnium peccatorum
Supradicta verba locutus est dominus ad discipulos suos
et postea loquitur ad nos et ideo unusquisque debet congaudere
sibi de magna pietate et bonitate sua Si enim rex vel
princeps terrestris promitteret tibi cum iuramento et diceret
pete quod vis multum gauderes Quod facit rex celi
quod monet nos ad petendum cum iuramento dicens Amen
dico vobis quodcumque pecieritis patrem in nomine meo Notandum
quod qui vult quod peticio sua habeat effectum debet petere tri-
pliciter instanter devote et humiliter primo debet petere
instanter sic illa mulier chananea de qua legitur Mt
Quod petivit pro salute filie sue que dominum sequebatur
clamans sine intermissione miserere mei domine fili david
Cum autem non responderet dominus quasi indignans ait
Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus
respondit etiam domine sequar donec me exaudies
Et sic tu instanter debes petere Si enim dominus preces tuas
prima vel secunda vel tercia vice non exaudierit ideo
non debes cessare ab oratione Pone exemplum
in sagittario quod si primo vel secundo ictu non tangit
metam tamen [struck] tamdiu temptat donec tangit
metam Sic et tu Dominus istam chananeam non statim
exaudivit sed quia voluit probare constanciam

Undecimus

Et perseverantiam inpetracione Sic adhuc quando probat et non
statim exaudit Non exaudit etiam multam peticionem sicut illi
qui petunt vindictam inimicorum Unde unusquisque prius debet re-
spicere consciencia suam et cor suum antequam petit Unde dicit
psalmista iniquitatem si aspexi in corde meo non exaudiet dominus
Si ergo sapienter et perseveranter pecieris scilicet remissionem peccatorum
petere debes quia deus exaudiet te Secundo debes petere
cum humilitate quia respexit oracionem humilium et non
sprevit precem eorum Sicut dicitur Jona Quod rex descendit de
solio et aspersus capite cinere fecit homines et iumenta ieiu-
nare Sic et tu debes surgere de solio superbie et debes
sedere in cinere humilitatis quia si sic te humiliaveris dominus
inclinabit se ad te et dabit tibi indulgenciam omnium
peccatorum Exemplum in phariseo qui superbe oravit
dixit gratias ago tibi quia non sum sicut ceteri homines et
propterea non fuit exauditus Sic nos videlicet orare primo
ora protegens dei quia in ira sedet deus in solio misericordie sue
postea sedebit in solio iusticie Debes etiam orare pro
iustis ut deus conservet eos in bono Et pro peccatoribus
ut deus convertat eos Et pro inimicis tuis Si sic oraveris
sapienter et bene oras ad deum quia tunc angeli suscipiunt
oracionem tuam et portabunt ad deum Tercio debes
petere cum lacrimis sicut Ezechias sicut legitur Petamus
ergo et nos fiducialiter quia si sic petamus cum fiducia
obtinebimus tribus de causis primo quia filii dei sumus
Impossibile est patrem denegare filiis peticionem debitam
Secundo quia multos habemus intercessores scilicet mariam virginem
et omnes sanctos Tercio quia promisit nobis dominus nos velle
sicut hodie dicitur in ewangelio Amen dico vobis quidquid pecieritis Si
ergo promisit quis audebit denegare ipse enim nobis dicit

Mathei xxiiii. Celum et terra transibit verba autem mea non transibunt.

Petite et accipietis Iohannis xvi. Nota quod si aliquis vult quod suam peticionem deus audire desiderat primo studeat in vita sua ut placeat deo. Oratio bonorum hominum tria facit. Primo vincit invincibilem scilicet deum, dyabolum et [illegible]. Primo oratio boni hominis vincit deum. Exemplum. Quando Iudei fecissent vitulum conflatilem dixit dominus ad Moysen: Cerno quod populus iste dure cervicis sit. Dimitte me ut irascatur furor meus contra eos. Quare dixit hoc bone domine, dimitte me, quis potest te tenere? Certe illud non dixisti. Quid tenuit te nisi oratio Moysi ne populum tuum ut merebatur flagellares. Sic adhuc oratio bonorum hominum tenet deum ne peccatoribus prout meruerunt irascatur. Sed heu pauci sunt modo quorum peticio ita valida est ut possit deum tenere. Sicut enim cum aliquis tenet [illegible] filium suum tunc accipit non flagellare et ideo loquitur propheta: Non est qui invocat nomen meum qui surgat et teneat te. Et loquitur ad similitudinem alicuius magistri quo dum filium suum voluit flagellare tenetur ab aliquo et ne verberet impeditur. Secundo oratio bonorum hominum vincit dyabolum. Quia magna est ut dicit Iob: non est potestas super terram que ei comparetur, et tamen oratio bonorum hominum vincit eum. Exemplum legitur.

Exemplum

Quod Iulianus apostata misit dyabolum in occidentem et precepit ei ut iret velociter et referret ei responsum. Et venit ad quendam locum ubi monachus quidam habitabat et stabat per decem dies immobilis et non poterat ultra progredi quia monachus non cessabat orare et rediit sine effectu. Ad eum qui miserat eum Iulianus et dixit: quare tam diu tardasti? Qui respondit: moram feci et sine effectu redii. Sustinui enim ~~et~~ per decem dies quod monachus stabat orando et expectavi si forte cessaret orare ut transirem, et et prohibitus sum transire et sic redii nil agens. Ecce quomodo oratio bonorum hominum vincit dyabolum. Et ideo sanctus Paulus et

Iulianus

pcos sancti doctores consulunt ut orem) sed cum devocōe
qm̄ anima non ōis gratu acca accepta e movet deum
sed illa q cum contricōe fit Octo ei sancti suadent nobis
ut oremus et ipse dn̄s monet nos et rogat Petite
et accipietis Ecce quos monet et rogat nos ut ipm
rogemus dat nob ausum petendi Nota si regem
aliquē magnum pro magna munere rogarē ponere
non auderem quasi qui timerem q peticōm meam
egre ferret Sed si m diceret ausum petendi et dicēt
pete sū amore tuo non moleste ferret peticōm mea
q tuo ppendiret me Dicet et ipse dat nob ausum pe
tendi quia vult nos exaudire Dicit ei aug) sup dicit
vos petite Non tm̄ hortarē me ut peterem nisi dare
vellet Erubescat ei humana pigricia plus ei vult
nob dare quam quam velimus accipere Exemplum
in latrone qui tm̄ petiuit dicens Memto mei dne
insup dedit mich regnum celorū peta ergo ut
tui misereat Tercio ois bonorū vincit cursum
nāe ut qus cursus nāis est solis quod numq̄ stat s;
semp currit dū pt aliquis facē ut contē nam sicam
sol stat muno loco pt vnieq et hoc ois bonorum
facit legit̄ mistus q iosue timens ne sol occidente
hostes sibi defugerent ministeria noctis locutus
est dns et oravit Dicit sol contra gabaon ne
movearis et luna vallem helyon steterunt q
sol et luna donec ulciscerētur de inimicis suis Qto
quarto ois bonorum qm̄ ceciam orōe sua suscita
verunt mortuos dant cecis visum claudis gressu
surdis auditum vn libent debemus orare sico
humilitate q orō facta cum humilitate medicina
est spualis vulneratorum Sed hec medicina nichil

prodest dum adhuc ferrum e in vulnere sic mun(do) a
macula vni(us) s(an)c(t)i doctoris Sic nullum medicamentum p(ro)ficit
vulneri si adhuc ferrum sit sic nichil p(ro)ficit ora(cio) cuius
odium manet in corde vn(de) Anastasius si no(n) dimittis
iniuriam q(uae) tibi f(a)c(t)a est non p(ro) te ora(cio)nem sed malediccio(n)em
sup(er) te inducis cu(m) dicas dimitte nob(is) debita n(ost)ra Sunt vii sup(er)

Omnis qui petit accipit luc(e) xi Accessimi ad ariam
ut sup(r)a Nota quod septem sunt que impediunt ora(cio)nem
ne exaudiat(ur) p(r)imum est infidelitas vn(de) iacobi postulet

Nota q(uod) sunt vii q(ue) i(m)pediunt ora(cio)nem

at in fide nichil hesitans vn(de) in eo q(uod) ignoras no(n) facit amore
Si petimus ab aliquo que cognoscimus ipse nos non ex
audiet fides at facit cogniti(on)em si es infidelis eo deum
no(n) cognoscis ideo no(n) exaudieris cognosce ergo p(er) fidem
et sic ora d(omi)ne cognosco q(uod) misericors es p(ro)pt(er) p(at)rem s(e)c(un)d(u)m
diuinitatem cui proprium e(st) misereri Et cognosco q(uod) tu
misericors es p(ro)pt(er) matrem s(e)c(un)d(u)m humanitatem q(uod) tu
es fidelis filius dauid ergo miserere mei Sic ergo debes
pete(re) in fide et exaudiet te d(omi)n(u)s Sc(ound)m q(uod) impedit ora(cio)nem
ne exaudiat(ur) hoc e(st) sup(er)bia sic e(ni)m humilitas e(st) inicium o(mn)is
boni sic superbia e(st) inicium o(mn)is mali Exemplum in ph(arise)o
Ari(s)eo qui orauit et no(n) fuit exauditus Nota g(rat)ia diuina
h(ab)et se admodum pluuie q(uae) q(ua)m cu(m) vacuis vas(is) accedit ide(m)
cu(m) vacuo corde q(uod) in oleis suscepit g(rat)iam qui at se erigit
fugit ab eo g(rat)ia Si ergo accedis cu(m) pilleo cu(m) pulchris
cingulis cu(m) peplis cum caleys non suscipis g(rat)iam Tercium
e(st) ira et odium vn(de) d(omi)n(u)s dicit fr(atr)i s(u)i s(e)c(un)d(u)m lib(ro) s(an)c(t)i Augustini
dimittite si no(n) dimiserimus p(ro)ximo n(ost)ro offensam
nec deus dimittet nobis p(e)cc(at)a n(ost)ra Sic de debitore
x milium talentorum vn(de) iustum e(st) q(uod) si dimittis
nec tibi dimittatur Quartum e(st) i(m)mia p(ro)pt(er) Qui obturat
aures suas ad clamorem pauperum si no(n) exaudis ora(cio)nem
pauperis nec deus exaudiet ora(cio)nem tuam Sic ei dicites

volunt habere regnum celorum oportet quod emant circa pauperes por-
tant cum regnum celorum venale Unde cum unus dicat quis michi
dat elemosinam propter deum vel propter beatam virginem et ita vendit
regnum celorum Sic date et dabitur vobis Exemplum de illo
qui quinque misericordes fuit qui se ipsum occidit Quintum est contra-
dicta sic qui accederet regem et peteret aliquid ab eo et alii
contradicerent dicentes domine nolite eum exaudire quia pessimus
est et malefactor isti rapiunt equum nostrum nolite exaudire eos
quia reclamamus et contradicimus Hoc refert ad raptores
et oppressores pauperum Unde sicut exaudiri tunc quando fau-
tores molesti contra Sextum est immundicia id est luxuria
unde dicit psalmista mundum servavi animam meam dicit de immundicia
Septimum est inobediencia Qui avertit aurem suam ne audiat
legem Ergo si vis exaudiri debes deo obedire et volun-
tatem tuam conformare voluntati divine si infirmus
vel depauperatus habeas propter hoc quod sit voluntas dei et sic
exaudieris Item illa que deus prohibuit dimittas et illa que pre-
cepit scilicet precepta et sic placebis deo et exaudieris Rogem
ultimum et valet oratio iusti assidua iacobi quinto Item consi-
unde quod oratio iusti ad multum valet oratio debet esse a duobus
scilicet a corde et ore quod procedere debet ex corde et proferri
ab ore Exemplum de duobus simul tangentibus vel cythari-
zant si non concordant tunc male sonant Sic cor cum
ore debet concordare alioquin non bene sonat in auribus
dei Item oratio munda et pura potens est in celo ita quod
deum ligat et ducit quo vult Exemplum heremitarum
multis primum de quatuor heremitis qui erant in una
domo et erant sancte vite Quadam autem vice ceperunt
inter se requirere unus ad alium quod diceret unusquisque
vitam suam in qua sibi perfectius videretur Primus dixit
quod mirum similis esset quod nullus sibi peior videretur

Exemplum

inmundo Secundus dixit se super modum pacientem Tercius dixit
quod libenter audiret loqui de deo Quartus dixit quod libenter
oraret Et cum unusquisque virtutem suam narrasset oraverunt
dominum ut eis ostenderet quis eorum acceptabilior esset deo Et
cum orarent audierunt vocem dicentem primus per humilitatem
capit me Secundus per pacienciam tenet me Tercius qui libenter
audit de deo loqui ligat me Quartus qui libenter orat
ducit me quocumque vult Ecce quante virtutis est pura oracio
Secundus pura oracio et munda aperit celum exemplum in beato Stephano
qui orationibus suis aperuit celum et vidit filium hominis stantem
a dextris dei Item fortis et potens fuit pura oracio aperit
deum quod per preces moysi mare exsiccatum est cum filii israel
exissent de egipto et cum venissent ad mare rubrum
moyses oravit ad dominum et percussit virga mare et sic divisum
est in xij vias ita quod filii israel transierunt siccis pedibus
Sic et tu si vis transire per mare huius mundi tunc ora deum Item
oracio pura prolongat vitam Ecce exemplum huius habemus
in ezechia Item valet ad remissionem peccati Exemplum [illegible] Quod
misit nathan prophetam ad david qui cum venisset ad eum dixit
ad eum responde mihi iudicium duo viri erant in civitate una
unus dives et alter pauper dives habebat oves et boves
plurimas valde pauper autem nichil habebat nisi ovem unam
unam parvam quam emerat et nutrierat et creverat apud
eum de pane eius comedens et de calice eius bibens
et in sinu eius dormiens erat ei sicut filia Cum autem pe
grinus venisset ad divitem parcens ille ovibus et bobus
suis ut exhiberet convivium peregrino qui venerat ad se
Tulit ovem pauperis et preparavit cibos illi viatori at david
ad hominem illum dixit ad nathan vivit dominus quod filius
mortis est iste qui fecit rem hanc dixitque nathan tu es
qui hoc fecisti hec dicit dominus Ego unxi te regem in
israel et eruit te de manu saul regis et dedi tibi domum

dm̄ tui et uxores dm̄ tui dedi in sinu tuo dedique tibi domū
isrł et iudam Et si ista sunt parua addam tibi adhuc multa maiora
quare contempsisti me ut faceres malū in conspectu meo
uriam percussisti gladio et uxorē eius accepisti tibi in uxorē
q̄obrē nō recedet gladius de domo tua usq̄ in sempiternū
tūc dixit dauid ad nathan peccaui dn̄o dixitq̄ nathan
ad dauid transtulit dn̄s pc̄m tuū nō morieris tu in peccato
sed filius qui natus ē tibi moriē Et sic porom obtinuit
remissiōm om̄ peccatorū Jt pura oro impetrat spm̄ scm̄
ut in aplis cognouimus dm̄ Jt de ascensione dm̄ smo
Jt veniet quemadmodum vidistis eum ascendentē
in celum actuū legit in actibus aplorū qm̄ dn̄s ad celos
ascendē voluit fecerit sic consueuerunt amici facē
ad inuicem Qū aliquis vult ire in peregrinacōe uł longā
viam nō recedet ab amicis suis nisi prius eis muniacōm
faciat et pmittit eis quod velit eos consolari de pñcia
sua Sic fecit xp̄s qn̄ ascendē voluit ad prēm suū celestē
noluit recedē ab amicis aplis nisi prius facit eis muniacōm
et conuiuiū sic legit in actibus aplorū et conuescens precepit
Et circa horā nonā ascendit cū eis in monte oliueti
qui distat ab ihrlm ad spacium viij miliaris q̄ non
ampliari spacio licebat iudeis in sabbato ~~progre~~ progredi
de ciuitate ibi docebat eos de regno dei et precepit eis
ab ierosolimis ne discederent sed expectarent pro
missiōm pr̄is s. spm̄ scm̄ et illis videntibus eleuatus
est et nubes suscepit eū ab oculis eorū quasi in quodā
globo lauile nubis ascendit nō quod egeret ministerio
nubis sed pł̄r ostenderet q̄ oīs creatura parat ē obsequi
creatori suo Et cū ascendisset ad celos et sic starent
apli aspicientes in celū Ecce duo viri idē angeli
in forma virorum astiterunt iuxta illos in vestibus
~~albis~~ albis qui et dixerunt viri galilei Quid ..

duplici de causa dicitur quod angeli apparuerunt scilicet ut apostolos
consolarentur qui contristati fuerant de recessu domini et ut vere
eum in celum ascendisse monstrarent Tunc reversi sunt apostoli
in Jerusalem in hospicium suum et ibi expectabant promissionem patris
Notandum quod dominus quinque modis ascendit celos et eisdem modis
revertetur in die iudicii unde dicit sic videlicet primo ascendit in voce
tube quod nichil aliud fuit nisi vox angelorum videmus quando
reges vadunt in terra sua precedunt eos tubicines Sic propter
regem nostrum angeli deduxerunt in gloriam patris sui Sic
etiam revertetur in voce tube apostolus corinth canet enim tuba
hec tuba scias ita horribilis erit quod petras scindet
infernum aperiet et animas corporibus reddet Vox istius tube
sic erit surgite mortui venite ad iudicium sive comedam sive bibam
Et sanctus homo timuit quid tu miser facies qui plenus es peccatis
quia stabis ante creatorem tuum quem effugere non poteris Quam
libenter fugeret homo ipsum si posset sed non est qui se abscondat
a calore eius et sic ascendit in voce tube sic etiam descendet
in voce tube Secundo ascendit elevatis oculis manibus in
actum Elevatis manibus ferebatur in celum Nunc ascendit
Christus elevatis manibus ut patrem celestem suppliciter peteret Sicut
Quando aliquis rem aliquam ab alio vult petere supplicat petit
elevatis manibus Sic et Christus elevatis manibus ut supplicaret
pro nobis oraret Sic etiam erit in die novissimo precipue
elevatis manibus ad iudicium Nunc revertetur elevatis
manibus Christus dominus primo ostendet querimoniam novandam de
tristiis et malis Monebit ei querimoniam de malis peccatoribus
et sententiam dampnacionis dicendo peccatori sic pecco ut
hodie peccatores respice a facie tua et mea et tu domine
eum duc ut nunquam amodo videat faciem tuam Secundo videt
elevatis manibus quia exercitus vult parare elevat manum
ad fortius percuciendum quia perciet peccatores in morte
et tandem in infernum Eya deus quanta est miseria quod
erit propter hominem qui tam cito cecidit et tu exercitu redemit

dampnabit et separabit a facie sua de pulchritudine xpi Tercio ascendit
in benediccione celum et benedixit eis Sicut enim amici separant ab invicem
ob mutuam dileccionem benedicunt sibi sic fecit xpus cum separabit
ab amicis suis scilicet apostolis benedixit eis in signum dileccionis Sic eciam
reuertetur in benediccione quantum ad electos et iustos dicens venite
benedicti patris mei reprobis autem et iniustis veniet in maledictionem
sic super dampnatos Quarto ascendit in iubilo xpus / ascendit deus
in iubilacione psalmiste sicut homo vadit cum magno gaudio ad locum
ubi honoratur multum et diligitur de loco ubi hodie habebatur
et confundebatur non est mirum Nunc in modo hoc habitus
est hoc odio tamen xpus habebat iudeis Sed non fuit mirum
si cum gaudio ascendit ad patrem suum celestem ubi sibi angeli
famulantur Sic eciam reuertetur cum iubilacione quantum
ad bonos quia boni gaudebunt et habebunt leticiam
|ps| videbunt me iusti et letabuntur Quinto ascendit
in nube |celum| Et nubes suscepit eum ab oculis eorum
sic eciam reuertetur in continuis igne ut cum flammivoma
nube reuertetur Et |mt xxv| Et videbitis filium hominis venientem
in nubibus celi Nota nubes tonat pluit obumbrat
coruscat Sic xpus faciet in die nouissimo primo tonabit
voce clamabit contra dampnatos |vnde zacharie| tacui
semper silui modo ut parturiens loquar tunc ita tonabit
quod nec angeli nec sancti nec beata virgo tunc audebit
rogare pro vno dampnato xpus qui tamen dilexit homines
quod se ipsum misit occidi tunc ridebit de dampnatis vnde prov
ego vero in interitu vestro ridebo Sancti eciam leta
buntur quia videbunt contumeliam xpi vindicare
quia nulla sequitur satisfaccio nichil remanet ibi nisi
pectinis luctus Secundo pluet super eos sulphur et
et ignem et laqueos ut capiant manibus et pedibus
et paciantur ingentem tormentum Sic de diabolo istius regna
Tercio obumbrabit iustos ab ira patris sui Quarto nubes
coruscat Sic xpus ascendet illuminabit hunc colens suum

electos suos mecum qui fulgebunt sicut sol Secundo ascendit defi-
ciens secundum vulnerum cicatrices vnde legitur quod ascendens
portauit secundum vulnerum cicatrices Tunc minores angeli maio-
res interrogauerunt sic dicit ysaias Quis est iste qui venit
de edom tinctis vestibus de bosra vbi dicit glosa quod
quidam angeli non plene cognoscebant misterium incar-
nacionis passionis et resurreccionis et cum viderent deum ascen-
dentem cum magna multitudine hominum et angelorum dixerunt
Quis est iste qui venit de edom Quasi dicerent quis est iste
qui venit sanguine aspersus de terra sic etiam veniet ad
iudicium deferens secundum cicatrices vulnerum scilicet ut mali
plenius confundantur et videant quod peccatis suis crucifi-
xerunt Tunc exibit de ore eius gladius acutus ex
utraque parte gladius acutus est sentencia irrevocabilis qua
dampnabit animam cum corpore cum dicet ite maledicti in ignem
eternum Rogemus II Item vnde supra

Ascendit deus in iubilacione ps Cum aliquis rex tri-
umphans de inimicis suis tunc post magnum
laborem vadit ad quiescendum et tunc plus largus
Sic christus rex celi triumphans de hoste suo scilicet dyabolo et ascen-
dit in celum ad quiescendum post multos labores quos
habuit in mundo et est plus largus solito Cum ergo largus sit
christus igitur quod petimus ab eo ut nos remuneret igitur christo
ternaci su cum ac non possumus Notandum quod christus propter quatuor cau-
sas ascendit primo ut nec pius resistat secundo ut dona fideli-
bus suis mittat Tercio ut nos a mundo retrahat Quarto ut
locum iustis et fidelibus preparet cito ut quiescat Primo ascen-
dit ut nec pire resistat nec ipse illos qui peccant cito di-
spergat Nam cito cum homo mortaliter peccat statim peccatum suum
clamat ad deum ut vindicet Et quanto plus homo peccat
tanto magis prouocat per simile Quanto plus lapis
faber voluit tanto plus acuit gladius Ita cum dei gladio

comparatur sic dicitur in deut. Si acuero ut fulgur gladium
meum, Et sic licet gladius iste ira dei sit acutus tamen sic
gladius materialis ebetatur in sanguine christi Quare
cum deus pater vult dispergere peccatorem tunc filius resistit ne pater
ostensionem ulcionem quam ante erant cum Sicut captum gravi(ter)
suspensum cum amittit Sic et filius Si aliquis est iudicandus
usque ad mortem et habet ibi fratrem qui posset eum spacio liberare
si non faceret crudelis et infidelis iudicaretur Sic sibi competit
ista dominus ihesus cum fratres nostros summus videt quod nos usque ad
mortem fueramus iudicati propter peccatum et ne iudicaretur
infidelis et crudelis adscendit ad patrem celestem et ibi
orat pro nobis ne tradamur propter peccata ad eternam mortem Secundo
ascendit ut dona fidelibus suis mitteret Que sunt dona
que deus vult mittere fidelibus suis, Ista magis quam nullus
estimare potest s. dona spiritus sancti ut dicitur Ioh. Cum assumptus fuero
mittam vobis spiritum veritatis et gaudebit cor vestrum Unde
si aliquis gravem defectum pateris invoca cum spiritum sanctum
dicitur spiritus veritatis quia veritatem habet in promittendo dicendo
et suggerendo Unde dicit Ioh. spiritus sanctus quem mittet pater
in nomine meo ille vos docebit omnia et suggeret vobis omnia
quecumque dixero vobis Ecce quod docet verum et suggerit et
quidquid faciendum est inspirat Sed et dyabolus dicitur spiritus sed non
veritatis sed falsitatis et nequicie quia quidquid docet promittit
et suggerit sed non est sibi credendum quia mendax est et
pater eius legitur quod dyabolus apparuit cuidam heremite in specie — Exemplum
hominis dicens Credas dyabolus in specie patris tui veniet ad te cum
securi et recipiat te accipias securim quam portat et interfice
precavens ne postea tibi noceat Tunc filius here-
mita credens in consilio sic pius pater suus ad eum vi-
sitando venerit venit Quem cum heremita videret
credidit eum esse dyabolum patrem proprium cum securi interfecit Ecce
quomodo decipit Ita si credideris ei qui tibi peccata suggerit

eciam infaciet te sed xpc sicut promisit suis discipulis suus
Ille docet et suggeret omnem veritatem Tercio ascendit ut nos
omnes retraheret ad se ipsum Quarto ascendit iter pandens
ante nos Ante ascensionem suam erat via incognita ad celum sed
ipse fecit exemplo aquile eam cognitam et per precessit nos
et ductor noster factus est ne post ipsum erremus ubi multe vie
conveniunt de facili errare Et ne erraremus ipse precessit
nos ut ipsum sequeremur Sic xpc fecit exemplo aquile Aquila
quando videt pullos habiles ad volandum et volens eos de nido
extrahere ponit carnem crudam rubeam in aliqua parte
arboris super eos ut videntes carnem exeant Sic xpc
carnem rubeam portavit in celum ut nostrum desiderium
attenderet Unde est quod ascendit videntibus illis scilicet apostolis
ut illos attenderet ut sequerentur Quinto ascendit ut locum
iustis et fidelibus prepararet Iohannes Vado parare vobis locum
Ipse enim est alter ioseph qui ait fratribus suis ut dicitur in genesi
pro salute vestra misit me deus ante vos Deus parat nobis
locum in assessione sua sed heu pauci sciunt eum et fatui
sunt Nota si filius regis francie vel alterius esset in car-
cere et infetore et in tenebris et inter vermes deti-
neretur dato precio pro eo et ipse nollet non nisi fatuus esset
et fatuus reputaretur Sic eciam hic fatuus est peccator
qui est filius regis summi pro quo ipse dedit precium sanguinis
sui qui captivus est per dyabolum et iacet in carcere peccatorum
qui fetidissimus est sed xpc porrigit nobis manum et tra-
hit nos gratia sua ut sequamur eum in celestem cenam Sicut
autem manum retraxit et dyabolum sequeris ipse trahet te in ignem
eternum ubi numquam amplius habebis requiem Sequere
dominum qui preparat tibi locum in quo omnia sunt prout desiderantur
Ad hunc locum est nobis festinandum Sexto ascendit ad
quiescendum quia multum et graviter laboraverat Sicut
enim miles vadit in domum suam ut quiescat et placet

cu familia sua Dicit xpo pugnam et laborem quod sustinuit in
mundo pro nobis ascendit in celum ut quiescat et solacietur
cum familia sua celesti Secundo quod solacium nos preparat ut vn̄ sup(er) /
scendit iter pandens an(te) nos micheas 2° unde iste
prophetia comprehendit misterium solempnitatis hodierne
quantum adhuc primum est nota homine et hoc notatur
cum dicitur ascendit Secundum est apertio celestis regni ut ianue et hoc
cum subinfertur iter pandens an(te) eos hodie xpo consumauit
omnia que erant ad salutem humanam necessaria et ideo festum
hodiernum dicitur festa omnium aliarum festiuitatum et in(de) utilitatis
pro eo quod nos ei incarnatus est passus est et celos ascendit
ut nobis celum aperiret quod hodie factum est ut dicit micheas
ascendit iter pandens an(te) eos vn̄ videamus quo ascendit
Notandum quod ascendit quadrupliciter scilicet potenter patenter
petanter et velociter primo ascendit potenter quia propria virtute
vnde dicit cum nemo ascendit in celum nisi qui descendit de celo
filius hominis qui est in celo scilicet propria virtute ide(m) filius dei qui
est in celo licet dominus in quodam globo nubis ascendit hoc
tamen non fecit ut nubis ministerio indigeret sed ut pro hoc
ostenderet omnis creatura parata esse obsequi creatori suo Et
ideo angeli qui viderunt eum tam potenter ascendere dix
erunt quis est iste qui venit de edom tinctis vestibus
de bosra Quasi dicant quis est iste qui ita sanguinolentus
decenter venit Quibus respondere poterat dominus ego sum
qui mundum creaui ergo sum rex glorie Ascendit etiam cum
fide quod modica fides est in mundo et cum caritate quod parua est in mundo
et cum adam et eua ideo pauci sunt in mundo qui vere teneant
matrimonium cum illis xpo hodie potenter ascendit de
propria virtute Quidam heretici dicunt quod xpo habuit corpus
fantasticum sed falsum est sed in eodem proprio corpore
quo et passus est ascendit in celum Secundo ascendit patet
quia videntibus discipulis actum videntibus illis

eleuatus est Ioh vado ad eum qui me misit Tercio videntibus
apostolis ascendit voluit ut ipsi ascensionis sue testes essent et ipsum
sequerentur quia ubicumque caput precedit necessario sequitur et membra
Sic xpus qui est caput nostrum precessit nos parare nobis locum ut
ipsum sequeremur Sed si queris per quam viam ascendit dominus respondeo
quod per arctam viam ascendit scilicet viam pene et tribulacionis vnde
scriptum est in libro numeri cum filii israel intrare deberent terram promissionis
dixerunt ad dominum per quam viam ascendemus respondit per desertum
ydumee per istud desertum intelligitur prima inquam dimitti propria
voluntas et per arctam istam viam oportet te ascendere si vis
dominum sequi sic secuta est maria magdalena et multi alii
oportet te dimittere gaudia transitoria alioquin non poteris
dominum sequi Tercio ascendit letantibus et iubilantibus angelis
unde ascendit deus in iubilacione gregorius iubilus
est gaudium quod explicari non potest in tali gaudio
ascendit deus Nota quod xpus ascendit in gaudio multiplici
gaudio primo ascendit in iubilo sui ipsius propter suam
mundi miserie euasionem Nec mirum quia ipse fuit
in magna tribulacione paupertate depressione et ista euasit
magnum est gaudium Sic et xpus Secundo ascendit
in iubilo angelorum propter novi hospitis visionem quod in pede
est ut petrus dicit in quem desiderant angeli prospicere
Tercio iubilat propter ruine sue reparacionem hodie magis
cepit ruina eorum reparari quia plene in iudicio reparabitur
unde si gaudium fuerit in sua natiuitate multo magis
in sua ascensione Tercio ascendit in iubilo patrum
antiquorum patres enim antiqui iubilabant propter infer-
nalis carceris euasionem propter celestis regni adepcionem
propter dei et angelorum delectabilem societatem Tercio ascendit
in iubilo apostolorum et hoc est mirabile quod potuit
in iubilo esse quia gaudium quod ille recessit ab eis dequo
habebant gaudium inestimabile Sed hoc potest dici
Hoc esset simile sicut pater dicit quod aliquis magnus dolor

Sic erat ex parte aplorum xpc erat cor qr nichil as
donabat nec cogitabat nisi xpm ipm qui ascendit
porro desiderabat tristes gaude Quarto ascendit
velociter qr in ictu oculi Dicit Rabi moyses qr int celu
et terram est tm spacium quantum homo posset ire in plana
via incedens quingentis annis et sunt septem celi Vide ergo
quantum sit spacium et xps in ictu oculi trasivit
ergo ascendit velociter Sic et nos ascendamus hoc
facit nos morum sine peccato Rogemus etc. dnica p[ost] ascensionem
Estote prudentes et vigilate in oracionibus
prima pet 2o Quando aliquis princeps ve
turus est ad hospicium alterius premittit
nuncium qui annunciat hospiti ut prepa
ret se ut honorifice suscipiat talem principem
vel dominum ne postea confundat Sic fecit xps
qui premisit spm sctm discipulis suis dicit qui
celos ascendit dicens Mitte nobis spm veritatis Nota qr misit
promisit honestum nuncium scilicet spm sctm ut misit qui premunit
dicens epla hodie nos quomodo nos preparare debemus nos ad recep
ad receptionem tanti hospitis scilicet xpi sed cum dicit Estote cionem spo sci
prudentes Cum talem accepto nuncio credendum est
notandum qr quatuor sunt que preparant nos ad re
cipiendum spm sctm primum est fervor nuntie
dileccionis xpe ni fecit ardor est ut ascendat ni ad
amandum se unde dicit quidam glo Et hoc vult spm
sctm accipere Et perseverare in caritate Caritas autem
est circulata qua deus ligat Dia ni opa que
fac sn caritate ardat ep po bi distribuo
omnibus pauperum ut dicit eu gregorius in dyalogis
ni ho timet castitatem mutas si sui carne
simus caritate quando homo corrupt impedimentum tenet
et in videt concordie ligat in mutua .....
Et si recogitat admalum quasi fecerit indicie
qd sociale impedit legit quintum .... Quidam
fuit intravit cella cui erat ..... et finabat ca

infirma erant Idque vir sanctus necesse sit qui fuerit et.
sem c ut senex infirmaret et venerunt fres ad eum In
ter quos erat fr ille qui sibi sua scribat Hunc adiuvans
senex osculatus est eu dicens Saluet ipse manus iste
q scripserunt eas vado ad regnum celorum vn qui vult spm scm
accipere debet hre caritatem dei et proximi Scdm q
preparit hoiem ad recipiendum spm scm e sanctitas
sui utilitas verbi vn salomon Qui immoderatus est
ad loquendum senciet mala Unde ho qui no custodit
os suu est quasi civitas absq muro Qui vult castru
ut civitatem custodire bn oportet q custodiat bn portas
Sic qui vult bn custodire bn aiam suam oportet q custodiat
bn portas ide os suu ppter loquax lingue q incipit in lingua
cruciari ho in inferno Cruciatus lingue specialit impot
ubi legitur q manducaverit linguas suas et p dolore
blasphemaverit deu celi No dicit manducaverint
manus et cetera menbra sed linguas Et hoc ppter
qua no custodierunt linguas suas Homo e immundus est
et abhominabilis qui permitteret si possibile est dyabolum
indicare more suo Sic abhominabiles et immundi
sunt detractores in doces inferiori ore indicat dyabolum
et facit sibi habitacim Sed ille qui custodit os et lin
guam suam accipit spm scm pro Qui custodit os suu
custodit aiam suam Tercio q preparit hoiem ad reci
piendu spm scm e devota oracio vn dr q orantib
aptis descendit sps sanctus sup eos Qui ei vult ab alio
magna muna pete permittit muna ut facilius in
petret Sic nos qui volum recipere spm scm debem
premittere muna devote oracis vn ipe dicit per ieremia
Cum quesieritis me in toto corde vo invenietur a vobis
Multa sunt impedimenta oracis pro iniquitate si aspexi
in corde meo no exaudiet dns Oracio at pura liberat
aiam a morte tpali et etna hoc figuratu hemus

insistencia q postqm fuisset ad mortem iudicata oravit deum
et postea fuit liberata a morte dum px vn si volumus recipe
spm scm instanter et devote debemus orare non debet
miles statu amovere donec bellum durat tempus at bellu
spirituale durat qm diu pns est vita Nuncius qui spiritus sanctus hominem
ad recipiendum spm scm est carnis afflictio Job non invenitur in
terra suaviter viventium Et ideo apli erant hijs diebus in
abstinencia longa q vidua et sicut sunt carnis inflamant
Sunt qui male presumenda exempl q quidam habuit pulcherrimam Exeplm
silvam quam ita tenere dilexit q nichil adusus necessarios
volebat expendere Mortuus eo alter sibi successit in hereditate
qui illam silvam funditus destruxit hec dixit philosophus
Mundum et sunt qui ita tenere ac recenter in hac vita diligunt
carnem suam quod parum et nichil volunt laborare pro
deo et postquam moriuntur heredes ibi vermes corrodent
carnem suam ibi quam ita tenere dilexit de qua plus solli
citus fuit quam de aia illis heredes unusquisque relinquit
et quanto plus nutrit carnem suam tanto plures ha
bebit heredes mundo et ipso nichil ita abhominabile
e sic cadaver hois mortui ymaginus non propicit ne aque Nō carne
inficiant in mare non suspendit ne aer corrumpat sed sic
pessimum venenum propicit interiam ne amplius videat
Tece ista mundi qualem fine claudit petamus ut
post morte heredem habeamus spm scm Qui est
deus benedictus in scla Est vn supra

Dum venit paraclitus quem ego mittam vobis
capite ioh xv Cum alicuius magni et largi principis
adventus expectatur parant adventui hospites
spirant ditari diligenter considerant si quid sit in domo
sua quod ingressum illius impediat Licet nos
expectamus largi et nobilis principis adventum

Nota bonum sermo

·s· sps sancti io diligenter debemus considerare si quid sit
in domo cordis nri q illius adventum impediunt secundum
q btus petrus hodie in epla sua nos docet et monet dicens
Estote prudentes Iuxta eius vero monet btus ioh de missione
sps sci q dns promisit mittere discipulis suis et io btus petrus mo
net nos ut sup dem e adpparandum illius hospitis s sps sci
Ad recipiendum et eu duo nos inducunt primo e magna
dignitas illius hospitis Secundum e magna utilitas quam co
sequimur ex receptione illius hospitis Circa primo notare
debemus magnam dignitatem istius hospitis q sps
scs e unus deus cum patre et filio et sic nos preparavimus
in pascha ad receptionem filii sic iam nos preparare debem(us)
ad receptionem sps sci Notandum q quatuor sunt q preparant hominem
ad receptionem sps sci primum est contritio peccatorum non
eni habitabit in corde subdito peccatis nec i corde immdo
hoc figuratum est gen viii ubi legit q noe emisit coluba
de archa Per noe intelligit deus pr qui emisit colum
bam de archa id est sprm scm de regno celorum qui cu no
nuerit ubi requiescat propter diluvium aquarum id est peccatorum
revertit in archam id e ad regnum celorum sed si cor tuum
mundatum fuit a peccatis tunc ubique requiescit sps scs
intrare Sic et nemo libent preciosum liquorem infudit
in vas sordidum et immundum sic sps scs non infundit
se in cor immundum Secundum q preparat hominem ad susceptionem
sps sci e oro munda et pura q tante dignitatis e q
angeli deferunt eam in conspectu dei hoc figuratum
e tobie xii ubi legit qn angelus dixit ad tobiam qn orabas
cum lacrimis et sepeliebas mortuos ego obtuli oronem
tuam dno ymo q plus e q ipse in quantum e ho offert
orones nras deo pri hoc figuratum e in hoc qn sacerdos
celebrat missam tunc dyaconus porrigit sacerdoti tur
ribulum et sacerdos turrificat Sic ipse in quantum e
ho orones nras presentat deo pri unde nullus debet etc.

-onosum corde propter quam orationem demones torquentur. Nota aliqui oraciones
sunt quas demon multum timet scilicet quas homo facit propterea suo puro
corde. Secundas plus timet scilicet quas diffundit et amplificat
pro aliis orantes pro bonis ut deus eos conservet pro malis
ut deus eos convertat. Tercias maxime timet scilicet quas homo
facit cum maxima caritate pro inimicis suis. Iste oraciones maxime
torquent demonem. Et ideo debes orare ut spiritus sanctus habitet in corde
tuo. Tercium quod preparat hominem ad susceptionem spiritus sancti est
auditus verbi dei. Unde legitur Actuum x adhuc loquente Petro cecidit
spiritus sanctus super omnes qui audiebant verbum dei. Quartum quod preparat
hominem ad susceptionem spiritus sancti est ieiunium et pulsacio quod
quidam nos celebramus more apostolorum quia apostoli creduntur
ieiunasse illo tempore et est laudabile propter adventum spiritus sancti.
Spiritus enim sanctus ignis est. Sicut enim lingna consiccata in
quibus humiditas non est de facili suscipiunt ignem
sic corda hominum consiccata per abstinenciam suscipiunt
spiritum sanctum. Ecce ista quatuor preparant hominem ad susceptionem
spiritus sancti. Secundo videndum est quam utilitatem consequimur
per receptionem spiritus sancti. Multas enim consolaciones recipit
homo de spiritu sancto et ideo dicitur consolator. Primo consolatur lugentes
propter peccata. Mathei v° Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur. Sic con-
solata fuit Sara de qua legitur Tobie iii° quod cum fuerint vii
viri iugulati. Cum enim ancilla patris sui audiret
improperium et cum paulo ante increparet puellam respondit
ei puella dicens ecce amplius non videmus ex te filium
aut filiam super terram interfectrix virorum tuorum numquid
et interficere vis me sicut occidisti vii viros tuos. Ad hanc
vocem perexit Sara in superius cenaculum cubiculum
domus sue et tribus diebus et iii noctibus non
manducavit neque bibit sed in oracionibus persistens lacrimis
deprecabatur deum ut ab isto improperio liberaret eam. Factum
est ut die tercia dum compleret orationem benedicens deum

no bn decorib quas demon multum timet

dixit Benedictum et regnum tuum dit quo curarunt eam et misit
angelum suum raphaelem ecce quo consolatur spiritus sanctus Secundo
consolatur spiritus sanctus pios in tribulacionibus sic patet in beato
stephano qui in tribulacionibus positus vidit celum apertum et
vidit gloriam dei et ihesum etc Et non solum consolatur eos verum
eciam dulcorat eos penas sic patet in sanctis Tercio
consolatur spiritus sanctus fideles in temptacionibus positos sic legitur
de sancto iob ut legitur in vitis patrum Quod quidam iuvenis
venit ad quendam senem et assumpsit se sibi ut posset
servire deo Et cum semel ille senex in meridie dormiret iu-
venis vero vigilabat venit ad eum spiritus nequam et temptavit
eum ut desereret heremum et iret ad seculum ille autem intelligens sugge-
stionem et gratia dei restitit ei usque ad vij temptaciones et cum senex
evigilasset vidit eum habere vij coronas et interrogavit eum
quis ei illas coronas dedisset Et ille dixit se nullam habere
coronam Cui senex certe te video habere vij coronas Cui
ille exposuit quod temptatus fuisset vij vicibus et gratia
et adiutorio spiritus sancti vicisset eum et ideo pro qualibet temptacione
fuit sibi data una corona Ecce quo consolatur spiritus sanctus
hominem in temptacionibus Quis enim posset temptacionibus resiste-
re quas patimur absque gratia et auxilio acriter si non consolaretur
nos spiritus sanctus rogemus Item in die sancto penthecostes
Paraclitus autem spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo
ille vos docebit omnia Johannis xiiij Nam aliquis homo presens
est expectatus et iam est inveniendo familia gaudet
quia iam est in proprio Sic apostoli expectabant adventum
spiritus sancti et quando erat inveniendo gaudebant et cum
devocione cordis ipsum recipiebant Sic et nos debemus
preparare ut recipiamus ipsum cum intimo cordis affectu
Cum filius dei celos ascendebat discipuli remanserunt
in terra quasi ceci quasi mortui quasi debiles quasi desolati et erant
turbati et ideo dominus promisit eis mittere paraclitum spiritum sanctum

Quasi diceret dic quod mea puericia letificauit vos viuificauit illuminauit
illuminauit confortauit Sic spiritus sanctus veniens eadem quam bona
faciet contra quam mala que facit peccatum anime Notandum quod spiritus
sanctus datus est in multiplici signo primo et malum quod facit peccatum
anime est meror cordis Sed et tempore quo habet hoc peccatum mordet in
animo non potest esse letus quod mordet eum quasi quidam vermis in con
sciencia sua vnde filiis est filius israel qui non poterunt consolari
pro morte pueri operis durissimi sicut dicitur in exodo Et sicut
ei oppressi opere duriori apprehensione pharao est dyabolus qui opprimit
peccatores opere durissimo nullum ei opus tam durum est et durius
sit peccatum et dyabolus non permittit homines quiescere in vno peccato sed
pellit de vno peccato in aliud Sed et hoc facit dyabolus cum superbia
non est contentus sed vult quod sit maliciosus auarus et sic
pellit de peccato in peccatum et tales non possunt esse leti qui habent peccatum
mortale quod mordet eos mentem quasi vermis Tales monstra sua
debent clamare ad dominum ut mittat eis paraclitum id est consola
torem ut absoluant a bono peccati Secundum malum quod facit peccatum
anime est putredo et nec vitet peccatum ei putrefacit animam et naturam
et vitam suam scilicet deo quod deus est vita anime Vnde dicitur Ysaias anima que peccauerit
ipsa morietur Omnia et bona que facit vel facit hoc mortificat et
absorbet et ideo comparatur certe mortuo marino dicitur quod
quando certe exurit aperit os et quidam odorem emittit quod pisces
pisces odorantes et ideo delectantur quod intrant sibi in os
et ab eo absorbantur Sic facit dyabolus aperit emittit odorem
peccatorum qui peccatoribus dulces videtur et intrant in os
dyaboli ita quod omnia opera mortificantur et a dyabolo deuorantur Tales
debent clamare ad dominum ut mittat eis spiritum sanctum quia spiritus
sanctus viuificator est ideo fuit datus in flatu flamis et est
signum vite Joh. insufflauit et dixit eis accipite
spiritum sanctum Tercium malum quod facit peccatum anime est macula
inquinacio et ideo pice comparatur certe qui tetigerit
picem inquinabitur ab ea Quasi dicat qui facit peccatum
inquinabitur ab eo Et pix significat mortale peccatum
Nam pix terra significat possunt manus fetet

Et est aliud ignis quod primum est quod manus pollunt sic et peccatum pollunt
animam suam et immundam eam facit Secundum est quod fetet sic
peccator fetet animam suam fetidam ante deum quia plus
fetet unum mortale peccatum ante deum quam omnia cadavera Tercium
est quod est alius ignis sic anima que moritur in mortali peccato est
alius ignis incensus (?) Sexto quod peccatum inquinat mentem
id est animam peccatoris et facit sic porcus qui non habet alium
habitaculum nisi locum fetidum sic dyabolus non habitat cum pulchris
id est cum iustis et bonis Sed cum luxuriosis et avaris
qui sunt dormitorium dyaboli Sicut enim religiosi habent dormi-
torium et comodum suum sic et dyabolus in luxuriosis et
in talibus requiescit Secundo id est quod immundus Quod et ipse
sanctus sit emundator animarum dicit in aqua Iohannes nisi quis re-
natus fuerit ex aqua et spiritu sancto id est ex igni ipso sancto non
potest possidere regnum dei Quartum malum quod facit peccatum
anime est excecatio sicut excecaverunt eos malicia eorum
peccatum enim ita excecat intellectum hominis quod non potest desiderare
celestia contempnere terrena propter vitare virtutes ex-
ercere Cum enim peccatum excecat hominem anima passim
exponitur ad omnia peccata sicut cecus ad ruinam nisi ipse sanctus
illuminaverit eam et hoc notatur ibi Ille vos docebit omnia
scilicet ut celestia desideretis ut terrena contempnatis in-
fernalia ut timeatis Ut ergo ipse sanctus ostendit se doc-
torem datus est in linguis igneis et docet Iohannes dicit
nota (?) Ille vos docebit omnem veritatem Quintum quod facit
peccatum anime est debilitacio peccatum enim animam ita debilitat
quod studiose nichil boni potest facere facit cum primum
ad peccatum et ad hoc malum et difficilem ad hoc bonum
Semper enim inclinat hominem ad malum et ad manus
peccatum ymo sedet super hominem et equitat eum sicut ho-
mo iumentum Nullus est qui sciret venenum esse in po-
culo dum sibi propinare nullomodo biberet Et peccatum
nil aliud est quam delectacio et dulcedo quam propinat dyabolus

peccatori Et ideo hoc mittit spiritus sanctus ut caro hominem hominem vocit
ei spiritus sanctus adiutorium fiat etiam audacter quod videt re
sistere temptacionibus et propter hoc ostendit se spiritus sanctus esse con
fortatorem et ideo dat ignem primo et fragilem terram
forte fiat testam Et sic faciat igitur spiritus sancti hodie forte
quod possit resistere dyabolo Rogemus ergo et cetera ut vult supra
Repleti sunt omnes spiritu sancto actuum ii Cum aliquis bene vult
remunerare amicum suum certum oportet eum suis servare primo
est ut det illis de melioribus rebus quas habet Secundum est
ut tribuat sibi habundanciam Primo ei unusquisque alicui amico
melius donum dedit sicut hodie dominus dedit amicis suis scilicet apostolis
spiritum sanctum Nam illo dono nichil est melius malis et interna
Corpus omnium bonus et suavis est spiritus sanctus in nobis dominice Secundo
dicitur bonus quia expellit superfluitatem viciorum hoc patet
in apostolis quos spiritus sanctus sic confirmavit quod numquam deceteris pec
care potuerunt Et dedit multum quia ei unusquisque plus dedit
amicis suis quam ipse unde repleti sunt omnes spiritu sancto primus sunt repleti
postea sunt locuti variis linguis Notandum quod inter fuerunt
in apostolis ipse qui specialiter fuerunt repleti spiritu sancto Primo
quia fuerunt unanimes unde dicitur quod discipuli fuerunt pariter in
eodem loco corporaliter scilicet sic etiam erant spiritualiter sicut dicitur
ibidem quod multitudinis credencium erat cor unum et anima una in domino Qui ergo
vult accipere spiritum sanctum debet a se removere odium discordiam
quia sicut spiritus sanctus unificat membra corporis mistici sunt unita
per concordiam et sic lingua notat divisione ignis extinguit
sic ignis spiritus sancti extinguitur per discordiam in hominibus
unde contra de apostolis spiritus sanctus invenit eos concordes in unitate
et illustravit eos Sic et te oportet esse concordem si vis
accipere spiritum sanctum Secundo est quod fuerunt habiles quod notatur
in hoc quod sedentibus illis datus est spiritus sanctus dicit glosa
Sessio est indicium humilitatis quia sedes spiritus sancti spiritu sancto
est in super humiles requiescat ysidorus Non vult spiritus sanctus

intrare nisi ubi honoratur. Sola vero humilitas honorat spiritum
sanctum humilitas enim est sigillum aliarum virtutum (dicit) Unde ceteris
virtutes sine humilitate et humilitas beate virginis enim fuit quod
deus alvo matris nasci voluit unde ipsa dicit luce 1 respexit
humilitatem ancille sue. Ergo spiritus sanctus non venit adeo qui non est
humilis unde si vis spiritum sanctum accipere oportet quod sis humilis
(dicit) Illam quoque non invenit humilem veritas fugit mentem
Tercium est quod fuerunt pace conjuncti et hoc notatur in hoc
quod fuerunt in ierusalem que interpretatur visio pacis. Qui ergo vult
spiritum sanctum accipere debet esse pacificus. Quod autem ad recipiendum
spiritum sanctum pax sit necessaria ostendit sic dicit Iohannes quod Ihesus
venit ad discipulos suos ianuis clausis dixit eis pax
vobis. Deinde statim insufflavit et dixit accipite spiritum
sanctum pax enim spiritualis locus est et in pace requiescere vult
spiritus sanctus. Ps. in pace factus est locus eius. Unde ubi pax est
ibi deus est. Quartum est quod desideraverunt spiritum sanctum
Sic aliquis liberaliter inclinat se ad hospicium ubi
scit desiderari adventum suum sic spiritus sanctus precipue ad corda
desideranda se inclinat quia erant desiderio accensi
et erant morose unde oracio magis est necessaria ad reci
piendum spiritum sanctum sic legitur de apostolis quod erant perseverantes
morose in eam concitat circa. Divinitus apostolis deum
venisse nunciavit unde dicit ysidorus. Hec quis orat spiritum
sanctum ad se vocat at ubi venit statim temptamenta demonum
que se mentibus humanis ingesserunt presenciam
eius ferre non valentes effugiunt. Rogemus
Dabo vobis cor novum et spiritum novum. Dicit unde scriptum
ponam in medio vestri. Ezechiel xxxvi. In his verbis duo
notantur circa donum spiritus sancti scilicet dantis liberalitas
et doni qualitas. Primo notatur cum dicit dabo vobis cor
novum. Sed nota quinque in quibus pendet plena liber
alitas dantis parvi valencia non sufficit dono dantis
vobis mundum cum suis contentis aurum et argentum

Duodecimus

celum et omnia sibi dedit spiritum sanctum sibi equalem Unde est magnus
quando se ipsum dedit quod fecit dominus spiritus sanctus dedit se ipsum et dat
ut ignorantes doceat unde dicitur Iohannis spiritus sanctus quem mittet pater
in nomine meo ille vos docebit omnia Est enim vivificator quia vivi-
ficat spiritualiter mortuos hoc figuratum est in Ezechiele ubi dicitur
Ossa arida hec dicit dominus ecce ego immittam in vos spiritum
et vivetis ossa arida et mortua sunt obstinati in peccatis
quemadmodum ossium mortua sunt ad hoc opus bonum
Sicut enim mors separat animam a corpore a qua corpus habet valorem
et remanet corpus quasi truncus inutilis ad opus
bonum Et iste spiritus sanctus magis necessarius est vite humane
quam etiam aer quem si ad modicum subtraheret homo continuo moreretur
Sic etiam intelligendum est de spiritu sancto Et quia dominus liberaliter
dedit spiritum sanctum apostolis ergo et nos petamus eum ut ex sua
liberalitate mittat nobis spiritum sanctum ad uniendum nos
in animabus nostris Secundum est dantis celeritas quia dominus celeriter
spiritum sanctum hoc figuratum est in actibus x° ubi loquente petro cecidit spiritus
sanctus super omnes qui audiebant verbum dei Nota quod dicit cecidit non
currendo vel volando sed quod cecidit in sinus ut spiritus sanctus cadat
in cor tuum tunc audias cum fiducia verbum dei et si constans in verbo dei
et bona proposita Aliqui enim sunt qui concipiunt proposita et etiam
aliqua bona opera faciunt et subito in eis deficiunt ad modicam
temptacionem sicut sanctus petrus ante passionem domini bonum propositum
concepit sed non perseveravit mecum dixit enim domine si oportuerit me
mori tecum et postea ad vocem ancille negavit dominum Sed postquam
accepit spiritum sanctum ita fortis factus fuit quod non timuit affligi
persona Sic est de homine qui suscipit spiritum sanctum tunc fortificatur ita
quod illa que erant sibi gravia tunc sibi levia ad sustinendum Tercium
est accipiencium numerositas Non dedit preciosa et cara sed paucis
non est plene liberalitas unde legitur in actibus quod centum xx^ti erant
Et ideo dicit et spiritum novum ponam in medio vestri Ecce donum
spiritus sancti in medio positum est accipiat qui vult puto porto si aurum
vel argentum iaceret in medio curreret quilibet curreretur
ad ecclesiam vel ad sermonem ubi posset informari de celestibus

Quartum est donationum pluralitas quia soli dare non est magnum
dominus et non solum ut bis sed ter legitur dedisse spiritum sanctum Quintum
est donorum copiositas et replevit totam domum ubi erant sede
tes, ita gratia spiritus non dat in mensura sed habunde ut corre
pleat Olim spiritus sanctus erat clausus sed modo dominus habunde dat
omnibus qui ipsum desiderant puro corde Legemus Et consump
sit ignis de petra et azimos panes consumpsit Judicum
vi Judicum legitur quod cum terra Judeorum quievisset
iplys per xl annos filii Israel fecerunt malum in conspectu
domini et propter hoc tradidit eos dominus in manus Madian vii annos
et oppressi sunt ab eis valde ita quod nihil relinquebant Israel
Clamaveruntque filii Israel ad dominum pro auxilio contra Madianitas
et misit dominus prophetam qui dixit eis Hec dicit dominus Ego vos
liberavi de manu Egyptiorum et omnium inimicorum vestrorum
et tradidi vobis terram eorum et noluistis audire me
Venit itaque angelus domini et sedit sub quercu ubi cum filius
Gedeon Ioas excuteret et purgaret frumenta apparuit
ei angelus domini dicens dominus sit tecum virorum fortissime
Cui Gedeon si dominus est nobiscum cur apprehenderunt nos hec
omnia mala nunc dereliquit nos dominus et tradidit in manus
Madian Cui angelus vade in hac fortitudine et liberabis
Israel cito quia ego misi te Cui Gedeon Si inveni gratiam coram
+ Ad me non recedas donec adte et parte sacrificium et offeram + te da mihi signum quod tu sis qui loqueris + Cui angelus Ego p
stolabor adventum tuum Ingressusque Gedeon in domum suam
coxit edum et azimos panes in canistro et tulit sub quercu
et obtulit angelo Cui angelus tolle carnes et azimos
panes et pone super petram Quod cum fecisset Gedeon extendit
angelus domini summitatem virge quam tenebat in manu sua et tetigit
carnes et panes + et statim evanuit angelus ab eo Edificavitque Ge
+ ascenditque ignis de petra et consumpsit carnes et azimos panes deon ibi altare domino et vocavit pacem domini usque in presentem
diem Nota in moraliter petram istam intelligit Christum sic
dicit paulus ignis autem ascendit de petra cum spiritus sanctus in igne
a Christo missus est Notandum quod multi sunt ignes et illa
cionem facit spiritus sanctus primi est quod ignis naturaliter sursum
tendit similiter idem facit spiritus sanctus qui et hominem inflammat ut

fiat cum sursum tendere ad celestia pro visionem eorum sit
mecum dicit paulus cupio dissolui et esse cum christo Hoc opus spiritus
sancti facit quod homo boni opus vt intendit hoc habet munere
spiritus sancti vnde si intendis sursum ascendere necesse tibi est inuocare
dominum vt mittat tibi spiritum sanctum Secundo est quod ignis illuminat
et accendit sic et spiritus sanctus illuminat hominem ad intelligenciam
spiritualem et accendit ad opera virtuosa ignis enim qui incepta
est comparatur viris sanctis qui sunt intelligenciam spiritualem
et accensi sunt opere virtutum et alios sibi assimilant quia
eos verbo et exemplo ad diuinum amorem accendunt propterea
Carbo cum mortuus positus cum viuis accendit Sic lapis
vt ferrum quamuis est frigidum tamen si ponitur in ignem accen
ditur et ignescit Sic peccator quamuis est frigidus et durus
tamen si conuersatur cum bonis hominibus accendit ad amorem diuinum
et hoc fit per spiritum sanctum et iohannes dicitur consiliarius Est autem duplex
consiliarius scilicet bonus et malus Malus consiliarius est dyabolus
qui inflamat hominem ad malum scilicet ad luxuriam et ad alia
vicia que ducunt hominem ad eternam miseriam Sed bonus con
siliarius est spiritus sanctus Iste consiliarius inflamat homines ad di
lectionem dei et proximi vnde caritas dei diffusa est Tercio quia ignis
consumit rubiginem et spiritus sanctus consumit omnia peccata in homine Hoc
figuratum est regum ubi dicitur quod helias propheta quod ipsis adorabat
Baal dicebat ad eos vsquequo claudicatis in duas partes si dominus
adorantes sequimini deum et erant ibi quadringenti et l prophete
Baal quibus helias ait accipite bouem vnum et ponite
eum super ligna et ignem non supponite et dii vestri dimittant ignem
et succendant et consumant holocaustum et si hoc fecerint
veri sunt dii vestri Cum autem dii vestri hoc facere non potuissent
et si hoc ego faciam cum deo meo tunc sequimini deum meum
Sed illi cum suis clamoribus nichil potuerunt proficere Sed cum
orauit helyas tunc ignis descendit de celo et consumpsit ignem
et holocaustum per helyam quod iustus et bonus intelligitur ad
cuius orationem ignis de celo descendit scilicet spiritus sanctus et consumit ligna

ide peccati Durum quod primo durum mollificat sic aurum et arge
tum Sic spiritus sanctus durum corda peccatorum per contricionem sic
patet in maria magdalene que ante conversionem habuit durum cor
post sinacionem sed per contricionem ita mollificata fuit quod multas
fudit lacrimas hoc totum operatus spiritus sanctus Sic adhuc multa
corda mollificat per contricionem huius exemplum habemus
Exemplum — in quodam divite et magno peccatore qui numquam voluit con
fiteri Contingit autem quodam tempore quod duo fratres transirent per
domum suam quod cum videret uxor sua transire vocavit eos
dixit videte fratres si potestis virum meum inducere adhoc ut con
fiteatur Adque cum accederet senior frater amonuit eum ut confiteretur
et nichil profecit Et accedens alter dixit Carissime hospes
respondit ille mercator sum Cui frater velletis hodie meum
forum facere in quo lucraremini centum marcas auri Cui ille
vendit 4 — utique Cui frater Mos qui emit ut ostendit rem quam vendit oportet
Ego igitur faciam vobiscum forum et do vobis omnia opera mea
bona que per xxx annos in ordine feci que sunt oraciones vigilie
ieiunia predicaciones ista omnia habete vobis pro peccatis vestris Ego
dicatur in omnia peccata vestra Tunc ille cepit omnia peccata sua dicere Et
cum audisset alter omnia peccata voluit alter recedere quem ille cum
lacrimis tenens rogabat dicens domine istud forum fuit triffatum
rogo vos propter deum ut audiatis confessionem meam Et tunc cepit
cum lacrimis confiteri quod alter stupebant Istud totum fecit
gratia spiritus sancti Rogemus etc. De festo trinitatis sermo primus

Nota iste est bonus sermo

Benedicamus patrem et filium cum sancto spiritu Festum domini ter in
anno agitur et laudatur pater et filius et spiritus sanctus primo laudatur
pater in nativitate filii qui misertus nostri misit nobis filium
qui propter nos factus est homo et assumpsit carnem de gloriosa virgine
maria In pascha laudatur filius quia tunc redemit nos de potestate
dyaboli In penthecosten laudatur spiritus sanctus qui discipulos replevit
gratia sua hodie laudatur pater et filius et spiritus sanctus et dicitur hoc
festum festum sancte trinitatis in quo laudatur pater et filius et spiritus
sanctus Nota varia ista hodie et omnia decantantur et leguntur
in glam in honore trinitatis et est bona et utilis oracio

Et misterium gloriosum in hijs verbis in hoc quod deus est natura
quia pater et filius et spiritus sanctus tres sunt persone et unus deus
de hoc exemplum in multis primo in igne in quo tria sunt scilicet
ignis calor et lux et tamen non nisi unus ignis est. Similiter
in aqua fons primo scaturit postea fit rivus postea fit
stagnum et tamen non est nisi una aqua. Sic pater et filius
et spiritus sanctus unus est deus pater est principium et fons filius
ut rivulus spiritus sanctus ut stagnum. Similiter in sole tria
sunt radius calor et lux et tamen est unus sol. Sic pater
et filius et spiritus sanctus unus est deus hoc firmiter debemus
credere et multum investigare et ideo dicit propheta Ben
dicamus patrem et filium cum sancto spiritu. Primo debemus
patrem laudare propter potenciam quia ipse ex nichilo
omnia creavit celos angelos apostolos et totum mundum et omnes
si principes non possent creare unum ramum vel unum
folium de arbore unde constat ut laudes eum quia cuncta
creavit ex nichilo celum et terram. Sic omnis creatura
ad nichilum redigeretur nisi sustentaretur a deo quia
creata est. Deus enim tamquam circulus omnia continens ideo lauda
ipsum quia te sustentavit ... et non deprimavit. Sed
quidam non laudant patrem et faciunt ei contumeliam
sic sunt detractores qui habent linguas venenosas
Peius veneno aspidum sub labiis eorum. Lingua est modicum
membrum et inflamat totum corpus. Sic et modicus
ignis magnam civitatem comburit. Sic lingua
mala incendit et cruciat in inferno et etiam et totum
corpus hominis sic leprosum. Unde legitur in maria soror
moysi detraxit moysi propter quod percussa est lepra et
vellet deus quod adhuc fieret quod vindicaret deus
istum modum quia tunc multi caverent sibi et
salvarentur. Sed sunt tales detractores non laudant
patrem sed contumeliam sibi inferunt. Secundo debemus
laudare filium quia reconciliavit nos deo patri per passionem

suam. Nota si quis mortem pro me subisset merito laudarem
eum. Sic et dei filium debes laudare quia pro morte
subiit. Nullus enim poterat nos reconciliare deo patri nisi
filius et ideo descendit de celo ut hominem cum deo patre recon
ciliaret. Debes etiam laudare quia ipse dabit sententiam iudic
iudicii super bonos et malos. Ideo omne iudicium dedit filio
ut omnes honorificent filium sic honorificant patrem
potius. Et sic hic laudare quia dabit tibi sententiam eterne beatitudinis
potius etiam ista terribilis est quia dabit tibi contrariam male
dictionem. Et debes eum laudare propter eius sapientiam quia
filio attribuitur sapientia et illam debemus ab ipso petere
talem que sibi placeat et nobis expediat sic legitur
de salomone in libro regum qui non petiuit longam
vitam nec aurum nec divicias nec honores temporales
sed petiuit a deo sapientiam sibi dari. Sic talem sapientiam
non habuit filius suus roboam qui insipiencia sua amisit
regnum decem tribuum qui consilium seniorum sequi noluit
quod pater suus habuerit sed secutus fuit consilium
iuvenum qui secum in deliciis nutriti fuerant. Sic ad
huc multi propter mala consilia res corporis honores
perdunt. Ergo lauda christum ut det tibi sapientiam ut christum
super omnia diligas. Tercio debemus laudare spiritum sanctum
quia ipse est qui purgat hominem a peccatis. Ipse etiam est
ignis consumens. Sic ignis vel mitte. Sic enim ignis
illuminat tenebras sic spiritus sanctus illuminat intellectum
hominis. Et enim homo habet lucidam consciam et intellectum mali
mea abscondit sanguinem e gratia spiritus sancti rogem) ut in sup

Altitudo diviciarum sapientie et scientie dei ideo deus trinus
secundum inestimabilem multitudinem sapientie sue
mundum divisit in quinque loca. Unus est in quo nos sumus.
Secundus est celum ad quod nos ut capiamus erigimus. Tercius
est infernus ad quem nos pedes vertimus qui est
sub terram et ibi est lucifer. Quartus est purga
torium ad quem unum latus vertimus. Quintus est limbus

de quem pueri baptisati descendunt in primo loco s. in mundo
sunt boni et mali in inferno tantum mali de quibus nunquam apostolus
est spes. Notandum quod quia quatuor hominum descendunt ad primum locum
s. ad infernum gaudentes, sardentes, dormientes, videntes
Primi vadunt gaudentes ad infernum s. divites qui habent consolacionem
solacionem suam hic quorum pueri ludunt saltant coram eis et
turpia locant ad informacionem parentum qui in principio ad
infernum descendunt quia nimis tenere dilexerunt pueros
suos noluerunt eos educare ad disciplinam et correccionem
dominus unde in primo libro regum Heli mortuus est subitanea
morte propter quod pueros suos nimis molliter corripuit et ideo
mortuus est Caveat ergo parentes ne pueros suos nutriant
in malicijs ne ipsos heredes iehenne faciant sic legitur
de quodam romano de qua beatus gregorius in dyalogo qui puerum
suum nimis remississime nutriuit Cum enim restitisset
aliquis eius restitisset statim nomen domini plasphemauit hic
quia rapuerunt eum demones de sinu patris unde salomon
Tamquam ludens in platea nesciens malum quod contra
me est Secundi qui vadunt ad infernum sunt sardentes
sternutandi et immisericordes tales qui semper sardent
et mirsant felices sunt homines qui habent lingneam domum
cui accidit quando quod nunc ipse diues est et in mane pauper
est et nichil habet quia ignis totum abstulit sibi Sic
sepe contingit talibus qui sardent et parcunt male
dicant et quando primo non parcunt vt accidit hominem Tercij
vadunt in infernum dormientes s. qui estimant se
esse bonos cum tamen pessimi sint heretici qui saluant fidem
suam cum tamen sint falsi et peruersi estimant se esse bonos
cum tamen non sint unde salomon Est via que videtur homini recta
unde iob cum duxerunt pacem et securitatem tunc repentinus
illis superueniet interitus Tales vadunt dormiendo
in inferno cum estimant se esse bonos cum tamen sint pessimi
Quarti vadunt ad infernum s. videntes clerici religiosi
sapientes litteris imbuti qui sciunt discernere bonum
et malum sed obsecrant propria et propter quod quia ipse

sibi nolunt cavere Cum ei deberent esse informatores
aliorum et in talibus graviter vindicabit deus Tria
sunt etiam genera hominum qui statim evolant cum anima separata
a corpore Primi sunt pueri qui rite sunt baptizati et post
baptismum moriuntur tales statim ut moriuntur evolant
quia peccata venialia evaserunt per baptismum Secundi sunt
martires actum sepelimus adit celos Tercii sunt
infirmi in temporalibus et fortes in celestibus ibi in dilectione
dei et proximi Apostolus In temporalibus non valeo laborare
quia non sum fortis meorum desiderio Sic consolamus pau
peres Sunt etiam tria genera hominum qui vadunt ad tercium
locum scilicet ad purgatorium Primi qui illuc vadunt scilicet illi
qui in mortali peccato fuerunt et confessionem fecerunt sed
non satisfactionem Secundi sunt qui ociosa verba dixerunt
die illud agravavit die illud desiderio sensibus Ipsi ad
purgatorium vadunt O deus quam grave est in hoc seculo
satisfacere dico tibi quod moriemus et esse in purgatorio
tantum diu quam cito potest oculo aperire quam illa pena quam sustinuit
beatus laurencius martirculus Omnes aque mundi non extinguerent
unam scintillam de illo igne sed una lacrima cum
tristi cordis extingwunt multas penas inferni unde
necesse est ut emicamus abillicitis Unde legitur nobis
quod dominus voluit lavare pedes discipulorum suorum et
cum venit ad petrum dixit domine non lavabis michi pedes
in eternum Cui dominus Si non lavero te non habebis partem
mecum medici exposuit intelligunt mortalia peccata
pedes venialia petrus non habuit mortalia peccata et
tamen dominus dixit Si non lavero te Oportet te penitere
de venialibus peccatis cum mortalibus In quartum
locum vadunt pueri non baptizati quibus tamen est ibi esse
quod non esse Ideo quia nichil paciuntur sed carent visione
dei Unde apostolus ammirans dicit O altitudo divinarum
Nota Legitur de sancto anthonio quod sepius cogitavit
de scientia dei qualiter unus salvaretur alter dampnaretur

Qualiter unus de bona vita super se diverteret et alter a mala
se converteret Respondit ei vox dicens anthoni ista
sunt secreta dei et te scire non expedit non sunt commissa
apud me sed signata in thesauris meis Rogemus

Homo quidam erat dives etc. Dominica prima post penthecosten
Luce xvi Iste dives fuit qui ignotus apud deum
Quid est domine quod iam alienus loquitur de hoc nomine divitis
dicens hic quidam erat dives non notans eum proprio
nomine de duobus loquitur scilicet de divite et de mendico mendicum
nominans divitem non Huic questioni respondere possumus sic
quod dives non cognovit mendicum ideo deus divitem eo
cognoscere noluit Dicit misericordia divitis oblita est pauperis sic
misericordia dei oblita est divitis Ve tibi Si misericordia dei oblita
fuit tui quid tunc esset bonum oblitum est tui Quid eripiet tam
a demonibus nisi misericordia dei Quid aperit tibi regnum celorum
nisi misericordia dei Unde legitur actuum xii Quod petrus fuit in
carcere quo dormiente venit angelus suscitavit eum et eripuit
eum per duas custodias et cum pervenerunt ad portam ferream
que ducit ad civitatem ultro aperta est eis Si in peccatis mor-
talibus es mancipatus dyaboli es Si aliquis vult te educere
de peccatis oportet te ut compiles et oportet quod hoc faciat
angelus dei Qui autem eripuit te de carcere ducit te per duas
custodias demones et ponit eum duplicem custodiam
Unam quando dives est in corpore aliam quando egredietur de corpore Quia
dum homo vivit nunquam eum deserunt sed multis modis conatur
ipsum decipere et quos trahunt eum in peccatum Quando dyabolus vult
unum trahere in peccatum aut rapit eum sicut accipiter columbam
quam violenter trahit de uno peccato in aliud Et ab hoc rapina
nos custodiri oportet quod faciat misericordia dei Quando vero te rapere
non potest tunc insidiando circumvolando sicut aquila super pullos
Et quis custodit te in his nisi misericordia dei Cum vero sic nocere
non potest tunc suadendo blandiciis Unde dat homini dulcia con-
silia promittit homini longam vitam dicens Adhuc iuvenis
es adhuc quando etatis perfecte fueris tunc convertaris et quod

iudice et quid in hoc custodit te nisi mia dei Ergo si miseri
cors et si mia dei pbet tibi duciatum pxima custodiam
pbet et psequdam Secunda custodia e qua ponunt demones
in spiritu nro Ab hac custodia liberat mia dei que est comes
defunctorum legitur quod quidam temptauit xpm ihm nram
redempco Et cum iacerent sic quo se haberet respondit In
bn hec uenit ad me princeps huius mundi et in me non
ht quicqz Quare princeps huius mundi no hnt meo quicqum
nisi quia mia dei comes sibi fuit Si ergo uis ut mia
dei educat te de carcere peccati miserere proximo tuo si
uis ut educat te de duplici custodia demonum miserere
proximo Si uis ut aperiat tibi regnum celorum miserere proximo
Sed si oblitus fueris misereri proximi tui etiam mia dei
obliuisceretur te modo considera quis plus amisit diues
an pauper Audi quid dicat augustinus videmus quis eorum
maiori subiaceat pena vel dampno ego qui frauder
buccella vel tu qui frauderis vita eterna ego miserandus
ad pauperes qui ardeo fame an tu qui ardebis eo
igne eterno Esto misericors ad pauperes et misere
bitur tui deus Quod si fueris immisericors eris socius
huius diuitis in pena infernali O quam iste diues ht
socios qui ardent secum propter inuiam qui nulla mia mo
uentur circa pauperes et iis tamen sunt immisericordes
ad dandum sed etiam sunt immisericordes ad recipi
endum et ad spoliandum De exemplum legitur

Exemplum

de quodam qui nulla mia circa proximos mouebat
terribilis fuit valde Hic dixit quadam die seruis
quod in qua cumque die me custodirent me relinquentes occidam
me secundum igitur preceptum suum sub diligenti custodia
seruauerunt eum plurimum Transactis etiam
duobus annis cum iam firmiter crederent quod iam
nichil sibi mali esset illum deseruerunt eum
et ecce cubiculum ingrediens forficem et cepit
in longum incidit etiam ibi pigmentum et penna

et arripiens et tabulam et intingens in ipsum sanguinem
scripsit Animam meam non feci meam non sum consecutus
et sic exspiravit vnde esto misericors ad pauperes rogem)
Factum est ut moreretur mendicus et portaretur Hic sup
ab angelis in sinu abrahe luc xvi In ista
duo dominus facit primo describit finem pauperis lazari — nt no spec valde bonum sermo
et consolatoem bonorum pauperum et tribulatorum
ne desperent Secundo describit finem mali divitis ad
correctoem malorum divitum ut se corrigant Circa
primum notandum quod dominus describens finem pauperis
lazari consolatur pauperes et tribulatos in morte
primo consolatur eos in morte per angelos suos ad eos mit
tendo vnde dignum erat et cum desierant consolaco est
consolaco angelica Nam et vidissent pauperem lazarum
in ista vita et miseria reputassent eum deo fuisse exosum
Et omnibus bonis indignum qui tamen dignus erat regni
celestis et deus in morte sua se eum tamen diligere ostendit
quod ad eius obsequium angelos misit Notandum quod dominus
mittit angelos suos in morte iustorum propter tria primo ut
eis viam ad celum preparent malach iii° Ecce mitto angelum
meum qui preparet viam ante faciem tuam Ecce quantus
honor Secundo mittit eos ut a demonibus qui ibi sunt
et obviant animabus ut eos protegant per inimicos angelos
dum — dum marantur eorum et eripiant eos Tercio mittit
eos in celesti gloria ipsos honorifice collocando vnde di
citur factum est ut moreretur mendicus et portaretur ab angelis
in sinum abrahe Ecce quantum honorem facit dominus
iustis pauperibus Secundo consolabitur eos in futuro in iudicio
eorum tribulacoem et pacienciam commendando Magna
est consolaco militi magna quem commendat a rege suo
quod bene pugnavit in bello Sic rex celestis magnam
gloriam et consolatoem facit pauperibus et tribulatis
suis quando eos in iudicio commendabit adeptis suis eos
de paupertate et tribulacoe quam pacienter sustinuerunt

coram toto mundo et omnibus angelis commendabit dicens illud
luc vos estis qui permansistis mecum in temptacionibus meis
Beatus ergo est ille qui suffert temptacionem propter deum Tercio
consolabitur eos in isto iudicio per ante iudiciariam super malos
eis tribuendo viii iob iudicium pauperibus tribuet Boni
tunc malos iudicabunt O quanta gloria erit et consolacio
pauperibus qui nunc despiciuntur et opprimuntur in mundo qui
assessores christi stabunt non timebunt reges et imperatores
sed iudicabunt illos iuxta illud iudicabunt sancti naciones
et math cum sederit filius hominis Ecce quanta gloria tunc mediocris
pauperibus dicitur quod tunc reges et potentes iudicabunt
Quarto consolabitur eos dominus regni celorum eis offerendo
Tunc dicet eis illud math venite benedicti in hoc regno quod
dominus eis confert cum sanitas absque infirmitate gaudium
sine tristicia grate leticia sempiterna et gaudium super caput
eorum ibi erit habundancia sine indigencia rogam
Homo quidam erat dives ut supra epistola Sit anima super
hodierna tota cum de dileccione dei et proximi et qui hec
non habet dampnabitur Ideo dominus dampnat divitem iste
qui tantam graciam non habuit ut micam panis pauperi
egenti daret Occasione et huius divitis et pauperis
aliqua de statu divitum et pauperum propono dicere Et hec nota
in ieremia ubi dicitur quod nabuchodonosor cum cepisset ierusalem
per nabucho per nabuchzardam succendit eam igni et totum
murum destruxit per eandem et tulit tam de divitibus
quam de pauperibus in babiloniam et de utrisque quosdam
reliquit sed de divitibus paucissimos scilicet godoliam et paucos
sed de pauperibus plures reliquit per nabuchodonosor in
telligitur dyabolus qui ierusalem id est animam divitis incendit per
et pauperes divitis in tencione incendit viciorum et omnes
sibi consencientes ducit in babiloniam id est in penam
confusionem ducit sed tamen divites quam pauperes Non
omnes divites dampnantur nec omnes pauperes salvantur david
Ezechias et multi reges salvati sunt iudas pauper qui

vendidit xpm et dapnatus et quod plures paupes dapnat
Et ita tam de divitibus quam de pauperib(us) multos ducit secum
dyab(olus) in infernum Nota quod quatuor fuerunt reprehensibilia
in isto divite qui adhuc sunt in multis divitibus primo q(uia)
quod fuit avarus in congregando ille avare congregat
qui nec deum nec pccm timet ut sunt isti qui accomodant
ad terminum ut forte tales modo multi sunt de ibi(?)
qui felices sunt Sic ei infernus numquam impletur ita bus(?)
sic nec avarus pecunia vn legitur in apoc Quidam
vidit unum super equum sedentem pallidum cui nomen mors
erat et sequebatur eum infernus Sic avarus sequitur
dyab(olus) propter avariciam iudas vendidit xpm et laqueo
se suspendit Sic avari vendunt xpm et tande suspendit(?)
in inferno cum nullo laqueo dyab(olus) tot animas capit sic
cum laqueo avaricie Audi confessor de omnibus peccatis
quantumcumque sunt mala pt tibi primam iniunge sed non
prius acquisitis immo non remitti pccm nisi restituatur
ablatum Sed heu raro restituunt Quidam in infirmitate
promittunt restitucionem ita si contingat illos mori aliter
non Sed dyab(olus) sedet eis in auribus et dicit eis noli
restituere pauper eris aliquid pone uxorem et filios
in restitucionem mirabile est si uxor tua et filii tui vel alii
amici sui plus amaverint animam tuam quam corpus O quot
sic dapnati sunt et dapnantur Sunt eciam quidam
qui faciunt claustralibus elemosinam de male acqui
sitis et promittunt se per hoc saluari decepti sunt vn legitur
moraliter(?) primo quod corvus pavit helyam vespere et
mane et carnes offerendo per helyam claustrales
intelligunt peccatum(?) avari divites qui quasi claustrales
Sed si corvus helye putridas carnes attulisset non
recepisset eas Ita multi ut in pecuniam furtum vel
usuram acquisitam claustralibus offerent non
deberent ipam accipere Sed deberent pt dicit illud ps

Si videbas furem currebas cum eo Et quia iste dives
fuit avarus ideo sepultus est in inferno Sic et omnes
divites avari sepelliuntur in inferno Secundum quod fuit ille
dives fuit superbia unde dicitur induebatur purpura et bisso
Superfluitas vestimentorum multa mala facit primo
est quod turbat pauperes contingit enim aliquem propter unam
vestem spoliant pauperes religiosos orphanos et
viduas ideo superbia est singularis domina per superfluum vestitum
multos decepit et cepit domina) Si dic vestiunt et ornant
fetidum corpus ac si esset preciosum Quid enim corpus
hominis nisi vas vermium Unde legitur cum quaedam fecit inter
aviculas quod pulchrior esset ceteris aliquibus avicula penna
mutuata est quod cum alienis pennis superbiret adornata
rex autem avium precepit ut quilibet avis pennam suam
reciperet qua facto nigra et nuda remansit Sic con
tinget illis qui in vestibus superbiunt quando morien
tur nudi remanebunt Quare ergo gloriaris in eo
quod tuum non est Sunt enim aliquae mulieres que ornant se
nunc peplis nunc crinalibus nunc albo nunc rubeo
colore nunc longo pallio movent pulveres et operiant
homines si deberent pannum emere de proprio sepius facerent
caudam breviorem domina) Et equitat [illegible] [illegible]
Tercium quod fuit in eo hoc fuit quod fuit gulosus unde dicitur
et epulabatur cottidie splendide O maledicta gula
quanta mala operaris propter gulam iohannes baptista decollatus
est propter gulam iudith holofernem principem interfecit
hoc vicium facit hominem immisericordem sicut hodie legitur
Quod dives ille pauperi lazaro non fuit compassus Item
facit hominem luxuriosum Ecclesiastes invenit mulierem morte
amariorem Hec mulier est voluptas carnis que morte
est amarior animam non una morte sed duplici morte
interficit scilicet temporali et eterna morte Comedunt et non

saturabunt quare quia non habent omnia que volent hic aut decet
Et ideo pacient famem in inferno Quartum fuit quod in
misericors fuit et notum mihi quod videt lazarum mendicum
et pauperem ad ianuam suam et non fuit misertus sui
ideo dampnatus est Non legi quod ille dives aliquem aliquid
abstulerit vel ad usuram aliquid acceperit Sed quia
immisericors fuit ideo sepultus est in inferno Merito omnis
dives et immisericors dampnatur quod deus omnibus bona
dotavit et nichil vult in manus pauperum ponere sed
pocius voluit in manus dyaboli ponere ymmo recipiunt
de manibus dei et ponunt in manus dyaboli sic holofernes
qui sunt in manus dyaboli Non cogitant quod multum deo multum
placet Aug. nichil est quod hominem ita amabilem facit
sicut pietas etc. Quia iste dives impius et immisericors
fuit ideo sepultus fuit in inferno Rogemus etc. Dominica secunda
Homo quidam fecit cenam magnam sicut quando aliquis
aliquis nobilis facit cenam vel aliquod festum tunc multi
properant ad ibi veniendum Quidam veniunt
ut ibi recumbant Quidam veniunt ut ioculentur
Quidam veniunt ut elemosinam recipiant Sic ille
nobilis dominus noster ihesus christus fecit de quo hic dicitur hic dicitur
homo quidam fecit cenam magnam Notandum quod cena
illa est magna quadrupliciter scilicet nobilitate iocunditate
refeccione et duracione Primo est magna racione nobilitatis quia
nullus intrabunt nisi innati sed tantum qui sunt scripti in libro
vite sicut dicitur in apocalypsi ubi omnes discumbentes sunt principes
pro primo sunt reges et regine apocalypsi unum in capitibus
eorum corone auree nullus intromittitur ad illam
cenam nisi prius a christo coronetur Cogita tunc si
gloria pauperi mendico qui hic in terris fuit despectus
et claudo quod tunc invitabitur ad nos et coronabitur
Non erat in festo illo sicut hic sunt nobiles
ut pauperes ceci et claudi erant sed tunc pau
peres et claudi letabuntur super omnes reges mundi

Secunda cena ista dicitur magna iocunditatis quia ibi erit tanta
iocunditas melodie quod si unus homo esset ita magnus
sicut totus mundus et si modica scintilla de illa iocunditatis
perveniret totum consumeret. Si quis acciperet talem modum
quod per singulos annos unam guttam de mari hauriret et quod
sic tota aqua maris exhausta esset transacta debet
ad penam tantum tempus illud reputaret quam unam
diem. Unde si possibile mihi esset unum de duobus eligere
mallem prius esse in penis quousque tota aqua
maris evacuaretur ut postea transirem ad gloriam
regni celestis quam illud modicum illud tempus et postea
ad supplicia transire eterna. O quanta erit ibi iocundi-
tas quando homo plenarie cognoscet divinitatem quomodo
pater et filius et spiritus sanctus unus est deus et quomodo anima ad y-
maginem dei est formata tunc anima plena veniet de
iocunditate. De qua dicit apostolus quod oculus non vidit.
Quanta erit tunc iocunditas quando anima audiet cantus angelorum
laudancium dominum et dicencium sanctus sanctus. O felix anima que audiet
quomodo intra magnitudinem domini tui. Tercia cena ista dicitur magna
in refectione quia non esurient neque sicient amplius sed in-
ebriabunt ab ubertate domus tue. Ideo dixit David Satiabor
cum apparuerit gloria tua. In illa cena erit ferculorum diver-
sitas. Primum ferculum assimilacio. Hec est quando homo similis erit deo.
Ioh. Scimus cum apparuerit similes ei erimus. Secundum
ferculum est visio dei ipsa regem in decore suo videbunt
oculi eius. Tanta erit iocunditas faciei dei ut dicit Aug.
dampnati magis vellent videre christum et esse in penis quam non
videre et esse extra penas. Videbimus eum sicuti est et letabimur.
O quam delectabile ferculum est ubi anima videbit christum.
Tercium ferculum est associacio angelorum non ei dedignantur
esse socii nostri. Quartum ferculum est illud gaudium actio apud
benedictos clericos et gaudium esse ista fercula apponet ubi

dominus. Mensa illa. Certa cena illa magna dicitur duratione quia est
eterna sol ibi non occidet et luna non minuetur quia dominus erit
illis in lucem sempiternam non est ibi sicut in hoc
mundo. Gloria sunt qui cadunt se tenere usque ad occasum
quibus occidet sol in meridie. Dicitur adhuc cena dolores
venire multa sunt necessaria. Primum est quod hoc sit
mundus non intrabit ibi aliquid inquinatum et non est mirum
si immundus repellit. Magna esset rusticitas qui sederet
in mensa regis et ad scutellam suam non lotis manibus
et si repelleretur non esset mirum. Secundum est quod sit bene ornatus
unde legitur. Quod ille qui non fuit ornatus veste nup
tiali eiectus fuit cum opprobrio. Stulti sunt componere ornamenta
que destruunt cum mittit ad festum. Tercium est quod homo debet
festinare quia multi veniunt mane et prohibentur quia qui
tarde veniet male locabit. Iohannes beata Katherina Agnes
et multi alii festinaverunt mane quia iuventute
venerunt ad deum. Sed multi sunt degeneres ioculatorum
qui volunt bene comedere et bibere et laute vivere sed
de suo nichil volunt apponere. Sic vellent multi pervenire
ad regnum celorum sed nolunt pro eo laborare. Textus

Homo quidam fecit cenam magnam hic primum quod est insip

In verbis istis duo notantur. Primum est prima largitas
hoc cum dicat vocavit multos. Secundum rusticitas
illorum. Cum adhuc nobilissima cena venire no
luerunt. Homo ille qui fecit cenam magnam est
Ihesus Christus qui communia dilectione qua est ad nos
de qua quod tota epistola legitur. Fecit nobis cenam
magnam in terra nobis dando nobis corpus suum in ci
bum et sanguinem suum in potum. Tunc fecit nobis
cenam magnam in celo cum videbimus eum sicuti est.
Prima cena dat nobis usque ad consummationem seculi.
Secunda dabit electis suis in secula seculorum. Nota quod

invenimus quadruplicem cenam prima est carnalis secunda spiritualis
tercia est infernalis quarta celestis Prima est corporalis in qua
homines reficiuntur nulla cena non debet homo tantum reficere corpus
suum sed debet eciam reficere proximum suum sicut cum feceris
prandium voca cecos claudos Sed multi faciunt contrarium
non solum non vocant eos sed si veniunt non vocati eiciunt
eos et mendicant servos et membra dyaboli et hystriones
et ribaldos qui exercent ludos dyaboli coram eis et talibus
dant expensas et vestes preciosas quas pauperibus qui sunt
membra Christi dare deberent Frustum panis non dedit eis quia
quanto sunt honorant assecli et pocius dant talibus quam pauperibus
Non faciunt sicut antiqui antiqui enim in tempore semel
in die leguntur comedisse et illud appellabant cenam
et in communi loco comedebant et in aliis domibus et
non ponebant ianitores sicut modo sed comedebant cum
disciplina et non loquebantur turpia verba quod ostendebant [illegible]
liberalitatem suam et peregrinos et iustos et bonos
homines invitabant non fures non raptores sicut quidam
modo faciunt Unde eos qui negant caritatem proximo negabit
sibi caritas adeo sicut diviti epuloni Secunda cena est
spiritualis quam facit dominus cum anima Apoc ego sto ad hostium et pulso
si quis aperuerit michi dominus cum stat ad hostium et pulsat cum paciens
expectavit peccatorem Sic expectavit beatum paulum
mariam magdalenam [illegible] aspirando eis graciam
et infundendo Sic eciam expectavit [illegible] que fecit
[illegible] adesse et cum illuminavit Non Christus cenat cum tribus
generibus hominum scilicet cum activis cum contemplativis et
penitentibus [illegible] est quod Christus libenter cenat cum maria
et martha sicut legitur in [illegible] Activum per martham significat
quia in eorum actione deus delectatur Contemplativum per
mariam magdalenam significat quia Christus in eorum
contemplatione delectatur penitentes per lazarum significantur
quia deus eciam in eorum penitencia multum delectatur Tales
cum pervenerint ad celestem cenam dat eis pro precium

tristi filius dat eis coronam regni Apos spiritus sanctus dat eis amicitiam
cene amicicia Tercia cena est infernalis ab illa liberet
nos deus de illa cena dicit apoc venite et congregamini
ad cenam illa cena est miserabilis quia in illa cena dat illis
panes durissimus qui numquam potest digeri scilicet mors eterna
It dabit eis panes amarissimus scilicet consciencia amaritudin
illa cena dabit vinum rubeum idest fel draconum It vinum
acerbum idest venenum sempiternum Eya quam miser potest
esse in illa cena dabunt eis carnes suppe quia est
magna comedentium si miseri pro dolore carnes suas
It dabunt ibi carnes asse quia comedent carnes
suas quando assant in inferno in eternum resonabunt etiam
ibi instrumenta sicut in communis primum est ibi stridor dentium
secundum ululatus demonum tercius planctus omnium ore plures
et lacrimas unus dampnatus flebit quam omnia vasa mundi capere
possent post cenam multi solent se deponere sed post illam
cenam poneris igneum lectum et sternent subtus te
vermes et tinee que corradent corpus tuum sine intermissione
petere dominum ut ab illa cena te custodiat Quarta cena est
celestis de qua apoc beati qui ad cenam agni vocati sunt
et pervenient ad illam cenam debemus festinare ne nec
negligamus introitum In illa cena ponet tibi dominus unum certum
unum ferculum omni gaudio et iocunditate plenum hoc est Christum
Hoc ferculum est plenum omni gaudio et iocunditate beata virgo maria
et omnes sancti habent innumerabilia gaudia in ipso tanto gaudio
et pulchritudine plenus est quod unicuique sufficientiam ymmo
superaffluentiam tribuet Nec ipse unicuique tantum gaudium
daret sicut dedit beate virgini illa omnia pura essent respectu gaudiorum
suorum quasi sicut gutta maris Notandum quod ad hanc cenam vadunt
sed non pervenient sicut anime in purgatorio de quibus dicitur aliqui vadunt
Quidam accedunt et revertuntur ab ea sed recedunt sicut iudei
heretici pagani vel salomon et via que videtur hominibus recta quorum
finis ducit ad mortem Quidam etiam audiunt et vident et

nichil ibi pene puniunt ut dampnati Exemplum de divite
qui vidit lazarum in sinu abrahe Quidam vadunt et pu-
niunt ut iusti in mortalibus peccatis rogemus ...
Homo quidam fecit cenam magnam luc xiiii Circa istud
facit sicut bonus pictor pictor enim bene pingit ymaginem
ut pulchrior appareat pingit eam diversis coloribus
pingit album iuxta nigrum sic in precedente domi-
nica describit et condempnavit avariciam divitis epu-
lonis qui noluit misereri mendici lazari In hac autem domi-
nica commendat et describit beneficium largitatis christi qui omnes vocat
ad cenam suam cena illa nichil aliud significat nisi vitam
eternam Notandum quod vita eterna dicitur cena propter iii proprietates
cene primo est quod cena fit hora vespertina et post laborem
diei vita eterna sanctis et iustis in fine seculi post laborem
presentis vite dabitur quod amplius non laborabunt sed habebunt
eternam requiem Apoc abstergit deus omnem lacrimam
ab oculis sanctorum Secundo est quod in cena dulciora et delicatiora
solent dari Sic christus in hac vita dat dulciora spiritu-
aliter et eterna dat modicum sentire de sua dulcedine sed in
futuro habundanter reficiet illos qui veniunt ad cenam
suam Ideo in cenam illam debet requiem super in precedenti
sermone Tertio est quod in cena veniunt ad prandium
vero alienum cum amicis Sic nulla beata cena non remanebit
nisi amici Hoc figuratur Gen xlv in ioseph qui
postquam cognovit fratres suos exclusit egipcios
a mensa sua et fratres suos secum comedere fecit per ioseph
intelligitur christus qui postquam nos inducit ad cenam
eternam excludit peccatores per egiptios significantes
et fratres suos id est omnes qui fecerunt voluntatem suam
in hoc seculo et faciet eos cenare in eterna vita Sed quidam
contradicunt deo et noluit venire ad cenam suam sed
magis volunt cenare cum diabolo in inferno quam cum christo
in celo sicut sunt usurarii predones raptores Et modo quando
dicitur usurario ut dimittat usuras suas respondit quid

libencius volo usuras recipe quam post me pueros meos men-
dicos relinquere Alius dicit si usuras non acciperem non
possem servos et ancillas et pueros meos pascere O miser
quid proderit tibi malus est tibi cum pueris tuis ire men-
dicatum quam cum ipsis dampnari in eternum in quo tormentabunt
te pueri tui unam guttam aque non poterunt tibi trans-
mittere immo maledicunt tibi tales contradicunt deo
et nolunt venire ad cenam suam Quartum est quod post laborem
homines in cena solent melius et quietius commedere
Sic etiam erit in futuro Quanto hic magis laboraverit ille meli(us)
cenabit ideo plus habebit de meritis quamlibet enim
tribulationem quam hic sustinet homo habebit remuneracionem
ideo O tu libenter ora libenter audi predicationes
sis misericors quamlibet deus horam te remunerabit
Ecce per ista quatuor comparatur cena vite eterne Secundo
dicitur magna propter convivancium nobilitatem in illud enim
ibi remanebit nisi reges et regine atque principes
coram corone auree omnes enim coronabunt assumo in pos-
tore ihesu christo Est etiam magna ministrantes deum
milia milium ministrabant ei Et in apocalypsi vidi turbam
magnam quam dinumerare nemo poterat Est etiam
magna propter diversitatem ferculorum Specialiter in tria fercula
ministrabit tibi primum est ferculum est ipse christus in quo
sunt omnes delicie Secundum est societas marie et omnium sanctorum
Tercium est gaudium incomparabile Quia tale gaudium
ministrabit tibi deus quod si dampnati gustarent unam guttam
omnium penarum obliviscerentur Si omnes cantores audires
et omnia genera musicorum mille annis non tantum delectares
meis quantum cantans unus angeli Quanta tunc leticia
erit quando non unus sed omnes chori angelorum audies Legitur | Exemplum
quod quidam abbas rogabat deum ut minimum gaudium
paradysi sibi ostenderet Et ecce parva avicula statim cepit
coram eo canere et cum eam vellet capere fugit et secutus est eam

adsilvam et auscultando eam stetit sub arbore una
ccc annos et plus annos Et cum avolaret statim perrexit
ad claustrum Et vidit totum esse mutatum et vix permissus
est intrare et nullo est cognitus Et cum de illo omnes mirarentur
Et ipse diceret miraretur quomodo abbas qui cepisset et sub quo
abbate Et respondit quod hodie mane exivisset allatis
cronicis invenerunt effluxisse ccc et plus annos Ille vero
dixit Censui me una hora defuisse voce dilectionis cui
attenderent ad hanc cenam vocantur nos dominus omnes pauperes
et divites iuvenes et senes quia trahit probat magna largi
tas xpi regem) Quarto terria
rant appropinquantes ad ihesum peccatores peccatores
et publicani sicut legi quod peccatores multi
pliciter appropinquabant ad eum Quidam appropinquabat
ei ut possent eum videre sicut zacheus Quidam appropinquabat
ut tangerent eum ut de muliere amorrea legitur que
fluxum sanguinis passa fuit xii annis Quidam ut
audirent eum ut hic dicitur ut omnes traheret ad se Est ei
sicut natura adamantis Adamas enim ferrum attrahit ad se
Sic xpus multa dum tandem quasi ferrum trahit ad se
Quosdam trahit ad se timore sicut legitur de sancto paulo qui
dixit domine quid me vis facere Sicut aliquis quedam
trahit quando recolit infernum et penas inferni tunc
convertitur et penitet peccata sua et hos trahit deus
per timorem Dicit quosdam trahit ad se pudore sicut legitur
alias de publicano qui pre verecundia non audebat
oculos ad celum levare nec accedere ad altare sed percu
tiebat pectus suum Quod est contra quosdam qui tan
to magis accedunt Quanto maiores peccatores existunt
de quibus dicit ysay Cum malefecerint exultant Quosdam
quosdam trahit ad se per dolorem sicut sanctum petrum
quando egressus foras flevit amare Quosdam trahit
per tribulationem sicut sanctum Job de quo legitur quod
sanitas corporis sibi fuit ablata omnia bona
abstracta sicut multos de ... trahit et trahit
ad se qui numquam converterentur si dominus eos traheret

per tribulaciones (dicit) Si tribulaciones non essent multi oblivissce-
rentur deum Et cum deus permittit te tanquam ovem errare
per campos discurrere ut in mundo habeas delectacionem tuam
signum est quod non pertineas ad regem celorum Unde legitur
quod quidam bone vite venit adquirendum infirmum cui
infirmus erat omni tempore Cui ille dicit in quantum plus times
deum et invocas eum cum ille Respondit infirmus Cui ille Et
deus numquam faciat te convalescere et ne sim umquam oblivis-
caris Sic eciam deus trahit homines per infirmitates et tribu-
laciones Quosdam trahit ad se per inspiracionem spiritualem Cum
eis suspirant ex puro corde et ex puro devocione emittunt
te deus sua gracia per te dominum ut sepius trahat vel te per
eternam inspiracionem Et quia multipliciter sic trahit debemus
accedere tanquam oves ad eum ut illuminet nos gracia sua Nota
duo sunt que excecant homines scilicet peccatum et dyabolus Dyabolus facit
sicut corvus cadaveri Corvus cum invenit cadaverem sibi
primo eruit oculos Sic dyabolus corvus infernalis primo peccatori
aufert oculos visionis spiritualis ut ne videat quantum magnum
sit peccatum et quantum mali inde sequatur Hos primo eruit scilicet oculum
dexterum ne possit considerare gaudia celi que perdidit
a patre et filio et spiritu sancto et a tota curia celesti Et aufert eciam
sibi sinistrum oculum ne consideret penas inferni ne illas
illas evadere posset qualiter miser peccator vadat de pena in
penam Si peccator unus passus esset penas inferni posset
evadere illum non posset hic Quosdam excecat dyabolus per luxuriam
qui peccant sicut cum uxore plus eis delectantur in scortis mere-
tricibus quam cum legittima pulchra et honesta Tales sunt
sicut bruta dicit quod dyabolus sic excecant debent accedere
ad christum ut ipsos illuminet Et sic primo notatur accessus quarundam
peccatorum ad christum Circa secundum notatur benigna receptio
peccatorum ... Et hoc ibi quia peccatores recipit et
manducat cum eis In hoc quod peccatores benigne recipit
ostendit benignitatem suam in quatuor Recipit eos

Et non ipsos ... ostendit benignitatem suam

festinant amicabiliter utiliter letanter primo recepit eos festi
nanter Et hoc ostendit in parabola filii prodigi redeunti
ad patrem cum humilitate cum adhuc longe esset occurrit sibi
pater vel dicendus facit ei deus more patris ad puerum quem diliget
cum videt quod vult cadere in ignem currit festinanter et sub
levat eum Sic facit Christus peccatori Cum redit ad domi
nam penitentiam statim recipit eum et occurrit sibi gratia sua immo im
expectat quod expectat de peccatis Secundo recipit eos amicabiliter
In signum huius pater cecidit super collum eius et osculatus
est eum in signum amicicie Sic Christus facit peccatori re
deunti per penitentiam quod amicabiliter recipit eum et nunquam recorda
tur peccatorum suorum Sic recepit petrum et paulum
mariam magdalenam et multos peccatores qui iam
sunt magni sancti in celo Propterea dicitur viri amicabiliter
recipiat in dileccionibus tuis Tercio recipit eum utiliter unde
dedit anulum et fecit stolam primam et induite illum per stola
innocenciam intelligens dicens quod magna misericordia et pietate
peccatori sibi appropinquanti per penitenciam omnia mortalia peccata
ablata restituit quantum ad meritum Hoc figuratum est
genesis xl Ubi legitur quod pincerna pharaonis regis post
tres dies restitutus est in gradum pristinum pincernam intel
ligitur peccator qui ei offendit pharaone id est Christum propterea
mittit in carcerem peccatorum sed post tres dies id est
contricionis confessionis et satisfaccionis restituit in gradum
pristinum scilicet in honorem pristinum in quo prius ante peccatum
fuerat et remittit sibi omnia que fecit et recipiet eum
in graciam suam Quarto recipit eum letanter unde cepit
epulare et gaudere sic eciam facit celestis pater qui
peccatori per penitenciam appropinquat tunc gaudet et facit con
vivium unde gaudium est angelis dei etc Sic ei gaudet
aliquis unus princeps cum familia capta una fera sic
de uno peccatore conuerso gaudet tota curia celestis

Et gaudet filius dei qui videt precium sanguinis sui quem effudit non
esse perditum Et gaudet spiritus sanctus quod in peccatore renovata mansio
sibi preparatur Et gaudent etiam dampnatorum quia pena eorum
ex hoc minoratur Et quanto plura ligna tanto maior
ignis quanto magis ardet tanto magis torquet unde dives
ille rogabat dicens ne et ipsi veniant non dixit propter eos
sed propter se ipsum ut supra

Gaudium est angelis dei etc. Cum aliquis diu fuit ultra
mare captivus ubi mortuus ab amicis suis putabatur
et qui bene sanus et letus redit ad patriam suam et ad
amicos suos multum gaudent Sic gaudent eciam angeli qui
custodes et amici nostri sunt quia custodiunt nos sic amicus
suum ... qui peccator liberatur a captivitate et carcere
dyaboli et agit penitentiam de peccatis suis multum gaudent etc.
Dicitur Gaudium est angelis dei etc. quod octo sunt genera penitencium
quorum septem dampnantur et octavum tantum salvatur Hoc figuratum
est in regno primo ubi dominus voluit dare regem de filiis
ysai dixitque dominus ad Samuelem Imple cornu tuum oleo per
isto ysai Christus intelligitur qui habet octo genera hominum in primitiva
ad quos mittit Samuelem id est predicatorem convertendum
uno id est uno eorum eligendo alii septem reprobantur Primi
qui reprobantur sunt superbi qui de prima et de ceteris bonis
suis extollunt se et se in sanctitate aliis preferunt sicut
pharisei qui dixit non sum sicut ceteri hominum Tales amittunt
meritum suum quia quod faciunt hoc faciunt propter vanam
gloriam et perdunt id est et meritum Sic superbia omnes virtutes
debilitat Superbia prima contumeliam facit deo tales
numquam meritum consequuntur in primitiva id est reprobantur
Secundi sunt qui reprobantur ~~Secundi sunt qui reprobantur~~
sunt illi qui promittunt bene facere et differunt de die in diem
et numquam incipiunt sicut ille qui voluit ire romam
... sicut legitur de sancto Anthonio qui cum fuisset
in heremo promisit omnia comedere. Dicit quod spoliavit

Sunt illi qui penitencie

domum dum si domum uendat sed anqua domum fecisset relinquit
miserabili morte percussus est et in perpetuum reprobatus
Sunt reprobant omnes sibi similes. Ergo non differas
penitere. Quia si unum invenimus egisse penitenciam tarde
innumeros invenimus non egisse. Secundo. Qui in fronte deprimitur unum
aliud cogitare poterit quam aliud quod sentit et sic modo
vexat te diabolus et penitencia tenet te uxor et pueri tui
turbant te difficile erit certe sine tonuerit quia diabolus tunc
plus hominem impugnat quam alio tempore faciens quod si tunc ipsum
amiserit amplius eum non recuperabit. Exemplum de quodam
rege qui fuit sancte uite. Tercii sunt diminuentes licet
3 penitenciam tamen propter multitudinem peccatorum desperant de
misericordia dei. Sicut fuit iudas qui penitencia ductus se suspendit. Des
qui sic diffidunt quia penitenciam agunt dampnantur. Augustinus nullus
de misericordia dei debet desperare quod dominus impetit posito quod totus mundus
deberet dampnari excepto uno homine quod ille deberet saluari
Adhuc nullus deberet desperari unusquisque deberet sperare
quod ipse esset ille qui saluandus esset. Quare nullus desperet. Quarti
x sunt ypocrite qui alios cum penitencia sua decipiunt. Unde Gregorius
ypocrite ueniunt ut alios moriantur exemplo suo induunt
eis pellem ouinam sed coram et cetera habent lupinum coram
hominibus habent dulcem uitam et dulcibus sermonibus seducunt
homines unde cigno comparantur. Cignus exterius est albus
sed interius habet nigram carnem. Sic ypocrite habent apparenciam
albi per bonam conuersacionem sed interius sunt nigri scilicet per mala
opera. Unde Attendite a falsis prophetis. Tales penitent coram
4 hominibus sed penitencia eorum falsa est. Quinti sunt qui infortitudine
sua non possunt stare sed cadunt in pristina peccata scilicet recidi
uantes. Unde Erit nouissimus error peior priore. Septi
sunt qui tamen ore penitent et non opere et menciuntur deo
more phariseorum qui dixerunt deo. Magister scimus quod
uerax es ore quidem ipsum magistrum uocant sed opere negant

dicunt eum et non faciunt Septimi sunt cum aliquibus
mali misteriis bonum faciunt Similes sunt rusticis qui
domo repleat recente pane ordeato postea quando de mica
alba super addit et facit sibi sic totum sunt album quod comedit
sic tales cum tali pena decipiunt per fructum eorum determinantur
omnium sunt quorum pena deum placat hec sunt illi qui penitent
et non differunt non eleuant sed omnia que sciunt placere deo
faciunt et hos elegit ad celeste regnum Erant ad eos predicat ut ou sup

rant appropinquantes ad ihesum publicani et pharisei
et peccatores ut audirent illum Et murmurabant
scribe et pharisei dicentes Quia hic peccatores recipit
et manducat cum illis etc. quasi dicens peccatorum luc
xv legitur primo regum xxii Cum dauid fugit a facie regis saul
quod ad dauid fugerunt omnes fratres eius et omnis domus patris
eius et omnes qui erant in angustia constituti et factus est
princeps eorum et consolator Sic ad dauid ideo appropin
quare debent omnes confugere qui sunt in angustia constituti quia
liberabit eos ab omnibus angustiis suis Et princeps est et peccator
eorum Sed posset aliquis dicere Quis audeo appropinquare
cum sim hic peccator Cum enim hic pauper terrens principi appropin
quare non audeat propter ministros qui ipsum adeunt et repellunt
Quis ergo audeo appropinquare respondes ad christum ad deum
appropinquare noli formidare Quia enim filium est salus deus
tuus sed pater tuus quo ergo non audeat filius appropinquare
ad patrem suum Cum ad patrem nostrum omni die sit omni die confitemur
cum credo in deum patrem omnipotentem Et in morte domini
ad dictum quod nostri quis vel Secus per nostrum est
quod fide patrum non solum ordine in filiis suis quod faciunt
voluntatem suam etiam in corporibus ostendit fidem suam sed
ex libri 2 regum 18 Qui cum dd cet ciuitatis contigit
suo pro absalone filium suum Et cum dd oculi sui
congregasset tot filium et filius contra patrem Sed

Dauid protestatur tota filium suum mandauit seruis
suis dicens Seruate michi puerum Absalon Poeta
dicitur draco est deus qui cito draconis ait apostata
Quid ergo fac hoc deus sic dicitur draconis ait
apostatam ad singulis suis mandauit dicens Seruate
michi puerum Absalon Quia dicit Qualitercumque
offenderit me peccator tamen misereor quia filius
meus est et redemi eum sanguine meo In hoc apparet
fides sua magna et pietas circa peccatorum quod ipsum in
peccatis positum precepit angelis suis ut ipsum custodiant et
eo fiducialiter debemus appropinquare ad ipsum tamquam
filii ad patrem suum Notandum quod peccator quinque modis debet
appropinquare ad ipsum tamquam infirmus ad medicum Tamquam
immundus ad fontem Tamquam pauper ad diuitem tamquam cecus
ad lucem Tamquam frigidus ad ignem Primo peccator debet
1 appropinquare ad ipsum tamquam infirmus ad medicum ut ab ipso
sanetur ps miserere mei deus quoniam infirmus sum Multi sunt
infirmi qui quamuis tamen una infirmitate laborant et tamen
timent periculum mortis quia multi in medicinis expendunt
Econtrario multi sunt infirmi mala non una infirmitate
sed heu in multis et tamen non curant laborare pro sanitate anime
quia meretur hoc eternam penam et mortem Nequaquam ei mor-
talia peccata committit tot infirmitates contrahit Quotquot
peccata mortalia peccator commisit et tamen non ostendit se celesti
medico Infirmus enim qui desiderat sanitatem ostendit
infirmitatem suam medico Sic et peccator infirmus multa
debet peccata sua latencia mala ostendere celesti medico
qui secundum ps sanat omnes infirmitates tuas Tamquam domino
medicus eo Secundo peccator debet ad ipsum accedere tamquam immundus
2 ad fontem ut ab eo mundetur ps Sicut ceruus ad fontem
Nota quod cum ceruus senescit tunc grauatur acerbius tunc querit
antrum in quo iacet serpens et exspectat quousque exit
et tunc trahit cum naribus intus et percepto veneno item

Ceruisdeam

Emittit eum et post hoc incipit sitire Et post hec renovatur
pellis eius et fit recens Sic peccator si vult purgari ī aīa
et debet q̄re fonte mīe quo oēs sordes aīe mundant̄ In hoc
fonte mundata fuit maria magdalena peccatrix appellata
In hoc fonte lotus fuit latro et david qui fuit homicida et
adulter et multi peccatores qui oēs mundati sunt In hoc
fonte mundatus fuit theophilus qui dedit se beatam doro
theam qui ducebat ad decollandum Sic requirit secundo
peccator ex immundus ē qui fetet coram deo et hoībus et oīb
anglis dei Nullus ex fetor adeo contrarius hoī sic fetor
pcī deo Exemplum de angelo et iuvene Pete dūm ut a fonte
mīe mundaris Tercio debet peccator accedē ad dūm tanq̄ 3
pauper ad divitem Qui sciunt pauperes domus divitis ubi
large elemosine dant̄ ibi veniunt et petunt elemosinam
et invocant pauperes divites prefatos corporis sui ut
misereant̄ sui Sic debet peccator pauper invocare dūm qui dives
est et misereat sui Nullus adeo pauper sic ille qui perdidit
xpm patris sui et debet eū invocare ut misereat ut
reficiat eum cum dicem cibus sui corpore et sanguine ut
perficiat sibi multam cenam Ioh vi Ego sum panis vivus
qui de celo descendit Quarto peccator debet accedē ad xpm 4
sic reus ad iudicem ut ab eo defendit Ioh Si quis pec
cavit advocatum habemus apud patrem Quinto debet accedē 5
peccator ad xpm tanq̄ frigidus ad ignē ut ab ipso accendat̄
Ipse eī est ignis qui consumit pcā O deus quod sunt
peccatores immundi qui nunq̄ per multos annos callefacti
sunt igne divini ardoris sed omnino sunt infrigidati
pccām unius plurimam alius parvariciam ibi oēs debet
accedē ad illum ignē indeficientem id est ad xpm ut
ab ipso accendant̄ sed si hō elongabit ab ipso igne timeā
ne accendat̄ ab igne infernali qui valde urit Legit̄
de sco anthonio cū carnali desiderio temptaretur
posuit pedem suum in igne dicens Si pes meus nō pt

iustitie regnare etiam in celestibus et iustitie regne proprium
Secunde misericordes sic et primo ut misericors e contra sicut
huius qui ad tale iudicium esset citatus si taceat
si taceret et reus inveniret oculus bone spoliare
morti adiudicare et ad tale iudicium cum magno timore
veniret. Et ut sapiens esset qui tale consilium daret quod ille
iudicio non solum evitium (?) fecerit sed commendatus homo
ratione. Ecce quam libenter audiret tale consilium quantum ad
ecclesiam summis citati e dico iudicium generale et universale
primo e a morte omnes ante ? Secundum in fine mundi qui illo
iudicio e iustus iudex et potens s. deus cui nullus potest
resistere et qui ceciderit in illo iudicio et reus inventus
fuit tunc morti adiudicatur. Et ideo ille sapiens et iustus
iudex dat consilium ut non inveniamur rei dicens estote
misericordes. Secundo ponit nobis modum et formam misericordie
sic et pater vester misericors est. Circa primum e notandum
Quod debemus esse misericordes propter triplicem primo propter conformi
tatem nature ita enim docet omnem hominem esse misericordem
Sic enim unum membrum compatitur alteri ita quilibet proprio
suo debet compati. Sicut enim homo habet dolorem pedis manus
vero compatitur sibi illum palpando paciunt sibi oculi
illum respiciendo sic homo homini debet compati miserando
quod enim alia irrationabilia compaciunt sibi invicem
Nota quod aliquando animus eiusdem speciei aliam ave ? comedit
legitur de camelo quod cum cadit veniunt alia animalia et iuvat
eum ad surgendum sic congruum e quod debemus naturam utrum
homo alium adiuvet in necessitate. Secundo debet esse misericors
propter congruitatem hominem, enim patrem misericordem. Et ideo
congruum e et conveniens ut ipsum imitari sequentem in primis
et inhonestum est filios degenerare patre misericordes
patrem adversariam vitam ? appellare. Sed illi qui non faciunt
misericordiam iudicabunt sine misericordia dei. Exemplum de illo
divite qui proponebat horrea sua ampliare comedere

et bibo comisse et no pauperibus erogare cui deus dixit
Stulte hac nocte repetent animam tuam et que congregasti
cuius erunt Et non eam dampnatur de quo dicit expositor
Non quod agros habeant nec horrea dilatant neque quod
se et comedere proponebat subito raptus est dampnatus
hoc ei peccatum esse non fuerit sed quod misericordie agere
non curabat misericordiam sibi pereuntis Est ergo deus sicut leo
leo enim predam ab aliis captam violenter quasi rapit cum
suis consimilibus non communicant et illud simile
sic et deus Ergo consequenter est utrum sit misericors quia
deus qui est pater noster dicitur est misericors debemus exempla
ipsi esse misericordes ut et ipsi misericordiam consequamur
Quia et negat misericordiam proximo suo negat se esse patrem
deum Tercio debet homo esse misericors propter necessitatem
suam ipsius Quia ei non fecerit misericordiam ille qui indiget et postulat
misericordia sibi denegabit adeo Exemplum unius diuitis per
porcionis manus pauperis est gasophilacium dei dicit igitur pauperi
panem et ipse reddet tibi centuplum Exemplum de
paupere vidua que dedit elemosinam qua filius mendicauit
Quere supra Quarto debet homo esse misericors propter utilitatem
quam consequitur Quia qui misericors est misericordiam consequitur
adeo hic et infinitam Exemplum hominis legitur de sancto iohanne elemo-
sinario cui apparuit quedam virgo pulcherrima habens in manu
sua ramile que dicit super Vos estote misericordes et inuenietis
misericordiam adeo Sed quidam sunt ita auari quod nichil de bonis
suis volunt dare pauperibus propter auariciam et maliciam
et his similes sunt ydro serpenti qui sicut dicit magnus maior
et in certa animancia quanto plus crescit abaphus et
ut dicitur venenum infundit ne bibant Sic aliqui sunt ita
auari Quod nolunt bursam aperire pauperi Vnde quidam
comparantur sibi corde si non manu Sic legitur de quodam

qui habet bursam plenam denarijs et videt pauperem fame
laborantem et lacrimas fundit pro paupere sed bursam
noluit aperire ut sibi in necessitatibus subveniret talibus non
est caritas et ideo misericordiam non consequentur Item debet homo
esse misericors quia pater noster celestis admonet nos qui dicit Luc
estote misericordes Consideret eciam adhuc inhor quod inimicos
suos paciens expectat et sustinet Non ne misericors est
qui videret inimicum suum mortalem in deserto et posset
se vindicare nec usque ad mortem et tamen motus misericordia re
duceret eum ad viam rectam Immo multum est misericors
Quam misericordiam ostendit deus peccatoribus qui sunt
hostes sui aliquando cencies et amplius offendunt eum suis
mortalibus peccatis et tamen non deserit eum sed semper cum misericordia
sua sic mater clamat que vult revocare a malo usque ad expi
racionem corporis et non Sic et tu debes misereri inimicorum
tuorum ut misericordiam consequaris Rogem) q̄t un sup

Estote misericordes Sicut pater familias vineas suas
et agros suos bene colit et satis seminat habu
ndanciam bladi et vini colligit nisi tempestas suum
contrarietas temporis impediat ipsum Sic qui hoc opera facit
facis et si continuat a deo magnum premium accipit
Et ideo dicit beatus paulus qui seminat in spiritu de spiritu et metet
vitam eternam Et hoc est verum principaliter de misericordia Secundo eciam
pro hoc est qui facit misericordiam eo proprio suo Quia misericordiam con
sequitur a deo hic et in futuro Et propter hoc ad ministerium misericordie
mutat nos dominus Luc vi estote misericordes Nota quod
multa ducunt nos ad misericordiam Primum est consilium dei dominus
eum consulit et vult quod homo sit misericors quia misericordia cuidat
alijs liquoribus Sicut oleum sic misericordia unguit corpus sic eciam
membra ista que in corpore unguntur que indigent unctione
sic pauperes magis indigent misericordia quia sunt membra christi

De omnibus qui misericordiam non exercent circa pauperes recipiendo
ipsis res suas. Nos pauperes enim sunt pascua nobilium et
potentum propter iniustas exactiones. Nam pauperes vivos excoriant
et trahunt eos sicut inde sic lupus agnum trahunt
eos in montes ubi nulla cura est. Sed per clamorem iste sponsi
[illegible] tempestas cessabit et obmutescet sicut canis qui
[illegible] sibi morsellus modo nunc tacet et non latrat amplius.
Sic et isti sunt canes suos. Canes sunt mali officiales
qui devorant cadavera idest pauperes [illegible] usque ad
medullam postea superveniunt corvi et expectant donec
canes saturati fuerint sicut [illegible] qui remansit eis tunc
asse. Corvi sunt subditi dominorum qui post devorationem
maiorum dominorum [illegible] residuum sunt intenti devorare. Tales
provocant [illegible] deum et sic sunt immisericordes
impiis sic et ipsi [illegible] nunquam misericordiam consequentur.
Secundum est quod inducat nos ad misericordiam. Est exemplum Christi quia
misericors est. Nota misericordia dei est alta et profunda tanta
et longa. Primo est alta est enim tam alta quod celos ascendit
et sanctos super meritum remunerat. Est etiam ita profunda
quod usque ad infernum descendit et in quosdam [illegible] est
[illegible] etiam ita lata quod spargit eam per totum mundum
misericordia domini plena est terra. Est etiam tam longa quod usque ad diem
iudicii vult misereri sed postea vult exercere iusticiam.
Sic et nos debemus esse misericordes circa proximum tuum et
dimittere sibi quicquid in iure meruit tibi. [illegible] dimittite et
dimittetur vobis. De hoc habemus exemplo de filio [illegible]
regis [illegible] occiderat quidam miles cui [illegible]
quidam [illegible]. Et cum videt quod [illegible]
non posset [illegible] ad pedes regis et rogavit ut misericordiam
faceret secum. [illegible] misericordia [illegible] homicidium
[illegible]. Tande contigit cum [illegible] in magna feria
[illegible] et [illegible] aliis [illegible] est

Nota de [illegible] bona sermo et [illegible]

Exemplum bonum

eleuata dextra et ymago crucifixi q affixa erat ipm am-
plexata est et dextram salutari e cu dicens Anima hodie fe-
cisti miam cu occisore pris tui miam tecu faciam et
dimitto tibi oia pcca tua Secundo debemus imitari xpm
et dimittere debitoribus nris Tercio debemus misereri
aiabus nris pcca fugiendo vn salomon Quasi a fa-
cie colubri fuge pccm quia pccm mortale separat te
a deo nihil ei ita malum est sic mortale pccm posto
si mille eccias edificasses vl destruxisses tu sic legit salomon
destruxisse et si vnus pcco mortali faciens moreris nihil
tibi pdest quo ad vitam eternam et io vnusquisq debet sui
misereri hic vic sic Quarto debemus misereri aiabus in pur-
gatorio q clamant miseremini mei Cum ei p defunctis
oramus q sunt in purgatorio tunc possunt refocillari
psimile Sicut ei in estu ambulans et sitiens fonte frigide
aque bibens refocillatur sic aie q in penis posite sunt
nris elemosinis et oracionibus refrigerantur Cum p bonis
oramus illis pficit ad honorem nobis ad salutem ipi
orant ut ipsis faciunt in gl'ia Cu aut p aliis oramus
qui sunt in purgatorio ipsis pficit et nobis quia q p alio
orat se ipm liberat Quinto debemus misereri peccatoribus
in mundo pipis orando ut ipsos dns convertat ut
psiciant in bono opere et bono fine Dic quis illa oro
incendit dyam rogum) Sit vm sup

Date et dabitur vobis luc vi glo date tpalia et
dabunt vob eterna Nota q septe sunt spes elemosine
prima e quam hō sibi ipi dat vn salomon in primo miserere
aie tue in primo ei et an oia debet hō sui ipius misereri
no ei acceptu e deo q hō reus suus dat paupib)
et scipm dyam sic cayn de quo legit qui dixit maior
e iniquitas mea vn legit ibidem q dns respexit
ad abel et ad munera eius et cayn et ad munera eius
no respexit aug) Qui vult elemosinas ordinate dare

Nota q vii sunt spes elemosine

debet a servo xpi primo recipere. Cum tale gauderet dns
quia res suas daret deo et servi dyabolo hoc facius
sunt predones conformantes qui habent res a iniuste acqui
sitas et spolia. Equale est illud mutuum quod unus cum
gaudio accipit et alter cum lacrimis committit. Unde glosa
qui spoliat pauperes reddit oblationes suas ut placet deo
dat elemosinas predatoribus et raptoribus et sperat se
per hoc salvari et acceptissimum deo sit. Cum aqua munda
mundat sic immunda coinquinat sic elemosina si de
rebus male acquisitis coinquinatur coinquinat. Ceterum si
sit de rebus iuste acquisitis mundat. Ecclesiasticus. Qui dat sacri
ficium ex substantia offert. Omnipotens deus vero non
placatur sed irritatur. Beda. Operit super peccatorum
hoc est qui hospitium dat meretricibus et peregrinis
non qui denarium sibi propter deum det. Hos enim veri iusti
et boni et religiosi sic difficulter recipiunt propter
deum sed servi dyaboli recipiunt cum gaudio magno
de talibus potest dns conqueri dicens. Ego veni in nomine
patris mei et non accepistis me si si servus dyaboli
venerit in nomine eius illum recipietis. Considera
quo recipias quod pauperem ut peregrinum recipis
in domum tuam noli ipsum repellere. Recipis enim
peregrinum in nomine xpi. Unde exemplum scribit dns
gregorius. Quod quidam paterfamilias fuit multum
hospitalis erga pauperes et peregrinos. Quadam die
cum suscepisset pauperes et peregrinos in domum sua
et vellet aquam in manus cuilibet fundisset uni
fuit unius eorum in manus. Cum aquam funderet

debuit et dum confusus accepisset urceum non invenit aquam
Cumque hec fecisset cum suis miraretur eadem nocte dominus ei prius
apparuit dicens Ceteris diebus me in meis membris suscepisti
hodierna autem die me in me ipso suscepisti Sed quidam non suscipiunt
christum in membris suis sicut qui dant peregrino pauperi vel
hospiti quod daret alteri pauco vel duobus De talibus conqueritur
dominus hospes fui et non suscepistis me Ite ergo a me in ignem
eternum unde certe bonum fecit iustus et iudex retributionem mag-
nam Tercia ponitur in manu dei hoc est quod datur leprosis
et captivis et infirmis unde salomon absconde elemosinam
in sinu pauperis et ipsa orabit pro te ad deum Elemosina que
talibus datur scilicet infirmis pauperibus et maxime leprosis
quia in specie talium apparuit dominus sepius De hoc tale exemplum
Exemplum Legitur quod quidam fuit episcopus in ffrancia ille talis erat ex
consuetudine quandocumque occurrit sibi leprosus dedit sibi elemo-
sinam et manum suam osculabatur contingit autem quadam die
quod leprosus quidam deformissimus ulcerosus et scabiosus
in facie occurrit ei in strata publica quem videns episcopus descendit
de equo suo dans ei elemosinam Ait ille leprosus non
sunt michi necessarie Cui episcopus Quid ergo vis ut faciam
Cui leprosus volo ut putredinem infirmitatis mee abster-
gas digito tuo Quod et ipse fecit Et clamare cepit dicens
cessa asperitatem digitorum tuorum tollerare non possum Ren-
uente ergo episcopo ut vellet abstergere respondit nichil
aliud peto nisi ut osculeris vulnera mea Et episcopus
tamen osculatus est vulnera eius Et iste qui videbatur
leprosus splendidissimam gemmam misit in os episcopi et ipso
vidente celos ascendit repromittens episcopo quod decetero
infinita perciperet sue glorie Ecce quanta bona facit elemosina
que [illegible] hec que datur orphanis infirmis
captivis viduis et leprosis Quarta ponitur in manu dei que datur

Orphanis viduis et ceteris indigentibus Job
Si negaui et volebat pauperibus et oculus vidue
expectare feci comedi buccellam meam solus et non
comedit pupillus ex ea. Elemosina que orphanis datur et viduis est quasi
lucerna que procedit ad aque custodias et ante candelam
et non videtur ul in fucata terra sicut si habet benefac
viduis et tibi dignas oblationes offeras memor
esto quod mors non tardabit Quinta est que scit
signata est domini s. quod dimittit deo manias sed
altatas quoniam in exemplum in ypo et in sanctis
omnibus dominus illud est dimittite et dimittetur vobis Sexta
post mortem domini cum ipse portat oblationes super altare
positas sicut dicitur de se apostolus ubi afferunt corpus
et posse suo deductus et premiis ul quod dicit ad calicem
corporis et sanguinis et ad lib. in missale. Septima operum bonum ad omnes dum
tempus habemus Octaua est ad quam corpore toto vestitur
festinemus quando datur primum quod sit in purgatorio
Nona et saluberrima est cogitatio quod defuncti
orare et ibi. Decima illos et facit meritum qui predicit me
docuerunt tibi.
Ascendens ihesus in nauicula et cum nauicula
ista qua dominus ascendit intelligitur penitentia
ut quatuor quomodo sit ergo cum relinquitur
naue tunc submergitur. Sic qui relinquit penitentiam
in mundo submergitur in inferno. Et hoc figuratum
in Jona cum nauigaret in mari cum aliis fecit
ut super ipsum tempestas magna quod viderent sic et in
peccato magno miserunt Jonam in mare quem
statim piscis deglutiuit per Jonam quilibet fidelis
intelligitur qui nauigat in mari huius mundi sed
cum est in mari et penitentia tunc insurgit tempestas

ide demonu teptacoes vn qui ipis no vult resiste creditur
ide deprimi et submergi i mari ide inferno Et sic piscis
magnus ide dyabol deglucit eum Secdo qui i mari tempe
states orit tunc solent hoies deu plus invocare qua alio
tpe ne submergant et ignoscunt et dimittunt iniuria
propris Sic et nos qn sumus i pena debemus ignosce
et dimitte aliis qui nos offenderit vn dns mcu
dimittite et dimitte vob Tercio solent hoies qn in
surgit tepestas ona iactare de navi ne submergant
Sic et hoi oia ona q ht sup se sic sunt res male acqui
site puta usuras furtu et rapinam debet a se pcere
et redde ne submergat eu eis i pfundo inferni Sed
multi sunt qui ~~stulciores~~ stulciores sunt avibus
avis si in aliquo loco sibi recia collocari sentiat
locu istum precaueret Sic ei videt hos quod dyabol i oi
loco sibi recia sua tetendit ut capiat eu et tn multi
sunt ita excecati quod no cavent nec volunt vide
recia dyab Que tetendit ipis vn etc Sic ei piscis
hamo capit inprovise sic capiunt peccatores Quarto
solent hoies transire mari ultra mare maxime ad
sepulchru dni Sic hoc transsit i pena aiam ubi no
est sepulchru dni sed tota trinitas pr et filius
et sps scs qui ei es inmaculata ide i pena debes
hre bonu ventum transeundi ide bona voluntate
Si aut hre ventu malum ide malam voluntate
tuc ducet in babiloniam id est in obscuritate infer
nalem Nota quod pstud mare mundus sciz i hoc
mundo ide mare multi et quidam piscantur Sed
nl capiunt in eternu de causis pma qn no piscantur
debito tpe Sic petrus dixit ad ihm preceptor ptota
noctem laborantes illi piscant in nocte qui aliqua
bona opa in mortali pecco faciunt tales nl capiunt

pnt adeo si sic moriunt xpo) Scdm bonu ad hoc dn tps
hemus Scdo qui ml capiunt qn piscant in loco infimo Et
io dixit dns petro duc in altum loca infima est sic tra-
ubi piscat qui plus laborat quod terrenis prosperitas tra
na in loco sunt obliuisci deum quidam in prosperitatibus terre
aliud in tm laborat quod indiget in seruu. Nauta qui
videt mare intumescere et fluctus s. in nauim se erige
eligit plus omnibus diuitijs exonerari quod tu tpibus in
naui quere necesse est ipi cohort ingerectare. Tertio dico
quod iste ml capit qndo non piscat in loco non debito. Vn
dixit dns: mittite in dexteram nauigij rethe illi na
uigant sine piscant in sinistra parte qui tam tristicia
Et mutilia querunt et illi ml capiunt quia dicit q in mundo
fuit ml fuit de prospectu celestium s illi q mittunt i dextrz
illi multu capiunt: s. vitam eternam. Quarto eo dicitur
in ewangelio relinquentes rethia sua illi piscant cum rethibus fra
tres qui male viuunt illi eos qui mores suos componunt
et vitam suam illi sunt recta integri sed apostoli relictis rethib)
et omnia temporalia secuti sunt dnm Sic et nos si volumus deum
sequi Sic debemus tria relinquere primo debemus relinquere
mundum ita quod omnia gaudia huius mundi post ponamus
quicumque diligit mundum deum sequi non potest quia dilectio huius
seculi ita coinquinat hominem quod deum viam invenire non
valet Secundo debemus relinquere cognatos et consanguineos
amicos ita quod nullus sit viuens in hoc mundo quod plus
diligat quam deum unde ipse xps dixit ad populos Quicumque
diligit patrem aut matrem plus quam me non potest meus esse di
scipulus Tercio debemus propter deum relinquere corpus ideo
quod corpus nostrum maceare debemus propter deum quicumque nimis
delicate viuunt et corpus suum potib) et cibis et in dw nimis
nutriunt ignaues et pigri erunt et deum sequi non possunt
vn dns dicit Si quis vult venire post me abneget semetipm

Quod autē ho͂ nō pt sequi deū nisi prius relinquat
mundū hoc patet in hoc exemplo // Quidā miles
multū dilexit mundū et oēm intencioēm suam
firmauit ut mundo placeret que amor mundi impe-
diuit quod xpm sca nō potuit Nona die venit ad
eū pulchra femina et dixit ad eū respice in me et
vide pulchritudinē meā quā cū vidisset multū
ei placebat ita quod dixit ad eā O karissima dña
dic michi quis es que respondit dicens Ego sum
mundus quem tu diligis et tibi bñ placet Et postea
mulier vertebat sibi dorsum et aperuit sibi
retro spissā et omnibus plena dixit sicut tu
vides me ante pulchram pulchram et retro spem
sic erit tibi hoc seculum in fine tuo Audito et ama-
rū hoc audiens miles seclm post posuit et
deo seruire cepit et sic saluatus est // Secundo
mis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio
Nota quod qualiter homo habet maior fratres et ubi
debet reconciliari Sed quia nunc debet reconciliari
primo fr. nr est xps Quod autem ipse sit fr. nr. habemus matthei
ubi dicitur cū dns resurrexisset a mortuis apparuit marie mag-
dalene et dixit ei vade dic fratribus s. ad apostolos et dic eis vidi
dnm meum Illi dilectissimi fratri nro debemus reconciliari
quia ipse celestem hereditatem suam vult nobiscum diuidere
que plena est gaudiis Isti fratri debemus reconciliari ipsum
placando debemus eū toto corde diligere et toto corde
de peccatis nris dolere et eleuatis manibus satisfactionem
promittere quia precios est ut dicit aug. nos veniam
dare quam postulare Secundo fr. quem homo habet cui debet
reconciliari est angelus Illi fratri reconciliamur quando faciamus
et sequimur consilium eius Quod autem angelus sit fr. nr.
hoc habetur tobie ix ubi dicebat iuuenis tobias
ad angelum obsecro te fr. ut indices mihi quid remedium

Pnt ista q dᵉ pisce suave c sessit respondit ei
angelus et dixit Cordis particulam si sup carbones
posueris eius fumus extinguit et fugit oe genus de
moniorum Ecce thobias vocat angelum frem suum et sic
thobias fugatur audiunt consilium angeli sic et tu si eorum
messius eo consilium suum tunc pone cor tuum sup carbones
hoc e q debes recordare penas infernj tunc fumus contricionis
inde procedet et demones ate fugabit istos fres debemus
diligere honorare quia ipsi nos adiuuabunt et custo
diunt nos oi tpe an inimicos nros s. demones qui nos
impugnant in immissione quib) resiste no possemus
si no eet custodia angelorum Tercius fr quē ho debet
ht est proximus fr. Qcs ei fres sumus in dno et io dicim)
in oracione pr nr Si ei deus est pr nr tunc e pr pauperis
sic diuitis Est ei pr nr no meus vl tuus sed similiter
oim tam pauperum q diuitum Cur ergo spernis pauperem
hoiem no ei ptende generositatem sanguis q nl est quia
nemo est nobilis nisi qui nobiliter operat Nota ei nobi
litatem hois probat in fine Cu ei mors diuiti et honores
absulcit tunc tn horribile est cadauer diuitis sic illius
qui valde despectus habebat imo horribilius e quia
quanto plus caro delicate nutrit tanto plus in putris
vescit et fetet Cur ergo contempnis pauperem et obliuisceris(?)
cu illi fri debemus reconciliari sic docet nos dns i ewangelio
Quod si no fecerimus continguet nobis sic servo nequam
de quo legit in ewangelio quod noluit fri suo dimittere qui se hit
incarcerauit sic tu incarceraberis incarcere infernj
si non reconciliaberis fri tuo Quartus fr quē ho
ht est dyabolus cui nuq̄ reconciliari debemus dyabo fr
nr mariae(?) quia unu prem hem) s. deu qui creauit
nos ... et ergo sedm q nos deus creauit sumus
fres dyabolj marcacos(?) dixit sic dicat iob fres mei fuer
sunt draconi dracos vero suo inficiat hoiem et sic

ficat spiritualis qui precedere inter fiat mota contra quosdam scilicet
de superbia quosdam pro avaricia. Illi fratri nullo modo debemus
reconciliari quia infidelis est et nulli servat fidem promittit
enim multa sed nihil implet. Debemus autem propter tria quamquam fratri
nostro reconciliari et ipsum diligere. Primo debemus ipsum diligere
et reconciliari quia preceptum domini vult et precipit ut unusquisque
diligat proximum suum. Unde ipse dicit in matheo. Diligite
inimicos vestros benefacite hiis qui vos oderunt orate pro
persequentibus et calumpniantibus vobis. caritas non procedit
ab alio membro nisi a corde. Et ideo vult dominus ut diligas
inimicum tuum ex toto corde. Unde apostolus. Si esurierit inimicus
tuus ciba illum si sitit potum da illi hoc id pauci faciunt
Et ideo pauca caritas est super terram. Secundo debes recon
ciliari fratri tuo et debes ipsum diligere propter exemplum domini
ut sis imitator eius qui te ista docuit. Ipse enim
non solum docuit sed ipse in morte precepit qui in duxit
inimicis suis dicens. Pater ignosce illis. Unde vult dominus ut
in hac forma imitatores sui simus. Sicut imitatus est beatus
stephanus. Qui dixit. Domine ne statuas etc. Et probat sunt
sibi sancti celum apertum et vidit filium hominis stantem. Sic
et tibi aperietur celum si sic feceris. Sed ego puto quod plures
sunt qui libencius ut terra vel infernus absorberet inimicos
eorum quam quod celum susciperet eos. Tercio debes reconci
liari fratri tuo et ipsum diligere ut deus dimittat nobis
in quibus eum offendimus et sic reconcilietur nobis et hoc
nos docet nos dominus in euangelio dicens. Dimittite et dimittetur
vobis. Docuit eciam nos in dominica oracione quam cottidie dicimus
Et dimitte nobis debita nostra. Si ergo dimittis veniam
consequeris. Si autem non dimittis veniam non consequeris
sed provocas deum contra te. Quarto debes reconciliari
fratri tuo quia sine caritate nullo modo potes salvari. Si vir
tutes omnium sanctorum habueris et autem hoc non habueris ca
ritatem nihil prodesset tibi et hoc probat apostolus. Si linguis
vero omnium loquaris et angelorum caritatem. Quinto debes

reconciliari fratri tuo et ipsum dilige ne plura mala eveniant et ne
mittat te et ipsum occidat et contra et odio multa mala oriuntur
et hic hoc figuratum est gen. in Joseph quem fratres sui primo ode
rant et postea non poterant sibi pacifice loqui et postea
volebant eum occidere si deus eum non eripuisset eum
de manibus eorum sic adhuc est quando homo habet odium in corde
suo quod postea sequitur rixa et post rixam sequitur ho
micidium unde dicitur ex minima scintilla magnus ignis
multociens generatur ubicumque videt dyabolus et inicit
scintillam odii et in corde sufflat statim in corda eorum
et facit ex parvo deum magis sufflat et facit homicidium
ira et mordacia multociens sunt hominibus occasio eterne
mortis debet homo cavere exemplum Audivimus principem
habuit filium quem multum dilexit quia fidelis deo servi
vit jejunando elemosinam dando limina sanct
orum visitando viduas pauperes orphanos defen
dendo post ista tamen omnia mortuus est de quo pater
multum dolens rogabat deum ut filius appareret et
diceret de statu suo quem dum ostenderunt et filius sibi
apparuit dicens pater non credas preterea quia dampnatus sum
omnia tamen opera que feci propter deum amisi propter iram quam
sepe servavi in corde meo et ergo dimittas quicquid habeas
erga proximum et iram non serva in corde ut salveris

Misereor super turbam Luc. proximum Dominica septima

Exemplum

Nota quod dominus miseretur super triplicem turbam prout
ipse deus notavit primo est mia. Dominica ibi misereor
super turbam secundo est mia cum ibi quia triduo
sustinent me prima est in hoc mundo secunda in purga
torio tercia est in celo Super primam turbam miseretur
dominus in mundo cum sustinet hominem in mundo et resu
scitavit ipsum in peccato unde legitur quod cum dominus voluit
suscitare filium vidue mortuum dixit ei noli flere

Sic et adhuc multos resuscitat fetentes in mortalibus
peccatis existentes Sic cadaver iacet in sepulchro fetidum
sic anima iacet in corpore fetido in mortalibus peccatis et in
deus quando in misericordia sua resuscitat in mortalibus peccatis fetentes
Deus ei facit sic benignus creditor qui expectat de
bitori suo pacifice quousque possit sibi persolvere sic deus
multos peccatores ex misericordia et benignitate sua ex
spectat multis annis cum tamen angelum peccantem de
celo eiecerit et adam de paradiso vnius rapine dissimu
lans peccata hominum propter penitentiam ideo peccantes quibus ex
spectando ut convertantur Secundo miseretur deus hiis
qui sunt in purgatorio quia admonitum in dignacionis
sue abscondit faciem suam ab hiis qui in purgatorio
sunt sed in misericordia motus miseretur eis ipsos a penis ab
solvendo Deus in facit sic principes consweverunt
facere et reges in hoc mundo qui aliquando disciplinant
milites suos propter excessus suos aliquos ponunt eos
in carcere et in cippum quando eos satis disciplinaverint
tunc dimittunt eos de captivitate et vestibus bonis
et nobilibus vestiunt eos ad complacendum Sic facit
deus qui disciplinabit animam in purgatorio tunc re
suscitat eam cum novis vestibus idest immortalibus
quod amplius numquam plus potest mori et vocat eam
ad celeste regnum ubi sine fine gaudebunt et
videbunt deum Tercio miserebitur deus super ruinam
celestem quam angeli de celo ceciderunt eam reparando
operibus sanctis Unde legitur in apocalipsi ubi Iohannes vidit
lapides preciosos pro lapidibus preciosis in celo ponuntur
ne fecerunt de celestis Unde miseretur eos eternaliter sani
ando sua divinitate ita quod ab eo numquam plus separabunt
Quarto miseretur deus hiis qui sunt in patria ne deficiat

nos consolandos sua gratia divina triplici de causa quod vere peni
tentes tria habent primo habent dolorem contritionis in corde
secundo pudorem confessionis in ore tercio laborem satisfactionis
in opere ista tria purgant peccata cogitationis locutionis et
operationis hii sunt tres dies post quos dies ipse in celesti
templo inveniet primus dies est contritio vera puerum
contritum expellit Magdalena de corde peccatoris ubi quiescere
volebat exemplum in latione Secundus dies est pura con
fessio pura ei confessio placet domino innuit Magdalena / solvat
hominem deus ei ostendit peccatori triplicem misericordiam prima
misericordiam ostendit peccatoribus in benigna vocatione deus
ei vocat sepissime peccatores amicabiliter et dulciter
movet ut peccator convertatur amicus ad salutem unde ipse
dominus dicit non veni vocare iustos sed peccatores ad penitentiam
surge ergo miser peccatum et audi vocem hominis qua dominus
dicit venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis
et ego reficiam vos Secundo ostendit dominus misericordiam peccatori
in benigna receptione legitur ei quod dominus sepissime visitavit
hospicium sancti et cum eis comedit sed hospicia istorum
qui violaverunt thorum sic sunt adulteri istorum domus
nunquam venit ut nobis ostenderet quod gravia sunt peccata mortalia
Tercio ostendit gratiam peccatori in velocissima relapse
qui ei peccator vult converti et peccata non plus committere tunc
deus statim si peccata dimittit unde Ezechiel Quacumque hora pecca
ingemuerit omnium peccatorum suorum nunquam recordabor et
de hoc habetur exemplum Quidam miles fuit magnus
peccator et promisit deo satisfactionem pro peccatis suis
et in tali proposito et bona voluntate captus est ab
inimicis suis cum autem vellent sibi caput amputare petiit
confessionem Quod fuit sibi denegatum Cum autem sic positus
in articulo mortis esset ait O misericors deus hodie
tibi committo me ut miserearis anime mee Cum autem hoc esset
sancti inierunt Quidam esset beata eius audierunt vocem

Hic non aptatur

Exemplum

dicante eis no e dapnatus ppt bonam voluntatem sua
quam sunt rogemus ¶ Dnica octava
Non pt arbor bona fructus malos face Nota q
pq noscat arbor utru sit bona vl mala Sic et
quilibet ho cognoscit utru sit bonus vl malus
Primu pq cognoscit arbor mala hoc e si no e bn radi
cata tunc cito cadit Sic e de hoie si no e bn radicatus
p fidem tunc cito cadit de pctis in pctum paulus justus
ex fide vivit Quia fides e fundamtu oim virtutum
Quia sin fide impossibile e placere deo Sic quilibet ho
debet ee firmus in fide Quia fides e lum datu hoi
a deo p hoc ho in mundo ambulans tendit ad patriam
celestem Sed dyabolus mittit ei tpe suo aufert de corde
hois fidem Facit ei dyabolus sicut corvus Sed corvus insidet
cadaveri pmo eruit sibi oculos fidei ne deu possit cog
noscere p fidem et in hoc pseveraverit usq in fine ut ptz
illud Qui pseveravit usq in finem Quia nemo coronabi
nisi qui legittime certaverit Quia sic impossibile e
ut quis possit sin oculis corporalibus rem aliquam vide
quam desiderat Sic impossibile est ut quis possit posse
ad regnum celeste sin fide venire Sicut dicit Quod deus
tria exigit ab hoie s. fidem rectam veritatem lingue
et castitatem corporis Et primu est illud p quod cognoscit
bona arbor Secundum pq cognoscat bona arbor e mundicia
Si arbor e munda tunc conservat fructu ad maturitate
Sic ho mundus conservat fructum gloriosum sce tri
nitatis Sed ei ho singnatus est in lumine vultus dm Sic
dicit ps Singnatu e sup nos lumen vultus tui dne Quis
habitabit in tabernaculo tuo aut quis requiescet in
monte sco tuo Respondit Qui ingreditur sin macula
nil deturpat mentem nam humanam sic pctm et
immundicia pcti hoc patet in lucifero Qui fuit pulch
errima creatura sed pctm adeo vilificavit eu quod nulla
creatura est eo vilior Sed aplus hec est voluntas vra

pe mundicia vite Tercium per quod cognoscitur arbor bona est incisio
ramorum incisio ramorum superfluorum facit arborem fructificari
Sic est de homine si superfluitatem diviciarum perdiderit facit fructum
quia superfluitas diviciarum oblivionem dei inducit unde impinguatus dere-
liquit deum factorem suum Legitur eciam quod filius prodigus propter
paupertatem reversus ad patrem suum sic multi sunt qui sunt divites
in diviciis et honoribus sic obliviscuntur deum Sed qui paupertate
opprimuntur sic redeunt ad deum unde Salomon iuste petivit
quod nec divicias nec honores petivit sed tantum sapienciam Quartum
per quod cognoscitur arbor bona est depressio arboris arbor alta
non diu durat quia humor qui deorsum ascendit non perducit
ad ramos ideo arescit cito sed arbores breves depresse multum
fructum afferunt ita quod eius supposicionem oportet Sic est
de homine si se deprimit per humilitatem multum fructum afferret
ut sic Si autem se extollat per superbiam in altum crescunt
rami eius in opera virtutum hic quanto se plus hic deprimit tanto
plus ibi extollitur hoc contra dicit speculator qui dixit
disce amare Unde tanto quisque sit deo preciosior tanto
propter eum fit vilior Quintum per quod cognoscitur arbor arbor
bona est quando stat in loco tranquillo si autem stat in vento
stat faciliter cadit Tranquillitas loci signum est du-
racionis eiusdem arboris Sic est de homine si habet tranquillum
et quietum cor signum est duracionis Unde si vis fructum
facere adeo sic habeas cor pacificum Unde Beati pacifici
quoniam filii dei vocabuntur Sextum quod sunt genera arborum
per que signantur quinque genera hominum Prime arbores sunt
infructuose que nullum fructum afferunt ut salices
per has arbores intelliguntur ociosi qui numquam aliquid boni
faciunt sed semper ociantur isti homines qui faciunt abscidi per
mortem mittentur in magnum ignem Unde quarto secundo mitte-
re in tenebras exteriores talibus maledicit dominus
sic maledixit ficulnee talibus secundum apostolum cibus
est prohibitus quia qui non laborat non manducet Omnis
creatura laborat sic patet in sole et luna et stellis Secunda

oīa alia mala laborant ppt solum peccatorem qui nullus est vel
et io nullum hēt sibi deputatum locum nisi infernum Celum no
recipit eū qr celum est tm merces illorum qui laborauerunt
hic ppt deum Ociosi etiam no ptinent ad purgatorium
sic ceti hoīes compacientes in pena v̄l malibus sed ad infernū
Et quia hic non laborant cū hoībus et io cū demonib(us)
laborabunt in inferno in eternum Ociosus e sicut colono
pigro qui multum libenter vellet metere et nil seminare
Sic vn sapiens dicit ppt frigus piger arare noluit ergo
mendicabit in estate et no dabit ei Iterum arbores sunt
qui tm hnt pulchra folia et nullum fructum faciunt sic
salici pplas arbores significant hy qui tm hnt folia
pulchra idē vba bona sn operibus Sic illi qui laudant
dm̄ tm ore et no corde isti sunt maledicti qui tm hnt
folia verborum et carent fructu bonorum operum Si ergo vis
facere bonum et odoriferum fructum tunc oportet te conformare
cor tuum ori iuxta illud dicitur cor no orat ... lingua
laborat Iterum arbores q hnt folia pungentia vt ... (?)
vt arbor spine ppas arbores intelligunt detractores
q pungunt hoīes cū lingua et ideo odibiles sunt
deo et hoībus Quia nulla bestia est in toto mundo
q tm nocet sicut lingua mala vnde ... leuis est
... sermo ... lingua no solum multos
destruit vnam civitatem ... tota prouincia vel regnum
Io specialiter pertinet in inferno ppter lingue vnde
in apocalypsi legitur qd masticauerunt linguas suas p
dolore a blasphemauerunt deum celi Ita dicit q in a(?)
... deuorauerunt pedes vel manus vel cetera membra sed
tm linguas vnde ait dauid ... qui dixit pone
dne custodiam ori meo ... Quarto arbores sunt que
hnt folia fetentia et ... per illas arbores
intelligunt luxuriosi quorum opa fetent in conspectu
dei ... ... infinitas ... tegit et ...

omni die admiscentur tam viros quam mulieres Secunda
vero civitas est arida et fetida in locum sanctum non permittitur
intrare vel intrat Dicit enim Augustinus non intrabit in locum
sanctum celestis gaudii Item aliud perdidisti omnes
qui fornicantur abs te id est dampnasti omnes qui recedunt
a te per luxuriam Quinte arbores fructum portant fructum
corrupti intus tale est turpis et coluber sicut poma
que nascuntur iuxta mare mortuum per tales arbores
intelliguntur ypocrite qui opera bona faciunt ut cordant
ab hominibus Sicut dicitur in evangelio multi apparent sancti
et non sunt Ideo multi eciam apparent religiosi et non
sunt spirituales in vita sua sed carnales tales habent
ovina pelle Sed re lupinus Tales non intrant sunt
a deo neque enim sentiunt fetorem inferni neque odorem
paradisi tales in ... sunt cingnus ... que sunt poma
alba et tamen nigra et turpe Talibus dat dominus multas
maledictiones sicut ... Item Tria sunt eciam genera arborum que faciunt
fructus malos Prima arbor mala est hec que facit frondes sine
fructu Hec sunt illi qui dant hominibus bona verba sine operibus Quoniam
due quam multi inveniuntur in hoc mundo qui bona loquuntur
cum proximis suis et tamen habent mala et venenata in cordibus
suis tales sunt arbores inutiles in hoc mundo et super tales
dabit dominus maledictionem sicut illa que data fuit super ficulneam
sicut dicitur Matthei Et videns fici arborem secus viam venit
et venit ad eam et nil invenit in ea nisi folia tantum et dixit
illi Numquam fructus ex te nascatur in eternum et statim arefacta
facta est ficulnea sic eciam fiet de homine in novissimo die Secunda
arbor mala dans fructus sine floribus et hec sunt illi
qui faciunt opera in apparencia sed non vera quia operantur
non perdunt sed propter laudem hominis hoc faciunt Tercia arbor
mala est que facit fructus sed inutiles ad comedendum Et
hec sunt cupidi avari superbi blasphemi parentibus non
obedientes incontinentes tales sunt male arbores

Exemplum

et mutiles et abscidunt et ignem eterni mittunt Et hoc exemplum habemus Quidam sanctus heremita peciit spiritus suam civitatem adveniendam et sedit ad hostium cuiusdam divitis qui ratione laborabat Et iste erat infirmus sicut dictus est a boribus perilis et mutilis habitus videns ergo nigros equos cum assessoribus suis id est demones qui iam tenuerunt eum Quod cum vidisset infirmus voce magna clamavit domine ihesu adiuva me demones dixerunt miser invocas quem nunquam dilexisti et mortuos vixisti et cum peccatis tuis conturbasti iam est tardum quia non plus concedit tibi hora penitendi qui statim rapuerunt animam eius et miseram duxerunt Rogem quod dicta nona

Quidam erat dives qui habebat sibi villicum et hec diffamatus est apud illum debemus cum isti villicam inquatenor imitare primum quod fecit hic quod cognovit se esse dominum tanti quos spirat eum rationem reddere secundo plus quam reddiderit rationem credidit se esse dominum bonorum domini sui Sic et tu debes recognoscere quod oportet te reddere rationem coram summo domino ihesu christo debes cum cogitare quod non es heres et dominus bonorum sed quod concessa sunt tibi a domino debes cogitare quod districte audiet rationem qui dicet redde rationem istum dominum nil latet iudex districte iudicabit istam rationem nullus evadet neque papa neque imperator neque dives neque pauper religiosus vel secularis sed reddent rationem Sed cum nos manifestari oportet ante tribunal christi ut unusquisque referat quod fecit sive bonum sive malum iste dominus secundum suam iusticiam nil dissimulabit Sed quam gravius erit illa racio qui conscia tua iudicabit omnia que fecisti omnibus diebus vite tue Secundum quod iste villicus fecit est hoc quod acquisivit amicos de bonis domini sui Sic et tu debes acquirere amicos de bonis domini tui Quando das elemosinam pro peccatis tuis Omnia omnia que habes sive corporis res honores omnia ades habes et minimi non habes ante ipse sed a domino deo tuo Unde legitur quod dominus dixit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ad nabuchodonosor.. pccta tua elemosinis redime
elemosina e fidelius amicus int omnes amicos qr
deum nullus e tibi fidelior q elemosina. Complete
reddes totum quod elemosine pro te misse pro te rogante
secuntur te. Ergo pete dnm. Tercium q iste villicus
fecit e q puidit sibi villicatom auferri vn dixit
quid faciam. Quia dns meus auferet. Sic tu
debes cogitare q xpus in morte tua auferet
tibi dnm tuum. Si enim habes mille castra ut ...
immo totum mundum aufert tibi in morte q nil
sequitur te nisi ... et modicus pannus et tu debes
sic in sensari q no credunt se mori sed vivere
et io vilipendet gloriam dei. Sed illi minime
credunt tunc mors precipitet eos in infernum. Ergo
de isto qd dixit dna mea et tc/ vn cogitate
vos esse morituros et disponite vitam vram ad
bona opera q nil certius e q mors et nil in-
certius qua hora mortis. Quartum q iste vil-
licus fecit est hoc q consideravit statum suum
ad quem venturus erit vn dixit fodere non valeo
mendicare erubesco. Sic tu debes cogitare et con-
siderare qualis erit status tuus post mortem status erit tuus
iste quem villicus expressit. Fodere non valeo idest
laborare quia ligabunt tibi in inferno manus
et pedes et proicient in tenebras exteriores
sicut dr Math.. idest in infernum ubi laborare non
poteris quia ibi perdis tempus in eternum. Mendicare
non poteris quia tibi ibidem nil dabitur et hoc patet
in divite epulone qui remisisse annos gutta

ad quod facere non potuit. Unde laborandum est presenti ut
quiescas in futuro si reddere rationem erit difficile ...
Secundo oportet nos reddere rationem de verbis ociosis quod
locuti fuerint homines. Ego dico vobis quod omne verbum
ociosum quod multi sunt dampnati et dampnabuntur tamen pro
verbis ociosis. Tercio oportet nos reddere rationem de verbis detractionis.
Verba detractoris nullum sunt grata deo. Unde sapiens
detractores sunt deo odibiles et hominibus. Detractor
peior est inferno. Quia infernus tamen malos accipit
sed detractor detrahit bonis et malis. Detractor est etiam
detractio quia fur quia fur tamen furatur res istas
honorem hominis aufert quod peius est res non habere
potest sed bonam famam raro vel nunquam. Tales graviter
reddent rationem. Quarto oportet nos reddere rationem de verbis men-
daciis vel sapiens. Os quod mentitur occidit animam. Homo
mendax filius est diaboli per imitationem quia primum
mendacium dixit diabolus cum ... hominibus ... Sed nunquam
dixit oreque(?) nunquam mentire dicit glosa de homine.
Dicit mendacium est tale officium est quod ... ore
... occidit homines et ideo peius est quam ...
... materiale quia ... materiale tamen occidit homines
corpus. Sed venenum mendacii occidit corpus et animam
hominis. Multi sunt qui ... vel ... ... dicunt
falsum testimonium et negant veritatem. Unde Augustinus: omne
mendacium est peccatum sed illud quod sit cum deliberatione
est mortale peccatum. Quinto oportet nos reddere rationem
de verbis blasphemie. Blasphemia est ... ...
... dignitatem ... alias contra ... ...
... sicut mundo ... ...
... ... reddere rationem tales ...
... ... blasphemat deum et ... eius ... sanctos
qui blasphemat ... ... dominus sit ...
... ... blasphem... ...
lapidare. Unde cum ... blasphem... ...
... blasphemia et ... ... locutus
est Moysi ad dominum quid velet dominus fieri

Cui respondit dominus Educ blasphemum extra castra
et lapidibus obruat eum omnis populus. Et nota quod specialiter
lapidabit et educet extra castra. Nam [illegible] ista
et lapidabit in sermone diversis partibus. Quarto oportet
nos reddere rationem de cogitationibus que cogitat homo in corde
suo quia etiam sunt contra salutem anime sue. Unde dicit beatus
Gregorius Quantumcumque mala cogitatio intrat hominem
[illegible] hominis non polluit eum voluntas non consentit
Et ergo voluntate [illegible] non [illegible]
[illegible] nos. Sexto oportet quod homo reddat rationem de bonis
factis suis que facit contra salutem anime sue et contra
deum que operari non possit et ita absconsa quia deus
sciat omnia. Unde sapiens: Cuncta que fiunt adducet
deus in iudicium sive bonum sive malum fuerit. Ubi [illegible]
est quod oportet de bonis [illegible] cum [illegible] resistere
cogitationibus malis et vitare [illegible] ociosa et fugere
mala opera. Legimus quod quedam puella in [illegible] erat
valde speciosa propter cuius pulchritudinem multi non solum
vulnerabantur [illegible] sed etiam multi interficiebantur [illegible]
[illegible] quidam iuvenis quadam vice veniebat et [illegible]
[illegible] committere voluit quod dixit iuveni ad tenebrosum
cubiculum et iuvenis rogavit eam et ipsum ad obscuriore
cubiculum duceret et ista dixit Cui homo [illegible]
nemo nos hic videt. Cui autem deum times non est locus
ubi te abscondere ab oculis eius poteris et iuvenis dixit
Cui ego dominus qui omnia videt ergo hoc facere nolo
[illegible] committere [illegible] hoc [illegible] que
[illegible] vita sua [illegible] et cum bonis operibus
vitam eternam promeruerunt. Ad quam nos perducat etc.

De Jesus civitatem flevit super illam [illegible]
[illegible] quod [illegible] flevisse [illegible]
legitur flevisse ergo [illegible] sic legitur [illegible]
[illegible] cum [illegible] missus fuisset et [illegible]
[illegible] et non [illegible] qui [illegible]
facie sua [illegible] et flevit [illegible] missus [illegible]

Exemplum

aliud e nisi ratio tua q dicit tibi tu morieris et pro
virib3 z ra(tio)n(e) debes q tu es certus de morte z io s(ed) debes
in timore viuere ne te mors inveniat imp(re)paratu(m) de-
bes e(ni)m flere z ee p(ar)atus ut abraham de q legit(ur)
in gen(esi) q(uod) s(em)p(er) stabat in ostio tab(er)naculi exspectans mo-
tem. Sed heu multi ipsu(m) iudicant par(um) timent z mini-
me p(re)parant se ad morte(m) s(ed) differunt donec infirmi-
tas occupat eos. Tales faciunt sicut fures vel pre-
dones q no(n) timent donec capiunt(ur) z ad patibulu(m) tra-
hunt(ur) tunc libent(er) emendarent s(ed) no(n) p(er)mittunt(ur). Sic multi
faciunt qui nil curant mortem donec adh(er)eret ipis
in collo tunc p(ro)mouere volunt facta sua ordinare s(ed) mors
in(ter)im rapit eos q(uia) tunc nec deo nec sibi possunt
p(ro)desse. Sed q(uod) p(er)sona q(ue) fleuit fuit susanna de ista
legit(ur) in dan(iele). Cum ista flens infamata eet et
iudicata ad morte(m) flens non modicu(m) suspiravit d(ice)ns
d(omi)ne tu scis etc. Et tu in tribulacione tua debes
suspirare celu(m) et in vocare deu(m) z ipe liberabit te
q(uia) ipe dicit p(er) p(ro)phetam. Cu(m) ipo su(m) in tribulacione. Sic
q(uod) spem tuam pone in deum et no(n) in p(ro)batio(n)e(m) ipsius sicut
quidam faciunt. Sicut legit(ur) in libro regum. Quod
quidam consolabat(ur) eum q(uia) p(ro)longauit sibi vita(m) sua(m) ... si
fama eu(m) ... ad morte(m) iudicata eet z o(mn)es amici
sui de vita sua desp(er)assent tunc deus liberauit ea(m) cu(m)
magna honore. Sic z te liberabit si in tribulacione
spem ipsum suscipies tunc ab ipso coronam et(er)na(m) beatitu-
dinis accipies. Tercia p(er)sona q(ue) fleuit fuit filius
dei q(ui) fleuit sup(er) ciuitate(m) ierl(m) dicens. Quia si cognouisses
z tu fleres qui dicit si scires q(ue) imminent
venturas sit tibi fleres z non exultares hoc legit(ur)
Dic(it) d(omi)n(u)s comparasti malo q(ue) veniebat ipsis
p(ro)pter ... qui vallauerunt eam et
... tandem q(uia) mr comedit puer(um) suum
... z multos occiderunt eam
et multos occis ...

Civitatem totaliter subuerterunt Hoc totum corpus peccatoris
qui flevit compatiendo corporis Sic debet peccator fle-
re ad memoriam reducendo futurum malum postquam
mortuus est bona sua capiunt heredes et amici
vermes capiunt corpus dyaboli animam hoc figuratum
est in Daniele V in Baltasar rege qui dum biberet vasa
domini in Jerusalem que ceperat in templo vidit
manum contra se scribentem in pariete Mane Techel
Phares Numeratum est divisum est ponderatum est
actum tuum Per hoc cognoscimus quod deus omnibus diebus
hominis et opera enumerat et ponderat instabilitatem suam
bonum suum malum et postquam dividit viliorem partem
scilicet corpus dedit vermibus et meliorem partem scilicet animam
dedit demonibus et ideo debet peccator flere ne sibi contingat
sic in futurum Ergo petite Quarta persona que flevit fuit
beata virgo et flevit filium suum Sic et tu debes flere
deo compatiendo Cum pro te passus est merito non
deflere debemus passionem domini qui cum aliquis diceret
tibi propter tuam culpam magna civitate destructa
nonne deflecteres inter cives Quomodo ergo non deflebat
homo mortem christi qui propter hominem crucifixus est Nos debemus
etiam flere propter multa primo propter utilitatem nostram
quia lacrime que procedunt de oculis devoti cordis
et contriti diluunt intus peccatis propter hoc Prima mitt[it]
peccatum deo conspectum domini conspectum domini conspectum domini
conspectum domini et reconciliat peccatorem cum deo Unde
Bernardus O dulcis lacrima tua est regnum tua est potentia
in dente judicis in tactus non veretur quod si accusatores
obmutescunt invincibile ligat omnipotentem ligat
ab omnibus Exemplum huius habemus in Ezechia
rege cui lacrime apud deum magis impetraverunt
Beda Vide intrat in orat quod deprecata est et benigna
operem illa lavat delicto sordibus peccatorum prima

Ut non bene effectus lacrimarum multum bonus fuit

Ut non bene quicos flent

Una lacrima que que procedit de toto corde plus
lauat dolori quam omnes aque tocius mundi Unde
hu[go] de [sancto victore] O una lacrima tocius cordis cordis mundat
dolorem quam ignis purgatorius perdere domos et
hu[go] b[ernardus] hom[ini] in vita magdalena lacrima procedit
vadit ad omnes fideles xpi qui bonorum te participe
facit In p[rimis] p[ro]ptereum me fac[ia]t deus a[n]i[m]am timencium
te Tria sunt eciam quod si homo iuste consideraret non gau
deret sed fleret primum et si cognosceret primum pecti vilitatem
et immundiciam tue utique fleret quod nil est immundius quod
tam abhominabilem fit deo sic peccatum imitat ei enim
quia deus formauit ad similitudinem suam unde re
demptor tel et super carbones facies mea In oportet primo
cognoscere pecti vilitatem et deflere et multis meus nun
dolorum Secundum si peccator cognosceret quam dilas et summus
est deus nec quem derelinquit fleret utique et plangeret eum
et ad eum rediret quod ipse non recedit ate nisi compleuit
peccatum Tercium et si homo cognosceret futuram penam tue
utique fleret dicat ei deus meus Quia venient dies
mee et coangustabunt te undique et circumdabunt
te inimici et ad terram prosternent te et non relinquet
lapidem super lapidem legimus eciam quod deus quinquies
fleuit primo in die natiuitatis sue sic sit oes pui vn sup
similem vocem emisit Secundo fleuit in resuscitatione lazari
sic legit in iohe et dicat glosa fleuit compaciens ei
quod ad penitis vite de fem deberet reuerti Tercio fleuit
super urbem sic hec dicit Quarto fleuit post cenam scilicet in nocte
qua tradebatur scilicet quando orauit in monte oliueti fundens lacrimas
quando maximum erat sanguinem effusurus Quinto fleuit
maxime quando animam suam deo patri commisit unde primo fleuit
natiuitatis sue docet nos deflere de fem humane
nature quia quam diu homo est in mundo non potest effugere tribu
laciones et labores huius seculi nisi per mortis horrore

Secundo fletu super lazarum docet nos dominus deflere morte
anime lazarus et quadriduanus iacens in monumento
latens ligatus pedibus et manibus opertus
sudario oppressus lapide superposito hoc significat animam
in peccatis mortuam que ligata est funibus peccatorum suorum
cum quibus unusquisque peccator constringitur Tertio fletu
super urbem docet nos deflere peccata aliena unde dicit dominus
vi viris ad mortificandum patris quod transierunt per mediam
civitatem urbem ut mortificarent omnes virorum super quos
non videritis signum thau et illud erat signum gementium
et dolentium super cunctis abhominacionibus que fiebant
de medio eius Unde quis dicit quod quamvis non dolet peccatis alienis
iste peccator accedit mora Quarto fletu post cenam
scilicet ante passionem docet nos flere contra horrorem ie-
henne dicit de gravitate penarum unde bernardus horrens verme
reddente igne torrente fumo et vapore sulphuris
et spiritus procellarum Quinto fletu quem flevit in egressione
anime eius ut morte docet nos habere desiderium celestis
patrie Unde ipse fecerunt in lacrimis incessanter die ac nocte
hee lacrime lavant animam admodum balnei celeste
cubiculum ingressuram Quere pro

Dixit ihesus ad quosdam qui in se confidebant tamquam
iusti et aspernabantur ceteros parabolam Homines duo
ascenderunt in templum ut orarent Luce
purum Nota quod iste publicanus sicut fecit prius obtinuit
a deo veniam peccatorum primum est quod templum intrant
Secundo nota bonam voluntatem ipsius unde dicit melius quod in-
traverunt in templum ut orarent et in hoc nota sponte
voluntatis bone dicet tu sicut consequi veniam
delictorum suorum habeas bonam voluntatem [illegible]
unum deus habet Sed heu multi sunt qui non possunt
concipere bonam voluntatem et isti sunt steriles

sicut seculares mulieres Secundum veterem legem mulieres ste-
riles a domino fuerunt maledicte Exemplum de arbore fici
2m maledixit dominus quia non invenit fructum in ea Secundum
quod dominum christum per peccata sua timuit unde dicitur Lucae xviii stabat
a longe Qui enim principem vel regem graviter offendit
non intendit oculos meus sed submittit se sic peccator pu-
blicanus iste Sic et tu debes dominum deum tuum timere quia
quotiens ipsum tuum peccatis tuis offendisti unde dicit augustinus
3m Tercium est quod habuit ponderem
verecundie in timore
unde non audebat oculos levare in celum Sic et tu
debes habere pudorem coram deo Sed heu multi sunt qui
magis de homine quam de deo tu debes habere pudorem sicut
petrus quando negavit christum ante mulierem erubuit
quia ad discipulos christi petrum negatoris iniuria plus
venire disposuerat si non fuisset per christum revocatus
unde dicit in quarto Ite dicite discipulis eius et petro
Talis erubescencia est deo grata sic habent contriti sunt
4m unde dicitur est confusio adducens gloriam Quartum est quod
dolorem habuit contritus unde legitur quia percutiebat pectus
suum Percussio pectoris est signum doloris Sic et tu
debes habere signum doloris non solum debes pectus tundere
sed totum corpus ieiuniis vigiliis et orationibus quia si hoc
corpus non cruciasses in hoc seculo et corpus et anima
post novissimum diem in eternum traheret supplicium
5m Quintum est quod habuit oracionem quia deus propicius esto
mihi hoc notat firma fide quam habuit deo si diceret
deus ego scio quod in te diffidencia quod tu es pius et mi-
sericors et nullum preter te peccata dimittere Sic et tu
cum plena fiducia orare debes ut dimittat tibi peccata
quia ita misericors est quod omnia peccata mundi commisisses
ipse dimittet tibi Et hoc exemplum hominis videmus
Qui dixit ego peccavi Et dominus sibi remisit in isto
evangelio notantur quinque ipsi peccatori convenientes et
valent ad conversionem cuiuslibet peccatoris primum
est pudor qui precedit expectacionem Et hoc notatur
cum dicitur publicanus a longe stabat Secundum stabat

pomi
publica

· Publicanus a longe quia peccatorem se elongatum
a deo cognovit non enim audebat ad lucem appropinquare quia
qui male agit odit lucem Ecclesiastici de furibus et latronibus
tales longe sunt a deo Secundo est eis visa tremor quia credebat
Dominus propter peccata dampnacionem Iusticia enim dei regnum
celorum et omnes sanctos terruerunt unde Ecclesiastes Pavor cum
impetu malorum venit terrore eius super eum Tercium
est timor divine iusticie quod notatur in hoc quod nolebat
oculos suos ad celum levare quasi diceret Non sum dignus
videre altitudinem celi propter multitudinem iniquitatis mee
Iusticie et malorum malefactoribus qui propter peccata sua
non audent dominum iudicem aspicere Iste iudex ita iustus
est quod nulli umquam dissimulabit propter superbiam angelum
de celo eiecit propter inobedientiam Adam de paradiso
propter luxuriam semel totum mundum submersit preter viii
personas propter unam corream semel xxiii milia hominum
occidit propter hoc iste iudex est timendus esto quia sicut
ipse te invenit sic et te iudicabit Hoc et cetera timuit
publicanus iste Iste timor terruit paulum quando dixit domine
quid me vis facere unde Ecclesiastes Timor expellit peccatum
Tercium est contricio quod notatur ibi et percuciebat
pectus suum tanquam inimicum suum de corde enim suo
procedunt male cogitaciones et cetera propter pectoris
invidia et cetera mala unde apostolus Castigo corpus meum et
ad servitutem redigo et cetera Nota corde dolore et pectore
affligere Quartum est fides quod notatur
in hoc verbo Deus qui dicit tibi deus quod in potestate
dimittere peccata et nemo preter te Iste credo quod mi
fili filium tuum dedit non in iudicium sed in redemptionem peccatorum
ut mundus salvetur per ipsum Et quia deus
... remissionem peccatorum obtinuit
Quintum est oracio et nota ibi propicius esto michi
peccatori et nota quod deus plus dat quam petatur
ab eo unde iste peccator petivit et veniam obtinuit
Ezechias in oracione et in Ezechia rege qui rogabat pro vita
sua et deus vitam super addidit sibi et civitatem

sua [illegible] protexit et exemplum in salomone
qui solummodo petiuit sapienciam et dominus addidit
sibi diuicias et honores Octaua est confessio propriorum
delictorum quod nota ubi mitti peccatori exemplum
[illegible] qui dixit peccatori Omnis enim qui [illegible]
peccata sua et non aliena iustificabitur a domino [illegible]
[illegible] Dixi confitebor aduersum me iniu
sticias meas domino Septimum est species contra
confessionis [illegible] publicanus [illegible]
orare quam ora bona opera que facit homo debet
facere in spe ut sunt ieiunia orationes et non debet
deponere proximum sicut fecit iste phariseus contra
deum in templo Confitere fili remittuntur tibi peccata
tua et non omnia opera mea debemus facere in spe

[illegible]

Dixit ei surdum et mutum [illegible]
[illegible] imponeret In textu
isto duo possumus notare Primo quid
[illegible] et mutum intelligitur
[illegible] quid sint ista [illegible] specialiter addu
[illegible] surdum et mutum intelli
[illegible] diabolus accepit [illegible] ista loca ei
peccator [illegible] possit a deus
obstruit prime facilius [illegible] possit a deo
introduci [illegible] facit diabolus [illegible]
[illegible] non audit [illegible]
[illegible] sicut aspidis surde et obturantis
aures suas [illegible] aspis est serpens et valet contra
ad medicinam [illegible] et audit
quod aliquis vult [illegible] fingit contra
interea et alia obstruit tamen [illegible] audiatur
incantator [illegible] peccator cum audit [illegible]
aure figit in terra [illegible] inbuit [illegible]
ne [illegible] verbum dei et alia cauda
obstruit id est delectatione carnalium desideriorum
et moritur [illegible] venena [illegible] Omnia
sicut in corpus accidit hic [illegible] accidit
in anima [illegible] facit diabolus peccatorem mutum

ne p confessionem peccatum effugiat dyabolus obstruit peccatori
os ne effugiat venenum peccati Sic legitur in hystoria
scolastica Erat quidam vir peccator multorum scelerum Exeplu
Dehys numquam confitebatur cogitans quod adhuc erit
sibi sufficiens tempus confitendi tandem cum
esset infirmatus est et venit ad eum confessor et mo
nuit eum ut doleret de peccatis suis et confiteretur Qui in
nuit eum ut doleret de peccatis suis et confiteretur Qui in
firmus ait fui in domino et opera eius dici sed tempus dum
confiteri debuissem contempsi et terminum posui in
devinam iram Dyabolus enim in comprehensione residet in
super pectus meum et dum aliquid cogito dicere ad salutem
meam praeveniens statim stringit me in collum et loqui
me non permittit pro saltem necessaria et sic expiravit
Ecce quomodo dyabolus facit peccatorem mutum Circa secundum debemus
notare quod sunt ista quae ducunt hominem ad proprium multa
et sunt quae ducunt hominem ad deum et specialiter duo Primo
est verbum dei exemplum huius habemus actuum ii ubi
legitur quod cum spiritus sanctus descendisset super apostolos et cum
omnium nacionum linguis loquerentur dixerunt quidam
de gentibus et deriderent apostolos esse ebrios Quibus
cum petrus praedicasset compuncti sunt corde et accedi
derunt fere iii milia hominum Ecce qui erant elon
gati a deo per verbum dei facti sunt propinqui et conversi ad deum
Secundum quod ducit hominem ad proprium sunt tribulaciones sicut
amissio rerum mors carorum hoc figuratum est regum iii
Quod legitur quod absalon filius david habuit militem
quendam nomine ioab pro quo cum misisset nuncios
plurimos et cum contempsisset venire absalon iussit sibi
succendi segetes suas Quod cum factum fuisset venit
venit ad eum et cum quereret quare hoc fecisset respondit
Quia aliter huc non poteram Sic deus nuncios mittit
peccatori scilicet praedicatores qui dicunt sibi de pena in
ferni nec non curat venire sed cum succendit segetes

est inmittit tribulaciones sibi tunc recedit cum omni
deuocione dyabolus tribus vinculis cum quibus li-
gat linguam hominis Primum vinculum est timor verecundi-
e in qua sic cogitat peccator ad quid valet sibi tibi
confessio cum tamen non potest abstinere a peccatis tales
cogitaciones inducit cor hominis et illud vinculum
nemo potest soluere nisi vna clauis que est
resistentia Vnica cum sibi resistimus statim fugiet
a nobis vnde ysidorus Nemo potest a dyabolo decipi vel
superari nisi qui prebet sibi voluntatis assensum Nemo
debilior est quam vincit vna puella scilicet Iuliana
margaretha Secundum est nimia confidencia de misericordia
dei qua peccator nimium confidit de misericordia dei quod non
vult conuerti sicut enim dicunt stulti misericordia dei magna
est et non permittit hominem perire Quod vinculum
aperit vna clauis que est dicta sententia qua deus
super omnes iudicat Ieronimus dabit decies Sic maledictio
Tercium vinculum est desperacio quando peccator
sic cogitat ego nimium peccaui quod misericordiam possum
nunquam consequi istud vinculum aperit vna clauis
que est misericordia dei vel gracia que gracia maior est
quam mea iniquitas quia desperacio maior
est omni peccato Vt patet in Exemplo Quidam
fuit maximus doctor et magister Alexander parisiensis et
in vltimo quia dedit deus eum longo tempore corporaliter
videret et emendasset sed nullo modo voluit Hoc
facere et dixit impossibile est quod deus possit in
graciam facere propter peccata mea post ista verba
labia sibi contrahebat ita quod loqui amplius non
potuit Et sic spoliatus est sacra communione
et eterna vita et statim dampnatus est in
anima et corporaliter desperauit de gracia oportune dei

Nota tria vincula cum quibus ligat peccatorem

Exemplum

Eciam oculi q vident q vos videtis Glosa pm

sunt p textum q m[od]o debemus videre primo ne erremus (Scdo ne cadamus Tercio ne desiciamus Quarto ne periclum incidamus)

Solent et homines errare ubi multe vie concurrunt

multe nob vie concurrunt et primus de hoc Illa una

vadit ad celum et ista e valde arta et sunt arta vn

sunt Arta e via q ducat ad vitam Lata vero et spaciosa

q ducat ad inferos Alie vie sunt vii q ducant hoiem ad

eternam dampnacionem et perdicionem et iste vie sunt septem scilicet

vii mortalia pctta Superbi ei vadunt viam luciferi

Avari viam diuitis epulonis invidi viam Cayn

qui fratrem suum occidit Gulosi viam holoferni etc Et quia

arta e via q ducat ad patriam celestem Et ita debemus

respicere ne nos ne deuiemus contingit nob sic contingit

uxori loth vn dr in gen Quam cum eduxisset angelus de

sodomis prohibuit ea ne retro respiceret Sed cum pro

cessissent aliquantulum de ciuitate audivit mulier

clamorem magnum q dns pluerat ignem et sulphure

sup ciuitatem etc Et statim respexit uxor loth retro

q conuersa e in statuam salis qua lingent pecora

Sic contiget nobis qn dicet angelus adte ne respicias

retro ide ne redeas ad pctm Qn sic nos curris con

silium angeli sic uxor loth tunc cadis de pctis in pctm

Et lingent te pecora infernalia in inferno vn pctē

dem Scdo debemus videre ne cadamus quia via

difficilis et labilis est venatores qui volunt feras

aliquam capere tendunt laqueos in multis locis

Sic similiter modo mittit nos dyabolus in locis capere suis

laqueis malicie Tercio debemus respicere ne nos

ne cadamus in laqueos dyabolus vn legitur in vitis

patrum de sco anthonio qui sunt in spiritum raptus

Et vidit quod per totum mundum erant laquei dyaboli

positi hominibus qui admirans dixit ad dnm et quis

est dne qui pt effugere laqueos istos Cui e responsum

sola humilitas et humilis hoc Tercio debemus videre

ne deficiamus in via solent enim peregrini qui veniunt ul-
tra partes sibi expensas ne deficiant in via et ne
moriantur fame Sic et nos qui sumus peregrini in via
in celestem patriam et ne deficiamus in via debemus nos
providere de expensis id est corpore christi quod confortat
nos in corpore et in anima Taliter confortatus fuit helyas
pabulo quod sibi angelus prebuit et ambulavit per diebus
et noctibus in fortitudine illius cibi usque ad montem
dei oreb Item debemus videre ne incidamus in pe-
ricula solent enim mercatores observari a latronibus
quod ferunt preciosum thesaurum et ut apertum
tunc eos spoliant sic demones observant nos quia
ferunt nos portare preciosum thesaurum scilicet animas nostras
que valde preciose sunt Anime preciosa sanguine christi sunt
redempte Et ipsas observant demones ut eos rapiant
Quia ergo multa pericula sunt et multe insidie nobis parate
per demones rogemus deum ut sit comes nostre vite
quamdiu peregrini sumus de hoc mundo ne cadamus in
infernum Ut ergo viam rectam in hoc mundo
ne cadamus in infernum Ut ergo viam rectam in hoc
mundo ambulemus docet nos dominus in hoc cum quo
ipsum debeamus diligere quia qui vere deum diligit
ipsum docet dominus rectam viam ad eternam feli-
citatem Nota quatuor sunt per que cognoscitur verum
quis vere diligit deum primum est observancia manda-
torum Unde Johannis Si quis diligit me mandata mea
servat Contra hec multi faciunt scilicet transgressores
de quibus dicit propheta Maledicti qui declinant a man-
datis tuis vel amici(?) tribus utique ista maledictio
maledicti sunt quia dominus dabit dabit in Judicio
scilicet Ite maledicti Si servus stat ad mandatum domini
sui Erit tu homo non stas ad mandatum christi qui est
dominus deus tuus Secundum signum est si vere deum

diligimus est contemptus rerum temporalium quia diuina dilectio
nil querit nisi deum gratia huius infra faciunt qui plus
diligit temporalia quam deum unde augustinus Quidquid homo
diligit plus quam deum est deus suus quam [illegible] quod sunt
in mundo tamen clericos quam omnes laycos qui secundum
augustinum modicum diligunt deum Acquirunt enim res
temporales per usuram per fraudes per furta et rapinas et tamen omnia
sunt transitoria adhuc plus diligunt temporalia quam deum
Cupidus et auarus si habet hic centum marcas auri ad-
huc non sufficit Sed adhuc alia vellet habere etiam plus
dico si esset possibile quod haberet totum mundum subiectum
adhuc vellet quod esset alius mundus Cum diuitie diuiciae
temporales sunt sicut fluuius transiens sicut enim affluunt
sic etiam defluunt quia enim scarum cordis tecum in diuicijs
nunc per mortem tibi deus aufert Et hoc exemplum
habemus in diuite epulone Item diuites credunt
temporalia esse sua Sed mors ostendit eis contrarium
vnde sapiens Qui amat diuitias fructum [illegible] inde
non capit fructum ex eis et utilitatem Tercium
signum est Si vere deum diligimus est per esse
aduersitatum et paciencia Qui vere diligit deum
omnes aduersitates paciencia propter deum sustinet vnde
paulus caritas omnia suffert pacienter propter deum
et hoc exemplum in sanctis qui omnia propter deum libenter
tollerauerunt propter deum paciencia in aduersis illuminat
hominem admodum ignis Hoc figuratum est nobis
illuminacione thobie qui felle piscis posito super
oculos visum recepit in amaritudine fellis
intelligimus amaritudinem tribulacionis Tri-
bulacio presens fecit venire in futuro in gaudium eternum
quia pro una gutta tribulacionis habebis mille
modios gaudii vnde iohannes vos autem hic contristami-
ni sed tristicia vestra vertetur in gaudium eternum

Quartum signum est vere dilectionis est compassio proximi
vnde ioh. Et qui dicit diligo deum et fratrem suum odit non
est caritas dei in eo et dns in math. Si diligitis eos
qui vos diligunt quam mercedem habebitis quasi dicat
nullam dns noster voluit unum hominem formare ex quo
omnes homines procederent in signum ut omnes homines se tanquam
fratres diligerent et univit sibi etiam humanam naturam
ut homo hominem diligeret tanquam se ipsum Et ei proximus
omni non meus aut tuus sed generaliter omnium Cum sit
pater omnium omnes ergo fratres sumus contra hoc multi faciunt
qui tamen diu amat hominem quamdiu dum suum vivunt Et iste est
amor caninus Canis enim eos amat cum carne adheret
sibi carne et nudatum statim eos deserit Sic et tales
faciunt Sed dns noster vult ut compaciaris proximo tuo
ut diligas ipsum quia hoc solum sufficit tibi adventam
eternam Unde ioh. Filioli mei diligite invicem quia preceptum
dni est Non solum debemus deum et proximum diligere
sed consilium dni est ut diligamus et inimicos nostros
propter causa prima quia talis dilectio sanat vulnera Aug. dicit
ego induco vos ad dilectionem inimicorum quia ad sanandum
vulnera peccatorum nullum medicamen rectius cognosco
Quia dilectio inimicorum facit hominem perfectum in
bonis operibus Unde dns dicit Aug. Magna bonitas
est et virtus si inimicum diligis et ei qui tibi malefecit
et erga si potes facere ei bonum Tercia debemus inimicos
diligere quia propter inimicorum dilectionem homo meretur mercedem
Ideo dicitur diligite inimicos vestros et erit merces
vestra magna mecum et eritis filii altissimi ioh. cris.
dicit quod nil est quod hominem ita similem deo facit sicut man-
suetudo et ledentibus se exhibere placabilem Quod
autem deum offendit qui non diligit inimicos suos hoc
Exemplum patet per exemplum Quedam mulier nobilis erat

et multu devota q corpus filii xpi deu divisa supplicis mater
abat et multas elemosinas dedit. Accidit illi falsum victu
fuit p quicq eam sec offendit illu nuq deceteru dilexit
et malam consuetudine nullus abca amore potuit tade
incurrit infirmitate confessionem pcepit et confessa e oia pta
illud ac pctm non confitebat. Cu ac sacerdos corpus xpi
sibi porrigeret ipa os suu clausit et ad pietem se vertit
et dixit sic me verti ab hijs qui me offenderunt et ego
nuq dilexi. Sic verte te dnus a me quia ego eu nuq in regno
celoru videbo. Et sic expiravit et dampnata e in eterna

Est pceptor miserie mors q docui prim
Quinto istis dus notavit primo leprosoru istoru infir
mitatis 1
Scdo causas iporu notat oia q opat lepra
corporalis opat et lepra spualis primo ei lepra corpal
aufert hoi voce quia loqui non pt. Sic lepra spualis
aufert hoi voce quod deu laudare no pt ut ipm invocare
ip oia opa nra no sapiunt sibi q sunt ad salutem suam
sed ista que sunt ad interitum aie sue placent eo dyab)
opatur dyab) et inficit hoiem de peccato in peccatum ita q inclinat
hoiem ad amorem peccatoru imo equitat cum sic hoc invenit
Si scires venenu in poculo qd tibi ppinatur nullo modo biberes
Et quid e venenum in poculo nisi delectatio peccatorum hoc
poculum propinat tibi dyab) cum delectat tibi pctm ita
q nil potes face necessariu tibi ad salutem aie tue. Et ergo
Ovidem ut si lepra spualis inficiat te ut sanet te. Scdo 2
lepra corpalis aufert hoi oculos. Sic et lepra spualis aufert
hoi oculos ita q lucem et lucentes hoies in bonis opib)
videre non pnt pcipuos possit illuminari. Sic ei leprosi operiunt
oculos suos pileis et capuciis quia lucem sustinere non pnt
Sic et isti bonos vi diant sic dcperiunt leprosi ad pprin
quinus est nobis ad videndum eu sic et isti faciunt. Tercio 3
lepra aufert hoi pedes sic et lepra spualis aufert hoi pedes

ita quod non potest ire ad missam et ad predicaciones sicut in uno loquitur
in sermone alter nimis longam missam habet audi si non
uis audire missam audies infinitam missam infernalem
que numquam habet finem quod deus est mala contra ergo dum
Quarta lepra corporalis aufert homini cor sic et lepra spiritualis
aufert homini cor ita quod parum vel nichil potest cogitare de salute
sua contra ei mala que opera hec procedunt de corde ut legitur
de publicano quod percuciebat pectus suum in signum doloris sic
et tu pectus tuum percute dicens deus propicius esto michi peccatori
Quinta lepra corporalis separat hominem a consorcio sanorum Sic lepra
spiritualis eicit hominem a communione ecclesie Et habet bona uos ei
habet preter aliam bonum meritum in ecclesia quia homo est in peccato mortali
particeps omnium bonorum ecclesie tocius est Secunda quia cito cadit in
mortale peccatum amittit omnia bona ecclesie sed bona eadem quoniam
quantum ad vitam eternam si sic moritur in mortali peccato Secundum
quod notare debemus est curacio leprosorum Et hoc notamus
ibi cum dicit et steterunt a longe in hoc notatur eorum humilitas
que multum ad peccatorum sanitatem valet Unde beatus bernardus humilitas
est mater omnium virtutum sine qua nemo potest saluari Duo sunt
que valent ad sanitatem peccatorum primum est cognicio proprie infir-
mitatis Et hoc notatur quod steterunt a longe qui enim infirmus
et debilis est libenter separat ab hijs qui fortes sunt et sani
Sic qui se cognoscit infirmum et debilem per peccatum debet cog-
noscere infirmitatem eius sue Sic isti se cognouerunt de-
spectos et leprosos Sic et tu debes te cognoscere despectum
et leprosum coram deo Numquam sunt aliqui leprosi ita
despecti et deformes in conspectu hominum sicut peccator est
in conspectu dei Secundum est quod missi sunt ad eos ut confitentur
Et hoc notatur cum dicit ite et ostendite vos sacerdotibus
in quo notatur confessio Sic et tu debes te ostendere sacerdoti
per confessionem et non debes eam differre quia peccatum est
ad modum usure primo quia quando plus moratur in eo tanto

diucius iacet tanto difficilius liberatur sic est ideo ostende
te sacerdoti. Bona medicina expellit humores malos
sic et pura confessio expellit a corde omnia peccata tua. Quinto
cum homo in mortali peccato est iste debet se facere ut leprosum ante
deum. Sed contra istum morbum est ista virtus que cogit
deum quod oportet nos mundare et ista virtus est vera pax
cordis. Quinto ergo vult pacem habere cordis unde dominus dicit
non est pax impiis. Verum pacem nullus potest habere qui iacet
in primis peccatorum. Quinto est impiis non habet pacem. Secundo
qui vult habere pacem debet voluntatem suam conformare
voluntati divine. Quinto vult habere pacem iste debet re-
sistere peccatis. Nullus potest istam pacem habere qui deo resistit quia nemo
superare potest. Tercio qui vult habere pacem in cordis debet con-
tempnere terrena. Iste pacem habere non potest qui sequitur quod non potest
sequi. Augustinus mirans quod nil potest maior mundo quid
laboriosius quam terrena cotidie desiderare qui enim die
ac nocte terrena desiderit numquam cum deo pacem habere potest.
Tercio autem deus dat magnum gaudium illis qui semper
tenent pacem in cordibus suis. Exemplum habemus. Que-
dam nobilis puella talem pacem habuit cum deo ita quod
se a venialibus peccatis in quantum potuit custodivit.
Et post baptismum deum peccatis mortalibus numquam
offendit et pacem in cordibus habuit ita quod nullum tur-
bavit nec lesit. Et per hanc pacem quam semper habuit cum
deo in proximo dominus fecit sibi hanc graciam quod angeli cum
gaudio suam animam cunctis videntibus ad celum
deduxerunt. Et audierunt vocem sibi dicentem
qui voluit ad gaudium venire semper det pacem in corde tenere.
Quinto possum duobus modis servire deo. Infirmitas pro
Primo quod in mente quod non debemus modo ut
servire scilicet deo propter ... Primo propter potestatem. Secundo propter
caritatem. Tercio propter liberalitatem sue largitatis

De pace nota

Exemplum

Primo debemus deo servire propter potentiam quia omnes qui
serviunt vivunt tute sub ipso exemplum habemus in
potentissimis huius mundi qui fortes sunt ad defen-
dendum subditos suos Et si isti sunt tuti multo tuciores
sunt servitores christi quia fortis et potentissimus est ad de-
fendum servitores suos unde dominus Mathei ultimo data est mihi
omnis potestas in celo et in terra Et propter potentiam suam potentia
sua et fortitudo sua nota in multis fuit ei fortis in hu-
manitate quia quandam virtutem habuit in humanitate
ex divinitate qua omnes infirmitates curavit unde Luce 6 virtus
de illo exibat et sanabat omnes Ita fortis fuit qui
limbum sive infernum potenter fregit et sanctos patres
adam et alios sanctos eduxit Deus potentissimus fuit
in divinitate qui angelos potentes de hereditate sua celesti
precipitavit in profundum inferni Cum aliquis vult
eicere de hereditate sua apparet quod potencior sit
alio sicut et ipse unde dicit Mathei ultimo data est mihi omnis potestas in celo
et in terra Secundo debemus sibi servire propter caritatem
et familiaritatem suam caritatem cognovimus
in multis signis familiaritatem suam cognoscimus
in hoc quod tanta est quod servi sui offenderunt eum et
ad eum revertuntur nichilominus ita letanter suscipit eos ac si eum
numquam offendissent Exemplum habemus in petro et
paulo maria magdalena et multis aliis Tu ergo qui
offendisti peccatis tuis si tu vere penitens et ad eum redieris
libenter te suscipiet et in domum suam celestem ad
gaudia angelorum te introducet Tercio debemus sibi
servire propter largitatem videmus enim quemcumque principem
qui dominus est largus et bene remunerat servos suos illi
libenter servitur Quanto magis quod largior fuit ut christus
servire sunt deo Eius largitas in eo apparet multa
est et magna Quod magna largitate delicat servos
suos pascit et ornat vestit et potat servos suos
potu et cibo inestimabili scilicet corpore et sanguine

suo in patria delicatissime pascit suos suis
et dabit eis fercula multa et pascit eos in gloria omnium
angelorum. O maledicti qui tam carum dominum tam potentem
dominum et tam largum dominum dimittunt et serviunt alteri domino
infideli crudeli debili et pauperi. Quod autem dyabolus
debilis sit hoc probat ysidorus dicens nemo potest a dyabolo
decipi vel superari nisi qui prebet sue voluntati assensum. Ymmo tam
debilis est quod vicit eum puella scilicet sancta margareta. Duo
docet nos ista causa quod ante omnia primum debemus querere regnum
non dei. Duo enim sunt regna mundi dyaboli et dei. Primum
regnum scilicet mundi acquiritur multis peccatis scilicet avaricia et multis
aliis. Unde gregorius amor temporalium est viscus anime videmus
enim quod mundus spernit pauperes et propter hoc acquirunt per
avariciam et non curant per quem modum habeant et hoc solum
faciunt ut honorem possint habere in regno huius mundi
fugiamus ergo hoc regnum quia non potest aliquis modo
acquiri nisi cum peccatis et est instabile est. Dicit sapiens
in hoc mundo sumus [illegible] eciam in penam ante mortem
secundum regnum scilicet dyaboli acquiritur per invidiam quia quando
invidemus aliorum prosperitatibus tunc instanter pro regno
dyaboli laboramus. Augustinus dicit ubi fuit invidia ibi amor
dei esse non potest. Fugiamus ergo illud regnum dyaboli quamvis
hoc solaciosum aliquibus videatur tamen multum est fugiendum
Tercium est regnum dei et hoc per mundiciam acquiritur
devocione et castitate et cum bonis operibus laboremus
ergo fortiter pro isto regno dei quia illud stabile est
et firmum et ibi dabitur gaudium omnibus sine fine. Sed
quod homines decipiuntur per ista duo regna de hoc habemus
exemplum. Quidam miles fuit multum placens mundo
et frequens in vanitatibus huius mundi et hoc fecit per plures
annos ita quod deum numquam invocavit ultimo infirmatus
est et multi venientes rogaverunt eum ut confiteretur
et invocaret deum infirmus dixit. Hoc non faciam vos

Exemplum

Anima mundus me diligit propter audaciam quam habeo si modo
deum invocare tunc mundus dicet quod ego timerem mortem
nolo ergo deum invocare ut non amittam laudem
humanam statim tunc mortuus est et dyaboli animam eius ad
regnum eterne dampnacionis adduxerunt Dominica xviij

Ecce defunctus efferebatur unicus matris
sue per istum mortuum intelligitur anima peccatrix
que in peccatis mortua est Anima sic mortua separat a corpore per
mortem sic anima separat a deo que est vita eius Nam peccator
amittit tria primo dignitatem et similitudinem dei
unde propheta homo cum in honore esset Quasi diceret illam digni
tatem quam in baptismo recepit noluit attendere
dum peccaret et iam claritatem divine gracie quam deus
ei in baptismo infudit amittit peccatum Secundum quod
peccator in morte sua amittit nomen suum unde deus per prophetam
dicit Qui peccaverit delebo eum de libro viventium
Tercium amittit peccator in morte sua hereditatem
eternam hoc est premium bonorum operum quia si homo mercenarius
fuit tunc omnia opera bona que fecit non recordabuntur
Quod et nomen peccatoris non sit scriptum in libro
vite de hoc habemus Exemplum quidam bonus

Exemplum

homo cum pro anima cuiusdam divitis multum devote oraret
raptus est et angelus duxit eum ad quendam locum
horribilem et ibi audivit diversas maledictiones et
vidit eciam multa mala inter maledictos animas inter
ceteras vidit etiam illius divitis pro quo orauit et
dixit ad eum anima non ores amplius quia summus ad
aliquas ira dei nunquam descendit quia deletus sum
de libro vite quia reus sum pro fame et sitim semetipsum
punivit quod eciam ab omnibus astringebat ipse vero
omnibus dixit karissimi si hoc vidissetis quod ego
vidi maleficia maiora faceretis Dominica xxiij

Accipiens eum tribunus novissimum in locum tunc
sic multi sunt cum Christo venient in novissima die

nunc incipient cum rubore novissimum locum in inferno tenere
Quod et multi in novissimo incipient novissimum locum tenere
hoc figuratum est per vinos mezech ps Cum videt vinos
quorum unusquisque habebat vas interfectionis sue in manu sua qui
multos occiderint incipientes a senioribus usque adiuvenes
mulieres occidunt in civitate viros et mulieres Sex viri sunt sex
peccata que heu multos occidunt viribus Primus vir istorum
peccatorum dicitur superbia iste uno die plus quam x milia angelos occidit
et deicit et adhuc cotidie multos viros et mulieres
occidit unde gregorius dicit humilitas omnes virtutes colligit
et roborat in hoc Dicit superbia omnes virtutes destruit
et annichilat et ideo superbia est radix omnium viciorum et
ideo glosa dicit quod non debet hic coronam ponere nisi
sed etiam maledictionis quia per primam contumeliam deo
intulit malum unde thobias dixit filio suo superbiam numquam
in mente tua permittas dominari quia ipsa est initium omnis peccati
Alios occidit pro nimia multitudine servientium
et familiorum Secundus dicitur luxuria iste occidit una die
plus quam centum et milia Primo occidit totum mundum
usque adventum per diluvium et adhuc cotidie multos occidit sic
dicitur in genesi quod dominus propter hoc vicium pluit super sodomam
et gomorram ignem et sulphurem de celo et subvertit
eas et omnem regionem et cuncta terre virencia hoc vicium
ita contrarium est deo si possibile esset quod numquam aliquis
peccaret et confessione unquam sed tamen fornicaret semel
si ita decederet sine contricione et confessione unquam dampnaretur
dicit et anceps cum rethe trahit et capit animalia
parvas et magnas Sic dyabolus cum peccato isto capit iuvenes
et senes nobiles et rusticos Tercius vir dicitur mala
lingua Quia iste occidit una die unde Jeronimus beatus qui
non est lapsus in ore suo ut et malum detractoris
vitavit et ideo patrum sol mane parvulorum quam baptismentur
ad custodiendum membrum illud quod Qui custodit os suum

custodit aiam suam hc qui no custodit aiam suam ... qi ani
tas absq mina ppt unam malam linguam non solum
una ciuitas sed multa ciens integri puincia ut regnu
pdidit vn petimus cu dauid qui dixit pone dne custodia
ori meo Quartus vir dr mar dulcis pptr occidunt
cottidie multi et innumabiles mali ppiam et oes pagani
pem dapnabunt sic heretici vn iste hz istam fidem
et ille aliam et isti oes moriunt spualr mala Iudam
fecerunt interfectorem cu crisate qui baptisant irrias
quid cu terra qui multa credulitate moriunt oes dap
nant Quintus vir dr auaricia et hic multos occidit et
tradit eos dyaº vn zelo a minimo usq ad maximum
oes student auaricie Quidus ita malicio sus est qn hoies
perdit mo in auaricia sic clerici in scolis quo multam
sciam sic mo multi studet quo multam discant auaricia
ut reponant i annonas ppt auariciam vellent modu
libenter pdere frume Credunt qn imppetuu debeant uiue
no attendunt illud luc Qui volunt ampliare horrea sua
Septimus vir dr firmus iste eciam multos inficiat ipe mape
seruiat int mercatores Multi sunt iam mercatores
qui no minus mali sunt qm raptores vl usurarij mo
nulla e negociacio vl officium in quo no sit firmus tanta
e mo firmus i mundo qn vix unus alteri crede pt vn
vix fidelem quis inueniet ... eu doct nos dns
fuge supbiam quia nullus pt venire ad celestes nisi
ciam nisi sit humil lucifer pmo posuit se in loca supbie
cu voluntate qui volunt ee silis altissimo Et io deus
eu humiliauit qn misit eu infernu Nota qn tria sunt
que ostendunt hoiem ee supbum pmu e cu aliqs
honore hz in diuicijs in pulchritudine in fortitudine
ut ... qui modo credit se hic ... et no ... in
pa labia nra ... et qn aliquis ... et

virtutes quas se credit habere presumens meritis Quam multi sunt
qui se sunt nec credunt se habere a deo Sed credunt quod deus det eis
propter servicia et sic per se ipsos decipiunt Quia omnia servicia
nostra que facimus vix minimam graciam quam habemus apud deum
merentur et contra tales dicit paulus gracia dei sum id quod sum
et non dicit ego sum meritis sed tamen dei gracie ascribit ut pro
post memoria eorum cum fama capiant laudis humane
desistas etiam dicit dominus meus Amen dico vobis receperunt
mercedem suam inhabitantes vel inficiunt vel bene perciperunt
tercium quod ostendit hominem superbum est quando aliquis gloriatur de hoc quod
non habet quia multi dicunt quod sunt divites quando sunt pauperes
vel clari de suis virtutibus cum tamen coram deo sunt viles Quia
at deus humiles exaltat et superbos humiliat Legimus Exemplum
Nobilis quidam miles dives erat et tamen superbus quod pauperes
valde despexit quod etiam nec eos salutare voluit una
die dixit militibus circa adstantibus Quis est qui possit mihi resistere
Respondit quidam senex miles Deus humiles exaltat et
superbos humiliat ipse deus qui te creavit iste potest tibi resistere
Et tunc nobilis miles dixit a deo nil recepi hec omnia habeo ex
mea probitate statim videntibus cunctis permisit eum deus
mori morte subitanea et dyabolus animam eius rapuit et tormentis
infernalibus eam punivit Legemus etc Dominica prima

Diliges dominum deum tuum ex tota corde tuo etc Ecce nota
Quod quatuor sunt que pre ceteris incitant nos ad di-
lectionem dei primum est preceptum necessitas unde dicit
Audi israel quia precepit tibi dominus ut bonum sit tibi diliges
dominum deum tuum ex toto corde tuo Cum hoc precipit tibi ut deum
diligas ergo si non diligis transgressor es precepti et
non poteris salvari Consilium est ut tamen non vendas omnia
et des pauperibus hoc est consilium domini et non preceptum
Consilium domini est ut maneas in virginitate Sed preceptum
ut maneas in caritate et ante omnia diligas deum quia sine
hoc precepto nemo potest venire ad gaudium eternum Tu debes
deum diligere ex tota anima tua id est bona voluntate sua cum

dicitur ut moribus obediamus deo et in largiis contra eius vo-
luntatem unde ioh Si quis diligit me dixit nos caritas prius
meos Secundum quod incitat nos ad dilectionem dei est exemplaritas
divine dilectionis unde ioh Nos ergo diligamus deum quia
ipse prior dilexit nos Nunquam mater dilexit puerum suum ita sicut
christus dilexit nos Et hoc exprimit ysaias dicens Numquid
potest mater oblivisci puerum suum Et si ipsa oblivisceretur ego
nunquam obliviscerer tui Tercium quod incitat nos ad dilectionem
dei est familiaritas quam habet ad diligentes se unde dicit meus
Si quis diligit me sermonem meum servabit et pater meus
diliget eum Si vis habere familiaritatem dei ut deus
ad te veniat et mansionem apud te faciat ut hic totus
maneat in corde tuo et in futuro cum illo maneas fac eum
incengnus celorum unde legitur quod christus in cena oravit dicens
Pater quod dedisti michi volo ut ubi ego sum illic sint et
mecum et possint claritatem meam videre Quartum
quod incitat nos ad dilectionem dei est multitudo graciarum sui
beneficiorum dei que consistunt maxime in tribus primo in
creacione Et ideo debemus eum diligere Quia ipse nos
creavit unde sapiens In tota anima tua dilige eum qui te fecit
Si diligis patrem carnalem a quo tantum habes materiam
corporis tantum dilige eum magis a quo habes corpus et animam
et omnes sensus tuos qui fecit mundium propter te Secundo gracia
divina quam nobis christus ostendit consistit in emissione filii
sui in mundum unde magister Sic deus dilexit mundum ut filium
suum unigenitum daret Si deus misisset angelum signum
fuisset magne dilectionis Nunc autem ex quo filium suum dedit
signum fuit maxime dilectionis unde legimus dicens Sic
O inestimabilis dilectio caritatis quod filium tuum tradi-
disti ut servum redimeres Tercio graciam divinam
quam nobis ostendit consistit in hoc quod collocat nos in
gaudium eternum unde sapiens dicit beatus vir qui suffert

Nunnus decimus

temptacionem vult a deo diligentibus et dare eternum premium
O peccator attende et dilige cum optato corde tuo Et hoc
daret tibi premium clenadium utique diligeres eum et deum
non vis diligere qui dedit corpus et animam et tibi in deum et dedit
et ea que in mundo sunt Et tandem vult tibi dare regnum
celorum legimus in isto euangelio Quod quidam iudeus
dixit magistrum ad eum magister quod est mandatum maxi=
mum in lege Nota sunt duo magistri quorum quilibet habet
suos discipulos primus est christus secundus est dyabolus primus | Nota optime | Primo magister
magister est christus qui docet discipulos suos tres bonas
lectiones et utiles et ergo felices sunt qui eas bene discunt
et eciam retinent Primam lectionem quam deus docet mundi | 1
est illud beati mundo corde hanc lectionem oportet te scire
aliquando exire de scolis nam diabolus suos mundis
nec diligit mundos ministros Sic et christus sed mundiciam
servus eius minister presciscendum lectionem quam christus discipulos | 2
suos docet est mansuetudo est beati mites quoniam filii dei
vocabuntur Istam lectionem oportet te scire non reportare
non litigare et non maledicere et si sic in mansuetudine
permanebis verus discipulus eius eris Terciam lectionem quam | ut non decem tanta | 3
christus discipulos suos docet ipsa est generalis lectio et ista
est caritas hanc lectionem christus docuit discipulos suos
qui dixit hoc mando vobis ut diligatis invicem multas
scire examinabit te christus sic examinavit sanctum petrum
Cum dixit symon iohannis diligis me plus hiis quod dicit
christus diligis me plus quam te plus quam alios plus quam
tua qui sic diligit deum iste vere diligit deum Caritas
est iste rubus quem vidit moyses conburi et non co
sumi Sic et rubus moysi ardsit et non consumebat
Sic et cor nostrum semper debet ardere in karitate dei et proximi
et numquam deficere Et certe iste sunt lectiones quas
docet iste magister scilicet christus istum magistrum debemus optato

Septimus ~~decimus~~ decimus

corde dilige. Cum docet nos beatus Aug. O domine deus
que sunt dicat michi ut diligam te et precipue sangwi-
nis tuis que primo effudisti et lacrime quas primo
fleuisti. Secundus magister dicitur magister infidelitatis
et erroris qui docet discipulos suos mortalia et peruersa.
Iste habet scolam suam et scolares suos peccatum mundi.
Iste magister in scolis suis multos discipulos et sunt reges
et principes milites et barones mulieres et viros
seruos et ancillas et quia tot habet discipulos dat eis
libertatem ad tempus breue et postea idest post mortem
repellet eos in scolam suam idest infernum et claudit
eam in eternum. Iste magister non permittit modo scolares suos
ire in vltimos habet. Si enim ab eo recederent caueret
sibi et non intraret scolam. Non dimittit eis voluntatem
et dissimulat eciam peccata priorum suorum ad tempus in morte tunc
reprimit et affligit eos in eternum. Iste magister docet
discipulos suos sermonem mentiri occidere adulterari luxuriari.
Quicumque affirmat lectionem suam et seruat eam oportet quod dicat
sibi duos inimicos scilicet corpus et animam. Contra dicit vero non
sibi duos inimicos scilicet corpus et animam. Contra dicitur non
distat hominum lingua lectionem. Iste magister est ita subtilis
quod legit omnium quos scit libenter audit. Peccatoribus
legit librum auaricie et fraudis. Dicit innocentibus legit
librum luxurie et fornicationis. Dicit aliquibus mulieribus
legit librum superbie que sollicitat viros suos sed
vestibus et vilibus boni et preciosis. Ista lectionem
aliquos retinet vsque ad mortem suam. Dicit diuitibus
legit librum pigricie sic dicit. Diuicie est a labore.
Non potest tenere quod habet a fide omnis scolares sui
dampnat et decipit. Iste magister est frigidus et et(?)
medicus qui docet recilia et ideo ubi melius et fide medio
quod dicitur dixit misso Ecce ad decepitur confide fili
remittuntur tibi peccata tua. Statim iste decepitur sanatus
fuit in corpore et anima. Iste autem decepitur significat
nobis quemlibet peccatorem qui sibi et aliis nocet qui
peccatum nocet deo nocet celo nocet congregationi
nocet inferno. Primo nocet illi qui facit peccatum
quia dum facit iacet infecto quod quicquid boni facit

Non mi. mala pmc(?) ... mult. ... moe

vel sibi prodest et non habet tantum gaudium
in mundo sicut esset mundus qui cogitat peccatum tercium
turbat et expellit omnem leticiam adeo ut post peccatum 2
meum quod me est spiritus. Secundo nocet celo magis omnibus hominibus
veniret si non esset peccatum quia quamdiu homo habet peccatum
unum parvum vel magnum opus cum septem probitatibus ca-
riorem fieri quia solem si voluerit venire ad eternum 3
gaudium. Tercio nocet peccatum hominibus qui sunt in purga-
torio quia quamdiu est in peccato vita efficacius non possit
iuvare animas in purgatorio ac si esset in gratia dei. Si
petit aliquis gratiam pro defuncto et ipse esset in mor-
talibus peccatis si mille annos oraret deum non liberaret 4
animam eorum pro suis peticionibus. Quarto nocet peccatum
inferno quia quanto plures animas peccatoribus qui sunt in
inferno tanto maior est eorum pena et horror. Quod
autem peccatum noceat eis de hoc habemus exemplum. Exemplum
Quidam iuvenis oravit pro patre suo defuncto et multas
elemosinas dedit limina sanctorum visitavit et hoc totum fecit
pro anima patris sui si in pena esset ut liberaret. Cum autem
ita fecisset per xxx annos una nocte apparuit sibi
anima patris sui dicens: Fili karissime in vanum laboras
omnia et dico filius ad patrem pater karissime mi
fac orationibus tuis quod et in inferno ubi nulla est re-
demptio. Respondit pater non sum sed si tu fuisses sine
mortalibus peccatis deus te exaudisset et me per bona
opera tua diu iam liberasset. Si autem vis me libe-
rare tu confitere peccata et tunc liberabor. Quod et
filius fecit et pater eius una missa operante et sub
stati de penis purgatorii liberatus est. Surge tolle Dominica xix
Surge tolle lectum tuum et vade in domum
tuam. Mathei nono capitulo. Quod iiij sunt que
dicunt peccatori ad domum. Primum est
dolor quod cogitat peccator quod multa bona
amisit que bona fecisset propter deum multo dolet
peccator. Secundo dolet quod totum tempus suum adeo sibi datum non
inservivit deo sed perdidit quia in novissimo die

distracte cogetur ab ipso 2 sicut dicitur maledicunt fatuae
ad fatuas [illegible] non invenit Secundo magis
maledicat tibi qui omni die fructum facere potuisti
et non fecisti licet ergo fructus copiose non plus valeant
quod non potes revocare uel curare tamen si cum contritione
vera cordis cogitas amissum tempus quod tibi deus
dedit ad seruiendum tibi sine dubio illud ducet te ad
deum Secundum quod ducit peccatorem ad deum est memoria
mortis unde salomon memorare novissima tua et in
eternum non peccabis O si vellet homo perpendere acerbitatem
mortis utique non peccaret sicut quando [illegible] sunt in collo
non habet unde non curat suspendium Secundo quando suspenditur
libenter vitam emendaret sed non permittitur quando ducitur
ad patibulum Sic quando deus venit homo in prosperitate non
timet mortem sed quando incipiet eum infirmare dilatat in
lectis tunc primo cogitabit quid sit de se et libenter
vitam emendaret sed mors non vult ultra sinere quando venit
cruciat eum quod nil boni potest facere et sic trahit sicut furem
ad infernalem patibulum Tercium quod ducit peccatorem
ad deum est pura confessio hec est tante potencie quod per
catenam ligatum funibus peccatorum soluit et ducit
ad deum Huius exemplum habemus in rege manasse
qui successit regi ezechie [illegible] et posuit ydolum
in templo et compulit homines adorare atque super hoc
[illegible] ysaiam [illegible] cum lingua ferrea
[illegible] et ideo permisit deus quod rex assiriorum
ipsum cepit et vinctum [illegible] duxit in babiloniam
Qui cum [illegible] nec eciam sentiret auxilium ab aliquo
meminit patrem suum invocasse deum et liberatum
[illegible] contritus ait ad deum Domine peccaui super numerum arene
maris Domine ne memineris peccata mea
sed misericordiam meam et per contritionem et confessionem
est liberatus a domino et duxit eum [illegible] et in
regnum suum Sic peccator qui [illegible]

nuncias pape qui arguunt eum Demum peccata sua ferri
cum dentibus suis id est detractoribus suis permittit dominus
quod dyabolus eum captivat et ducat eum in Babilonem
id est in confusionem tamen si contritus confitetur dominus facit eum
vergere intus id est in celo Quartum quod ducat peccatorem
ad dominum est pura elemosina elemosina enim liberat
hominem a morte et ducat ad vitam eternam Hoc figuratum
est Genesis ubi legitur quod postquam Iacob offenderat fratrem
suum premisit munera fratri suo quod cum accepisset frater occurrit
ei et cadens super collum eius osculatus est eum in signum
reconciliationis et pacis Sic et tu si offendisti fratrem
tuum id est Christum et servisti laban id est mundo et dyabolo
et si vis redire ad deum oportet te premittere munera id est
elemosinam cum ceteris bonis operibus et sic recon
ciliat te deo Et offensus dimittit sibi elemosina
est etiam bona vestis hominis coram deo De ista veste
dicit dominus Matheus sic ad ista quia ista vestis dixit quidam
rex magnus qui fecerit nuptias filio suo ad quas
nuptias venit quidam indutus sordidis vestibus
cum autem intraret rex et videret discumbentes vidit
ipsum sordidum et dixit ad eum Amice quomodo huc intrasti
non habens vestem nuptialem accipite eum et proicite eum
foras Iste nuptie sunt in quibus efficimur celestes nuptias
Qui ergo ad illas voluit pervenire debet se ornare
triplici veste Prima vestis est paupertas voluntaria hac
veste fuit vestitus Christus qui paupertatem sustinuit in hoc
mundo Quia in nativitate sua fuit pannis vilibus
involutus et in oblivione in presepio fuit positus in passione
sua fuit propriis vestibus spoliatus et colaphis et aliis labo
ravit miseria ut se etiam nutriret Homo si pauper es
attende Christum fuisse pauperiorem Si dives debes
divicias contempnere propter deum et pauperes nutrire et sic tota

corde diliges pauperes sed habes voluntaria paupertate
Secunda vestis e mundicia cordis qui enim homo bene purgat cor suum ab omnibus immundiciis ista mundicia multum decorat hominem et perducit eum ad aspectum dei secundum illud
Exemplum
Beati mundo corde. Tercia vestis est paciencia que quecumque contingit hominem pati in hoc mundo debet offerre deo ista vestis multipliciter ornat hominem in hoc mundo. Quicumque ergo habuit hanc vestem triplicem iste ad eternas nuptias bene ornatus sicut premium. De hoc habemus exemplum. Erat quedam virgo multum devota et pauper supra modum dilecto et in paciencia erat semel venit ad eam angelus a deo ei multum fideliter laborans pertinens nuptias eius possidendus. Et dico tibi quod eas possides non potes duas virtutes hoc bonis et tria non habes respondit virgo. Quid est ista respondit angelus paciencia non habes. Tandem virgo facta e paciens et sit triplici veste bene ornata ad nuptias celestes pervenit
Intravit rex ut videret discumbentes
Ordo christo est dudecio. Nota quod deus vidit deum gratia homini. Primo vidit tribulatos ut ipsos
recipiat. Secundi. Et videns vidi afflictionem
populi mei qui est in egypto. Unde ei non solum videt quod patiens tribulaciones sed plus videt illud quod patitur in terris sed istam afflictionem non deus videre. Qui affligit peccatum. Sed istam videt qua affligit ipse sine et paciens tollerat hanc afflictionem videt ut afflictas adiuvet ne desperent. Unde dicit psalmus. Cum ipso sum in tribulacione. Noli ergo turbari si hic ab ipso eris seu tribularis sis paciens maxime sic. Quia ipse hic tecum e presentem et infinitis vult tibi post hoc dare eternam gloriam. Et hoc modo ipse mariae matrem suam consolatus est unum cum ergo vidisset matrem et discipulum. Quasi dicit mulier sue. O mulier gaudeo

primā videat te incipiē tribulacōe pciam et vis qm deus te
ichatum ut ipse te consolet et adhuc consolare te nō
possum Sed sustine adhuc modicum tunc plene consola
bor te et hoc totum factum est isto die qn ea cum cantica
angelorum ad celos duxit et sup omnes choros angelorum
exaltavit In sic paciens impunit sepe deum vnde dicit
ps ne vndi vicium derelictum Secundo videt deus deuotos
merere ut ipsos exaudiat vnde ysaie dixit dominus ad ezechiam
audiui oracōem tuam et vidi lacrimas tuas et ecce ego adiciam
sup dies tuos xv annos et demum assiriorum civitatem
te lacrime que cum deuocōe effunduntur multum placent deo et
deus libenter exaudit eos qui deuote orant Et ei exau
diuit ezechiam cum lacrimis orantem pro corporis sanitate
potius exaudit te cum lacrimis orantem pro sanitate anime qui
et anna cum lacrimis tunc corpus dei ut te exaudiat qui
et anna cum lacrimis in angulo deus exaudit te in celo
hoc modo exaudiuit deus publicanum Qui orauit dicens
deus propicius esto mihi peccatori sic deuote orauit et
ideo dominus exaudiuit suam oracōem sic et exaudiet tuam
deus videt adhuc tercio quia hominem primo videt dominus
penitentes ut parceat eis vnde luc de zacheo qui querebat
videre eum quis esset et propterea ascendit in arborem
sicomorum suspiciens vidit ihm et dixit zachee festinans
descende Quia hodie in domo tua oportet me manere
zacheus incepit eiusmodi consilia et singuli fiunt peni
tentes qui debent esse iusta consilia confessione ut
sincere confiteantur peccata sua et sanius faciant hoc
videt deus qui penam eorum acceptat et peccata re
laxat tunc dicet eis hodie in domo tua oportet me
manere O quam consolatorium verbum quod xpc promittit se
manere in corde hominis quo manente mundat eum
illuminat quietat sinus quod tecum maneat age penam
ut xpc tibi parcat peccata et hoc modo videt petrum qui post

terram ac gentem flevit amare Secundo videt dominus presidentes
in peccato ut puniat unde dicitur videt dominus et abominatio
concitatus est O peccator attende quia dominus est presens nunquam
potes ita occulte agere quin deus videat unde pro(verbiorum) in omni
loco oculi domini speculantur bonos et malos Et
quidam sunt adeo stulti Non credunt deum non videre
ista que faciunt in occulto unde legitur in ezechiele Quod ductus
in spiritu in templum ubi dominus ostendit sibi
multa ydola que viderat colui in occulto Dixit et
adorant ydola in occulto nisi peccatores in occulto audi
quod dominus ubique est presens et omnia videt que facias et ista omnia
manifestabit in die iudicii ubi omnes angeli omnes demones
omnes boni omnes mali videbunt peccata tua que commisisti in
vita tua et merito cum ipsis confundaris Tercio videt
dominus bonos ut eternaliter beatificet unde dicit iterum
autem videbo vos et gaudebit cor vestrum et gaudium
vestrum nemo tollet a vobis O quam felices sunt quos deus
videt in gloria sua isti gaudebunt et gaudium nunquam
tollet ab eis quia facie ad faciem videbunt Ista
facies ita delectabilis est quod non solum homines in
celo letificat sed etiam angelos Ista facies ita de-
lectabilis est quod dampnati videret eam in inferno
nullam penitus sustineret penam Ostende nobis
domine faciem tuam et salvi erimus Ad hanc faciem
faciat nos deus videre eternaliter ad quod etc. Dominica xxi

Erat quidam regulus cuius filius infirma-
batur Capharnaum Johannis iiii Iste re-
gulus ad similitudinem spectat quia
peccator debet vocari regulus quia parvum habet regnum
scilicet corpus suum tamen debet possidere Est enim parvum
quia recte cito finitur illud regnum Quia
si hodie vivit cras est mortuus Et ab eo omnia
transibunt fortitudo pulchritudo gaudium

Est enim parua potencia hodie diues cras pauper
diues hodie sed cras infirmus Contrarie est ut
illud regnum bene regas Primo debes regere oculos
tuos bene et sapienter ne videat illicita quibus de
lectatur ut legitur de dauid rege Qui cum ambula
bat in domo sua vidit bersabee lauantem et captus
est in amore eius et commisit adulterium cum ea
deinde homicidium Iste insipienter regit regnum
suum oculos suos O quam sunt multi et mulieres qui male
regunt regnum illud nec tam in foro et omni loco
Unde in iteremus Oculus meus depredatus est animam meam
Secundo debes aures bene et sapienter regere ne audias
verba impudica libenter et detractoria Sed qui verbum dei
libenter audit est melior et sit auctus dei qui aliud
diligit libenter audit ideo loquitur bona Sicut et tu
Tercio debes libenter et sapienter regere os tuum ne
loquaris mendacium quia os quod mentitur occidit animam
Non tantum loquaris ex inopia Sed laudem dei
Sed quidam sunt sicut aranea que est contraria
quod omnia que sugit convertit in venenum Sic quidam
omnia que videt et audit convertit in peius
Quarto quintum illud regnum id est corpus suum sapienter
regere rit secundum laudem dei Set vero qui sequitur fuerit
non vero sed regulus vocatur Et huius filius in
firmabat non in vna infirmitate sed quia
in multiplici unde infirmacioni febre dispositio
valet hoc aliquis caduco morbo dispositus nunquam
vel raro aliquis curatur quia de hac febre pessimum accipe
fornicatores Sicut enim febris facit inicialiter hominem
Sic fornicacio facit inicialiter quosdam in ope
malo ita quod multi in ea moriuntur ut legitur Quod
diluuium dic occidit plus quam mille homines
Primo occidit totum mundum usque ad octo personas
De hac febre cetera pessimum accipe avaricia dispositus

tanualet homo quod avaricia in qua decrescit
in senectute sed magis augmentatur Avaricia trepidus est
Avarus si haberet totum capitales divitias et libenter
haberet plus quam possibile esset eciam haberet totum mundum
sub manu sua adhuc vellet quod esset alius mundus
cui dominaretur Divitie temporales sunt sicut flumina
transiens sic cum affluunt Dicit et defluunt unde
Gregorius qui amat nimis divitias non capiet
fructum celestis Secundo ad tercium morbum principaliter
attinet consuetudinem peccati quia qui deo tradit
spiritum in peccatis tunc trahit in consuetudinem peccati
quod non plus amat. Deum tales homines Augustinus Facilius
est novos celos creare quam peccatorem in consuetudine
Et est deo mirabile quia Deus nullius eget Sed
in consuetudine peccator Deus eget auxilio quia
dum deo non iuvat sed propria presumpcione Et dicit
Pater descende antequam moriatur filius meus
ego enim infirmus sum Et tu medicus animarum
mei sicut tu vis conforta consilio valde sunt
dubia mala sanabis Querit quidam de monacho
ad quendam virum qui fecit demonio ut curaret
eum super dicit Christe ait enim sunt tres qui in
isto homine habitant et ego vocor claudus tu et
confirmatum est tu peccatores indurace ne ad
terram possit hoc Et secundus vocatur claudus quod
ipse adhoc laborat quod non possit confiteri Sed aut
confitetur tunc satis aut falso confitetur Tercius vocatur
claudus qui a superbia laborat adhoc ut nemo
elemosinam det propter deum et sic multas adquirit
Rogemus deum ut det nobis graciam quod libenter
propter deum elemosinas demus ut per hoc eternam vitam
vitam acquiramus Legitur multum beati ambrosii
de quodam divite ad quem ipse romam venit et

et apuit cum hospitatus est fuit quod cum quereret quo
sit dives esset iste respondit Quia nunquam aliquid perdidi
perdidi sed semper acquisivi Cui beatus ambrosius dixit
Ubi dives quod fuisti et nil mali sustinuisti sed ff.
bona vixisti dives in hoc mundo te immunat et igi-
tur celo tecum in hac nocte mane et statim ad aliud
hospicium precessit et nunciatum est beato ambrosio
demane quod eadem nocte dives iste cum omnia sua substancia
absorptus fuisset Caveat ergo sibi quilibet dives ne sibi
ita contingat etc. Sermo xxx
Redde quod debes ysa vi dicit dominus cottidie
ad nos quod sumus in hoc mundo quia omnia que habemus
non sunt nostra sed nobis a deo accomodata
Quia nil tulimus in hunc mundum etc. Omnia habemus a deo
ysa dicit ad nos redde quod debes Debemus ergo tria reddere deo
primo quod gessit nobis et non dimodo sed debemus sibi
reddere res temporales Quod libenter debemus dare pauperibus
Unde dicit sapiens Nam tua sunt et sua quia pauperi debes
tribuere et lucifica cum tua elemosina propter deum
Secundo gessit nobis deus corpus nostrum et cum isto corpore
debemus deo facere bona opera et illud corpus quod a deo habemus
debemus in suis eius expendere et non delicate vivere
super terram Qui autem nimis delicate nutrit corpus
suum iste nunquam potest deo reddere debitum suum quia
corpus sibi adversatur ait Unde paulus Caro vero corpus
concupiscit adversus animam vero spiritum et spiritus contra carnem
Tercio debemus animam nostram reddere deo quia nobis
gessit et immaculata sibi restituere quod eam emit
immaculatam et cum sanguine suo rosco eam redemit
Sed heu multi sunt qui pocius eam dant dyabolo quam
deo Et hoc sunt illi qui iniuste vivunt super terram
Et illi magis diligunt dyabolum quam deum et de hoc habemus Exemplum
exemplum Fuit quedam pulcherrima et mente et corpore
inmundissima quod cum omnibus viribus suis laboravit

adhuc quod deum offendet in peccatis diutius Et legitur de eo quod diebus
omnibus suis deo unum quam unum saro servicium fecit Quadam die
venit ad eam soror sua Que fuit multum devota et argue
bat eam de diviciis dicens soror mea dilecta attende
pulchritudinem tuam quam dedit tibi deus ut converteris
a peccatis tuis et confiteam confitearis Scio enim quod deus
omnia peccata tua dimittat tibi Respondit soror scias quod si
totus mundus me rogaret quod deum invocarem et quod a peccatis
meis cessarem eos non exaudire Quia gaudia celestia
non curo et quia deus in hoc mundo volo expendere inferno
et misericordia digna sum super corpus meum impietatem eius debi
et animam meam post mortem eciam sibi commisi Et ideo
quod debitum deo non dedit et ideo disputata fuit Tria sunt que
inclinant deum ad misericordiam Et illa tria fecerunt inferno
nequaquam se debitum dimissum sibi fuit Sic et tibi
dimittet si tu hec tria feceris scilicet humilitas oris et potentia
satisfaciendi Primo optinet homo per humilitatem misericordiam a deo
et merito quia humilitas est magistra aliarum virtutum Sic
enim superbia est mater et caput viciorum ita humilitas est domina
omnium virtutum quia continet omnes virtutes in se Ipsa incli
nat deum ad exaudiendum Quod hoc ita sit notum per historiam
Quarto regum ubi legitur Quod cum dominus achab minas
durissimas misisset dicens si mortuus fuerit achab
in civitate comedent eum canes Si in agro comedent eum
volucres celi Et scriptura narrat humilitatem eius dicens
Cum audisset istos sermones a propheta helya scidit vestimenta
et operuit carnem suam cilicio Et caput suum sparsit cinere
ut effugeret iram dei et penas eternas in inferno quas in
fernales patiuntur Prima pena quam hic patiuntur in inferno
est ignis inextinguibilis quia adeo calidus est quod si
omnes aque tocius mundi illuc ducerentur minimam scintillam
eius non possent extinguere Est enim potentis a divina
virtute ideo adeo ut iniquos involuat ita ardebunt
maledicti sed diversimode secundum qualitatem meritorum
ardebunt et continue non capite Cruciabuntur igne et

et sulphure nec requiem habebunt die ac nocte et ascendit
fumus metuum Nota iste ignis est eternus propter multas
causas prima causa est quia adeo ibi est creatus quia super naturalem
existenciam semper durat ut dicit magister) et alii doctores quod
deus multa fecit et facit in quibus opus suum excedit
opera sua nostra Sic fuit partus virginis et resurreccio mortuorum
Sic et fecit ignem inferni qui continue nam qui semper ardet
Secunda causa est quia iste ignis est eternum duraturus quia materia
peccatorum nutrit illum ignem eternaliter Dic ei nutrimentum
est eternum Sic et ignis est eternus Tercia iste ignis est eternus
quia ad quem peccatus est excepta malicia qui incitat peccatum
Et quia deus quem peccatus est excercitate divina est eternus ideo
pena eius iusto iudicio dei debet esse eterna unde qui deum efficit
filius peccando iusto eterno igne meritus sibi associatur et
nunc hec erit eternus quos adiutam eternam ut ad mortem eternam
Secunda pena est eternum frigus unde per ignis urendo in
glacies est eternaliter inferno Caveant ergo divites
huius mundi ne paciantur eternum frigus propter inimam quam
exercent in pauperes quos vident nudos et miseros
iacere in plateis illis dicet deus in iusticia sic nimbus
qui unde iob transibunt ab aquis nivium ad calorem
nimium Maior pena non potest esse quam congelatum frigore
ut forti igne subito implicari Tercia pena est fames
eterna unde per famem pacient ut eciam legitur in veteri
testamento quod mulier comedit puerum suum in obsidione
urbis quia mulier comedit puerum suum propter nimiam famem
Et ferum est tribus nostris hoc quo putas ergo ibi esse
famem ubi sic liceret miseri comederent proprium
corpus suum et licet comederint carnem suam pre nimio
dolore tamen non ad consumacionem Quod quod sunt ibi qui co
medunt carnem suam Et sunt isti qui hic rapuerint
pauperibus victum suum Quarta pena est multitudo
vermium corpora peccatorum rodencium unde ysa dicitur

re frangit tinea et operimentum tuum erunt vermes Hoc non
advertunt mulieres qui comparant lintheamina serica
et cussinos auro texta et ordinant ornamentum lectorum
non propter necessitatem sed propter vanitatem Ipsi modo non possunt pati
quod cimices propter prestigium oporteat eas pati pulices qui mor
4a debunt eas interim Quid est recipere quod iacere
in sepulchro vel in fovea ubi nulla alia pena est nisi
sed tamen plena est serpentibus et tineis primum anime
pro isto quod nullam preciosam mundi acciperes propterea
et non adverbis quod propter superbiam quam habet corpus in puncto
iacebis inter serpentes et tineas infernales qui rodent
ossa tua et medullam dessiccabunt tuis in eternum Et io debes
removere in corde tuo ut evades vermes infernales
5a Quinta pena est fetor eternus Iste fetor provenit ex cor
ruptione et imbria cadaverum quod in inferno in fluat
horrendum intantum fetet sic peccatum summum interius et fetet peccatum
quod nec deus nec angeli possunt eum sustinere Unde Gregorius scribit
de quodam milite qui raptus fuit a corpore sed redijt
et omnia que vidit enarravit et inter ceteras penas dixit
se vidisse altum pontem sed arctum sub quo currebat
unus fluvius ardens et intantum fetebat quod ipsi fetore
nullus posset enarrare Et extra pontem erant
prata virencia suavissimi odoris et de isto ponte
precipitabant peccatores in ignem magnum Iusti autem perambu
labant ad prata virencia sine omni timore Iste pons pote
significare mundus et omnes qui ipsum transeunt
cum mortalibus precipiuntur in ignem Iusti autem sunt sine
peccatis mortalibus transibunt ad prata virencia et
6a celestia Sexta pena est visio demonum in hoc terrigno
Sermus horrorem sempiternum in viatus a facie de
monum turbabunt ipsi Unde et horrorem tamen quod ho
mini unico demone qui terribilis est ubi sunt innumerabiles
exemplum Exemplum De hoc habemus exemplum legimus de quodam

religioso cui cum una noctium apparuit demon et eum vi-
disset ipsum ita horribilem cepit fortissime clamare
Et cum fratres sui quererent quare ita clamaret dixit
se demonem vidisse et cum interrogarent eum dixit
se non posse exprimere sed dixit si una parte staret for-
nax ardens et in alia parte dyabolus libencius vellem
intrare fornacem quam dyabolum videre Si ergo dyabolus
ita horribilis est quam dira erit ibi ubi milia milia
tant ibi pessimus ergo dominus q [illegible]

nus est ymago et superscriptio Si ei dns ambu-
labat super terram et sepius cum iudei volebant
capere in sermone hoc demonstrat nobis ewangelium
hodiernum Qui obtulerunt ei denarium dicentes
Magister scimus quia verax es dic nobis debemus
censum dare cesari an non Respondit dns cuius
est ymago et superscriptio hec iudei dixerunt cesaris
Et ihesus dixit Reddite ergo que sunt cesaris cesari
et que sunt dei deo Tres sunt denarii quorum duo sunt
falsi et tercius est bonus Primus denarius est fortis
et habet verum ymaginem et superscriptionem sed interius
est cupreus et falsus per istum falsum denarium signi-
ficantur falsi qui sepe locuntur falsum cum proprio suo
amabiliter sed mentiri si possent cum dicere deberent in
mortem de honore ad confusionem ipse non [illegible]
de hijs loquitur dns per ysaiam dicens populus hic labiis
me honorat cor autem eorum longe est a me et sic
ipse cupreus denarius est fortis et intrinsecus
est falsus Et iste cupreus est externus qui dat
bona verba sed internus est falsus scilicet in corde Secundus
denarius est argenteus sed malus quia falsus
Quamvis sit de bona moneta et iustam habeat super-
scriptionem tamen quia falsus a nullo recipitur per istum denarium

falsus fingit malum xpianum quia multi sunt in mundo
qui peiores sunt iudeis ut patet in usurariis et aliis
qui tenent fidem xpianam sic illi qui falsificant fidem
qui fodiunt herbas in campis et sic de aliis tales
sunt deum argentei et non in fide xpiana et ideo dyabolus
ducat eos secundum suam voluntatem de peccato in peccatum Et ideo
in foro regni felicitatis non recipiunt quia sunt
falsi in fide Tercius denarius est aureus et libenter recipitur
pro isto denario signatur homo rectus et fidelis qui numquam de
fraudat proximum in rebus in fama nec habet cum
viis et fictis sed abscondit se ab omnibus viciis et fideliter
vivit de laboribus suis et firmiter in deum credit ita
quod nec paupertas nec divicie separant eum adeo Iste homo
aureus denarius bonus et fortis et in regno celorum multum
acceptus et de hoc habemus exemplum legimus quod quidam

Exemplum bonum

homo in multis peccatis fuit et in una die stans et considerauit
se in mundum peccatorem esse et dixit sic ad deum O miseri
cors deus tu es iste qui animam meam de moneta divine
bonitatis ad tuam pulchritudinem formasti et michi eam
pulchram et claram in baptismo dedisti Sed ego fal
sificaui eam per multas turpitudines Rogo ergo te
domine ut per te animam meam mundes me et cum sic staret
et oraret cum deuocione audiuit vocem sibi dicentem an
imam tuam mundaberis qui statim postea abiunias
mortem ut gladius transfodiat Sed quamuis sibi faciebant
mori non poterat Rogat ergo sacerdotem venire et puro
confessus est et sic mundatus feliciter peruenit ad
regnum celorum Numus iste quem iudei ostenderunt
est anima quam deus examinabit in nouissimo die utrum
ymaginem suam inueniet an non Ergo denarius debemus
ymaginem suam inueniet an non ergo deo debemus
deo ostendere veritatem more peccatorum in confessione
bonitatem in ope et ymaginem dei in morte primo
debet homo deo ostendere veritatem more ut apostolus
loquimini veritatem vnusquisque cum proximo suo Secundo

perula quod pauci sunt qui moralem doctrinam teneant quia
libet ei deberet veritate tam in verbis suis et quod ore
loquitur hoc deberet et corde intendere ita quod semper in veritate
inveniretur quia veritas huiusmodi consolatur deus hic et in futuro
Et hoc exemplum habemus in tobia qui cum esset in capti
vitate sic de ipso legitur veritatem non deseruit et ideo conso
latus est eum dominus per angelum qui ipsum cum esset cecus illumi
navit et in ea consolatur cum in regno suo sic eciam conso
labitur te si veraciter eos et iustus fueris Unde psalmista dicit non vidi
iustum derelictum [illegible] Sed multi abiciunt veritatem in [illegible]
qui faciunt mendacium quam veritatem illis contingit sicut Giesi
servo helisei qui propter mendacium percussus fuit lepra Secundo 2°
debet homo tenere veritatem in confessione ut nihil occultet propter
timorem vel amorem unde dicit magister hic quod dominus dixit ad
leprosos ite et ostendite vos sacerdotibus non dixit abscondite
vos sicut quidam faciunt qui se ipsos abscondunt aliud in
infestant et mentiendo confitentur illis contingit sicut Anianie
et Saphire sicut legitur actuum v° Qui cum mentirentur unde
pectore [illegible] subitanea morte preventi sunt ita quod nec
contricionem in corde habere potuerunt Unde noli abscondere
veritatem in confessione Dicit enim non ostendis te vim
sacerdoti in futuro iudicio toti mundo manifestabit unde
dominus per prophetam revelabo pudenda tua in facie tua et ostendam
gentibus nuditatem tuam quod dicit Dic ei mundus
meus cum gaudebit ita et meretrix cruciabit in iustus
Tercio debet homo ostendere bonitatem in opere unde dominus 3°
meus Sic luceat lux vestra coram hominibus homo semper debet
lucere bonis operibus et iustis ut proximis suis per
ipsum edificet Sed quidam ostendunt bonitatem coram
hominibus sicut ypocrite tales perdunt opus suum huius
exemplum habemus Quarto regum in Ezechia a quo cum
venissent nuncii quidam gentiles elevatus
in superbiam volens gloriam eorum nunciis devasis

aureis q fuerint intemplo et introduxit eas intemplu
dm q dns prohibuerat et ostendit eis oia que
erant intemplo et ppt hoc misit dns postmodu
magna plagam sup eu ita q venit rex babilonis
et abstulit oia q erant intemplo et deduxit inba
bilonem Sic et contiget tibi si ostendis bonitatem
tuam coram hoibus ut laudeis ab eis sic ypocrite
faciunt veniet tibi rex babilonis ide dyab et auferet
tibi oia vasa ide oia bona detemplo cordis tui
ita q nichil habebis in mercedem vn dns mer
Amen dico vob quia receperunt mercedem sua
Quarto debet ho ostendere aiam suam tanq yma
ginem dei et hoc imorte scilz ei est iste qui imorte
sua bonu nuncium ide bonam vitam ostendit deo
Qn ei aia separabit de carcere corporis tunc exa
minabitur utru ymago dei sit an dyabi vn dicitur
Cuius e hec supscripcio si fuit falsa et no hunt
ymaginem dei s si fuit dyabi cupiens ide si aia
e impccis mortali tunc no poteris ee ymago dei
sed dyabi et io cruciaberis igne infernali met in
Et talibus dicet dns inovissimo die discedite ame
ergo mea q nichil amplius habebitis oculi vri
nuq videbunt plus faciem mea Rogo Dnica xxm
Et puer unus hic qui habet quinque panes ordeaceos
Cum ihus ambulabat insolitudine tunc sequebatur
eum turba magna hoium Cum vidisset ihs hanc sequentem
se dixit ad philippum Vnde ememus panes ut
manducent hij Respondit Ducentorum denariorum
panes panes non sufficiunt ut unusquisque modicum
quid accipiat Dixit ad andream istum vna predicta Est
puer unus hic Nota quod quilibet ho qui ambulat
insolitudine huius mundi debet hre quinque panes
ordeaceos cum quibus reficiat aiam suam primus

Est lacrima compunctionis iste est dulcis ad peccanti
quod eciam ignem extingwunt inferni quod toti mare non
possent extinguere post mortem Secundus panis est audicio
verbi dei Sicut verbum dei servat animam in bonis spiritualibus sic
cibus hominis corpus confortat quia sicut cibus con
fortat corpus ita verbum dei confortat animam Tercius
panis est ut dicitur Iob iij° antequam commedam suspiro
Quasi diceret tanta est vis doloris mei antequam cibum
sumam quod cor meum suspirat movere quia verbum dei
meruit Quartus panis est elemosina manuum
tuarum Quia elemosina quando datur de iusto labore non
permittit animam tuam [illegible] Quintus panis
est penitencia quam libenter debet homo suscipere pro delictis
suis Ysidorus dicit homo post peccatum ad penitenciam sic
[illegible] Quod autem isti quinque panes
confortent animam de hoc habemus Exemplum Exemplum
Quedam matrona multum rogabat deum ut
confortaret animam suam ne deficeret in solitudine
huius mundi Que de corpore suo non multum curavit
Cui apparuit angelus dicens deus te ita exaudivit et
dabit tibi v panes ut dictum est qui te confortant
in hoc mundo Et si istos gustaveris non deficies
Et hiis dictis tam magnam devocionem habuit Ecce
primus panis compunccionis post maiorem dulcius
audivit verbum dei Ecce secundus Deinde eciam devocius oravit
quam prius Ecce tercius postea libencius dedit elemosinam
quam prius Ecce quartus Et eciam penitenciam sibi iniunctam
hilariter peregit Ecce quintus panis refeccionis celestis
Et de hiis quinque panibus meliore sermone quere
Inicium s. letare Expliciunt flores apostoli
per me fratrem Henricum de Cesarea professum canonicis
in Malba Anno domini M° cccc° xxxij in vigilia petri ad kathedram